

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

โดย
พระธวัชชัย แก้วสิงห์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL IDENTITIES OF CHINESE BUDDHIST SECTS

By

Phra Thawatchai KAEWSING

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Department of Educational Administration

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2017

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

58252801 : การบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุสิตบัณฑิต

คำสำคัญ : อัตลักษณ์, โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

พระ รัชชชัย แก้วสิงห์: อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบอัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยอนาคต (EDFR) ผู้ให้ข้อมูล
ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน แบ่งเป็น 7 กลุ่มๆ ละ 3 คน ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน
กลุ่มเจ้าอาวาสที่โรงเรียนตั้งอยู่ กลุ่มผู้บริหารคณะสงฆ์จีนิกาย กลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษา
กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา กลุ่มศิษย์เก่า กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย เช่นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน
ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง
และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ฐานนิยม มัธยฐาน พิสัยระหว่างควอไทล์ และการ
วิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย
ประกอบด้วย 10 ด้าน 90 ตัวแปรย่อย ได้แก่ 1) การจัดสถานะแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน
มี 7 ตัวแปรย่อย 2) การกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน
มี 10 ตัวแปรย่อย 3) การอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน มี 7 ตัวแปรย่อย 4) การส่งเสริมการใช้ภาษาจีน
ในหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มี 10 ตัวแปรย่อย 5) การเน้นหลักธรรมทาง
พระพุทธศาสนาหายาน มี 10 ตัวแปรย่อย 6) การให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหาร
มี 10 ตัวแปรย่อย 7) การส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน มี 10 ตัวแปรย่อย 8) การส่งเสริม
จิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่งจีนิกาย มี 10 ตัวแปรย่อย 9) การกำกับและติดตามโรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย มี 6 ตัวแปรย่อย และ 10) การตรวจสอบ
ประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย มี 10 ตัวแปรย่อย

58252801 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : IDENTITIES, PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL

PHRA THAWATCHAI KAEWSING : PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL IDENTITIES OF CHINESE BUDDHIST SECTS THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR PRASERT INTARAK, Ed.D.

The purpose of this research was to determine; Phrapariyattidhamma school identities of Chinese Buddhist sects. The research methodology used Ethnographic Delphi Futures Research. The key informants were 21 experts comprising of 7 groups; 1) school director, 2) abbot, 3) Executive Chinese Buddhist sect, 4) Teachers and educational personnel, 5) School Board, 6) Alumni, and 7) The stakeholder who involved with Phrapariyattidhamma school. The instruments for collecting the data were unstructured interview and questionnaire. The statistics used in this research were Mode, Median, Interquartile range. and content analysis.

The finding of this research shown that:

Phrapariyattidhamma school identities of Chinese Buddhist sects composed of 10 dimensions with 90 variables; 1) School site and environmental management: 7 variables, 2) Qualifying administrators, teachers, students: 10 variables, 3) The patronage of the community: 7 variables, 4) Promoting the use of Chinese language in the course Phrapariyattidhamma school: 10 variables, 5) Focusing on the principles of Mahayana Buddhism: 10 variables, 6) Community participation in management.: 10 variables, 7) Promoting the culture and Chinese tradition: 10 variables, 8) Enhancing on public mind: 10 variables 9) Monitoring: 6 variables, 10) Evaluating and Reporting : 10 variables, and 10) Enhancing on public mind : 10 variables

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาและเมตตาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อผู้วิจัย และเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยมุ่งมั่นในการวิจัยจนบรรลุผลที่มุ่งหวัง ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้อง และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขออนุโมทนาขอพระคุณในความกรุณาและเมตตาเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

อนุโมทนาขอพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.พรพรรณ จันทโรนานนท์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ทุกท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่าให้ข้อเสนอแนะ ที่มีประโยชน์งานวิจัยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขออนุโมทนาขอพระคุณเป็นอย่างสูง

อนุโมทนาขอพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่าให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญที่มีได้ ปรากฏในตำราเป็นความประทับใจและความภาคภูมิใจ ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

อนุโมทนาขอพระคุณคณาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความรู้ให้คำแนะนำและประสบการณ์อันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเจ้าของหนังสือ วารสารเอกสารและ วิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ รุ่น 13/1 และชาวภาคบริหาร การศึกษาทุกคนที่ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และเป็นกำลังใจตลอดมา

อนุโมทนาขอพระคุณแม่เพ็ญศรี ครูภัณฑิ์ พี่สาว พี่เขย หลานๆ ญาติพี่น้อง ที่ได้ให้ความรักความเอาใจใส่ และแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัย ได้มีกำลังใจและผลักดันจนผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

กราบอนุโมทนาขอพระคุณพระคณาจารย์จันทรธรมปัญญาจริยาภรณ์ (เย็นเขียวมหาเถระ) อดีตเจ้าอาวาส วัดมังกรกมลาวาส อดีตรองเจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย ที่มองเห็นคุณค่าของผู้วิจัยและให้การสนับสนุนส่งเสริมให้เรียนต่อ ในระดับปริญญาตรี ซึ่งถือเป็นเกียรติอันสูงสุดของวงศ์ตระกูลของผู้วิจัยที่ได้รับจากพระเดชพระคุณหลวงพ่อก่าน

กราบอนุโมทนาคุณหลวงจันทรธรมรัตน์ประจักษ์ (เย็นจี่) ผู้สถาปนาโรงเรียนมังกรกมลาวาสวิทยาลัย ที่สานต่อปณิธานของหลวงพ่อก่านในการสนับสนุนมอบทุนการศึกษาให้แก่พระภิกษุสามเณรโรงเรียนมังกรกมลาวาส วิทยาลัย รวมถึงผู้วิจัยในครั้งนี้ด้วย และคอยสอบถามให้กำลังใจตลอดมา

สุดท้ายนี้ผลอันเป็นประโยชน์ คุณค่าอันเกิดจากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่บิดา มารดา พระคุณครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอน แนะนำ และบูรพาจารย์ทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ท
สารบัญแผนภาพ.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
2. ปัญหาของการวิจัย.....	9
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	16
4. ข้อคำถามของการวิจัย.....	16
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	17
7. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	18
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
1. แนวคิดด้านอัตลักษณ์องค์กร.....	20
1.1 ความหมายและความสำคัญของอัตลักษณ์องค์กร.....	20
1.2 รูปแบบของอัตลักษณ์องค์กร.....	22
1.3 องค์ประกอบของอัตลักษณ์.....	22
1.4 การสร้างอัตลักษณ์ให้กับองค์กร.....	23
1.5 ระบบอัตลักษณ์องค์กร.....	25

2. อัตลักษณ์การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย	26
3. การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.....	28
3.1 แนวคิดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.....	29
3.2 กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	31
3.3 แนวทางการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมที่มีต่อการเรียนการสอน	32
3.4 ทฤษฎีและแนวความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนตามแบบพระปริยัติธรรม	40
4. ข้อมูลการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	44
4.1 ประวัติความเป็นมา	44
4.2 รูปแบบการศึกษา	45
4.3 การบริหารจัดการศึกษา	46
4.4 โครงสร้างกฎหมายเกี่ยวกับพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.....	47
5. ประวัติโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13.....	51
5.1 โรงเรียนมังกรกมลาวาสวิทยาลัย.....	51
5.2 โรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา	56
5.3 โรงเรียนโพธิ์ตัดราชวิทยาลัย.....	60
6. ประวัติคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย	63
6.1 คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย.....	63
6.2 ความเจริญของคณะสงฆ์จีนนิกาย	64
6.3 ระเบียบการปกครองคณะสงฆ์จีนนิกาย.....	66
6.4 ทำเนียบสมณศักดิ์จีนนิกาย.....	70
6.5 ทำเนียบวัดและสำนักสงฆ์ในสังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย.....	71
6.6 ลำดับบูรพาจารย์คณะสงฆ์จีนนิกายในประเทศไทย.....	74
7. การวิจัยอนาคตแบบเดลฟายและชาติพันธุ์วรรณา EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research).....	75

7.1 ความเข้าใจพื้นฐานที่สำคัญเกี่ยวกับการวิจัยอนาคต.....	75
7.2 ความหมาย อี ดี เอฟ อาร์ (EDFR).....	77
7.3 ความเป็นมาของ อี ดี เอฟ อาร์ (EDFR).....	77
7.4 เทคนิคการวิจัยแบบ (EDFR).....	78
7.5 ขั้นตอนวิธีวิจัยแบบเทคนิค EDFR.....	84
7.6 การเขียนแนวโน้มในแบบสอบถาม.....	85
7.7 การรายงานผล.....	85
7.8 รูปแบบต่างๆ ของเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR.....	86
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	87
8.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	87
8.2 งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	104
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	110
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	110
ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย.....	110
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย.....	110
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย.....	112
ระเบียบวิธีวิจัย.....	113
แผนแบบการวิจัย.....	113
ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ทรงคุณวุฒิ.....	114
ตัวแปรที่ศึกษา.....	114
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	114
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย.....	115
การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย.....	116
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	117

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR รอบที่ 1	120
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR รอบที่ 2	125
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	153
สรุปผลการวิจัย	153
การอภิปรายผล	157
1. การจัดสถานะแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน	160
2. การกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน	163
3. การอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน	165
4. การส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	168
5. การเน้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหายาน	171
6. การให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	174
7. การส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน	176
8. การส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่งจีนิกาย	178
9. การกำกับและติดตามโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย	180
10. การตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย	181
ข้อเสนอแนะ	182
1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	182
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	183
รายการอ้างอิง	184
ภาคผนวก	193
ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญและสัมภาษณ์งานวิจัย	194
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย	196

ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์การวิจัย และตัวอย่างบทสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ..... 204

ภาคผนวก ง แบบสอบถามการวิจัยอนาคต รอบที่ 2..... 212

ประวัติผู้เขียน 224

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 หน้าที่รับผิดชอบของฝ่ายงานแต่ละด้าน54

ตารางที่ 2 แสดงการลดลงของค่าความคาดเคลื่อนเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย
ตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique).....83

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการจัดสภาวะแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน..... 126

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน
ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรม จีน 128

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน 131

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในหลักสูตร
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา..... 133

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการเน้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหายาน
ที่เน้นบริบทวัฒนธรรมจีน..... 135

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหาร
โรงเรียน..... 137

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน 140

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรม
แห่งจีนนิกาย 143

- ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จันทบุรี ด้านการกำกับและติดตามโรงเรียน
ของคณะสงฆ์จันทบุรี..... 146
- ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จันทบุรี ด้านการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงาน
และการรายงานผลโรงเรียนของคณะสงฆ์จันทบุรี 148

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	17
แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างกฎหมายเกี่ยวกับพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.....	47
แผนภูมิที่ 3 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.....	49
แผนภูมิที่ 4 โครงสร้างบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษาลาวาสวิทยาลัย	53
แผนภูมิที่ 5 แสดงคณะกรรมการสงฆ์เงินนิกาย.....	66
แผนภูมิที่ 6 แสดงตำแหน่งทางการปกครองสงฆ์เงินนิกาย.....	67
แผนภูมิที่ 7 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	112
แผนภูมิที่ 8 แผนแบบการวิจัย.....	113

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1 เจ้าคณะใหญ่จีนิกาย67

บทที่ 1

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยก้าวเข้าสู่โลกยุคดิจิทัลอย่างเต็มตัว ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคมล้วนดำเนินไปอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันสูง การเข้าถึงแหล่งข้อมูลปริมาณมหาศาลผ่านโลกออนไลน์มากขึ้น ส่งผลให้คุณลักษณะของเยาวชนเปลี่ยนไป ประกอบกับรัฐบาลได้ประกาศนโยบายไทยแลนด์ 4.0 มีเป้าหมายให้ประเทศไทยก้าวออกจากกับดักรายได้ปานกลาง และก้าวไปสู่ประเทศรายได้สูงโดยใช้นวัตกรรมทางเศรษฐกิจสังคมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูงเพื่อการขับเคลื่อนประเทศ

การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ในประเทศเพื่อเตรียมกำลังคนให้พร้อมในการเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยสู่เวทีเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ การศึกษายังมีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาเยาวชนให้เพียบพร้อมไปด้วยองค์ประกอบทุกด้าน ทั้งด้านทักษะ ความรู้ จริยธรรม คุณธรรม วัฒนธรรม สังคม ภาษา เทคโนโลยีฯ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ดังที่ รมช.ศึกษาธิการ กล่าวว่า การศึกษาในยุค Thailand 4.0 มีความหมายมากกว่าการเตรียมความพร้อมของคนหรือให้ความรู้กับคนเท่านั้น แต่เป็นการเตรียมมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ กล่าวคือ นอกจากให้ความรู้แล้ว ต้องทำให้เขาเป็นคนที่รักที่จะเรียน มีคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย นั่นก็คือการสร้างคนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นทักษะในการคิดวิเคราะห์เป็นหลัก ในขณะเดียวกัน Thailand 4.0 คือการพัฒนาประเทศให้มีความทันสมัย มีรายได้มากขึ้น และก้าวพ้นจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง โดยจะต้องผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศ และต้องสามารถติดต่อกับชายกับนานาชาติได้ด้วย¹

การขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุค “การศึกษา Thailand 4.0” และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนทำโครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ.2512 ความตอนหนึ่งว่า

¹ ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รมช.กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวปาฐกถาพิเศษเรื่อง “Education Reform & Entrance 4.0” **รายวันเชียงใหม่นิวส์** (21 พฤศจิกายน 2559): 1.

“...งานด้านการศึกษาคืองานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญและความเสื่อมของชาตินั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาของพลเมืองเป็นข้อใหญ่ จึงต้องจัดการศึกษาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น...”²

จากกระแสพระราชดำรัสข้างต้น ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษาและทรงมีวิสัยทัศน์อันกว้างไกลที่แสดงให้เห็นว่า การศึกษาจะเป็นเครื่องมือเป็นกลไกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การศึกษาของไทยมีการพัฒนาเป็นระยะๆ ตามกาลเวลา ในสมัยต่างๆ เริ่มตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย กรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี กรุงรัตนโกสินทร์ จวบจนปัจจุบัน เพราะมีปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ เกิดจากความต้องการพัฒนาสังคมให้มีความเจริญและทันสมัยซึ่งเป็นปัจจัยภายใน ส่วนปัจจัยภายนอกเกิดจากกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง ตลอดจนการติดต่อสื่อสารกันทำให้ประเทศไทยต้องปรับตัวให้ทันสมัยเพื่อความอยู่รอดและประเทศได้เกิดการพัฒนาให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ โดยเฉพาะสถานศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายในประเทศไทยที่เสนอตัวเป็นสถานศึกษาทางเลือกของสังคมไทย โดยใช้หลักการการศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายพัฒนามนุษย์ทุกมิติสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในยุค Thailand 4.0 มีความหมายมากกว่าการเตรียมความพร้อมของคนหรือให้ความรู้กับคนเท่านั้น แต่เป็นการเตรียมมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ กล่าวคือ นอกจากให้ความรู้แล้ว ต้องทำให้เขาเป็นคนรักที่จะเรียน มีคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย และการสร้างคนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นทักษะในการคิดวิเคราะห์เป็นหลัก ขณะเดียวกันต้องยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อตอบสนองระบบการศึกษาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำ แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555 - 2559 โดยมุ่งหวังให้ "คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพเป็นคนดี มีความสุข มีภูมิคุ้มกันรู้เท่าทัน ในเวทีโลก" โดยมีภารกิจหลักคือ ยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่สากล เสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาทั่วถึงอย่างเท่าเทียม และพัฒนาระบบบริหารจัดการ การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งนี้การบริหารจัดการ การศึกษาเป็นปัจจัยตอบสนองระบบแผนพัฒนาการศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่การดำเนินการจริง เกิดผลจริง ได้ประสิทธิภาพจริงทั้งระบบ ตรงตามแนวทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการพัฒนาระบบ

²โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย, พระราชดำรัส พระบรมราโชวาทเกี่ยวกับครูและบัณฑิต, เข้าถึงเมื่อ 23 มกราคม 2560, เข้าถึงได้จาก http://sobkroo.com/detail_room_index.php?nid=236

การศึกษาสู่สากล เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ ฟาฏีนา วงศ์เลขา กล่าวว่า ในการพัฒนาประเทศให้สามารถก้าวสู่การแข่งขันด้านต่างๆ ในเวทีโลกได้นั้น สิ่งสำคัญคือ ต้องพัฒนากระบวนการศึกษาของชาติให้มีมาตรฐานทางวิชาการในระดับสากลให้ได้ก่อน เพราะต้องยอมรับว่าการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งยวดในการสร้างคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาสังคมได้อย่างยั่งยืน และนำพาประเทศชาติไปสู่เวทีการแข่งขันระดับโลกได้³ ในขณะเดียวกัน Thailand 4.0 คือการพัฒนาประเทศให้มีความทันสมัย มีรายได้มากขึ้น และก้าวพ้นจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง โดยจะต้องผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศ และต้องสามารถติดต่อกับค้าขายกับนานาประเทศได้ ดังนั้น การศึกษาจึงต้องเร่งดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ให้กับเด็กไทยได้เข้าก้าวสู่ Thailand 4.0 อย่างเป็นรูปธรรมในหลายด้าน เช่น การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเป็นหัวใจสำคัญในการสื่อสารกับนานาชาติ ทั้งเพื่อการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนความรู้ การประสานความร่วมมือ และการค้าขาย ซึ่งที่ผ่านมากระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการยกระดับภาษาอังกฤษของประเทศผ่านโครงการสำคัญต่างๆ อาทิ การพัฒนาครูภาษาอังกฤษผ่านกระบวนการ Boot Camp, จัดทำแอปพลิเคชัน Echo Hybrid, Echo English เป็นต้น

การศึกษาของประเทศไทยมีการพัฒนาผ่านทางการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายระเบียบ ข้อกำหนด เช่น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กำหนดการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเรื่องของเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของโรงเรียนและให้โรงเรียนทุกโรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ที่โรงเรียนกำหนด ทั้งนี้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย จะต้องพิจารณาถึงอัตลักษณ์ของการจัดการศึกษาของตนตามลักษณะของการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ทำให้เกิดกระบวนการปฏิรูปการศึกษาไทยทั้งระบบ ได้แก่ การปฏิรูปโครงสร้างการบริหารจัดการ การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอน การกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นต้น เพื่อนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรมนำความรู้ แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้ (1) พัฒนาการศึกษารอบด้าน และสมดุลเพื่อเป็นฐานของการพัฒนา (2) เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ (3) เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้

³ ฟาฏีนา วงศ์เลขา, เด็กไทยในอนาคต : ก้าวไกลสู่เวทีโลกคงไม่ไกลเกินฝัน, เข้าถึงเมื่อ 10 สิงหาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://news.swu.ac.th/newsclips/doc/20052284.doc>.

รวมทั้งกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณให้เอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษามากขึ้น⁴ การประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2554 เป็นการส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดอย่างมั่นคงก้าวหน้าและเป็นการจัดการศึกษามีคุณภาพ โรงเรียนเอกชนมีอิสระในการบริหารจัดการโดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ การบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีการบริหารจัดการโรงเรียนโดยคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ทั้งนี้รัฐให้การสนับสนุนโรงเรียนเอกชนด้านเงินอุดหนุน ด้านวิชาการและสิทธิประโยชน์อื่น โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย จะต้องแสวงหาแนวทางจัดการศึกษาของตนให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางการศึกษาในยุค Thailand 4.0

คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นสถานศึกษาที่มีเป้าหมายในการมุ่งพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นพระภิกษุสามเณรให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีความรู้ ดำรงตนในคำสอนของพระพุทธศาสนา ในอดีตวัดเป็นศูนย์กลางของการศึกษาพระปริยัติธรรม จึงถือเป็นศาสนกิจอย่างหนึ่งที่พระภิกษุสามเณรจะต้องศึกษาและนำความรู้ที่ถ่ายทอดให้กับประชาชน ซึ่งจะยังผลให้เกิดความสงบเรียบร้อยภายในสังคมเกิดความมั่นคงแห่งพระศาสนาและประเทศชาติในส่วนรวมต่อไป การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ขึ้นตรงกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2553-พ.ศ.2562 ซึ่งเป็นแผนสำคัญที่มุ่งใช้วิธีการทางยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูป และเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษา ระบบการบริหารจัดการระบบการบริการการศึกษา และระบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เพื่อให้โรงเรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกันอย่างมีเอกภาพ อีกทั้งเป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาและทางเลือกที่ดีที่สุดอีกทางหนึ่งแก่สังคมไทย และสังคมพระพุทธศาสนาในระดับสากล โดยประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของโลกในการเรียนรู้และการศึกษาระดับพื้นฐานทางพระพุทธศาสนา ซึ่งมีแนวคิดที่พัฒนาโรงเรียนที่มีความพร้อมให้เป็นการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษานานาชาติต้นแบบ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ในการเป็นศูนย์กลางการศึกษาทางพระพุทธศาสนาของโลกที่มุ่งพัฒนาหลักสูตร ระบบจัดการศึกษา และการสานสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศต่างๆ ที่เหมาะสมและเป็นไปได้ รวมทั้งการส่งเสริมแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาระหว่างกันกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในระดับสากล

⁴ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2552-2559** (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2553), 17-20.

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 จัดการเรียนการสอนให้แก่พระภิกษุ สามเณร ในพระพุทธศาสนาหายานจีนนิกาย ประกอบด้วย 3 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนมังกรกมลาวาส วิทยาลัย 2) โรงเรียนโพธิ์ทศราชวิทยาลัย และ 3) โรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา ซึ่งสภาพการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ในระดับมัธยมศึกษา ด้วยปัจจุบันโรงเรียนมีอัตลักษณ์ด้านภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง แต่ยังขาดการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นมาตรฐานสากลทั้งนี้จากการประชุมหารือผู้อำนวยการมีดำริเห็นด้วยในการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 สู่มาตรฐานสากล เพื่อให้ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของโลกในยุค Thailand 4.0 ด้วยเหตุที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญและสนใจที่จะศึกษา แนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย เพื่อเตรียมสู่ความเป็นมาตรฐานสากล ผลวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา ส่งผลโดยรวมทั้งระบบของการศึกษานำไปสู่ระดับสากล บุคลากรทางการศึกษาพร้อมสู่การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และยุคการศึกษา Thailand 4.0 สอดคล้องตามแนวแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 11พ.ศ.2555-2559, แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559, แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2553 - พ.ศ.2562

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 ของคณะสงฆ์จีนนิกาย ในฐานะที่เป็นโรงเรียนเอกชนจึงต้องเข้าสู่ระบบของการประเมินคุณภาพเช่นเดียวกับโรงเรียนอื่นๆ ในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) กำหนดเรื่องเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดตัวบ่งชี้ที่ 9 ผลการพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ที่ 10 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนกำหนดให้โรงเรียนกำหนดอัตลักษณ์ของโรงเรียน และให้มีการดำเนินงานที่สะท้อนถึง

เอกลักษณ์ของโรงเรียน⁵ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 ของคณะสงฆ์ จินนิกาย จึงต้องมีความชัดเจนในหลักการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามหลักการจัดการศึกษาของ คณะสงฆ์จินนิกายแห่งประเทศไทย เพื่อกำหนดและจัดการศึกษาตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน ที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จินนิกาย

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาที่รัฐกำหนดให้มีขึ้นตาม ความประสงค์ของคณะสงฆ์ โดยพระปราชญ์ของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (จวน อุฏฐายีมหาเถระ) ว่า “การศึกษาทางโลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้นตาม ความเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาพระปริยัติธรรม ก็จำเป็นต้องอนุวัตไปตามความเปลี่ยนแปลง ของโลกบ้างจึงเห็นสมควรที่จะมีหลักสูตรในการเรียนพระปริยัติธรรมเพิ่มขึ้นอีกแผนกหนึ่ง คือหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสบำเพ็ญตนให้เป็น ประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรมควบคู่กันไป” ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศระเบียบ กระทรวงฯ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ขึ้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2514 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2535 เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการจัดการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้น

ในปี พ.ศ.2545 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ทำให้มีหน่วยงาน ที่ดูแลรับผิดชอบงานคณะสงฆ์และพัฒนากิจการพระพุทธศาสนาโดยตรง คือ สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ ซึ่งแยกมาจากกรมการศาสนา ดังนั้น เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีระเบียบควบคุมการดำเนินงาน ที่ชัดเจน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงได้ออกระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2546 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษา ในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายศาสนจักรและฝ่ายบ้านเมือง

ต่อมา โดยที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไข (เพิ่มเติม) พ.ศ.2545 ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 2 มาตรา 12 ว่า “นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง” และ มาตรา 18 (2) กำหนดว่า “โรงเรียนได้แก่โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบัน

⁵ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับ สถานศึกษา พ.ศ.2554 (กรุงเทพฯ: แม็ทซ์พอยท์, 2553), 52-53.

พระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น” ดังนั้น จึงถือได้ว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งหนึ่งตามพระราชบัญญัติ⁶ ในกรณีนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อความ ในมาตรา 12 และมาตรา 18 (2) แห่งพระราชบัญญัตินี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถาบันพระพุทธศาสนา พ.ศ.2548 เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ

กาลต่อมา เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกฎกระทรวงดังกล่าว โดยมุ่งเน้นให้วัดที่จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับนโยบายของคณะสงฆ์เป็นสำคัญ มหาเถรสมาคม จึงได้ออกประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2553⁷ โดยกำหนดให้มีการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กำหนด ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรฐาน แผนการจัดการศึกษา ให้คำแนะนำ ส่งเสริมการจัดการศึกษา และพิจารณาวินิจฉัย ขี้ขาดปัญหาข้อขัดข้องต่างๆ มีสมเด็จพระวันรัต เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นรองประธานกรรมการ มีผู้แทนจากบุคคลและหน่วยงานสำคัญต่างๆ อาทิ ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษาปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการ สำนักงานประถมศึกษาธิการสภาการศึกษา เป็นคณะกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการกองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาขึ้น เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2514 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2535 - พ.ศ.2545 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ การศึกษาในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายศาสนจักรและฝ่ายบ้านเมือง

เดิมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดกรมการศาสนากระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบัน สังกัดกองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และจัดการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และศึกษาหลักสูตรพระปริยัติธรรม (บาลี,ธรรมวินัยและ ศาสนปฏิบัติ) ภายใต้กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถาบันพระพุทธศาสนา

⁶ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542, การปฏิบัติงานเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง ที่เกี่ยวกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (โรงพิมพ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557), 12-13.

⁷ ประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2553), 52-55.

พ.ศ.2548 ลงนามโดย นายอดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ.2548

ในปีการศึกษา 2560 นี้ มีกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 14 กลุ่ม มีโรงเรียน จำนวน 409 โรงเรียน มีครูประจำ จำนวน 2,322 รูป/คน มีครูพิเศษ จำนวน 2,089 รูป/คน มีนักเรียนจำนวน 40,383 รูป โดยแยกได้ ดังนี้

1. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย จังหวัด กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี นครปฐม มีจำนวน 14 โรงเรียน
2. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย จังหวัดสตูล ยะลา นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร สงขลา ตรัง ระนอง กระบี่ มีจำนวน 19 โรงเรียน
3. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วยจังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท อุทัยธานี มีจำนวน 22 โรงเรียน
4. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 ประกอบด้วย จังหวัด เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ พิจิตร อุตรดิตถ์ ตาก สุโขทัย พิษณุโลก กำแพงเพชร มีจำนวน 25 โรงเรียน
5. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 ประกอบด้วย จังหวัด เชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน มีจำนวน 40 โรงเรียน
6. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 6 ประกอบด้วย จังหวัดน่าน เชียงราย ลำปางแพร่ พะเยา มีจำนวน 59 โรงเรียน
7. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 7 ประกอบด้วย จังหวัด ขอนแก่น เลย หนองบัวลำภู มีจำนวน 47 โรงเรียน
8. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 ประกอบด้วย จังหวัด อุตรดิตถ์ หนองคาย สกลนคร บึงกาฬ มีจำนวน 43 โรงเรียน
9. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 9 ประกอบด้วย จังหวัด อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ยโสธร มุกดาหาร มีจำนวน 36 โรงเรียน
10. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 10 ประกอบด้วย จังหวัด ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ นครพนม มีจำนวน 44 โรงเรียน
11. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 11 ประกอบด้วย จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์ มีจำนวน 41 โรงเรียน
12. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 12 ประกอบด้วย จังหวัด ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ระยอง ปราจีนบุรี สระแก้ว ตราด มีจำนวน 13 โรงเรียน

13. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 ประกอบด้วย จังหวัด กรุงเทพมหานคร เชียงราย ชลบุรี มีจำนวน 3 โรง

14. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 14 ประกอบด้วย จังหวัด กรุงเทพมหานคร สงขลา อุตรธานี มีจำนวน 3 โรง⁸

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยศึกษาความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน ต่อการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นอัตลักษณ์ขององค์กร รวมถึงการวางแผนยุทธศาสตร์ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายให้มีประสิทธิภาพสามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชนเพื่อก่อให้เกิดอัตลักษณ์อย่างแท้จริง

2. ปัญหาของการวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ถือว่าการศึกษามีบทบาทสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ประชาชนทุกคนต้องได้รับการศึกษาตลอดชีวิตและให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นอย่างต่อเนื่อง วัดในพระพุทธศาสนาถือเป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาของคนไทยในฐานะเป็นแหล่งความรู้ของประชาชนทั่วไปและของพระภิกษุ สามเณรมาเป็นเวลาอันยาวนาน ซึ่งเรียกว่าการศึกษาพระปริยัติธรรม ในลำดับต่อมาได้มีการขยายการศึกษาเป็นการศึกษาหลักสำหรับพระภิกษุ สามเณร หรือเป็นศาสนศึกษาที่ดำรงพระพุทธศาสนาให้วัฒนาสถาพรสืบไป จึงแบ่งออกเป็น 3 แผนก คือ การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลี และการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาได้เกิดขึ้นตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเรื่องโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ.2514 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษานในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายศาสนจักรและฝ่ายบ้านเมืองถือว่าการศึกษารูปแบบหนึ่งของการศึกษาคณะสงฆ์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้มีโอกาสศึกษาสามัญตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายโดยเทียบกับ

⁸ กลุ่มการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, “ข้อมูลการจัดการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาปีการศึกษา 2560 ครั้งที่ 1” 10 มิถุนายน 2560.

ชั้นมัธยมศึกษาสายสามัญ จัดหลักสูตรให้มีวิชาที่เหมาะสมแก่ภาวะของพระภิกษุสามเณรที่จะศึกษาได้ โดยไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย และเป็นวิชาที่จำเป็นต่อพระพุทธศาสนา ใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ควบคู่กับวิชาพระปริยัติธรรม มุ่งให้พระภิกษุสามเณรมีบุคลิกภาพเหมาะสมตามสมณเพศ ช่วยให้มี ความรู้ทางโลกและทางธรรมปรับตัวเข้ากับสังคมได้ และไม่ขัดต่อวินัยสงฆ์มุ่งให้พระภิกษุสามเณร ได้ศึกษาในระดับสูงขึ้น⁹

การจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย ไม่ใช่เรื่องง่ายและไม่ใช่เรื่องยาก ถ้าบุคลากรในองค์กรทุกฝ่ายเข้าใจให้ความสำคัญและให้การสนับสนุน โดยเฉพาะการตระหนักถึง การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ยังขาดความเอาใจใส่อย่างจริงจัง ถึงการจัดการศึกษาตามอัตลักษณ์การศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย รวมไปถึงปัญหาที่เกิดจากจุดอ่อน และอุปสรรคการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ผ่านการประเมินศักยภาพ ทางด้านยุทธศาสตร์ (SWOT Analysis) ประกอบด้วย การประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่มีผลต่อการดำเนินงานให้ บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามประสงค์ โดยเฉพาะการประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ด้านจุดอ่อน (Weakness) เป็นการประเมินจุดด้อยภายในของการดำเนินการให้ภารกิจขององค์กรไม่บรรลุผล สัมฤทธิ์ ซึ่งจากการวิเคราะห์จุดอ่อนพบว่ามีดังนี้¹⁰

ด้านบุคลากร (Man) ได้แก่ 1) ผู้เรียนเป็นเด็ก/เยาวชนผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา มีความแตกต่างทางสังคมและเศรษฐกิจ ทำให้ห่างไกลครอบครัวผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน ทำให้เกิดความเลื่อมล้ำทางการศึกษาและผู้เรียนมีการศึกษาที่หนักในแต่ละวัน โดยต้องศึกษา พระปริยัติธรรมทั้ง 3 แผนก คือ แผนกธรรม แผนกบาลี และแผนกสามัญศึกษา ทำให้เกิดความ เฉื่อยล่าทางการศึกษา 2) ผู้บริหารโรงเรียนไม่ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือก คัดสรร เพราะเจ้าอาวาส ซึ่งเป็นผู้จัดการโรงเรียนเป็นผู้เลือกพระภิกษุที่เห็นว่าเหมาะสมให้ทำหน้าที่บริหาร และอำนาจในการ สั่งการบริหาร ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผู้จัดการหรือผู้อำนวยการโรงเรียนเท่านั้น 3) ผู้บริหารโรงเรียน มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและมีภาระงานอื่นมาก

⁹ พระรังสรรค์ พิมพ์ช่างทอง, “สภาพและปัญหาในการจัดการศึกษาของโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2548), 1.

¹⁰ กลุ่มการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ, **แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ.2558-2562)**, จัดพิมพ์เผยแพร่ พุทธศักราช 2558, พิมพ์ครั้งที่ 1 (โรงพิมพ์สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2558), 36.

ทำให้ไม่มีเวลาในการบริหารจัดการศึกษาที่เพียงพอ 4) ครูขาดความมั่นคงและความก้าวหน้าด้านวิชาชีพ จึงไม่มีขวัญและกำลังใจไม่ได้รับสวัสดิการการสงเคราะห์รายได้และสวัสดิการที่เหมาะสมต่อคุณวุฒิ ทั้งยังไม่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างเหมาะสมและเท่าเทียม จึงทำให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยโดยลาออกไปปฏิบัติงานอื่นที่มั่นคงกว่า ทำให้เกิดภาวะสมองไหลไปหน่วยงานอื่นโดยตลอด 5) ระบบการบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรยังไม่เป็นระบบ ไม่มีทิศทางในการบริหารจัดการที่ชัดเจน 6) สถานภาพของครูยังเป็นเพียงลูกจ้างของวัด (โรงเรียน) ครูไม่ได้ผ่านระบบการคัดเลือก/คัดสรร ไม่มีการวางแผนอัตรากำลัง ครูขาดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ ขาดสวัสดิการ สวัสดิภาพ เพราะเป็นเพียงลูกจ้างวัด ครูจึงเข้า-ออกบ่อย

ด้านการเงิน (Money) ได้แก่ 1) งบประมาณไม่เพียงพอกับภาระงานและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพราะรัฐอุดหนุนให้ในลักษณะเงินอุดหนุนรายรูปตามจำนวนนักเรียน 2) งบประมาณที่รัฐจัดสรรให้เป็นลักษณะเงินอุดหนุนรายรูปนักเรียน ซึ่งรวมค่าตอบแทนครูอยู่ในอัตรการอุดหนุนรายรูปด้วย ไม่ได้แยกเป็นเงินเดือนครูให้ต่างหาก ส่งผลให้มีครูจำนวนหนึ่งได้รับเงินเดือนน้อยกว่าวุฒิปริญญาตรีขั้นต่ำ 3) รัฐอุดหนุนสมทบเงินเดือนครู 1 คน ต่อนักเรียน 20 รูป ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่จ้างครูมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้ได้รับเงินเดือนน้อยกว่าวุฒิปริญญาตรีเพราะต้องนำงบประมาณไปเฉลี่ยตามเป็นค่าตอบแทนครูจำนวนที่จ้างไว้เพื่อให้มีครูสอครบ 8 กลุ่มสาระตามหลักสูตร 4) ขาดระบบการบริหารจัดการการเงิน การบัญชีที่ได้มาตรฐาน เป็นธรรมาภิบาล และไม่มีแผนงานที่ชัดเจนในการบริหารจัดการระบบการเงินของโรงเรียน 5) มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยี อาคารสถานที่ไม่เพียงพอไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาและไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะรัฐไม่ได้อุดหนุนงบประมาณเพื่อการนี้

ด้านการบริหาร (Management) ได้แก่ 1) ไม่มีแผนงานในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอย่างชัดเจน 2) การถ่ายทอดและสื่อสารยังไม่ทั่วถึงองค์กร ขาดการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลอย่างใกล้ชิดจากหน่วยงานต้นสังกัด 3) ขาดการนำข้อมูลมาศึกษาวิเคราะห์เพื่อวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง 4) ขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาจากภาคส่วนภายนอก 5) สภาพแวดล้อมของโรงเรียนขาดการสร้างบรรยากาศทางวิชาการและการเรียนรู้ 6) การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ยังเน้นอยู่ในส่วนของปริยัติคือภาคทฤษฎีองค์ความรู้มากเกินไป การเชื่อมต่อความรู้เข้าสู่ภาคปฏิบัติเพื่อให้เกิดปัญหาพุทธธรรมตามหลักไตรสิกขายังไม่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ดำเนินการเท่าที่ควร 7) ระบบสวัสดิการสำหรับผู้เรียนยังขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ 8) ยังไม่มีกฎหมายหรือพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

เป็นการเฉพาะ 9) ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างขาดประสิทธิภาพ 10) ระบบการบริการทางวิชาการและการเผยแพร่พระพุทธศาสนาอย่างไม่เป็นระบบ

ด้านวัสดุ อุปกรณ์ หลักสูตร เทคโนโลยี (Material) ได้แก่ 1) ขาดแคลนคอมพิวเตอร์ สื่อวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 2) หลักสูตรที่ใช้เป็นหลักในการจัดการศึกษาเป็นการนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการมาใช้ ซึ่งยังขาดความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นศาสนทายาทของพระพุทธศาสนา 3) เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการและการจัดการศึกษายังไม่มี ความทันสมัย ระบบฐานข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพ 4) การเข้าถึงเทคโนโลยียังไม่แพร่หลายและทั่วถึง

การประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ด้านอุปสรรค (Threat) เป็นการประเมินปัจจัยภายนอกที่คุกคามต่อการดำเนินการให้ภารกิจขององค์กรไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจากการวิเคราะห์อุปสรรคพบว่ามีดังนี้ 1) กลไกในการขับเคลื่อนและสนับสนุนของหน่วยงานระดับนโยบายดำเนินงานไม่เกิดประสิทธิภาพ 2) ปัจจัยนำเข้าเป็นไปตามภาวะของเศรษฐกิจ ส่งผลต่อจำนวนผู้เรียนและงบประมาณ 3) ผู้เรียนขาดวุฒิภาวะในการเลือกบริโภคเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม 4) ปัจจัยทางสังคมมีความเสี่ยงในการดำรงสมณเพศและแรงจูงใจต่อการเรียนมีมากขึ้น¹¹

ทั้งนี้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 ถือเป็นเครื่องมือและสนามของพระพุทธศาสนาฝ่ายจีนิกายในการทำงานการศึกษาของพระพุทธศาสนา มุ่งหวังให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 จัดการศึกษาตามลักษณะการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกายหรืออัตลักษณ์การศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย จึงเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการจัดการศึกษาคณะสงฆ์จีนิกาย เพื่อให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย ชื่อสัตย์ต่อการจัดการศึกษาตามอัตลักษณ์การศึกษาคณะสงฆ์จีนิกายอย่างแท้จริง อันเป็นลักษณะธรรมชาติของการศึกษาคณะสงฆ์จีนิกาย ทั้งนี้จากสภาพการณ์ และปัญหาที่มีผลต่อการจัดการศึกษาคณะสงฆ์จีนิกาย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่ 3 เรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนและพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2554 กฎหมายการศึกษาดังกล่าวทำให้โรงเรียนเอกชนมีอิสระในการบริหารการจัดการศึกษา ภายใต้การกำกับติดตามและประเมิน

¹¹ กลุ่มการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ.2558-2562), จัดพิมพ์เผยแพร่ พุทธศักราช 2558, พิมพ์ครั้งที่ 1 (โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2558), 36-39.

คุณภาพของรัฐ โรงเรียนเอกชนในระบบมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้แทนของนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารโรงเรียนทำหน้าที่บริหารจัดการโรงเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีอิสระในการบริหารจัดการการศึกษาในลักษณะของนิติบุคคลโรงเรียนตามที่กฎหมาย ระเบียบข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ เช่นเดียวกับโรงเรียนของรัฐและเอกชนอื่นๆ ทั้งนี้โรงเรียนจะต้องมีการจัดขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานภายในโรงเรียนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย การศึกษาที่ได้กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีเจตนาให้โรงเรียนมีอิสระในการบริหารจัดการงานภายในของโรงเรียน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 มาตรา 31 กำหนดหน้าที่ของกรรมการบริหารโรงเรียนประการหนึ่ง คือ การให้คำแนะนำเรื่องการบริหารและจัดการโรงเรียนในด้านบุคลากร แผนงานงบประมาณ วิชาการ กิจกรรมนักเรียน อาคารสถานที่และความสัมพันธ์กับชุมชน นโยบายของคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย กำหนดให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 มีโครงสร้างการบริหารโรงเรียน ดังนั้น ภาระงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล งานบริหารงานทั่วไป

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย จึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากทำให้เกิดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา อันจะนำไปสู่แนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย เพื่อให้เห็นถึงอัตลักษณ์ที่แท้จริงจากผลการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อแนวทางการบริหาร เรื่องแนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 เพื่อเตรียมสู่ความเป็นมาตรฐานสากล พบว่าบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 เพื่อเตรียมสู่ความเป็นมาตรฐานสากล โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 2.58 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 2.64 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ด้านบริหารจัดการด้านระบบคุณภาพ อยู่ระดับน้อย¹²

ด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 13 ข้อ ระดับน้อย 5 ข้อ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของระดับปานกลาง คือ การสื่อสารได้ 2 ภาษาขึ้นไปได้

¹² พระศิริชัย ภมรศิลป์ธรรม, แนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 เพื่อเตรียมสู่ความเป็นมาตรฐานสากล (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 2558), 100.

ค่าเฉลี่ย 3.01 รองลงมา คือ มีอัตราเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศหรือหลักสูตร อุดมศึกษานานาชาติในประเทศ มีการพัฒนาความคิดและการตัดสินใจรอบรู้ด้านทัศนภาพเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถความถนัดเฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์สามารถแข่งในระดับชาติ และนานาชาติ มีผลสัมฤทธิ์ผ่านการประเมินระดับชาติ มีค่านิยมและความเชื่อที่เป็นประโยชน์ต่อ ตนเอง สังคม ประเทศชาติ และสากล มีการสังเคราะห์ข้อมูลข่าวสารต่างประเทศ โดยใช้เทคโนโลยี อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลการเรียนที่สามารถเทียบโอนหน่วยกิตกับสถานศึกษาระดับต่างๆ ใน นานาชาติได้ ทำกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาสู่ความเป็นสากล มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ต่อสังคมไทยและสังคมโลก มีการจัดการเรียนรู้ความซับซ้อน ของสภาวะสังคมโลกที่แตกต่าง ตระหนักรู้ในสภาวะการณ์ของโลก มีความสามารถวิเคราะห์ประเด็น ทางเศรษฐศาสตร์และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ นโยบายสาธารณะ เปรียบเทียบค่าใช้จ่าย และ ผลตอบแทนในระดับสากล ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยระดับน้อย คือ มีการสอบผ่านการวัดระดับความสามารถ ทางภาษาจากสถาบันภาษานานาชาติ มีผลงานการประดิษฐ์แข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของ นานาชาติ มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสาธารณะประโยชน์ ร่วมกับนักเรียนนานาชาติ ตามลำดับ ข้อที่มีคะแนนต่ำสุด คือ มีการนำเทคโนโลยีมาสร้างสรรค์และเผยแพร่ แลกเปลี่ยนผลงานในระดับ นานาชาติ อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.29¹³

ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล พบว่า แนวทางการบริหาร โรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 เพื่อเตรียมสู่ความเป็นมาตรฐานสากลในด้าน จัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 2.64 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 10 ข้อ ระดับน้อย 7 ข้อ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง ค่าเฉลี่ย 3.19 รองลงมา คือ มีการวัดและประเมินผลตาม มาตรฐานสากล มีห้องสมุดแหล่งเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมการเรียนรู้อย่าง หลากหลาย ครูมีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญวิชาการผ่านการประเมินระดับชาติ และนานาชาติ มีหลักสูตรความเป็นเลิศที่ตอบสนองศักยภาพผู้เรียน มีสื่อการสอนที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล มีการพัฒนาระบบห้องเรียนคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีหลักสูตร Multi – Language Program มีการจัดห้องเรียนตามแบบมาตรฐานสากล มีห้องสมุดแหล่งเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการที่เหมาะสมต่อ การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ส่วนที่อยู่ระดับน้อยคือ มีการลดเวลาสอนในชั้นเรียนและเพิ่ม

¹³ พระศิริชัย ภมรศิลป์ธรรม, แนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 เพื่อเตรียมสู่ความเป็นมาตรฐานสากล (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 2558), 101-103.

เวลาเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการปรับลดเนื้อหาและเพิ่มความเข้มข้นด้านกิจกรรมสู่มาตรฐานสากล และส่งเสริมสู่ความเป็นเลิศ ครูมีการวิจัย สื่อ นวัตกรรม เทียบเท่ามาตรฐานสากล เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ครูใช้สื่อการสอนเป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ผลงานทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ มีการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ด้วยวิชาเรียนภาษาต่างประเทศ ตามลำดับ ข้อที่มีคะแนนต่ำสุด คือ ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์กับนานาชาติ อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.32¹⁴

ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ พบว่า ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 2.44 อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ระดับน้อย 9 ข้อ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร และการบริหารจัดการตามหลักสากล ค่าเฉลี่ย 2.66 ส่วนที่อยู่ในระดับน้อย คือ ผู้บริหารมีการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร มีระบบจัดการความรู้ (KM) สร้างนวัตกรรมเผยแพร่ทั้งในและต่างประเทศมีการบริหารบุคลากรที่อิสระคล่องตัว สามารถกำหนด อัตรา กำลัง สรรหา บรรจุ จัดจ้าง ส่งเสริมและพัฒนารองรับบุคลากรนานาชาติ ผู้บริหารมีความสามารถนำโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล มีการสรรหาทรัพยากรด้านต่างๆ พัฒนาสู่ความเป็นเลิศเทียบเท่ามาตรฐานสากลในการจัดการศึกษา มีวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารจัดการภารกิจทุกด้านของโรงเรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทั้งในและต่างประเทศ มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเทียบเท่ามาตรฐานสากล ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์การนำโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ผู้บริหารมีการอบรมศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษานานาชาติ ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ผลงานเป็นที่ปรากฏยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ ตามลำดับ ข้อที่มีคะแนนต่ำสุด คือ มีการจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ได้รับการรับรองจากองค์กรมาตรฐานสากลระดับโลก อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.30

จากสภาพปัญหา ความเป็นจริง และความต้องการจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสนใจศึกษาแนวทางจัดการะงานของโรงเรียนหรือจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ การศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย เพื่อให้การจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 เป็นไปตามหลักการและบรรลุเป้าหมายของการศึกษาตามแนวทางการศึกษาคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยทั้งนี้การจัดการศึกษาตามอัตลักษณ์การศึกษาคณะสงฆ์จีนนิกาย จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนในทุกด้าน โดยใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสม เพื่อสร้างและรักษาชื่อเสียงให้เป็นที่ประจักษ์

¹⁴ พระศิริชัย ภมรศิลป์ธรรม, แนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 เพื่อเตรียมสู่ความเป็นมาตรฐานสากล (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 2558), 104.

สร้างและรักษาความเชื่อมั่น ความไว้วางใจจากผู้ปกครอง เนื่องจากภาพลักษณ์ของโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน อีกทั้งนามโรงเรียนหรือชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบอัตลักษณ์การศึกษาคณะสงฆ์จีนนิกาย ในบริบทของประเทศไทยตามภาระงานด้านต่างๆ ของโรงเรียน เพื่อผลทางการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ทราบองค์ความรู้การจัดการศึกษาคณะสงฆ์จีนนิกายตามภาระงานด้านต่างๆ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 เป็นไปตามอัตลักษณ์การศึกษาของคณะสงฆ์จีนดังกล่าว ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายในประเทศไทย ให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์การศึกษาคณะสงฆ์จีนนิกายอย่างมีคุณภาพในบริบทสังคมไทย

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา และปัญหาของการวิจัย ดังที่ได้กล่าวถึงแล้วข้างต้น เพื่อให้มีความชัดเจนในการตอบคำถามต่อปัญหาการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

เพื่อทราบอัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

4. ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และเป็นแนวทางในการตอบคำถาม ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ดังนี้

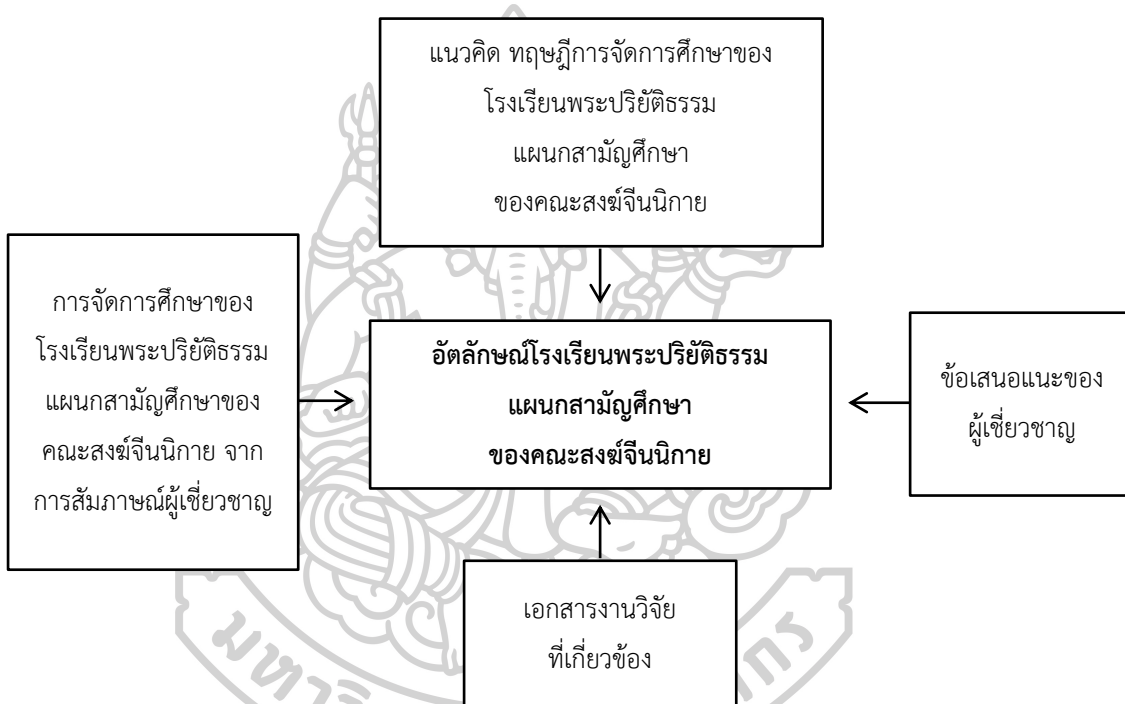
อัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายเป็นอย่างไร

5. สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย อัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายมีลักษณะเป็นตามหลักการศึกษาคณะสงฆ์จีนนิกาย และเหมาะสมกับบริบทของการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากแนวคิดทฤษฎีการจัดการศึกษาการบริหารการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการหาคำตอบร่วมกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายในอนาคตที่ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของโรงเรียน มาประกอบเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา : ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์, **อัตลักษณ์ผู้เรียน เอกลักษณ์สถานศึกษา** (กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, องค์การมหาชน, 2557), 1-2.

: **คู่มือปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557), 3.

: **กองพุทธศาสนศึกษา, แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. 2553-2562), 18.

: **สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), อภิธานศัพท์การประกันคุณภาพการศึกษา** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิสิคส์เซ็นเตอร์, 2553), 99-100.

: ข้อมูลการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา คู่มือปฏิบัติงาน (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557), 1-3.

: คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย, ความหมายการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล ประวัติคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทยและปรัชญาปารมิตาหฤทัยสูตร, พิมพ์ครั้งที่ 1 (จังหวัดนครปฐม: สำนักพิมพ์ต้นน้ำ, 2560), 56.

: กลุ่มการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. “ข้อมูลการจัดการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2560 ครั้งที่ 1” 10 มิถุนายน 2560.

: จุมพล พูลภัทรชีวิน, “การวิจัยอนาคต” วิธีการวิทยากรวิจัย (มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ: 2559), 1-3.

: Marsdan, Dale Brendt, “Relations Between Teacher Perceptions of Safe and Orderly Environment and Student Achievement Among Ten Better-performing, High-poverty Schools in One Southern California Elementary School District,” *Dissertation Abstracts International* 67, 1 (2006 July): 116-A.

: Soranno. K. A. “Comparison of Perceptions of Customer-Focus and School Effectiveness Between Parents of Children in Charter Schools and Public Schools.” *Dissertation Abstracts International* 58 (May 1998): 41-49.

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

อัตลักษณ์ หมายถึง ลักษณะเฉพาะ ผลรวมของลักษณะเฉพาะสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็นที่รู้จักหรือจำได้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย หมายถึง สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นในที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์หรือที่ดินของมูลนิธิการพระพุทธศาสนา เพื่อให้การศึกษาสำหรับพระภิกษุ สามเณรในช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยในการศึกษาครั้งนี้ จะใช้เฉพาะโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ 1. โรงเรียนมังกรมลาวาสวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร 2. โรงเรียนโพธิ์ตราชวิทยาลัย จังหวัดชลบุรี และ 3. โรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา จังหวัดเชียงราย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสาร วิชาการ วารสาร รายงานการวิจัยและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดหรือแนวทางในการสร้างแบบสอบถามหรือข้อคำถาม โดยมีเนื้อหา ดังนี้

1. แนวคิดด้านอัตลักษณ์องค์กร
 - 1.1 ความหมายและความสำคัญของอัตลักษณ์องค์กร
 - 1.2 รูปแบบของอัตลักษณ์องค์กร
 - 1.3 องค์ประกอบของอัตลักษณ์
 - 1.4 การสร้างอัตลักษณ์ให้กับองค์กร
 - 1.5 ระบบอัตลักษณ์องค์กร
2. อัตลักษณ์การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย
3. การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย
 - 3.1 แนวคิดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
 - 3.2 กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
 - 3.3 แนวทางการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมมีต่อการเรียนการสอน
 - 3.4 ทฤษฎีและแนวความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนตามแบบพระปริยัติธรรม
4. ข้อมูลการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
 - 4.1 ประวัติความเป็นมา
 - 4.2 รูปแบบการศึกษา
 - 4.3 การบริหารจัดการศึกษา
 - 4.4 โครงสร้างกฎหมายเกี่ยวกับพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
5. ประวัติโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 ของคณะสงฆ์จีนนิกาย
 - 5.1 โรงเรียนมัธยมลาวาสวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
 - 5.2 โรงเรียนหมื่นพุทธวิทยา จ. เชียงราย
 - 5.3 โรงเรียนโพธิ์ตราราชวิทยาลัย จ. ชลบุรี

6. ประวัติคณะสงฆ์เงินนิกายแห่งประเทศไทย

6.1 คณะสงฆ์เงินนิกายแห่งประเทศไทย

6.2 ความเจริญของคณะสงฆ์เงินนิกาย

6.3 ระเบียบการปกครองคณะสงฆ์เงินนิกาย

6.4 ทำเนียบสมณศักดิ์เงินนิกาย

6.5 ทำเนียบวัดและสำนักสงฆ์ในสังกัดคณะสงฆ์เงินนิกาย

6.6 ลำดับบูรพาจารย์คณะสงฆ์เงินนิกายในประเทศไทย

7. เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายและชาติพันธุ์วรรณา EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)

7.1 ความเข้าใจพื้นฐานที่สำคัญเกี่ยวกับการวิจัยอนาคต

7.2 ความหมาย อี ดี เอฟ อาร์ (EDFR)

7.3 ความเป็นมาของ อี ดี เอฟ อาร์ (EDFR)

7.4 เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR

7.5 ขั้นตอนวิธีวิจัยแบบเทคนิค EDFR

7.6 การเขียนแนวโน้มในแบบสอบถาม

7.7 การรายงานผล

7.8 รูปแบบต่างๆ ของเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดด้านอัตลักษณ์องค์กร

1.1 ความหมายและความสำคัญของอัตลักษณ์องค์กร

คำว่า “อัตลักษณ์” หรือ “Corporate identity” หมายถึงการแสดงออกให้เห็นถึงภาพลักษณ์ที่ปรากฏต่อผู้อื่นพร้อมๆ กับแสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ขององค์กรนั้นๆ โดยอาศัยองค์ประกอบกราฟิก หรือหมายถึง การสื่อสารขององค์กรอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ซึ่งในอดีตคำว่า “อัตลักษณ์องค์กร” จะเป็นคำที่ใช้เกี่ยวกับการวางระบบอัตลักษณ์ขององค์กรหรือห้างร้านเท่านั้นแต่สำหรับในปัจจุบันยังรวมไปถึงตราสินค้า (Brand) ด้วยเนื่องจากองค์กรบางแห่งตราสินค้านั้นมีผลต่อผู้บริโภคเป้าหมายมากกว่าตัวองค์กรผู้ผลิตสินค้า

วิลเลียม โกลเด้น (William golden) ผู้ออกแบบสัญลักษณ์ให้กับเครือข่ายซีบีเอส (CBS) เมื่อปี ค.ศ.1959 กล่าวว่า “ภาพลักษณ์องค์กรคือภาพที่องค์กรปรากฏต่อสาธารณชนผ่านทางผลิตภัณฑ์นโยบายการดำเนินงานการโฆษณาวิสัยทัศน์ เป็นต้น เครื่องหมายการค้า (Trademark) ไม่ได้เป็นสิ่งที่สร้างภาพลักษณ์องค์กรแต่เป็นเพียงสิ่งที่ย้ำเตือนให้ระลึกถึงภาพลักษณ์องค์กรเท่านั้น

สุมิตรา ศรีวิบูลย์ “เครื่องหมายการค้า” จะมีความแตกต่างจาก “อัตลักษณ์องค์กร” ที่หมายถึง การสร้างความเป็นอัตลักษณ์แก่องค์กรโดยอาศัยเครื่องหมายการค้าหรือสัญลักษณ์ที่สามารถสะท้อนถึงภาพที่องค์กรนั้นๆ ต้องการนำเสนอต่อสังคมบุคคลทั่วไปและบุคคลกลุ่มเป้าหมายเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับความเป็นอัตลักษณ์ขององค์กร อาจแสดงออกในรูปของชื่อสัญลักษณ์สี และรูปแบบที่มีลักษณะเฉพาะตัวจะเป็นปัจจัยที่สร้างกรอบให้กับองค์รวมทั้งสร้างความภาคภูมิใจให้กับองค์กรอีกด้วย¹⁵

แม้ว่าเรื่องของอัตลักษณ์ (Identity) จะไม่ใช่สิ่งเดียวกับที่เกี่ยวกับตราสินค้า (Brand) เพราะตราสินค้าประกอบด้วยหลายองค์ประกอบแต่ตราสินค้ากับอัตลักษณ์เป็นเรื่องที่ต้องเกิดขึ้นควบคู่กันอยู่เสมอ โดยสามารถสร้างตราสินค้าให้โดดเด่นได้ด้วยการสร้างอัตลักษณ์ให้กับตราสินค้าหรือองค์กรซึ่งสามารถสื่อสารออกมาได้ 2 ส่วนคือการสร้างอัตลักษณ์ผ่านทางภาพ (Visual identity) การสร้างอัตลักษณ์ผ่านทางพฤติกรรม (Behavioral identity) ถ้าเราสามารถบริหารจัดการและควบคุมการใช้อัตลักษณ์ทั้งหมดไว้ได้ในทิศทางเดียวกันและสื่อสารออกไปอย่างสม่ำเสมอ และมีกลยุทธ์ตราสินค้าก็จะเข้าไปอยู่ในใจของผู้บริโภคได้ทำให้ผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายรู้ว่าสินค้าตัวนั้นๆ แตกต่างกับตราสินค้าอื่นอย่างไร

เรื่องของอัตลักษณ์ทางภาพ (Visual identity) คือ ระบบการใช้ตราสัญลักษณ์ (Logo) ที่จะช่วยสื่อสารเสริมสร้างภาพลักษณ์ของตราสินค้าหรือองค์กรในการออกแบบสร้าง “อัตลักษณ์” ให้กับองค์กรหรือตราสินค้าเป็นงานที่ยากเพราะไม่ใช่เป็นเพียงการออกแบบให้สวยงามเท่านั้นแต่สิ่งที่สำคัญคือ อัตลักษณ์ด้านภาพที่จะสื่อสารถึงจุดยืนบุคลิกภาพรวมถึงวิสัยทัศน์ของตราสินค้าหรือองค์กรจากนั้นค่อยพัฒนาต่อในเรื่องระบบการใช้โลโก้การใช้ตัวอักษรการใช้สีการใช้ภาพและอื่นๆ อีกมากมายที่จะทำให้ภาพลักษณ์ขององค์กรมีอัตลักษณ์ตามที่ต้องการ

สรุปว่า อัตลักษณ์องค์กรหมายถึงการแสดงออกให้เห็นถึงภาพลักษณ์ที่ปรากฏต่อผู้อื่นพร้อมๆ กับแสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ขององค์กรนั้นๆ โดยสามารถสื่อสารออกมาได้ 2 ส่วนคือการสื่อสารผ่านทางภาพและการสื่อสารผ่านพฤติกรรมซึ่งจะต้องมีการควบคุมให้ทำการสื่อสารทั้งสองส่วนออกมาในแนวทางเดียวกันโดยจะต้องสื่อได้ถึงจุดยืนบุคลิกภาพรวมถึงวิสัยทัศน์ขององค์กร ซึ่งในการศึกษาจะต้องศึกษาการสื่อสารอัตลักษณ์ในทั้ง 2 ลักษณะเช่นกัน

¹⁵ สุมิตรา ศรีวิบูลย์, การออกแบบอัตลักษณ์ (นนทบุรี: คอร์คฟิงชั่น, 2547), 25.

1.2 รูปแบบของอัตลักษณ์องค์กร

การที่จะสื่อสารให้บุคคลทั่วไปได้ทราบถึงลักษณะโครงสร้างหรือการบริหารงานของบริษัทจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจในเรื่องของระบบอัตลักษณ์ด้วยเช่นกัน สุมิตรา ศรีวิบูลย์ ได้แบ่งระบบอัตลักษณ์ขององค์กรออกเป็น 3 ลักษณะ คือ¹⁶

1.2.1 อัตลักษณ์แบบเดี่ยว (Monolithic identity) เป็นการวางระบบที่กำหนดให้สาขาทุกแห่งรวมทั้งบริษัทแม่ใช้รูปแบบสัญลักษณ์และองค์ประกอบกราฟิกเดียวกันทั้งหมดในการสื่อสารภาพลักษณ์สู่กลุ่มเป้าหมายเป็นการแสดงออกถึงความเป็นอัตลักษณ์ที่ชัดเจนที่สุดและประหยัดที่สุดในการที่จะแสดงให้เห็นถึงมาตรฐานเดียวกันของสินค้าหรือบริการที่ให้กับผู้บริโภคค้าปลีกตลอดจนบุคลากรของบริษัท

1.2.2 อัตลักษณ์แบบมีการรองรับ (Endorsed identity) เป็นรูปแบบของการสร้างระบบให้กับองค์กรที่ประกอบธุรกิจหลายประเภทหรือเป็นลักษณะกลุ่มบริษัท การสร้างชนิดนี้มีแนวความคิดมาจากแต่ละบริษัทในเครือ ควรมีอัตลักษณ์ของตนเองโดยที่อัตลักษณ์นั้นจะต้องแสดงถึงความเป็นส่วนหนึ่งของภาพรวมขององค์กรนั้นๆ ด้วย บริษัทประเภทนี้มักจะใช้สัญลักษณ์ของบริษัทแม่ร่วมกับสัญลักษณ์ของแต่ละบริษัทที่แสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติทางกายภาพของสินค้าหรือบริการของบริษัทนั้น

1.2.3 อัตลักษณ์ที่ใช้ตราหรือชื่อของสินค้าเป็นตัวสร้างเอกลักษณ์ (Branded identity) ระบบนี้นิยมใช้กับบริษัทที่เป็นผู้ผลิตสินค้าหลายๆ ชนิดซึ่งอาจอยู่ในสายผลิตภัณฑ์เดียวกันหรือไม่ก็ได้และมักนิยมใช้กับสินค้าอุปโภคบริโภคเป็นหลักการใช้ชื่อของสินค้าเป็นตัวสร้างอัตลักษณ์นั้นแนวความคิดการสร้างอัตลักษณ์ประเภทนี้มาจากหลักความจริงที่ว่าสินค้าประเภทเดียวกันที่ผลิตโดยบริษัทต่างๆ มักจะมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ไม่แตกต่างกันมากนักซึ่งเราสามารถสร้างความแตกต่างให้เกิดขึ้นได้ด้วยการสร้างคุณสมบัติหรือคุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัวให้กับสินค้านั้น

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีการใช้อัตลักษณ์องค์กรในแบบเดี่ยว ซึ่งในทุกๆ ที่จะใช้รูปแบบสัญลักษณ์และองค์ประกอบกราฟิกเดียวกันทั้งหมดในการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย

1.3 องค์ประกอบของอัตลักษณ์

สุมิตรา ศรีวิบูลย์ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของอัตลักษณ์องค์กรว่าสามารถแสดงผ่านสิ่งต่างๆ ได้ดังนี้¹⁷

¹⁶ สุมิตรา ศรีวิบูลย์, การออกแบบอัตลักษณ์ (นนทบุรี: คอร์ตฟิงชั่น, 2547), 41-43.

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, 52-57.

1.3.1 ชื่อ (Name) ชื่อของบริษัทเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นสิ่งแรกโดยทั่วไปแล้วมีหลักการตั้งชื่อองค์กร โดยการตั้งชื่อมีที่มาที่แตกต่างกันเช่นชื่อบุคคล โดยนำชื่อผู้ก่อตั้งมาใช้เป็นชื่อบริษัท ชื่อบุคคลในประวัติศาสตร์ ชื่อในเทพนิยายหรือวรรณคดีและชื่อบุคคลทั่วไปหรือชื่อที่อธิบายถึงคุณลักษณะชื่อประเภทนี้จะเป็นชื่อที่อธิบายถึงคุณลักษณะของธุรกิจซึ่งมีข้อดีที่เข้าใจได้ง่ายแต่อาจเกิดปัญหาในการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้หากชื่อนั้นเป็นชื่อทั่วไปชื่อที่เกิดจากการสร้างขึ้นใหม่ชื่อที่มีความหมายชื่อย่อและตัวเลข เป็นต้น

1.3.2 เครื่องหมายการค้า (Marks) นับเป็นสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดระบบอัตลักษณ์ที่มีประสิทธิภาพเครื่องหมายที่จะสร้างขึ้นอาจเป็นเพียงการใช้ชื่อตัวอักษรหรืออาจเป็นการผสมผสานภาพกับตัวอักษรเครื่องหมายนี้อาจสื่อความหมายโดยตรงหรือเป็นภาพนามธรรมซึ่งไม่มีความหมายอะไรเลยก็ได้แต่ในขณะเดียวกันสิ่งที่คุณได้แล้วสมเหตุสมผลกว่าก็จะสร้างการยอมรับได้ง่ายกว่า

1.3.3 ตัวอักษร (Typography) ในการวางระบบอัตลักษณ์จะต้องมีการกำหนดแบบตัวอักษรที่ใช้ในระบบโดยทั่วไปแล้วจะกำหนดแบบตัวอักษรที่ใช้กับสัญลักษณ์และเลือกแบบอื่นๆ ที่เข้ากันได้กับตัวอักษรอื่นๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเตรียมไว้สำหรับการใช้งานกับตัวอักษรที่ใช้เป็นสัญลักษณ์อีก 3-4 แบบ

1.3.4 สีอัตลักษณ์ (Color signature) นับว่าเป็นองค์ประกอบที่ใช้เป็นตัวแทนองค์กรได้เป็นอย่างดี มักมีที่มาจากสีของสัญลักษณ์ที่สร้างให้เกิดการจดจำในใจกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้นในการวางระดับอัตลักษณ์จึงควรกำหนดสีอัตลักษณ์และโครงสีอื่นๆ ที่ใช้ร่วมกับสีอัตลักษณ์นั้นด้วย เพื่อให้การออกแบบมีความยืดหยุ่นได้บ้าง

1.3.5 ข้อความประกอบ (Tag line) จะเป็นข้อความสั้นๆ ที่อธิบายถึงความเป็นองค์กรที่วางอยู่ได้ชื่อหรือสัญลักษณ์เพื่อเป็นการอธิบายถึงคุณลักษณะเฉพาะขององค์กรสินค้าหรือบริการนั้นๆ

องค์ประกอบของอัตลักษณ์มีความสำคัญในการสื่อสารเพื่อแสดงถึงอัตลักษณ์ขององค์กรอีกทั้งยังต้องมีการกำหนดลักษณะการใช้งานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด ซึ่งในส่วนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายมีองค์ประกอบครบในทุกส่วน

1.4 การสร้างอัตลักษณ์ให้กับองค์กร

สมิตรา ศรีวิบูลย์ ได้แสดงขั้นตอนของการสร้างอัตลักษณ์ที่เป็นลักษณะสัญลักษณ์ตัวแทนโดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้¹⁸

¹⁸ สมิตรา ศรีวิบูลย์, การออกแบบอัตลักษณ์ (นนทบุรี: คอร์ตฟิงชั่น, 2547), 85-107.

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล (Research and analysis) เป็นขั้นตอนที่จะต้องทำการศึกษาข้อมูลทั้งหมดขององค์กรวัตถุประสงค์หลักของขั้นตอนนี้ก็คือการหาข้อมูลให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ข้อมูลที่ได้จะทำให้ทราบถึงปัญหาและนำมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กรได้

การทำงานขั้นตอนที่ 1 แบ่งออกได้ดังนี้

1) จัดประชุมสัมภาษณ์สอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลโดยขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาธรรมชาติและโครงสร้างขององค์กรรวมถึงภาพขององค์กรที่ปรากฏอยู่ในใจของบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กรข้อมูลที่ต้องการประกอบด้วยประวัติความเป็นมาและการเติบโตขององค์กร ปรัชญาการปฏิบัติต่อบุคลากรลักษณะโครงสร้างขององค์กรข้อมูลทางการตลาดและภาพลักษณ์ที่องค์กรนั้นเป็นหรือต้องการให้เป็น รวมทั้งจะต้องศึกษาเอกสารสิ่งพิมพ์ที่ได้เผยแพร่ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับนำไปใช้ในการออกแบบต่อไป

2) การตรวจสอบภาพการใช้งานเป็นการทำความเข้าใจภาพรวมทั้งหมดที่งานออกแบบนั้นจะถูกนำไปใช้ผู้ออกแบบควรรวบรวมสิ่งพิมพ์ต่างๆ ในองค์กรมาทำการตั้งคำถาม เช่น ชื่อองค์กรที่ใช้อยู่เป็นอย่างไร สามารถอธิบายถึงองค์กรนั้นหรือไม่ การเลือกใช้วัสดุหรือวิธีการถ่ายต่อการทำซ้ำหรือไม่มีรูปแบบที่คงเส้นคงวาหรือไม่ แบบตัวอักษรที่ใช้ในงานออกแบบทั้งหมดเป็นอย่างไร เป็นต้น

3) การทำวิจัยอาจแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นข้อมูลทั่วไปทั้งขององค์กรและองค์กรอื่นๆ เนื่องจากองค์กรประเภทเดียวกันมักจะประสบปัญหาคล้ายกัน ข้อมูลบางอย่างอาจมีความเกี่ยวข้องกัน สามารถนำมาใช้ประกอบได้และการวิจัยการออกแบบทั้งส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์และสื่อต่างๆ

4) วิเคราะห์ข้อมูลจากข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดจะต้องนำมาวิเคราะห์เพื่อสรุปแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อการตัดสินใจในการปรับเปลี่ยนรูปแบบของอัตลักษณ์อาจเป็นการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยให้ทันสมัยขึ้นจนถึงเปลี่ยนทั้งระบบเลยก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ได้ว่ามีน้ำหนักเพียงใด

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาการออกแบบ (Design development) การออกแบบระบบอัตลักษณ์นั้น สิ่งที่น่ามุ่งหวังก็คือทำอย่างไรจึงจะให้ระบบอัตลักษณ์นั้นประสบความสำเร็จได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปซึ่งการสร้างระบบอัตลักษณ์มักขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ต้องการให้ปรากฏในการออกแบบสัญลักษณ์ซึ่งวัตถุประสงค์เหล่านี้จะปรากฏอยู่ในข้อมูลเพื่อการออกแบบ (Design brief) การออกแบบทั่วไปจะเริ่มต้นจากการพัฒนาข้อมูลเพื่อการออกแบบด้วยการสรุปข้อมูลและความต้องการที่ชัดเจน จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลทางการตลาดทั้งหมดที่มีอยู่เพื่อให้สามารถกำหนดทิศทางในการออกแบบที่สามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

ขั้นตอนของการพัฒนาการออกแบบสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

1) ขั้นตอนพัฒนาการออกแบบโดยเริ่มจากความคึกสร้างสรรค์ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ต่อสิ่งที่มองเห็นความสามารถในการรับรู้ต่อสิ่งที่มองเห็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์การตอบสนองทางอารมณ์รวมถึงความสามารถในการสังเคราะห์ปัญหาต่างๆ แล้วนำมาหาข้อสรุปในการออกแบบเพื่อให้ได้แนวคิดเพียงหนึ่งเดียว

2) ขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้อง นักออกแบบควรมีความรู้เกี่ยวกับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าว่าเครื่องหมายแบบใดสามารถขอจดทะเบียนการค้าได้

ขั้นตอนที่ 3 การใช้งานและการประเมิน (Application and implementation) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการสร้างระบบอัตลักษณ์ ซึ่งจะเป็นการกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานการใช้งานระบบอัตลักษณ์นั้นกับการสื่อสารทุกรูปแบบในองค์กรเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีอัตลักษณ์ในส่วนของสัญลักษณ์ตัวแทนที่เป็นตราโรงเรียนในกลุ่มที่ประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ที่มีความหมายอยู่มากมาย ซึ่งในส่วนนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ในส่วนของขั้นตอนนี้จะมีประโยชน์ในอนาคตเนื่องจากปัจจุบันบริบททางสังคมเริ่มเปลี่ยนไปอาจทำให้อัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย เริ่มเปลี่ยนตามไปด้วย จึงอาจจะต้องมีการเพิ่มตราสัญลักษณ์ที่ใช้สำหรับการสื่อสารขึ้นมาใหม่ ซึ่งการสร้างอัตลักษณ์ขององค์กรที่เป็นส่วนของสัญลักษณ์ตัวแทนที่จะสร้างขึ้นใหม่ต้องผ่านกระบวนการทั้งหมด 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล 2) พัฒนาการออกแบบและ 3) การใช้งานและประเมินผล

1.5 ระบบอัตลักษณ์องค์กร

นอกจากการออกแบบอัตลักษณ์องค์กรแล้วยังมีสิ่งที่สำคัญและต่อเนื่องจากการออกแบบ อัตลักษณ์องค์กรอีกอย่างหนึ่ง คือ การวางระบบอัตลักษณ์องค์กรซึ่งเป็นสิ่งสำคัญด้วยรูปแบบและขนาดของการนำไปใช้นั้นต้องทำให้ถูกต้องส่วนสีและการจัดวาง ซึ่งองค์กรบางองค์กรจึงต้องมีการจัดทำคู่มือมาตรฐานระบบอัตลักษณ์เพื่ออธิบายถึงระบบอัตลักษณ์ขององค์กรนั้นๆ รูปภาพอัตลักษณ์ตัวอักษรตัวอย่างการใช้งานในลักษณะต่างๆ และข้อห้ามรวมถึงสีและตัวอย่างสีที่ใช้ตัวอย่างของสิ่งพิมพ์ธุรกิจชนิดและสีของกระดาษที่ใช้ รวมถึงสิ่งพิมพ์ประเภทอื่นๆ ตัวอย่างการใช้งานกับสถาปัตยกรรมสิ่งแวดล้อมและยานพาหนะ เป็นต้น ซึ่งจะมีการออกแบบจัดหน้าให้สวยงามและก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดในการใช้งาน ซึ่งเหมาะสำหรับองค์กรที่มีขนาดใหญ่ คู่มือนี้จะเปรียบเสมือนเครื่องมือควบคุมระบบอัตลักษณ์ให้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ในส่วนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ยังขาดการวางระบบอัตลักษณ์ จึงทำให้การนำไปใช้ไม่เป็นหนึ่งเดียวกัน ส่งผลให้ความเข้าใจใน

อัตลักษณ์ของกลุ่มเป้าหมายคลาดเคลื่อน ซึ่งการวางระบบอัตลักษณ์เป็นส่วนสำคัญในการสื่อสารอัตลักษณ์ให้ออกมาในแนวทางเดียวกัน จึงควรมีการควบคุมระบบการใช้อัตลักษณ์ให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมือนกันทั้งกระบวนการ

2. อัตลักษณ์การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

ความหมายคำว่า “อัตลักษณ์” ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Identity” แปลว่า ความเหมือนกันบุคลิกลักษณะ ลักษณะพิเศษ ลักษณะเฉพาะ เอกลักษณ์ สำหรับคำว่า “เอกลักษณ์” ในภาษาอังกฤษคือ “Uniqueness” หรือ “Unique” แปลว่า (เกี่ยวกับ) ลักษณะเฉพาะ ลักษณะพิเศษเฉพาะเรื่องพิเศษเฉพาะความเป็นหนึ่ง

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ให้ความหมายคำว่า อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนไว้ว่า อัตลักษณ์(Identity) หมายถึง ผลผลิตของผู้เรียน ตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานที่สังกัด และเอกลักษณ์ (Uniqueness) หมายถึง ความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นที่สะท้อนให้เห็นลักษณะโดดเด่นเป็นหนึ่งในสถานศึกษา¹⁹ และกำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในสถานศึกษาของตนมีลักษณะเป็นเฉพาะของตนเองเรียกว่า “อัตลักษณ์ของผู้เรียน” ดังนั้นโรงเรียนต้องมีการกำหนดอัตลักษณ์ของผู้เรียนจนกลายเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา การกำหนดอัตลักษณ์ของผู้เรียนพิจารณาจากความเป็นมาของสถานศึกษาเจตนารมณ์ในการจัดตั้งหรือบริบทของสถานศึกษา ผ่านกระบวนการประชาพิจารณ์ของผู้เกี่ยวข้องจนเป็นอัตลักษณ์ของผู้เรียน ซึ่งอัตลักษณ์ของผู้เรียนจะสะท้อนปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

สุพัตร์ พิบูลย์ เสนอความคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของโรงเรียนว่า อัตลักษณ์โรงเรียน คือ ลักษณะเฉพาะที่เป็นตัวตนของสถานศึกษาหรือกลุ่มสถานศึกษาที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการจัดตั้งสถานศึกษา หรือลักษณะโดดเด่นของสถานศึกษา โดยควรเน้นที่การกำหนดภาพความสำเร็จในตัวผู้เรียน (อาจเป็นคุณลักษณะหรือสมรรถนะ) ในการกำหนดอัตลักษณ์สถานศึกษาควรทำการวิเคราะห์ความเป็นมาของสถานศึกษา เจตนารมณ์ในการจัดตั้ง หรือบริบทของสถานศึกษา แล้วกำหนดอัตลักษณ์หรือคุณสมบัติเฉพาะที่ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีก่อนสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ควรมีการประชาพิจารณ์ให้เห็นพ้องร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่างๆ รวมทั้งจะต้องมีกิจกรรมการส่งเสริมหรือพัฒนาที่เป็นรูปธรรม และมีการประเมินตรวจสอบอย่างเป็นระบบว่า ผู้เรียนหรือผู้สำเร็จ

¹⁹ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), **อภิวินิจฉัยการประกันคุณภาพการศึกษา** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิสิทส์เซ็นเตอร์, 2553), 99-100.

การศึกษาได้มีคุณสมบัติหรือผ่านเกณฑ์แล้วหรือไม่ อัตลักษณ์ของสถานศึกษาควรเน้นไปที่การกำหนดภาพความสำเร็จ (Image of Success)²⁰

อัตลักษณ์โรงเรียน คือ ลักษณะเฉพาะที่แสดงถึงความเป็นโรงเรียน โดยโรงเรียนมีกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อแสดงลักษณะของโรงเรียนเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลโดยทั่วไป และอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย คือ ลักษณะอันเป็นไปตามลักษณะของการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ตามคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า การจัดการศึกษาต้องมีความเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยนอกเหนือจากที่จะต้องสอดคล้องกับคำสอนของพระพุทธศาสนา ฝ่ายมหายาน เพื่อเป็นการศึกษาอัตลักษณ์การจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายในประเทศไทย

การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้การศึกษาแก่ผู้เรียนแบบบูรณาการอย่างมีคุณภาพสอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกๆ ด้าน พัฒนาระบบบริหารให้มีระบบการบริหารงานร่วมสมัยด้วยหลักธรรมาภิบาล การพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ การส่งเสริมพระพุทธศาสนา และปลูกฝังให้อนุรักษ์วัฒนธรรมจีน พร้อมด้วยปรับปรุงอาคารสถานที่ มุ่งจัดการศึกษาพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ควบคู่วิชาการ เสริมสร้างกิจกรรมเด่น เน้นเอกลักษณ์พุทธศานามหายาน สุวีชาการสร้างทักษะภาษาจีน จึงนำเสนอแนวความคิดในเรื่องต่างๆ ได้แก่ อัตลักษณ์การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์นั้นมีความสำคัญต่อสังคมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องด้วยสะท้อนถึงวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในแต่ละชุมชนตามภูมิภาค แสดงให้เห็นถึงความเป็นตัวตนตลอดจนลักษณะเด่นที่มีร่วมกัน ความเป็นชุมชน และความเป็นชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของความมั่นคงของสังคม²¹

²⁰ สุพักตร์ พิบูลย์, **อัตลักษณ์ของสถานศึกษาคืออะไรจำเป็นอย่างไร**, เข้าถึงเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2554, เข้าถึงได้จาก <http://www.drsuphakedqablogspot.com/2010/07/07.html>

²¹ ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์, **อัตลักษณ์ผู้เรียน เอกลักษณ์สถานศึกษา** (กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, องค์การมหาชน, 2557), 1-2.

3. การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นอกจากจะจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังได้สนองงานคณะสงฆ์ด้านการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและบาลีอีกด้วย โดยได้จัดให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรนักธรรมและบาลีให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม ทั้งนี้ ในการประชุมมหาเถรสมาคม เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2555 ที่ประชุมมหาเถรสมาคมมีมติเห็นชอบให้ปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาตามคำสั่งประธานคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ 1/2555 ลงวันที่ 19 เมษายน 2555 เรื่องการปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสอบผ่านธรรมสนามหลวงและบาลีสสนามหลวงได้ โดยเพิ่มหน่วยกิตวิชาภาษาบาลี และวิชาพระพุทธศาสนา (พุทธประวัติ ธรรมวินัยและศาสนปฏิบัติ) ทั้งนี้ ผู้ที่จะจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ ต้องสอบได้นักธรรมชั้นตรีเป็นอย่างต่ำ และจะจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ ต้องสอบได้นักธรรมชั้นโทเป็นอย่างต่ำ (มติมหาเถรสมาคมที่ 388/2555)

นอกจากนี้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือสมศ. ยังได้ปรับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาโดยให้ใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามเป้าหมายเฉพาะของสถานศึกษา (หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมคือวิชาพุทธประวัติและธรรมวินัย วิชาศาสนปฏิบัติ และวิชาภาษาบาลี) นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานอีกด้วย ในการนี้ เพื่อดำเนินการดังกล่าว สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงได้ร่วมกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. จัดให้มีการสอบวัดผลทางการศึกษาระดับชาติด้านพระพุทธศาสนา หรือเรียกย่อว่า B-NET (Buddhism National Educational Test)²²

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จัดตั้งอยู่ในวัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา จัดการศึกษาเฉพาะสำหรับพระภิกษุสามเณรเท่านั้น โรงเรียนจะได้รับการจัดตั้งได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตหรือเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้ออกใบอนุญาต แก่เจ้าอาวาสวัดที่ขอจัดตั้งโรงเรียน

²² คู่มือปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557), 3.

การบริหารจัดการโรงเรียน เจ้าอาวาสวัดหรือพระภิกษุที่เจ้าอาวาสมอบหมายเป็นผู้จัดการ และผู้จัดการเป็นผู้คัดเลือกพระภิกษุผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการศึกษา พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา รูปหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งจะดำเนินการคัดเลือกพระภิกษุและคฤหัสถ์เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 แนวคิดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษานั้น เป็นการศึกษาในรูปแบบหนึ่งของการศึกษาคณะสงฆ์เป็นการศึกษาที่รัฐกำหนดให้มีขึ้นตามความประสงค์ของคณะสงฆ์ ซึ่งมีมูลเหตุสืบเนื่องมาจากการจัดตั้งโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษา และบาลีวิสามัญศึกษาสำนักเรียนวัด กล่าวคือ ภายหลังจากการศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่งคือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2432 และ พ.ศ. 2489 ตามลำดับ ได้เจริญก้าวหน้ามากขึ้น ทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจึงได้จัดแผนกมัธยมศึกษาขึ้นมาเรียกว่าโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษากำหนดให้มีการเรียนบาลี นกธรรม และความรู้ชั้นมัธยม โดยรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อมาเมื่อโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษาได้แพร่ขยายออกไปยังต่างจังหวัดหลายแห่ง มีพระภิกษุสามเณรเรียนกันมาก ทางคณะสงฆ์โดยองค์การศึกษา จึงกำหนดให้โรงเรียนประเภทนี้ใหม่ว่า โรงเรียนบาลีสามัญศึกษาสำนักเรียนวัด โดยมติสังฆมนตรี และกระทรวงศึกษาธิการก็ได้ออกระเบียบกระทรวงให้โรงเรียนวิสามัญศึกษา สำนักเรียนวัดเปิดทำการสอบสมทบในชั้นตัวประโยค คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2500 เป็นต้นมา และเมื่อสอบได้แล้วก็จะได้รับประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการอีกด้วยด้วยเหตุนี้จึงทำให้พระภิกษุสามเณรนิยมเรียนกันเป็นจำนวนมาก โรงเรียนประเภทนี้จึงแพร่หลายออกไปยังจังหวัดต่างๆ อย่างกว้างขวาง จนทำให้ทางการคณะสงฆ์เกรงว่าการศึกษารธรรมและบาลีจะเสื่อมลง เพราะพระภิกษุและสามเณรต่างมุ่งศึกษาวิชาทางโลกมากเกินไปเป็นเหตุให้ต้องละทิ้งการศึกษารธรรมและบาลีเสียแต่ทางการคณะสงฆ์ ก็ยังพิจารณาเห็นความจำเป็นของวิชาทางโลกอยู่ด้วยเหตุนี้แม่กองบาลีสนามหลวง²³ พระธรรมปัญญาบดี (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ฟัน ชุตินฺธโร) จึงได้ตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีขึ้นใหม่ มีวิชาบาลี วิชาธรรมและวิชาทางโลก เรียกว่า บาลีศึกษาสามัญศึกษา และปริทัศน์ศึกษา และได้ประกาศใช้เมื่อ พ.ศ.2507 พร้อมกับได้ยกเลิกระเบียบของคณะสังฆมนตรีว่าด้วยการศึกษาของ

²³ กองพุทธศาสนศึกษา, แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการการพัฒนการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ.2553-2562), 18.

โรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำนักเรียนวัดเสี้ย และกำหนดให้พระภิกษุสามเณรเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ที่คณะสงฆ์ได้จัดขึ้นใหม่ แต่การณปรากฏต่อมาว่า การตั้งสำนักเรียนตามแบบโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกบาลีใหม่นี้มีน้อย นักเรียนก็นิยมเรียนกันน้อย เพราะพระภิกษุสามเณรส่วนใหญ่ ยังพอใจที่จะเรียนโดยได้รับประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการอยู่ ดังนั้น นักเรียนในโรงเรียน ดังกล่าวจึงได้พากันเข้าชื่อเป็นนักเรียนราษฎรของวัด ซึ่งตั้งขึ้นโดยระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการบ้าง สมัครสอบเทียบบ้าง เข้าเป็นนักเรียนผู้ใหญ่บ้าง ทำให้การศึกษาคณะสงฆ์ในแต่ละช่วงเวลานั้นเกิดความสับสนเป็นอันมากขณะเดียวกันได้มีผู้แทนราษฎรได้ยื่นเรื่องราวขอให้กระทรวงศึกษาธิการเปิด การสอบสมทบตัวขึ้นประโยคให้แก่พระภิกษุสามเณร แต่กรมศาสนากับกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้พิจารณาลงความเห็นร่วมกันว่า ควรจะตั้งโรงเรียนขึ้นประเภทหนึ่ง เพื่อสนองความต้องการของ พระภิกษุสามเณร โดยให้เรียนทั้งวิชาธรรมและวิชาสามัญศึกษาควบคู่กัน โดยไม่มีการสอบสมทบ แต่ให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการสอบเอง และโดยพระปรารภของสมเด็จพระอริวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (จวน อุฏฐายีมหาเถระ) ว่าการศึกษาทางโลกเจริญก้าวหน้า มากขึ้นตามความเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาพระปริยัติธรรมจึงจำเป็นต้องอนุวัตไปตาม ความเปลี่ยนแปลงของโลกบ้าง จึงเห็นสมควรที่จะมีหลักสูตรในการเรียนพระปริยัติธรรมเพิ่มขึ้น อีกแผนกหนึ่ง คือ หลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาส บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ได้ทั้งทางโลกและทางธรรมควบคู่กันไป ในที่สุดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาขึ้น เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2514 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2535 (ปัจจุบันใช้ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2546 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษาในโรงเรียนดังกล่าว เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายศาสนจักรและฝ่ายบ้านเมือง กล่าวคือ ทางฝ่ายศาสนจักรก็จะได้ศาสนทายาทที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง เป็นผู้ประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ดำรงอยู่ในสมณธรรม สมควรแก่ภาวะ สามารถธำรงและสืบต่อพระพุทธศาสนาให้เจริญสถาพรต่อไป และถ้าหากพระภิกษุสามเณรเหล่านี้ลาสิกขาไปแล้ว ก็สามารถเข้าไปศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐได้ หรือเข้ารับราชการสร้างสามเณรเหล่านี้ลาสิกขาไปแล้ว ก็สามารถเข้าไปศึกษาต่อในสถานศึกษาของ รัฐได้หรือเข้ารับราชการสร้างผลประโยชน์ให้ก้าวหน้าให้แก่บ้านเมืองสืบต่อไปเช่นเดียวกัน ในระยะแรกมีเจ้าอาวาส 51 รูป รายงานเสนอจัดตั้งต่อกรมการศาสนา ปัจจุบันการศึกษาประเภทนี้

ได้เจริญก้าวหน้าขึ้นมาโดยลำดับ มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม 401 โรงเรียน มีนักเรียน 56,109 รูป²⁴
ปัจจุบันโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

3.2 กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ปี พ.ศ.2560 ทั่วประเทศ มีจำนวน
14 กลุ่ม มีโรงเรียน จำนวน 409 โรงเรียน มีครูประจำ จำนวน 2,322 รูป/คน มีครูพิเศษ จำนวน
2,089 รูป/คน มีนักเรียนจำนวน 40,383 รูป โดยแยกได้ ดังนี้

1. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย จังหวัด
กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี นครปฐม มีจำนวน 14 โรงเรียน
2. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย จังหวัด
สตูล ยะลา นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร สงขลา ตรัง ระนอง กระบี่ มีจำนวน 19 โรงเรียน
3. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วย จังหวัด
ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท
อุทัยธานี มีจำนวน 22 โรงเรียน
4. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 ประกอบด้วย จังหวัด
เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ พิจิตร อุตรดิตถ์ ตาก สุโขทัย พิษณุโลก กำแพงเพชร มีจำนวน 25 โรงเรียน
5. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 ประกอบด้วย จังหวัด
เชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน มีจำนวน 40 โรงเรียน
6. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 6 ประกอบด้วย จังหวัด
น่าน เชียงราย ลำปาง แพร่ พะเยา มีจำนวน 59 โรงเรียน
7. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 7 ประกอบด้วย จังหวัด
ขอนแก่น เลย หนองบัวลำภู มีจำนวน 47 โรงเรียน
8. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 ประกอบด้วย จังหวัด
อุดรธานี หนองคาย สกลนคร บึงกาฬ มีจำนวน 43 โรงเรียน
9. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 9 ประกอบด้วย จังหวัด
อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ยโสธร มุกดาหาร มีจำนวน 36 โรงเรียน
10. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 10 ประกอบด้วย
จังหวัดร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ นครพนม มีจำนวน 44 โรงเรียน

²⁴ กองพุทธศาสนศึกษา, แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการการพัฒนาศึกษา
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
พ.ศ.2553-2562), 19.

11. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 11 ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์ มีจำนวน 41 โรงเรียน
12. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 12 ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ระยอง ปราจีนบุรี สระแก้ว ตราด มีจำนวน 13 โรงเรียน
13. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 ประกอบด้วย จังหวัดกรุงเทพมหานคร เชียงราย ชลบุรี มีจำนวน 3 โรงเรียน
14. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 14 ประกอบด้วย จังหวัดกรุงเทพมหานคร สงขลา อุตรธานี มีจำนวน 3 โรงเรียน²⁵

3.3 แนวทางการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมที่มีต่อการเรียนการสอน

ในข้อ 10 ของระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2546 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สำหรับโรงเรียนพระปริยัติแผนกสามัญศึกษาโดยมีนักเรียนไม่น้อยกว่า 40 รูป/คน นักเรียนที่จะเข้าเรียนต้องสำเร็จการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าระดับที่เรียน คือ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต้องสำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา หรือเทียบเท่า ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต้องสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า การเปิดปิดภาคเรียนให้เป็นไปตามกำหนดวันเปิดภาคเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ²⁶ ส่วนในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมนั้น มีดังนี้

3.3.1 แบบเรียนหรือตำรา

แบบเรียนหรือตำราเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญ โดยทั่วไปโรงเรียนจะใช้แบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ โดยมีเนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตร นอกเหนือจากนั้น เรียกว่า หนังสืออ่านประกอบ ซึ่งโรงเรียนจะใช้ก็ได้ไม่ใช้ก็ได้ กระทรวงศึกษาธิการไม่ได้บังคับ ปัจจุบันแบบเรียนมีลักษณะแตกต่างกันและมีชื่อเรียกต่างกัน เช่น แบบเรียน แบบสอนอ่าน หนังสืออ่าน หนังสืออ่านประกอบการเรียน อาจจัดทำเป็นเล่มเดี่ยว เป็นชุด หรือเป็นแผ่น เป็นเทปบันทึกก็ได้แบบเรียนบางระดับครูผู้สอนสามารถจัดทำขึ้นเองได้โดยการเขียนหรือจัดทำตามเนื้อหาของหลักสูตรรายวิชา

²⁵ กลุ่มการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, “ข้อมูลการจัดการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2560 ครั้งที่ 1” 10 มิถุนายน 2560.

²⁶ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา, ประกาศ ณ วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ.2546 (นครปฐม, สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2546), (อัดสำเนา).

แบบเรียนหรือตำราจึงเป็นเครื่องประหยัดเวลาในการสอนของอาจารย์ เนื้อหาบางอย่างครูอาจารย์ อาจกำหนดให้นักเรียนไปค้นคว้าจากห้องสมุดตามหนังสือที่กำหนดให้อ่านเพิ่มเติม และนำมาอภิปราย หรือจัดทำเป็นรายงานเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ที่กว้างขวางยิ่งขึ้น แบบเรียนหรือตำราเรียนเป็นหลัก ในการกำหนดเนื้อหาตามหลักสูตรรายวิชาที่เรียน การที่ครูอาจารย์จะใช้แบบเรียนหรือตำราเล่มใด เล่มหนึ่ง หรือเล่มที่ตนเองเขียนเพียงเล่มเดียวนั้น จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ที่แคบได้ ด้วยเหตุนี้ ครูผู้สอนควรต้องส่งเสริมบทเรียนให้นักเรียนได้ใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม²⁷

3.3.2 ด้านผู้สอนและการสอน

คุณลักษณะของตำราวิชาการที่ดีควรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาสาระเนื้อหาสาระ (Content) จะต้องมีความถูกต้อง มีความใหม่ และทันสมัย ดังนั้น ผู้เขียนตำราหรือเอกสารทางวิชาการ จะจำเป็นจะต้องเป็นผู้ที่รู้จริงในวิชาการ ที่ตนเขียนอย่างเพียงพอ
2. ความกว้างขวางครอบคลุม ตำราที่ดีควรมีความกว้างขวางครอบคลุม สมบูรณ์อย่างเพียงพอ กล่าวคือ ความครบถ้วนในเรื่องที่เขียนทั้งหมด มีความสมบูรณ์ในเนื้อหา และลึกซึ้งเพียงพอแก่ลักษณะของสิ่งที่เขียน
3. ความกระชับรัดกุม ตำราที่ดีจะต้องกระชับรัดกุม ถ้อยคำที่ใช้ควรกะทัดรัด ชัดเจนเพียงพอ ความกระชับรัดกุมนี้รวมถึงความเหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละเรื่องด้วย ไม่ใช่ว่าเนื้อหา บางเรื่องบางตอน ผู้เขียนรู้มาก มีข้อมูลมากก็เขียนยืดเยื้อ ในขณะที่บางเรื่องบางตอนก็เขียนเพียงสั้นๆ
4. ความชัดเจนภาษาที่ใช้ในการเขียนตำราควรให้มีความกระชับแจ่มชัด และเข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือสับสน หรือซับซ้อนทำให้เข้าใจยากหรือเข้าใจผิดพลาดไปจากสิ่งที่ผู้เขียน ต้องการ
5. ความต่อเนื่องประสานสัมพันธ์ ตำราที่ดีควรมีความต่อเนื่องประสาน สัมพันธ์กันตลอดทั้งเรื่องและทั้งเล่ม ตำราวิชาการที่ดีควรมีโครงสร้างและวิธีการเขียนที่มีระบบ ไม่สับสน วกวน เริ่มจากง่ายไปยาก จากส่วนย่อยไปสู่ภาพรวม เป็นขั้นตอนที่สะดวกแก่การเข้าใจ มีความเชื่อมต่อในแต่ละบทแต่ละตอน และถ้ามีการติดตามประเมินผลด้วยบทสรุป แบบฝึกหัดหรือ แบบทดสอบเพิ่มเติมก็จะทำให้ได้ตำราที่สมบูรณ์²⁸

²⁷ เทศ แก้วกสิกรรม, **หลักการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา** (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548), 98-99.

²⁸ ศักดิ์ศรี ปาณะกุล และนิรมล ศตวุฒิ, **การเขียนเอกสารวิชาการ** (ภาควิชาหลักสูตรการ สอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ: 2542), 143-144.

3.3.3 ด้านผู้สอนและการสอน

3.3.3.1 นิยามคำว่า การสอน

การสอน (Teaching) นักการศึกษา ได้กล่าวถึงการสอนไว้หลายลักษณะเช่น

การสอน คือ การทำให้ความรู้และทักษะเกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างดีที่สุด

การสอน คือ การจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือ กิจกรรมเพื่อช่วยผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยง่าย

การสอน คือ การจัดประสบการณ์ชีวิตให้กับผู้เรียน

การสอน คือ การถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่นักเรียน

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การสอน (Teaching) หมายถึง การจัดสถานการณ์ (situation) สภาพการณ์ หรือ กิจกรรม (activities) เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งความสามารถด้านอื่นๆ ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้²⁹

3.3.3.2 องค์ประกอบของการเรียนการสอน

เทศ แก้วกสิกรรม ได้สรุปองค์ประกอบของการเรียนการสอนไว้ 5 ประการ คือ

- 1) ตัวครู
- 2) ตัวนักเรียน
- 3) หลักสูตร
- 4) สื่อการสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน
- 5) การวัดและประเมินผล³⁰

3.3.3.3 รูปแบบการสอน

รูปแบบการสอน หมายถึง แผนการทำงานเกี่ยวกับการสอนที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบโดยวางแผนการจัดองค์ประกอบและงานเกี่ยวกับการสอนอย่างมีจุดหมายที่เฉพาะเจาะจงที่จะให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น

ในทางศึกษาศาสตร์มีคำที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ คือ รูปแบบการสอน Model of Teaching หรือ Teaching Model และรูปแบบการเรียนการสอนหรือรูปแบบการจัดการ

²⁹ เทศ แก้วกสิกรรม, **หลักการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา** (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548), 88.

³⁰ เรื่องเดียวกัน, 89.

เรียนการสอน Instructional Model หรือ Teaching-Learning Model คำว่า รูปแบบการสอน มีผู้อธิบายไว้ ดังนี้

1) รูปแบบการสอน หมายถึง แบบหรือแผนของการสอนรูปแบบการสอนแบบหนึ่งจะมีจุดเน้นเฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง รูปแบบการสอนแต่ละรูปแบบ จึงอาจมีจุดหมายที่แตกต่างกัน

2) รูปแบบการสอน หมายถึง แผนหรือแบบซึ่งสามารถใช้การสอนในห้องเรียน หรือสอนพิเศษเป็นกลุ่มย่อย เพื่อจัดสื่อการสอน ซึ่งรวมถึง หนังสือ ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง โปรแกรมคอมพิวเตอร์และหลักสูตรรายวิชา รูปแบบการสอนแต่ละรูปแบบจะเป็นแนวในการออกแบบการสอนที่ช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่รูปแบบนั้นๆ กำหนด

3) รูปแบบการสอน หมายถึง แผนแสดงการเรียนการสอน สำหรับนำไปใช้สอนในห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ให้มากที่สุด แผนดังกล่าวจะแสดงถึงลำดับความสอดคล้องกัน ภายใต้หลักการของแนวคิดพื้นฐานเดียวกัน องค์ประกอบทั้งหลายได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา และทักษะที่ต้องการสอน ยุทธศาสตร์การสอน วิธีการสอนกระบวนการสอน ขั้นตอนและกิจกรรมการสอนและการวัดและประเมินผล

3.3.3.4 รูปแบบการเรียนการสอนและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมี

2 อย่างคือ

1) รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง โครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกันระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ในการเรียนการสอนได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการสอน การประเมินผลรวมทั้งกิจกรรมสนับสนุนอื่นๆ โดยผ่านขั้นตอนตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2) รูปแบบการเรียนการสอนเป็นโครงสร้างที่ใช้เป็นแนวในการสร้างกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน จากการศึกษาเอกสารต่างๆ พบว่านักการศึกษาไทยส่วนใหญ่ใช้คำว่า รูปแบบการสอนมากกว่ารูปแบบการเรียนการสอนและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

3.3.4 ส่วนลักษณะของรูปแบบการสอนมี 2 อย่าง คือ

1) รูปแบบการสอน ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญที่สัมพันธ์สอดคล้องกัน แม้รูปแบบการสอนแบบต่างๆ ส่วนใหญ่มีองค์ประกอบสำคัญคล้ายคลึงกัน แต่บางรูปแบบอาจมีองค์ประกอบบางส่วนแตกต่างกันบ้าง

2) รูปแบบการสอน คือ การสอนเพื่อพัฒนาสติปัญญาในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสติปัญญา ควรจัดสิ่งแวดล้อมต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องและส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาสิ่งแวดล้อมทางปัญญามีหลายลักษณะเช่น ข้อมูล สิ่งของ รวมทั้งเหตุการณ์หรือสถานการณ์

ต่างๆรูปแบบการสอนที่มุ่งมั่นพัฒนาสติปัญญา จึงควรประกอบด้วย ขั้นตอนการสอนที่ฝึกการกระทำ หรือฝึกการคิดในลักษณะต่างๆ โดยมีการจัดข้อมูลหรือสถานการณ์ เพื่อให้นักเรียนได้รับรู้ได้ มีปฏิสัมพันธ์อย่างเป็นระบบแบบแผน

3.3.5 ความสำคัญของการสอนเพื่อพัฒนาสติปัญญา

สติปัญญาของมนุษย์เป็นความสามารถด้านการคิดในลักษณะต่างๆ สติปัญญาของมนุษย์ทำให้มนุษย์แตกต่างจากสัตว์อื่น ในการจำแนกสัตว์ออกเป็นสปีชีส์ต่างๆ นั้นลักษณะสำคัญ ทำให้มนุษย์ต่างจากสัตว์สปีชีส์อื่นๆ คือมนุษย์มีส่วนของน้ำหนักรสมองต่อน้ำหนักตัวสูงกว่าสัตว์ สปีชีส์อื่นๆ นอกจากนี้มนุษย์ยังมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสร้างสิ่งต่างๆ ขึ้นเองได้ กระบวนการทางสมองที่สัมพันธ์กับความสามารถในการสร้างสิ่งต่างๆ ขึ้นมาใช้เองได้ คือ การคิด จึงอาจกล่าวได้ว่าการพัฒนาสติปัญญาของคน คือการพัฒนาความสามารถในการคิดนั่นเอง จากทฤษฎีเกี่ยวกับสติปัญญา สติปัญญาที่นักการศึกษาต่างๆ เสนอไว้เป็นที่ยอมรับว่าในสภาพปกติ คนเราพัฒนาสติปัญญาได้โดยสามารถคิดในลักษณะต่างๆ ความสามารถในการคิดของคนเราสามารถ พัฒนาขึ้นได้อย่างเป็นลำดับการพัฒนาสติปัญญาหรือพัฒนาความสามารถในการคิด นอกจากเกิดจากการที่คนมีสมองแล้วยังเกิดจากการที่คนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและเหตุการณ์ต่างๆ ด้วย

การสอนเป็นการจัดการสถานการณ์หรือจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง การสอนเพื่อพัฒนาสติปัญญาหรือพัฒนาความสามารถในการคิดจึงเป็นการ จัดสถานการณ์หรือกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการคิดลักษณะต่างๆ ได้แม้คนปกติ ทุกคนจะมีความสามารถในการคิดได้มาตั้งแต่เกิด แต่เด็กไม่ได้มี "ทักษะกระบวนการทางปัญญา" หรือ "ทักษะการคิด" มาตั้งแต่เกิดได้

3.3.6 หลักการสอนที่มีประสิทธิภาพโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

มีรูปแบบการสอนที่หลากหลายในการพัฒนาการสอนคิดให้กับผู้เรียน เช่น การสอนแบบโครงงาน การสอนโดยใช้รูปแบบ Synectics Model การสอนโดยใช้รูปแบบ Inquiry การสอนโดยใช้รูปแบบวิทยาศาสตร์ในการสอนคิดใคร่นำเสนอรูปแบบที่นิยมใช้กันแพร่หลาย ในปัจจุบันศาสตราจารย์ ดร.ทีศนา แคมมณี ได้นำเสนอในเอกสารวิชาการต่างๆ ซึ่งมีรูปแบบและ ขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.6.1 การสอนตามรูปแบบ CIPPA

C (Construction) คือ ครูจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง

I (Interaction) คือ ให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลและแหล่งความรู้ที่หลากหลาย

P (Physical Participation) คือ จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย

P (Process Learning) คือ จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการ การต่างๆ เช่นกระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการทำงานให้สำเร็จ

A (Application) คือ จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3.3.6.2 ขั้นตอนการสอนตาม CIPPA model

1. ขั้นการทบทวนความรู้เดิม เป็นการสนทนาซักถามถึงกิจกรรมที่เคยเรียนรู้หรือพื้นความรู้ของนักเรียนในเรื่องที่จะดำเนินการสอน
2. ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ หมายถึง ให้นักเรียนได้รู้จักแหล่งที่จะค้นหาความรู้ เช่นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นห้องสมุด สื่อเอกสารมุมประสบการณ์ต่างๆ หรือแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เช่น ภูมิปัญญา สถานที่สำคัญในชุมชน เป็นต้น
3. ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาทำความเข้าใจ แล้วใช้กระบวนการคิดในการประมวลผลข้อมูลที่รับเข้ามาใหม่กับข้อมูลเดิมทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่หรือสิ่งใหม่
4. ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเมื่อได้เรียนรู้แล้ว นำองค์ความรู้นั้นมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสะท้อนความคิดของตน
5. ขั้นการสรุปและการจัดระเบียบความรู้เพื่อให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนได้ง่ายเป็นกิจกรรมสรุปร่วมกันโดยสังเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้
6. ขั้นการแสดงผลงานเป็นกิจกรรมเสนอสิ่งที่เรียนรู้ในรูปแบบของการจัดกิจกรรม
7. ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์หรือเพื่อแก้ปัญหาในสิ่งที่ต้องการคำตอบต่อไป³¹

³¹ รัตนา สิงห์กุล, **รูปแบบการสอน**, เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน 2547, เข้าถึงได้จาก http://sps.lpru.ac.th/script/show_article.pl?mag_id=11&group_id=50&article_id=910>Feb26, 2010.

3.3.7 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย

รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) ว่าเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่างๆ ซึ่งเนื้อหาสาระอาจจะอยู่ในรูปของข้อมูลข้อเท็จจริงมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอด ซึ่งมีหลายรูปแบบแต่ขอนำเสนอในบทนี้เพียง 3 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์
2. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกานเย
3. รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ³²

3.3.8 ด้านบทบาทหน้าที่ของนักเรียน มี 14 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
2. ต้องเป็นผู้มีระเบียบ วินัย คุณธรรม จริยธรรมที่ดี
3. ต้องให้ความเคารพเชื่อฟัง บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์
4. ต้องประพฤติตามระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติต่างๆ ที่โรงเรียนกำหนด
5. ต้องปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับกาลเทศะมีความสุภาพอ่อนโยนทั้งกาย วาจา ใจ
6. ต้องมาโรงเรียนให้ทันเวลา และเข้าเรียนให้ตรงเวลา ไม่หนีเรียน
7. ต้องตั้งใจเล่าเรียน
8. ต้องไม่เสพสิ่งเสพติดทุกชนิดทั้งในและนอกโรงเรียน
9. ต้องมีความซื่อสัตย์รักความสามัคคีไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเอง และผู้อื่น
10. ต้องรับผิดชอบร่วมกันในการดูแลความสะอาดห้องเรียน อาคารเรียน และรักษาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สวยงาม
11. ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย รู้จักคุณค่าของวัฒนธรรมไทย และเอกลักษณ์ของชาติ
12. ต้องเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ชุมชนและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม
13. ต้องช่วยกันสร้างและรักษาชื่อเสียงเกียรติคุณของโรงเรียน
14. ต้องรู้จักประหยัดและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี

³² ทิศนา แคมมณี, รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), 223.

3.3.9 ด้านกระบวนการสอน

3.3.9.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน ถือเป็นหัวใจสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารที่จะต้องทำและต้องมีความรู้เรื่องเกี่ยวกับการสอนพอสมควร การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมถูกต้องจะเป็นเครื่องช่วยให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ³³

3.3.9.2 ด้านกระบวนการเรียนรู้

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
- 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ
- 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

3.3.9.3 ด้านกิจกรรมนักเรียน

- 1) กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียนมุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิดช่วยกันทำช่วยกันแก้ปัญหาส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัยรับผิดชอบรู้สิทธิและหน้าที่ของตนเอง

³³ เทศ แก้วกสิกรรม, **หลักการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา** (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548), 88

2) กิจกรรมพัฒนาความถนัดความสนใจตามความต้องการของผู้เรียนหมายถึง กิจกรรมที่มุ่งเน้นการเติมเต็มความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อการค้นพบความถนัดความสนใจของตนเองและพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพตลอดจนการพัฒนาทักษะของสังคมและปลูกฝังจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม

3) กิจกรรมลูกเสือเนตรนารียุวกาชาดและผู้นำเพื่อประโยชน์ หมายถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยกฎเกณฑ์เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่างๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งกระบวนการจัดให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ยุวกาชาด สมาคมผู้นำเพื่อประโยชน์และกรมการรักษาดินแดน³⁴

3.4 ทฤษฎีและแนวความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนตามแบบพระปริยัติธรรม

เนื่องจากการเรียนการสอนตามรูปแบบนี้ จัดขึ้นให้ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และจดจำของมนุษย์ ดังนั้น ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้สาระที่น่าเสนอได้อย่างดี รวดเร็วและจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้นานนอกจากนั้นผู้เรียนยังได้เพิ่มพูนทักษะในการจัดระบบข้อมูลสร้างความหมายของข้อมูลรวมทั้งการแสดงความสามารถของตนด้วย

3.4.1 รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์

ก. ทฤษฎีหลักการแนวคิดดังนี้

จอยส์และวิลส์ (Joyce and Weil) ได้พัฒนารูปแบบนี้ขึ้นโดยใช้แนวคิดของบรุนเนอร์ กู๊ดนาวและออสติน เกี่ยวกับการเรียนรู้มโนทัศน์ที่ว่า การเรียนรู้มโนทัศน์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นสามารถทำได้โดยการค้นหาคุณสมบัติเฉพาะที่สำคัญของสิ่งนั้น เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่ใช่และไม่ใช่สิ่งนั้นออกจากกัน

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มโนทัศน์ของเนื้อหาสาระต่างๆ อย่างเข้าใจและสามารถให้คำนิยามของมโนทัศน์นั้นได้ด้วยตนเอง

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ผู้สอนเตรียมข้อมูลสำหรับให้ผู้เรียนฝึกหัดจำแนก

1) ผู้สอนเตรียมข้อมูล 2 ชุด ชุดหนึ่งเป็นตัวอย่างของมโนทัศน์ที่ต้องการสอน อีกชุดหนึ่งไม่ใช่ตัวอย่างของมโนทัศน์ที่ต้องการสอน

³⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545), 14.

- 2) ในการเลือกตัวอย่างข้อมูล 2 ชุดข้างต้น ผู้สอนจะต้องเลือกหาตัวอย่างที่มีจำนวนมากพอที่จะครอบคลุมลักษณะของมโนทัศน์ที่ต้องการนั้น
- 3) ถ้ามโนทัศน์ที่ต้องการสอนเป็นเรื่องยากหรือซับซ้อนหรือเป็นนามธรรมอาจใช้วิธีการยกเป็นตัวอย่างเรื่องสั้นๆ ที่ผู้สอนแต่งขึ้นเองนำเสนอแก่ผู้เรียน
- 4) ผู้สอนเตรียมสื่อการสอนที่เหมาะสมจะใช้ประกอบนำเสนอตัวอย่างมโนทัศน์เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะต่างๆ ของมโนทัศน์ที่ต้องการสอนอย่างชัดเจน³⁵

3.4.2 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกานเย (Gangnes Instructional Model)

การเรียนรู้โดยใช้เทคนิคช่วยความจำต่างๆ ของรูปแบบ นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาสาระต่างๆ ที่เรียนได้ดีและได้นานแล้ว ยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้กลวิธีการจำซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้สาระอื่นๆ ได้อีกมาก

ก. ทฤษฎีหลักการแนวคิดดังนี้

ทฤษฎีนี้ ได้พัฒนาทฤษฎีเงื่อนไขการเรียนรู้ (Condition of Learning) ซึ่งมี 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ทฤษฎีการเรียนรู้และทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้ของกานเยอธิบายว่าปรากฏการณ์เรียนรู้มีองค์ประกอบ 3 ส่วน

1) ผลการเรียนรู้หรือความสามารถด้านต่างๆ ของมนุษย์ซึ่งมีอยู่ 5 ประเภท คือ

ทักษะทางปัญญา (Intellectual skill) ประกอบด้วย การจำแนกแยกแยะการสร้างความคิดรวบยอด การสร้างกฎการสร้างกระบวนการหรือกฎขั้นสูง

กลวิธีในการเรียนรู้ (Cognitive strategy)

ภาษาหรือคำพูด (verbal information)

ทักษะการเคลื่อนไหว (motor skills)

และเจตคติ (attitude)

2) กระบวนการเรียนรู้และจดจำของมนุษย์ มีกระบวนการจัดกระทำข้อมูลในสมอง ซึ่งมนุษย์จะอาศัยข้อมูลที่สะสมไว้มานำพิจารณาเลือกจัดกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และในขณะที่กระบวนการจัดกระทำข้อมูลภายในสมองกำลังเกิดขึ้นเหตุการณ์ภายนอกในร่างกาย มนุษย์มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมหรือการยับยั้งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายในได้ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน กานเยจึงได้เสนอแนะว่าควรมีการจัดสภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้แต่ละประเภท

³⁵ ทฤษฎีนี้ ได้พัฒนาทฤษฎีเงื่อนไขการเรียนรู้ (Condition of Learning) ซึ่งมี 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ทฤษฎีการเรียนรู้และทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้ของกานเยอธิบายว่าปรากฏการณ์เรียนรู้มีองค์ประกอบ 3 ส่วน

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), 230.

ซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภายในสมอง โดยการจัดสภาพภายนอกให้เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ภายในของผู้เรียน

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและสามารถจดจำสิ่งที่เรียนได้นาน

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบกานเย ประกอบด้วยการดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอนรวม 9 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกระตุ้นและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับสิ่งเร้าหรือสิ่งที่จะเรียนรู้ได้ดี

ขั้นที่ 2 การแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนให้ผู้เรียนทราบเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้ความคาดหวัง

ขั้นที่ 3 การกระตุ้นให้ระลึกถึงความรู้เดิมเป็นการช่วยให้ผู้เรียนดึงข้อมูลเดิมที่อยู่ในหน่วยความจำระยะยาวให้มาอยู่ในหน่วยความจำเพื่อใช้งาน (working memory) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

ขั้นที่ 4 การนำเสนอสิ่งเร้าหรือเนื้อหาสาระใหม่ผู้สอนควรจะต้องส่งเร้าให้ผู้เรียนเห็นลักษณะสำคัญของสิ่งเร้านั้นอย่างชัดเจน เพื่อความสะดวกในการเลือกรับรู้ของผู้เรียน

ขั้นที่ 5 การให้แนวการเรียนรู้หรือการจัดระบบข้อมูลให้มีความหมาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจกับสาระที่เรียนได้ง่ายและเร็วขึ้น

ขั้นที่ 6 การกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสาระที่เรียนซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงสาระการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

ขั้นที่ 7 การให้ข้อมูลป้อนกลับเป็นการให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียน และข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับผู้เรียน

ขั้นที่ 8 การประเมินผลการแสดงออกของผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนทราบว่าตนเองสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด

ขั้นที่ 9 การส่งเสริมการคงทนและการถ่ายโอนการเรียนรู้โดยการให้โอกาสผู้เรียนได้มีการฝึกฝนอย่างพอเพียง และในสถานการณ์ที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น และสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่สถานการณ์อื่นๆ ได้³⁶

³⁶ ทิศนา ขัมมณี, รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), 225.

3.4.3 รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ (memory model)

ก. ทฤษฎีหลักการแนวคิดดังนี้

จอยส์และวิลส์ (ทึคณา แชมมณี) ได้พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลัก 6 ประการ คือ

1) การตระหนักรู้ (awareness) ซึ่งกล่าวว่าการที่บุคคลจะจดจำสิ่งใดได้ดีนั้นจะต้องเริ่มจากการรับรู้สิ่งนั้นหรือการสังเกตสิ่งนั้นอย่างตั้งใจ

2) การเชื่อมโยง (association) กับสิ่งที่รู้แล้วหรือจำได้

3) ระบบการเชื่อมโยง (link system) คือระบบในการเชื่อมความคิดหลายความคิดเข้าด้วยกันในลักษณะที่ความคิดหนึ่งจะไปกระตุ้นให้จำอีกความคิดหนึ่งได้

4) การเชื่อมโยงที่น่าขบขัน (ridiculous association) การเชื่อมโยงที่จะช่วยให้บุคคลจดจำได้ดีนั้น มักจะเป็นสิ่งที่แปลกไปจากปกติธรรมดา การเชื่อมโยงในลักษณะที่แปลกเป็นไปไม่ได้ชวนให้ขบขันมักจะประทับในความทรงจำของบุคคลเป็นเวลานาน

5) ระบบการใช้คำทดแทน

6) การใช้คำสำคัญ (key word) ได้แก่ การใช้คำอักษรหรือพยางค์เพียงตัวเดียวเพื่อช่วยกระตุ้นให้จำสิ่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกันได้

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มีวัตถุประสงค์ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาสาระที่เรียนรู้ได้ดีและได้นาน และได้เรียนรู้กลวิธีการจำ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้สาระอื่นๆ ได้อีก

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ในการเรียนการสอนสาระใดๆ ผู้สอนสามารถช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาสาระนั้นได้ ดีและนานโดยการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสังเกตหรือศึกษาสาระอย่างตั้งใจ ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนตระหนักรู้ในสาระที่เรื่องให้อ่านให้หาคำตอบของคำถามต่างๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การสร้างความเชื่อมโยง เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาสาระที่ต้องเรียนรู้แล้ว ให้ผู้เรียนเชื่อมโยงเนื้อหาส่วนต่างๆ ที่ต้องการจดจำกับสิ่งที่ตนคุ้นเคย เช่น กับคำภาพหรือความคิดต่างๆ (ตัวอย่างเช่นเด็กจำไม่ได้ว่าค่ายบางระจันอยู่จังหวัดอะไร จึงโยงความคิดว่าชาวบ้านบางระจันเป็นคนกล้าหาญ สัตว์ที่ถือว่าเก่งกล้าคือสิงห์โต บางระจันจึงอยู่ที่จังหวัดสิงห์บุรี) หรือให้หาหรือคิดคำสำคัญที่ไม่คุ้นหรือยากด้วยคำภาพหรือความหมายอื่นๆ หรือการใช้การเชื่อมโยงความคิดเข้าด้วยกัน

ขั้นที่ 3 การใช้จินตนาการเพื่อให้จดจำสาระได้ดีขึ้น ให้ผู้เรียนใช้เทคนิคการเชื่อมโยงสาระต่างๆ ให้เห็นเป็นภาพที่น่าขบขันเกินความเป็นจริง

ขั้นที่ 4 การใช้เทคนิคต่างๆ ที่ทำไว้ข้างต้นในการทบทวนความรู้และเนื้อหาสาระต่างๆ

4. ข้อมูลการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

4.1 ประวัติความเป็นมา

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาที่รัฐกำหนดให้มีขึ้นตามความประสงค์ของคณะสงฆ์ โดยพระปรารภของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (จวน อุฏฐายีมหาเถระ) ว่า “การศึกษาทางโลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้นตามความเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาพระปริยัติธรรม ก็จำเป็นต้องอนุวัตไปตามความเปลี่ยนแปลงของโลกบ้าง จึงเห็นสมควรที่จะมีหลักสูตรในการเรียนพระปริยัติธรรมเพิ่มขึ้นอีกแผนกหนึ่ง คือ หลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรมควบคู่กันไป” ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ขึ้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2514 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2535 เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการจัดการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้น

ในปี พ.ศ.2545 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ทำให้มีหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบงานคณะสงฆ์และพัฒนากิจการพระพุทธศาสนาโดยตรง คือ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งแยกมาจากกรมการศาสนา ดังนั้น เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีระเบียบควบคุมการดำเนินงานที่ชัดเจน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงได้ออกระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2546 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษาในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายศาสนจักรและฝ่ายบ้านเมือง กล่าวคือ ทางฝ่ายศาสนจักรก็จะได้ศาสนทายาทที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง เป็นผู้ประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ดำรงอยู่ในสมณธรรม สมควร แก่ภาวะ สามารถธำรงและสืบต่อพระพุทธศาสนาให้เจริญสถาพรต่อไป และถ้าหากพระภิกษุสามเณรเหล่านี้ลาสิกขาไปแล้ว ก็สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐได้ หรือเข้ารับราชการสร้างประโยชน์ให้ก้าวหน้าแก่ตนเอง และบ้านเมืองสืบต่อไปด้วยเช่นกัน

ต่อมา โดยที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไข (เพิ่มเติม) พ.ศ.2545 ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 2 มาตรา 12 ว่า “นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตาม

กฎกระทรวง” และมาตรา 18 (2) กำหนดว่า “โรงเรียนได้แก่โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น” ดังนั้น จึงถือได้ว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งหนึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อความในมาตรา 12 และมาตรา 18 (2) แห่งพระราชบัญญัตินี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถาบันพระพุทธศาสนา พ.ศ.2548 เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ

กาลต่อมา เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และกฎกระทรวงดังกล่าว โดยมุ่งเน้นให้วัดที่จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะสงฆ์เป็นสำคัญ มหาเถรสมาคมจึงได้ออกประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2553 โดยกำหนดให้มีการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กำหนด ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรฐาน แผนการจัดการศึกษา ให้คำแนะนำส่งเสริมการจัดการศึกษา และพิจารณาวินิจฉัย ชี้ขาดปัญหาข้อขัดข้องต่างๆ มีสมเด็จพระวันรัตเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นรองประธานกรรมการ มีผู้แทนจากบุคคลและหน่วยงานสำคัญต่างๆ อาทิ ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณฑเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นคณะกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการกองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

4.2 รูปแบบการศึกษา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ หรือ 2 ช่วงชั้น คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดเป็นโรงเรียนในระบบเช่นเดียวกับรูปแบบโรงเรียนของรัฐและเอกชนทั่วไป โดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 8 กลุ่มสาระ คือ

1) ภาษาไทย	2) คณิตศาสตร์
3) วิทยาศาสตร์	4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
5) สุขศึกษา	6) ศิลปะ
7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี	8) ภาษาต่างประเทศ

และมีวิชาเฉพาะที่กำหนดให้นักเรียน คือ พระภิกษุสามเณรต้องเรียนตามนโยบายของคณะสงฆ์ โดยมหาเถรสมาคม คือ วิชาบาลี และวิชาพระพุทธศาสนา (อันประกอบด้วยพุทธประวัติ ธรรมวินัย และศาสนปฏิบัติ) เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาหลักพระพุทธศาสนาในคัมภีร์

พระไตรปิฎกสามารถนำไปเป็นเครื่องมือเผยแผ่พระพุทธศาสนา อันเป็นหน้าที่สำคัญของพระภิกษุสามเณร ในฐานะที่เป็นศาสนทายาทผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา

4.3 การบริหารจัดการศึกษา

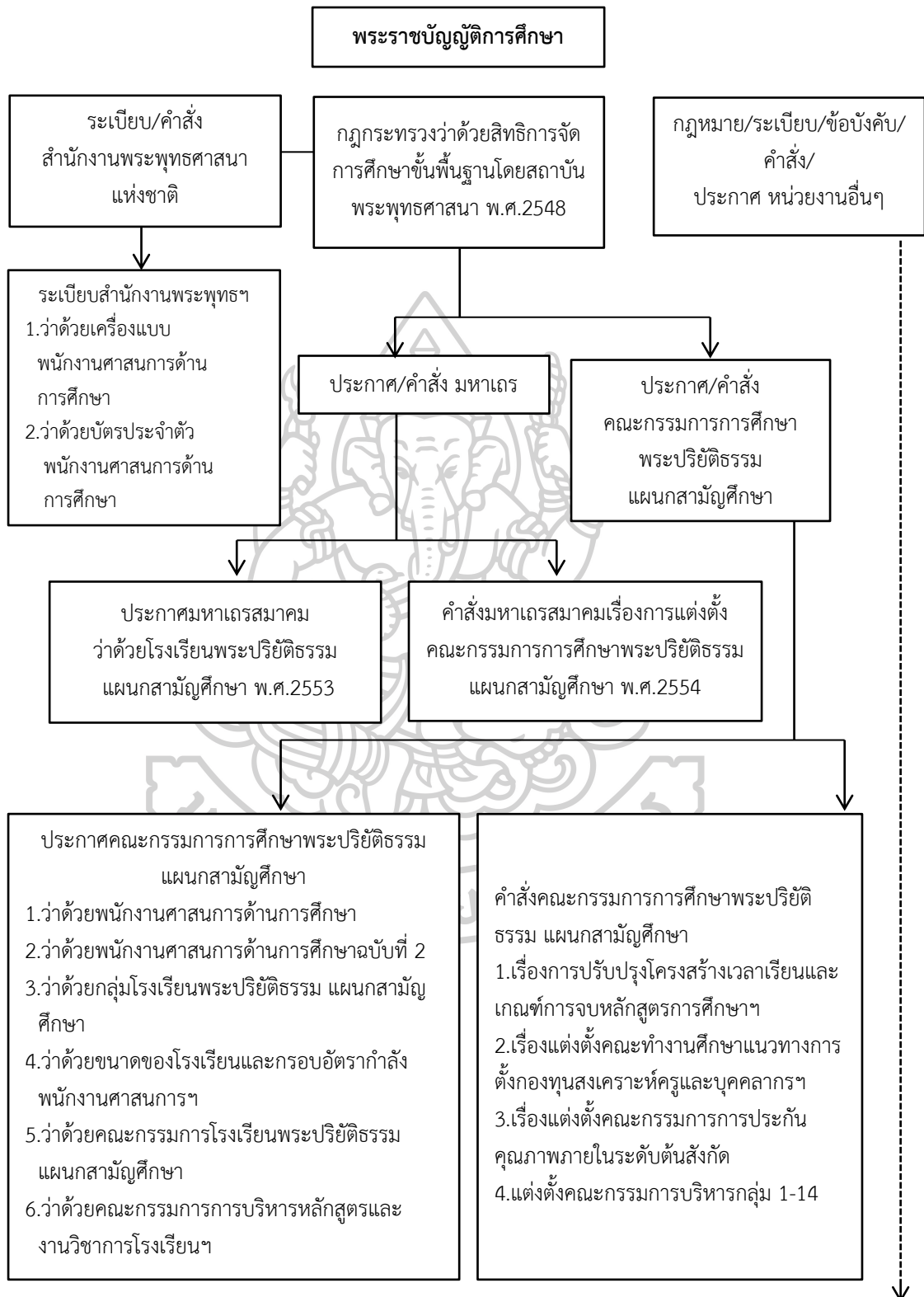
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จัดตั้งอยู่ในวัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา จัดการศึกษาเฉพาะสำหรับพระภิกษุสามเณรเท่านั้น โรงเรียนจะได้รับการจัดตั้งได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตหรือเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้ออกใบอนุญาต แก่เจ้าอาวาสวัดที่ขอจัดตั้งโรงเรียน

การบริหารจัดการโรงเรียน เจ้าอาวาสวัดหรือพระภิกษุที่เจ้าอาวาสมอบหมายเป็นผู้จัดการและผู้จัดการเป็นผู้คัดเลือกพระภิกษุผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา รูปหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งจะดำเนินการคัดเลือกพระภิกษุและคฤหัสถ์เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน

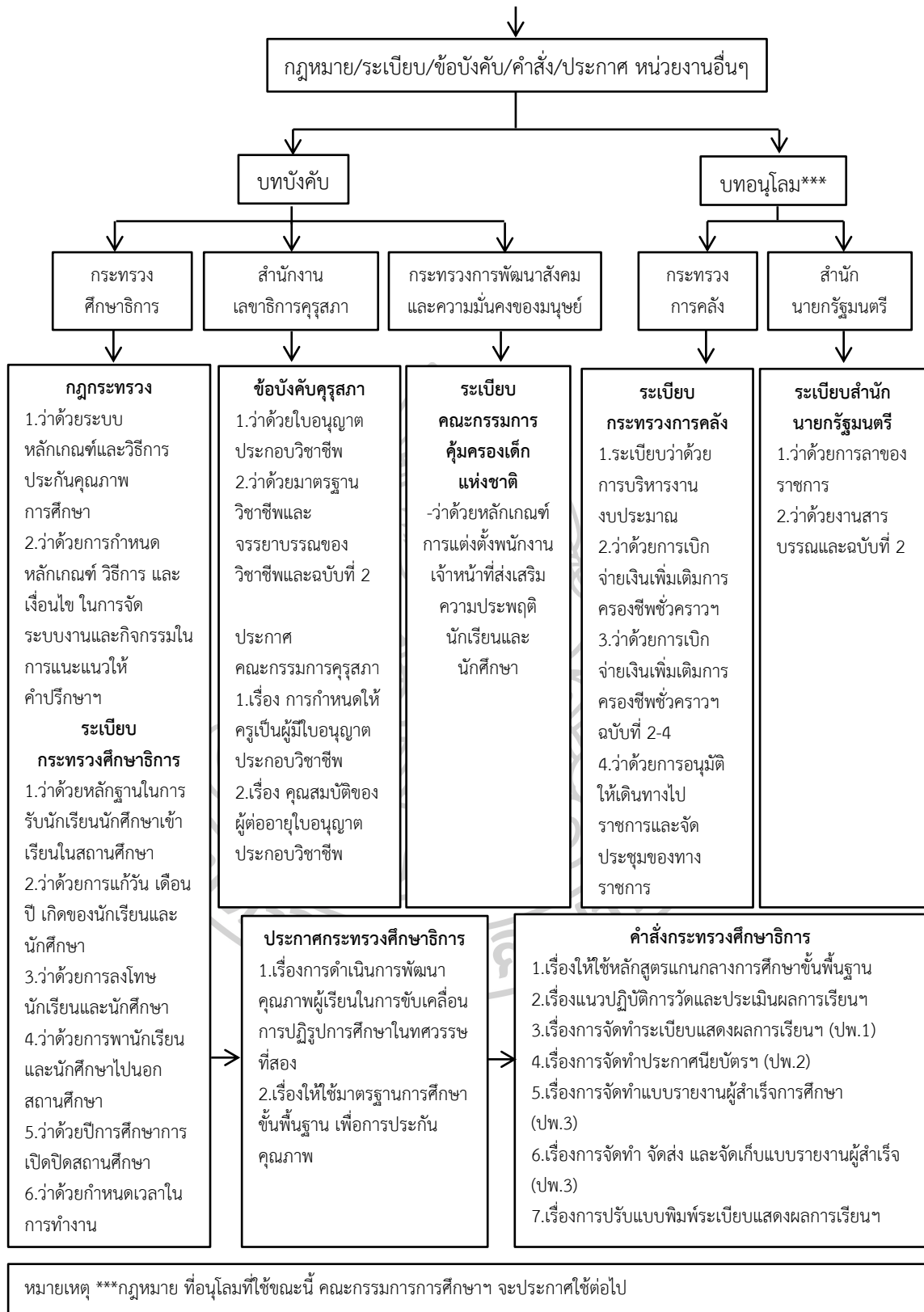
นอกจากนี้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือสมศ. ยังได้ปรับตัวบ่งชี้วัดและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยให้ใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามเป้าหมายเฉพาะของสถานศึกษา (หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม คือ วิชาพุทธประวัติ และธรรมวินัย วิชาศาสนปฏิบัติ และวิชาภาษาบาลี) นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานอีกด้วย ในการนี้ เพื่อดำเนินการดังกล่าว สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงได้ร่วมกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านพระพุทธศาสนา หรือเรียกย่อว่า B-NET (Buddhism National Educational Test)³⁷

³⁷ ข้อมูลการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา คู่มือปฏิบัติงาน (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557), 1-3.

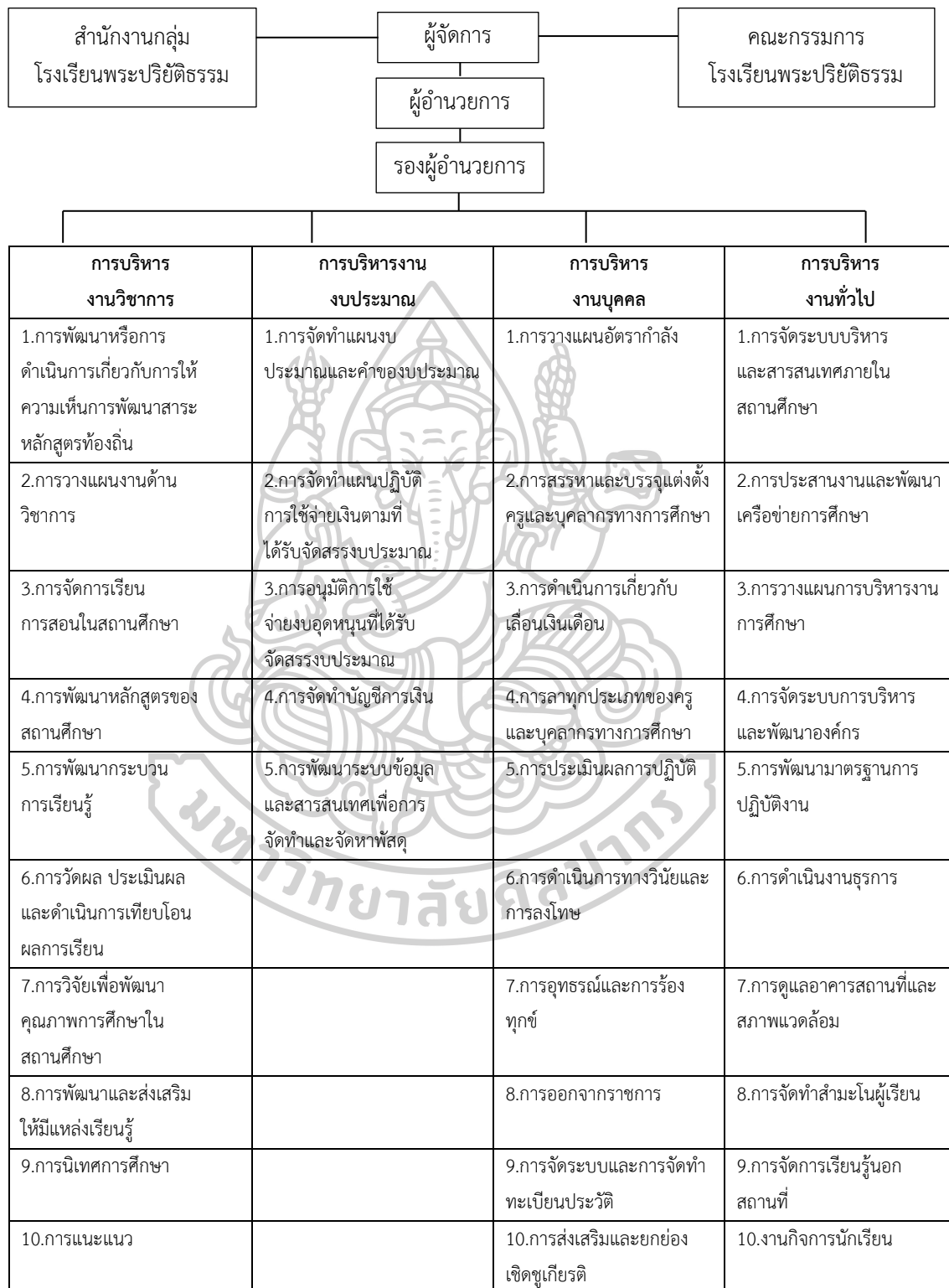
4.4 โครงสร้างกฎหมายเกี่ยวกับพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

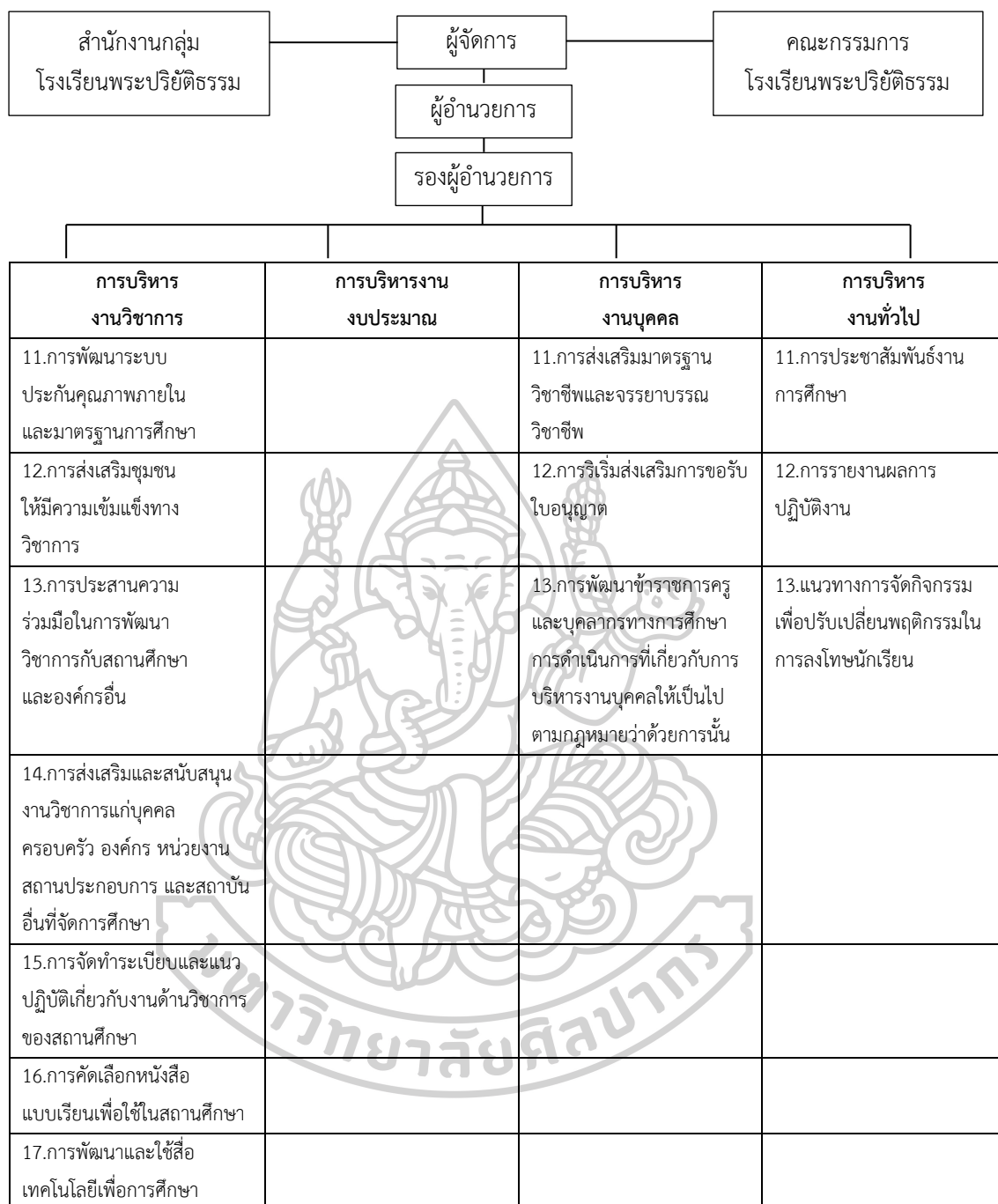
แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างกฎหมายเกี่ยวกับพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

แผนภูมิที่ 3 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

แผนภูมิที่ 3 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (ต่อ)

5. ประวัติโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13

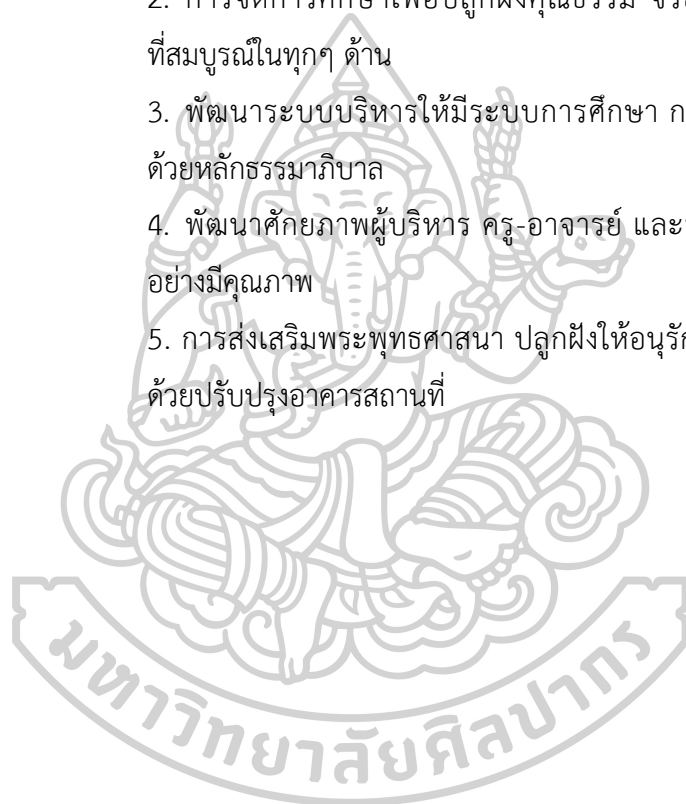
สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นในที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้การศึกษาสำหรับพระภิกษุสามเณร ในช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดกองพุทธศาสนศึกษาสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยในการศึกษารั้งนี้ จะใช้ เฉพาะโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน มังกรมลาวาสวิทยาลัย โรงเรียนโพธิ์ตราวิทยาลัย โรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา

5.1 โรงเรียนมังกรมลาวาสวิทยาลัย

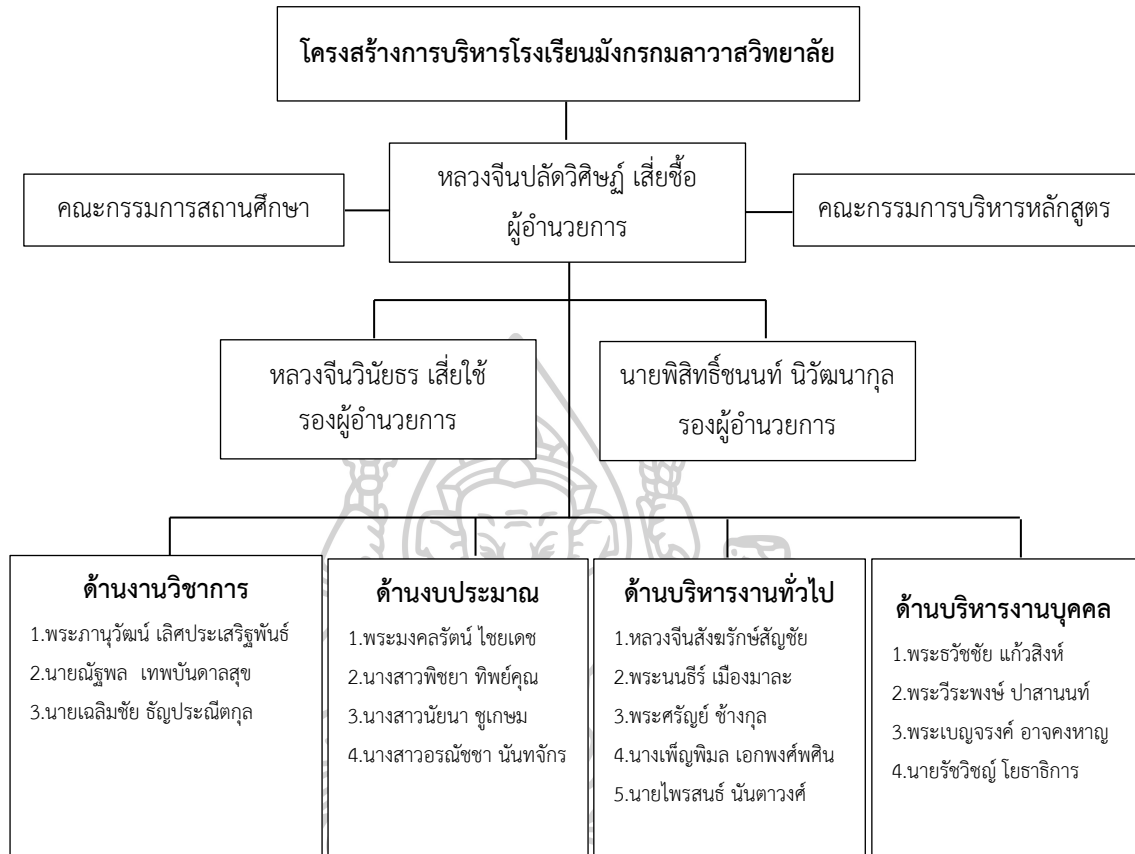

ตราโรงเรียน	รูปดอกบัว 8 แฉก หมายถึง มรรค 8 อันเป็นทางสายกลางที่จะดำเนินไปสู่จุดหมาย มังกรตรงกลางดอกบัว เป็นสัญลักษณ์แห่งความมีอำนาจ มีพลัง เปรียบประดุจตั้งความมุ่งมั่นตั้งใจแสวงหาธรรมข้างดอกบัว
อักษรย่อของโรงเรียน	มกว.
สีประจำโรงเรียนเรียน	สีเหลือง และสีน้ำเงิน สีเหลือง หมายถึง สีแห่งพระพุทธศาสนาและเป็นสีประจำวันเกิดของผู้สถาปนาโรงเรียน สีน้ำเงิน หมายถึง สีแห่งสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งทรงดำรงความเป็นพุทธมามกะและเป็นองค์เอกอัครศาสนูปถัมภก
สถานที่ตั้ง	ตั้งอยู่เลขที่ 423 ถนนเจริญกรุง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100 โทรศัพท์ 02-2223975 ต่อ 15 โทรสาร 02-2266552
ปรัชญา	วิชานัน นิบุปทานัน มคคิ ความรู้เป็นทางแห่งความสำเร็จ

คติพจน์	จริยาดี มีคุณธรรม นำความรู้ เชิดชูพระพุทธศาสนา พัฒนาสังคม
วิสัยทัศน์	มุ่งจัดการศึกษา พัฒนาคุณธรรม นำความรู้ควบคู่วิชาการเสริมสร้างกิจกรรมเด่น เน้นเอกลักษณ์พระพุทธศาสนามหาวิทยาลัยวิชาการสร้างทักษะภาษาจีน
พันธกิจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ปลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้การศึกษแก่ผู้เรียนแบบบูรณาการอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษา 2. การจัดการศึกษาเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกๆ ด้าน 3. พัฒนาระบบบริหารให้มีระบบการศึกษา การบริหารงานร่วมสมัยด้วยหลักธรรมาภิบาล 4. พัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ 5. การส่งเสริมพระพุทธศาสนา ปลูกฝังให้อนุรักษ์วัฒนธรรมจีน พร้อมด้วยปรับปรุงอาคารสถานที่

โครงสร้างบุคลากรโรงเรียนมัธยมลาวาสวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 4 โครงสร้างบุคลากรโรงเรียนมัธยมลาวาสวิทยาลัย

ตารางที่ 1 หน้าที่รับผิดชอบของฝ่ายงานแต่ละด้าน

ด้านงานวิชาการ	ด้านงบประมาณ	ด้านบริหารงานทั่วไป	ด้านบริหารงานบุคลากร
<ul style="list-style-type: none"> - งานพัฒนาหลักสูตร - งานจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา - งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ - งานวัดประเมินผลการเรียนรู้ - งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา - งานส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ - งานนิเทศการศึกษา - งานแนะแนว - งานประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา - งานส่งเสริมชุมชนให้เข้มแข็งทางวิชาการ - งานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับองค์กรอื่นๆ - งานจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - งานจัดทำแผนงบประมาณและเสนอคำขอตั้งงบประมาณ - ผู้บริหาร - งานจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรร - งานอนุมัติ โอนเปลี่ยนแปลง งบประมาณ - งานรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ - งานตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ - งานระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา - งานบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา - งานจัดหา ควบคุมบำรุงรักษาพัสดุ - พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ - งานนำส่งเงิน จัดทำฎีกา และรายงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - งานธุรการ - งานรับนักเรียน - งานกิจการนักเรียน - งานทัศนศึกษา - งานประชาสัมพันธ์งานการศึกษาโรงเรียน - งานจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร - งานดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม - งานจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน - งานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ - งานประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา - งานวางแผนการบริหารงาน การศึกษา - งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน - งานจัดระบบบริหารและพัฒนาองค์กร 	<ul style="list-style-type: none"> - งานกิจกรรมนักเรียน - งานปกครองดูแลช่วยเหลือนักเรียน - งานคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน - งานส่งเสริมพัฒนากิจกรรม - งานวางแผน สรรหาอัตรากำลังงานลาทุกประเภท - งานประเมินผลการปฏิบัติงาน - งานดำเนินการทางวิจัยและลงโทษ - งานจัดทำระบบและจัดทำประวัติ - งานส่งเสริมจิตชูประเมินวิทยฐานะ - งานส่งเสริมวินัยคุณธรรม และจรรยาบรรณา

โรงเรียนมัธยมกลาวาสวิทยาลัย เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ 13 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่วัดมัธยมกลาวาส (เล่งเน่ยยี่) เลขที่ 423 ถนนเจริญกรุง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100

โรงเรียนมัธยมกลาวาสวิทยาลัย ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2533 และทำการเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพร้อมกัน โดยใช้ตึกอาคารเอนกประสงค์ ขนาด 9 ชั้น เป็นอาคารทำการเรียนการสอน มีผู้จัดการโรงเรียนคนแรก คือพระพิสิทธิ์ (เสี่ยจง) ในปีการศึกษาแรกนั้นมีนักเรียนประมาณ 20 รูป มีเนื้อที่ที่ใช้เป็นโรงเรียนประมาณ 3 งาน

ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาทั้งวิชาสามัญและวิชาพระพุทธศาสนาทั้งฝ่ายเถรวาทและมหายาน เป็นการอนุเคราะห์แก่บุตรหลานของชาวพุทธที่มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนา แต่ยากจน ได้เข้ามาบวชเรียนเพื่อพัฒนาตนเป็นอนาคตที่ดีของชาติ ซึ่งได้รับความเมตตาจากพระเดชพระคุณพระคณาจารย์จีนธรรมปัญญาจริยาภรณ์ผู้ก่อตั้งโรงเรียน

ด้านการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการโรงเรียนมังกรกมลลาวาสวิทยาลัย เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ผู้บริหารตามหลักการต้องเป็นพระสงฆ์ ในการจัดการพัฒนาโรงเรียน คือ

1. พระคณาจารย์จีนธรรมปัญญาจริยาภรณ์ ผู้จัดการ/ ผู้รับใบอนุญาต
2. หลวงจีนปลัดวิศิษฎ์ (เสี่ยซื่อ) ผู้อำนวยการ รูปปัจจุบัน

ด้านการเรียนการสอน

มีการเรียนการสอนวิชาสามัญทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และยังมีวิชาทางพระพุทธศาสนาพร้อมทั้งเน้นภาษาจีนให้มีการเรียนการสอนในทุกระดับชั้น โดยเริ่มเรียนตั้งแต่เวลา 08.00 น. ถึงเวลา 15.30 น. หยุดเรียนวันพระและวันอาทิตย์ โดยเปิดเรียนตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ คือภาคเรียนที่ 1 เริ่มเรียน เดือน พฤษภาคม ภาคเรียนที่ 2 เริ่มเรียน เดือน พฤศจิกายน

ด้านอาคารสถานที่

1. มีอาคารเรียนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
2. มีห้องสมุดบริการให้ผู้เรียนได้ใช้ศึกษาค้นคว้าตลอดเวลาทำการ
3. มีห้องคอมพิวเตอร์สำหรับเรียน และเป็นแหล่งการเรียนรู้เพื่อสืบค้นข้อมูล

ด้านภารกิจของสถานศึกษา

โรงเรียนมังกรกมลลาวาสวิทยาลัย มีภารกิจในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

ลักษณะของโรงเรียน

เป็นตึกอาคารเอนกประสงค์ สูง 9 ชั้น มีรายละเอียดดังนี้

- ชั้นที่ 1 เป็นสำนักงานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13
ห้องผู้บริหาร, ห้องพักรู, ห้องธุรการ และห้องถ่ายเอกสาร
- ชั้นที่ 2 ห้องคอมพิวเตอร์
- ชั้นที่ 3 ห้องสมุด ห้องพักรู, ห้องปฐมพยาบาล
- ชั้นที่ 4 ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, ห้องโสตทัศนศึกษา, ห้องมหาวิทยาลัย
- ชั้นที่ 5 ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และ 2/2, ห้องวิทยาศาสตร์
- ชั้นที่ 6 ห้องพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรม

ชั้นที่ 7 ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 และ ½

ชั้นที่ 8-9 ห้องปฏิบัติธรรม

ห้องเรียนสามเณรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3,5,6 อยู่ห้องเรียนวัดบรมราชา กาญจนานิเชกณ์ อนุสรณ์ฯ ปัจจุบันโรงเรียนมังกรกมลลาวาสวิทยาลัย เป็นศูนย์กลางของโรงเรียน คณะสงฆ์จีนนิกาย ได้เปิดทำการเรียนการสอนตามสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ แล้วยังเน้นวิชา ภาษาจีนให้ได้ศึกษาควบคู่กันไป เพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถสื่อสารกับผู้คน ชุมชนชาวไทย เชื้อสายจีนย่านเยาวราช และชาวจีนจากต่างประเทศที่เข้ามาเยี่ยมชมสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ภายในวัด และโรงเรียนได้และเปิดโอกาสให้บุตรหลานทั่วราชอาณาจักรเข้ามาศึกษาในโรงเรียนแห่งนี้

วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งโรงเรียน

1. เพื่อสร้างเป็นสถานศึกษาให้กับพระภิกษุสามเณรภายในวัด
 2. เพื่อเปิดโอกาสให้กุลบุตรได้เข้ามาบรรพชาเป็นสามเณร เพื่อการศึกษาเล่าเรียน
 3. เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาพระธรรมวินัย และวิชาสามัญ
 4. เพื่อส่งเสริมให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของพระภิกษุสามเณรได้มีความรู้ทั้งทางโลก และทางธรรมในการเผยแผ่หลักธรรม
 5. เพื่อสร้างศาสนทายาทที่มีความรู้คู่คุณธรรมสืบต่อพระพุทธศาสนา
 6. เพื่อเป็นศูนย์บริการความรู้ทางพระพุทธศาสนาทั้งเถรวาทและมหายาน
- ให้ชุมชน³⁸

5.2 โรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา

ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา ตั้งอยู่ภายในวัดหมื่นพุทธเมตตาคุณาราม เลขที่ 8 หมู่ 9 ตำบลท่าข้าวเปลือก อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย รหัสไปรษณีย์ 57110 โทรศัพท์ 053-918614 สังกัดกองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ผู้บริหาร พระมหาคณาจารย์จิณธรรมสมาธิวัตร พธ.ด ดำรงตำแหน่งเป็นผู้จัดการ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 ถึงปัจจุบันพระอาจารย์จิณธรรมรสจินตศาสน์ เป็นผู้ช่วยผู้จัดการ หลวงจิณธรรมธกริกพล เสี้ยยัง เป็นผู้อำนวยการ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552-ปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้บริหาร 4 รูป/คน ประกอบด้วย

³⁸ แผนยุทธศาสตร์สถานศึกษา ปีการศึกษา 2556-2560 โรงเรียนมังกรกมลลาวาส วิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 1-2.

1. หลวงจันทน์วิชัยกริกพล เสี้ยยัง	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานงบประมาณ
2. นายศาสตรินทร์ อุ่นอินตะ	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ
3. นายสิทธิพร กงทะสร	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียน
4. นางรัชณีภรณ์ บั้งเงิน	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป

ภาพรวมของโรงเรียน (School Profile)

พระมหาคณาจารย์จันทธรรมสมาธิวัตร (เย็นเต็ก) เจ้าคณะใหญ่จันทนิกาย สร้างวัดฝ่ายมหายานในสังกัดคณะสงฆ์จันทนิกาย ชื่อวัดหมื่นพุทธเมตตาคุณารามขึ้น ได้รับอนุญาตให้ตั้งวัดเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2540 โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการศึกษา การเผยแผ่และการประกอบศาสนกิจตลอดถึงเป็นสถานที่บำเพ็ญบุญกุศลและการประพฤติปฏิบัติธรรมของพุทธศาสนิกชน

ปี พ.ศ.2542 ได้ริเริ่มดำเนินการจัดตั้ง “โรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา” ขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร และมีฐานะทางครอบครัวยากจนได้มีโอกาสเข้ามาบรรพชาศึกษาเล่าเรียนในสถานศึกษาที่ดีมีคุณภาพ
2. เพื่อปลูกฝังและสร้างสรรค์เยาวชนนักเรียนให้เป็นคนดี มีความรู้คู่คุณธรรม เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติ
3. สร้างศาสนทายาทที่ดีเพื่อสืบทอดอายุพระพุทธศาสนา รักษาศาสนสมบัติ และเผยแผ่พระธรรมวินัยให้เจริญรุ่งเรือง และดำรงตั้งมั่นสืบไป

ข้อมูลโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน : โรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา

สถานที่ตั้ง : วัดหมื่นพุทธเมตตาคุณารามเลขที่ 80 หมู่ที่ 9 ตำบลท่า

ข้าวเปลือก อำเภอแม่จันจังหวัดเชียงราย รหัสไปรษณีย์ 57110 โทรศัพท์ 053-918614

- ข้อมูลปัจจุบัน :
1. พระมหาคณาจารย์จันทธรรมสมาธิวัตร ดำรงตำแหน่งผู้จัดการ
 2. พระอาจารย์จันทธรรมรสจันทนิกาย ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการ
 3. หลวงจันทน์วิชัยกริกพล เสี้ยยัง ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ
 4. ครูฝ่ายฆราวาส จำนวน 12 คน
 5. ครูฝ่ายบรรพชิต 1 รูป
 6. อาคารเรียนถาวร ขนาด 3 ชั้น จำนวน 23 ห้อง 1 หลัง
 7. นักเรียนทั้งหมด จำนวน 96 รูป

ตราสัญลักษณ์ของโรงเรียน

เปลวรัศมี	แสดงถึงการแผ่แผ่และความเจริญรุ่งเรืองของพระพุทธศาสนา
ธรรมจักร	เป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธศาสนา หมายถึง การนำหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ไปสู่หมู่คนทุกคนชั้นในทั่วทุกหนทุกแห่ง
ตัวอักษร ม.ว.	เป็นอักษรย่อของโรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา
ชื่อเต็มของโรงเรียน	มีทั้งภาษาไทยและภาษาจีน แสดงถึงเป็นโรงเรียนในสังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย
แท่นชูธรรมจักร	แสดงถึงการยกย่องเชิดชู และการดำรงตั้งมั่นของพระพุทธศาสนา
กวางหมอบ	แสดงถึงความเคารพอ่อนน้อม และความมีสติสัมปชัญญะ
ริ้วแถบผ้า	เป็นคติพจน์และที่อยู่ของโรงเรียน
สีประจำโรงเรียน	คือ สีฟ้า และสีเขียวอ่อน
สีฟ้า	หมายถึง ความสงบและสันติสุข การศึกษาที่ไร้ขอบเขตและไม่มีที่สิ้นสุด
สีเขียวอ่อน	หมายถึง ความสดชื่น ความอุดมสมบูรณ์ การศึกษาทำให้เกิดความเจริญงอกงามในชีวิต และเป็นสีประจำวันเกิดของผู้ก่อตั้งโรงเรียนคือ พระมหาคณาจารย์จีนธรรมสมาธิวัตร
อักษรย่อของโรงเรียน	ภาษาไทย : ม.ว. ภาษาอังกฤษ : M.W.
คติพจน์ประจำโรงเรียน	“กตัญญูรู้ศึกษาเมตตาธรรม”
ปรัชญา	นิมิตต สุธ รุปาน กตัญญู กตเวทิตา ความกตัญญูกตเวทิตาเป็นเครื่องหมายแห่งคนดี

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน	คุณธรรมนำการศึกษา มุ่งส่งเสริมทักษะด้านภาษาจีน พัฒนาพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ คู่พระพุทธศาสนา มหายาน สนองงานในโครงการในพระราชดำริฯ
อัตลักษณ์ของโรงเรียน	โรงเรียนแห่งฐานพุทธธรรมที่สัมพันธ์กับชุมชนและสังคม
เอกลักษณ์ของโรงเรียน	เป็นโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
พันธกิจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม และทักษะที่จำเป็นตาม หลักสูตรสถานศึกษา 2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศาสนทายาทที่ดีตามหลักพระพุทธศาสนา มหายาน 3. ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานสถานศึกษา 4. ส่งเสริมการบริหารและการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพโดยความร่วมมือของชุมชน 5. จัดกิจกรรมตามโครงการในพระราชดำริฯ 6. ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย
เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรสถานศึกษา 2. ผู้เรียนเป็นศาสนทายาทที่ดีตามหลักพระพุทธศาสนา มหายาน 3. สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรให้มีมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานสถานศึกษา 4. สถานศึกษามีการพัฒนาระบบบริหาร และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพโดยความร่วมมือของชุมชนตามมาตรฐานสถานศึกษา 5. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสนองงานตามโครงการในพระราชดำริฯ 6. สถานศึกษามีการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อย่างหลากหลาย³⁹

³⁹ สัมภาษณ์ พระมหาคณาจารย์จีนธรรมสมาธิวัตร, ผู้จัดการโรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา, วันที่ 8 กันยายน 2558.

5.3 โรงเรียนโพธิ์ตราราชวิทยาลัย

ประวัติความเป็นมา

วัดโพธิ์ตัดตาราม ได้ถือกำเนิดก่อสร้างโดยการนำของ พระมหาคณาจารย์ จินธรรมธวัตร (โพธิ์แจ่มมหาเถระ) อดีตเจ้าคณะใหญ่สงฆ์จันทบุรี องค์ที่ 6 ในปี พ.ศ.2518 ในเนื้อที่ ซึ่ง คุณวิท - คุณอารีย์ ประสารพานิช เป็นผู้ถวายส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งซื้อด้วยเงินบรรดาสาราชชน นับตั้งแต่ก่อสร้างแล้วเสร็จได้มีการก่อตั้งผู้รักษาการเจ้าอาวาสเพื่อมาปกครอง และดูแลวัดมาทั้งสิ้น 3 องค์ นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเริ่มจากพระมหาคณาจารย์จินธรรมธวัตร (โพธิ์แจ่มมหาเถระ) เป็นองค์แรก องค์ต่อมาคือหลวงจินธรรมนาทจินประพันธ์ (เย็นเขียว) ซึ่งปัจจุบัน ดำรงสมณศักดิ์ที่พระคณาจารย์จินธรรมปัญญาจริยาภรณ์รองเจ้าคณะจันทบุรี เจ้าอาวาสวัดมังกร กมลवास (เล่งเน่ยยี่) กรุงเทพมหานคร และพระอาจารย์จินธรรมธวัตร (เย็นเกา) เจ้าอาวาส องค์ปัจจุบัน ซึ่งเป็นผู้คิดริเริ่มจัดตั้งโรงเรียนสำหรับพระภิกษุสามเณร ภายในวัดโดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียน วัดโพธิ์ตราราชวิทยาลัย”

มูลเหตุการณจัดตั้งโรงเรียน

เนื่องด้วยพระเดชพระคุณท่านเจ้าอาวาส ท่านเป็นผู้มีจิตเมตตาธรรมบารมีสูง ประกอบกับการที่ท่านได้เล็งเห็นปัญหาสังคมของไทยในอนาคต อันจะเกิดจากการที่เยาวชนของชาติ ขาดความรู้ความสามารถท่านจึงเริ่มจัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กยากจนขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา และผู้ด้อยโอกาส ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3) อีกทั้งยังช่วย อบรมบ่มนิสัยให้เขาเหล่านั้นเป็นคนดีของบิดา-มารดา และเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ ซึ่งจะสามารถช่วยลดปัญหาต่างๆ ได้มากมาย เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาอื่นๆ

ขนาดและที่ตั้งครั้งแรก

โรงเรียนวัดโพธิ์ตราราชวิทยาลัย ตั้งอยู่ ณ วัดโพธิ์ตัดตาราม อำเภอศรีราชา จังหวัด ชลบุรี โดยมีเนื้อที่ทั้งหมด (รวมทั้งวัดด้วย) ประมาณ 1 ไร่ 2 งาน ซึ่งมีขนาดเล็กเกินไปไม่เพียงพอ กับพระภิกษุสามเณร ซึ่งมีอยู่ประมาณ 80 รูป และจะเพิ่มขึ้นอีกทุกๆ ปี

สถานที่ตั้งแห่งใหม่

ณ สำนักสงฆ์โพธิ์ถาวราราม เลขที่ 76/2 หมู่ 7 ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัด ชลบุรีตรงข้ามหมู่บ้านอัมพรเพชร จำนวน 14 ไร่ 2 งาน ใช้งบประมาณซื้อที่ดินประมาณ 17 ล้านบาท เศษและจัดสร้างอาคารเรียน 1 อาคาร จำนวน 5 ชั้น ค่าก่อสร้างประมาณ 30 ล้านบาทเศษ และ หอฉัน 1 หลัง ค่าก่อสร้างประมาณ 2 ล้านบาท กับบ้านพักครู 1 หลัง 10 ห้อง ค่าก่อสร้างโดยประมาณ 2 ล้านบาท ซึ่งได้ทำพิธีวางศิลาฤกษ์แล้วในวันที่ 17 มกราคม 2544 โดยมีพระมหาคณาจารย์ จินธรรมธวัตร (เย็นเต็ก) เจ้าคณะใหญ่จันทบุรี เจ้าอาวาสวัดโพธิ์แมนคุณาราม กรุงเทพมหานคร เป็นประธานวางศิลาฤกษ์โรงเรียนวัดโพธิ์ตราราชวิทยาลัย เริ่มเปิดการศึกษาและดำเนินการสอน

ครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ.2541 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (Junior High School) โดยรับนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นไปเข้ามาทำการบรรพชาเป็นสามเณรเพื่อศึกษาต่อ ซึ่งแรกเริ่มนั้นสถานที่ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเป็นที่วัดที่ชื่อว่า “วัดโพธิ์ตัดตาราม” หรือโพวเต็กยี่ ซึ่งจะกล่าวในช่วงต่อไป

เริ่มต้นจากวัดโพธิ์ตัดตาราม

พ.ศ.2518 ได้มีการสร้างวัดโพธิ์ตัดตาราม โดยมีพระมหาคณาจารย์จินธรรมสมาธิวัตร ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัด ซึ่งเป็นเจ้าคณะใหญ่จีนนิกายแห่งประเทศไทย สถานภาพภายในวัดโพธิ์ตัดตาราม ประกอบด้วยอาคารวิหารอวโลกิเตศวร หรือรู้จักกันทั่วไป คือ เจ้าแม่กวนอิม (อยู่ทางด้านหลังโบสถ์) พระอุโบสถ (อยู่ทางส่วนกลางของวัด) วิหารทำวจตุโลกบาล (อยู่ด้านหน้าโบสถ์) และกุฏิชั้นเดียวสองแถว ซึ่งอยู่ทางด้านข้างของพระโบสถ์ทั้งสองข้าง ขณะนั้นมีพระภิกษุจำพรรษาเพียง 1 รูป

พ.ศ.2522 ได้ประกาศให้หลวงจินธรรมนันท์จีนประพันธ์ (เย็นเขียว) รักษาการเจ้าอาวาส ซึ่งขณะนั้น มีพระภิกษุและสามเณรจำพรรษารวม 24 รูป

พ.ศ.2530 ได้มีการสร้างกุฏิเพิ่มเติมจากเดิม 1 ชั้น ทางด้านข้างพระอุโบสถให้เป็นสองชั้นทั้งสองข้าง ขณะเดียวกันได้มีคำสั่งให้ย้ายพระอาจารย์จินธรรมรสจิ้นศาสนาช่วยงาน ณ วัดโพธิ์ตัดตาราม ซึ่งประกอบด้วยสงฆ์จีน 2 รูป สามเณร 6 รูป จำพรรษาอยู่

พ.ศ.2540 พระอาจารย์จินธรรมรสจิ้นศาสนา ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดโพธิ์ตัดตาราม และในขณะเดียวกัน พระอาจารย์จินธรรมรสจิ้นศาสนาได้ทำการขอตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาต่อกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเปิดรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้ามาบรรพชาเป็นสามเณรเพื่อบวชเรียน ซึ่งในขณะนั้นมีนักเรียนมาบรรพชาทั้งหมด 28 รูป ซึ่งได้เข้ามาศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1- มัธยมศึกษาปีที่ 2) ซึ่งในขณะนั้นทางวัดได้ขอใช้ชื่อ “วัดเนินบุญญาราม” มาเป็นชื่อโรงเรียนชั่วคราว

พ.ศ.2541 การเรียนการสอนประกอบด้วยวิชา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาจีน สุขศึกษา และวิชาธรรมะ ซึ่งเป็นวิชาหลักของการศึกษา และมีอาจารย์เข้ามาทำการสอนรวม 10 ท่านด้วยกัน ซึ่งวิชาภาษาจีนนั้น เจ้าอาวาสเป็นผู้สอนเอง ส่วนวิชาธรรมะนั้นจะมีพระสงฆ์ไทยมาทำการสอนให้ และได้มีการจัดการสอบนักธรรมตรีขึ้นครั้งแรก ซึ่งมีสามเณรทั้งหมด 28 รูป และได้เข้ามาทำการสอบทั้งหมด สถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอน คือ สามเณรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนที่ “วิหารอวโลกิเตศวร” ชั้น 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรียนที่ วิหารบูรพาจารย์ชั้นล่าง หรือที่เรียกว่า “โจวซื่อ” ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนใกล้กุฏิด้านข้างของวิหารบูรพาจารย์ ในปีเดียวกันนี้ทางวัดโพธิ์ตัดตาราม ได้ดำเนินการซื้อที่ดินใหม่ขึ้นบนเนื้อที่ 14 ไร่กว่า ติดถนนสายศรีราชา-สาย 331

พ.ศ.2543 ได้แต่งตั้งพระอาจารย์จันทธรรมรสจันตนาส เป็นเจ้าอาวาสวัดโพธิ์ตัดตาราม วันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ.2543 ได้รับชื่อโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ มีชื่อว่า “โรงเรียนวัดโพธิ์ตัดตารามวิทยาลัย” แต่ยังไม่มีการโอนใช้ชื่อนี้ ซึ่งยังคงใช้ชื่อโรงเรียน “วัดเนินบุญญาราม” อยู่ ณ วันที่ 17 มกราคม พ.ศ.2543 ได้มีการวางศิลาฤกษ์ โดยเจ้าคณะใหญ่สงฆ์จันตนาส เป็นประธานใหญ่ ณ พื้นที่ทำการซื้อใหม่เพื่อสร้างโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของวัดโพธิ์ตัดตาราม

พ.ศ.2544 ได้ประกาศใช้ชื่อ “โรงเรียนวัดโพธิ์ตัดตารามวิทยาลัย” แทนชื่อเดิม คือ “โรงเรียนวัดเนินบุญญาราม” และได้ดำเนินการสอนตามปกติ ในช่วงนี้ได้ทำการโอนชื่อสามเณรจากวัดเนินบุญญารามมาอยู่ในความปกครองของ “โรงเรียนวัดโพธิ์ตัดตารามวิทยาลัย” ภายใต้ความควบคุมของพระอาจารย์จันทธรรมรสจันตนาส และในด้านการก่อสร้างโรงเรียนใหม่นั้น ได้มีการลงเสาเข็มโดยมีนายยกเทศมนตรีเมืองศรีราชา นายฉัตรชัย ทิมกระจ่าง เป็นประธานในการจัดงาน เพื่อสร้างโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาขึ้น รายได้ทั้งหมดที่นำมาสร้างโรงเรียน ได้มาจากผู้มีจิตศรัทธา โดยการร่วมทำบุญจากผ้าป่า กฐินสามัคคี ส่วนเงินสนับสนุนที่ทางวัดได้ขอจากรัฐบาลนั้น ได้ดำเนินการขอไปแล้วแต่ไม่ได้รับการตอบรับ

พ.ศ.2545 ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีหอฉัน และบ้านพักครูขึ้นอย่างเร่งด่วน เพื่อรองรับนักเรียนที่จะจบการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้ามาศึกษาต่อตามเจตนารมณ์ของพระอาจารย์จันทธรรมรสจันตนาส เพื่อให้นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ได้เข้ามาบรรพชาเป็นสามเณรมีที่ศึกษาต่อ ทางโรงเรียนวัดโพธิ์ตัดตารามวิทยาลัยก็จะได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทั้งทางโลก และทางธรรม ให้เยาวชนที่สนใจจะศึกษาต่อในด้านนี้ เพื่อให้เด็กทุกคนมีอนาคตที่ดี และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันนี้ได้ รวมทั้งเมื่อจบการศึกษาแล้วจะได้ช่วยกันพัฒนาประเทศชาติให้เจริญต่อไป

พ.ศ.2546 วันที่ 10 พฤษภาคม ได้มีพิธีเปิดอาคารเรียน “วัดโพธิ์ตัดตารามวิทยาลัย” โดยมีอธิการ คุณปลื้ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี เป็นประธาน

พ.ศ.2549 ในเดือนพฤศจิกายน โรงเรียนได้ขออนุญาตเปลี่ยนชื่อโรงเรียนจากเดิมชื่อ “โรงเรียนวัดโพธิ์ตัดตารามวิทยาลัย” เปลี่ยนเป็นชื่อ “โรงเรียนโพธิ์ตัดตารามสัมมาภาวะศึกษา”

พ.ศ.2550 วันที่ 2 มีนาคม ได้รับอนุญาตจากศาลากลางจังหวัดชลบุรี ให้เปลี่ยนเป็นชื่อ “โรงเรียนโพธิ์ตัดตารามสัมมาภาวะศึกษา”

1. ที่ตั้งโรงเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกภายใน และภายนอกโรงเรียน รวมถึงชุมชนใกล้เคียงปัจจุบันโรงเรียนโพธิ์ตัดตารามสัมมาภาวะศึกษาได้เปิดรับสมัครเยาวชนเข้ามาศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 บนเนื้อที่ 14 ไร่ 3 งาน ตั้งอยู่ติดถนนใหญ่สาย 331 เขตการศึกษากลุ่มที่ 13 ในสังกัดกลุ่มโรงเรียนจันตนาส

ปรัชญา	นตถิ ปัญญา สมาอาภา แสงสว่าง เสมอด้วยปัญญา ไม่มี
วิสัยทัศน์	มุ่งพัฒนาส่งเสริมศาสนทายาทให้มีคุณธรรมและมีคุณภาพสามารถประยุกต์หลักธรรมนำองค์ความรู้มาใช้ดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขและมีคุณค่าในสังคม
พันธกิจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ 2. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้ได้คุณภาพ มีคุณธรรมมีความเป็นไทยก้าวทันเทคโนโลยี 3. ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพ เหมาะสม สอดคล้องกับโครงการพระราชดำริ 4. พัฒนาระบบการบริหารและเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 5. ประสานงานกับโรงเรียนในชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้เป็นสนามแห่งการอภิบาลและเผยแผ่ธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า 2. เพื่อให้การตอบสนองด้านการศึกษา 3. เพื่อให้สามเณรนักเรียนเป็นผู้เพียบพร้อมด้วยความรู้และคุณธรรมอันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาตนเอง และสังคมต่อไปในอนาคต 4. เพื่อปลูกฝังให้สามเณรนักเรียนมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย จรรโลงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามของชาติ 5. เพื่อเป็นแหล่งวิทยากร และการให้บริการแก่ชุมชน
อัตลักษณ์	คุณธรรมเป็นเลิศ ประเสริฐน้ำใจ วินัยจรรยา สืบสายศาสนทายาท ⁴⁰

6. ประวัติคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย

6.1 คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย

นับจากราชวงศ์ฮั่นเป็นต้นมา ชาวจีนและจีนใต้มีการติดต่อสัมพันธ์ทางการค้าจนถึงพุทธศตวรรษที่ 18 อาณาจักรสุโขทัยได้ก่อตั้งขึ้น ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศก็เพิ่มพูนขึ้น ชาวจีนจากมณฑลกว๋างตุ้ง และฮกเกี้ยน ได้ทยอยมาทำมาหากินในไทย แม้จนกษัตริย์แห่งสุโขทัยได้ไปนำเทคนิคการทำกระเบื้องเคลือบ (สังคโลก) มาสู่ประเทศไทย

⁴⁰ โรงเรียนวัดโพธิ์ทตราวิทยาลัย, เข้าถึงเมื่อ 24 มีนาคม 2560 เข้าถึงข้อมูลได้จาก

ถึงสมัยอยุธยา ชาวจีนในไทยมีมากขึ้น จนเป็นย่านชาวจีนขึ้น และมีชาวจีนเข้ารับราชการในราชสำนักไทยจนอยุธยาเสียแก่ข้าศึก พระยากำแพงเพชร (ตากสิน) ผู้มีบิดาเป็นชาวจีนได้นำทหารไทย-จีน ฝ่าวงล้อมข้าศึกและกอบกู้เอกราชไทยได้สำเร็จโดยตั้งราชธานีที่กรุงธนบุรี

ในระหว่างสมัยทั้งสามที่ผ่านมา ชาวจีนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธลัทธิขงจื้อ และลัทธิเต๋าปะปนกัน คงมีเพียงศาลเจ้าแบบจีน ยังไม่มีการสร้างวัดขึ้น ชาวจีนคงอาศัยทำบุญในวัดไทยนั่นเอง

สมัยกรุงธนบุรี ประเทศเวียดนามเกิดกบฏ ชาวเวียดนามอพยพมาไทยจำนวนมาก ชาวจีนและญวน ในครั้งนี้ได้ร่วมกันสร้างวัดให้พระสงฆ์จีนนิกายจำพรรษาขึ้นหลายแห่ง

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ สถาปนาเมื่อปี 2325 ในรัชกาลที่ 1 ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเดิมเป็นที่อยู่อาศัยของพระยาราชาศรี และพวกจีน โดยโปรดฯ เกล้าให้ย้ายพวกจีนไปอยู่ที่บริเวณ วัดสัมพันธวงศ์ (ปัจจุบันที่เรียกว่าสำเพ็ง)

สมัยรัชกาลที่ 3 ทั้งสองประเทศมีการติดต่อกันทางด้านศิลปกรรมเพิ่มขึ้นเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 3 โปรดสร้างพระอารามและยังโปรดศิลปพระราชนิยมแบบจีน

จวบจนสมัยรัชกาลที่ 5 พระอาจารย์สกลแห่ง พระเถระนิกายเถรวาทหรือนิกายเซ็นชาวจีนได้เดินทางจาริกมาสู่ประเทศไทยและพำนักจำพรรษาที่ศาลร้างพระกวนอิม ถนนเยาวราช สาธุชนชาวจีน เห็นความเคร่งครัดในศีลาจารวัตร อันงดงามจึงได้ช่วยกันบูรณปฏิสังขรณ์เป็นอารามฝ่ายจีนนิกายขึ้นเป็นแห่งแรก คือ วัดบำเพ็ญจีนพรต นอกจากนี้ยังมีพระภิกษุไฮซัน ชาวมณฑลหูหนาน จาริกมาพำนัก ในอารามร้าง ต.บ้านหม้อ ต่อมาได้บูรณะเป็นวัดทิพยวารีวิหาร (กำโล่วยี่)

เมื่อพระสงฆ์ฝ่ายจีนมีมากขึ้น พระอาจารย์สกลเห็นควรขยายอารามให้พอเหมาะแก่จำนวนพระสงฆ์ จึงได้สร้างวัดมังกรกมลาวาส (เล่งเน่ยยี่) ขึ้น ปรางค์เป็นอารามฝ่ายจีนนิกายที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ครั้งนั้น รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการบริหารปกครองคณะสงฆ์จีนนิกาย

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าให้สถาปนา พระอาจารย์สกลแห่งเป็นพระอาจารย์จีนวังสสมาธิวัตร เจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย ดูแลบริหารปกครองพระสงฆ์จีนนิกายในประเทศไทย ทั้งตำแหน่งปลัดซ้าย ปลัดขวา เพื่อช่วยบริหารปกครอง และมีพัศดีพร้อมสมณบริวารประกอบด้วยสมณศักดิ์⁴¹

6.2 ความเจริญของคณะสงฆ์จีนนิกาย

การดำเนินงานและการปกครองของคณะสงฆ์จีนนิกายได้มีการเปลี่ยนแปลงให้เจริญดีขึ้นหลายประการด้วยกัน คือ

⁴¹ วัดโพธิ์แมนคุณาราม, ประวัติคณะสงฆ์จีนนิกาย, เข้าถึงเมื่อ 10 เมษายน 2560, เข้าถึงได้จาก <http://www.pumenbaoensi.com/main/pad2.html>.

1. การปกครองคณะสงฆ์จีนนิกายในปัจจุบัน เป็นไปตามพระราชบัญญัติการปกครองคณะสงฆ์ พ.ศ.2505 โดยมีกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ คือ กฎกระทรวงฉบับที่ 3 พ.ศ.2520และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ.2536 ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.2505 ว่าด้วยการปกครองคณะสงฆ์อื่น (หมายถึงคณะสงฆ์จีนนิกายและคณะสงฆ์อนัมนิกาย) เพื่อให้การปกครองคณะสงฆ์จีนนิกายเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2536) ได้กำหนดให้มีบรรพชิตเป็นผู้ปกครองตามลำดับ ตำแหน่ง ดังนี้ คือ

เจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย

รองเจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย

ผู้ช่วยเจ้าคณะใหญ่ฝ่ายฆราวาสจีนนิกาย

ผู้ช่วยเจ้าคณะใหญ่ฝ่ายช้ายจีนนิกาย

ปลัดฆราวาสจีนนิกาย-ปลัดช้ายจีนนิกาย

รองปลัดฆราวาสจีนนิกาย-รองปลัดช้ายจีนนิกาย

ผู้ช่วยปลัดฆราวาสจีนนิกาย-ผู้ช่วยปลัดช้ายจีนนิกาย

เลขานุการเจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย

เจ้าอาวาส หรือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนเจ้าอาวาส

รองเจ้าอาวาส

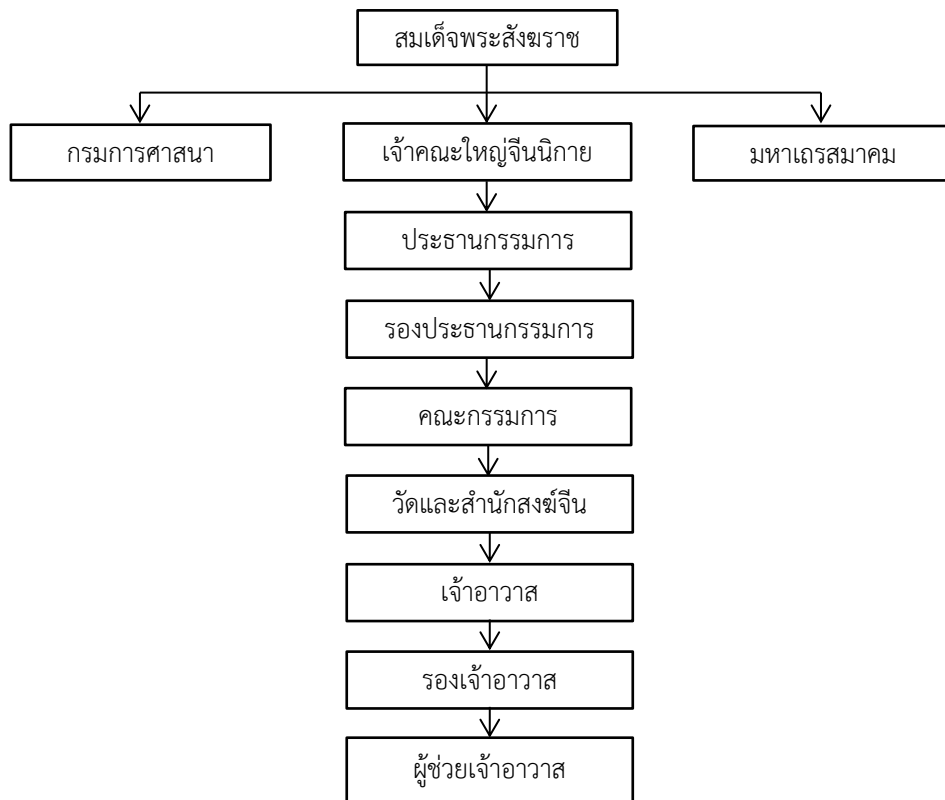
ผู้ช่วยเจ้าอาวาส⁴²

⁴² คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย, ความหมายการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล ประวัติ คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทยและปรัชญาปารมิตาหทยสูตร, พิมพ์ครั้งที่ 1 (นครปฐม: สำนักพิมพ์ต้นน้ำ, 2560), 56.

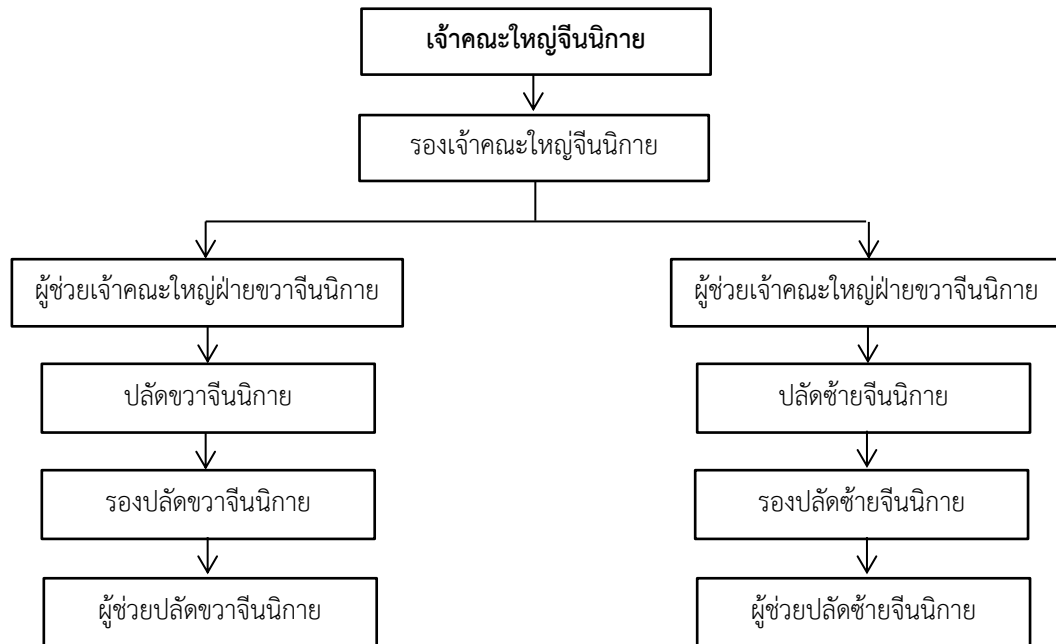
6.3 ระเบียบการปกครองคณะสงฆ์จีนนิกาย

ระเบียบการปกครองคณะสงฆ์จีนนิกาย

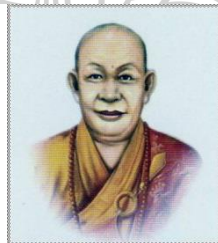

แผนภูมิที่ 5 แสดงคณะกรรมการสงฆ์จีนนิกาย

ระเบียบการปกครองคณะสงฆ์จีนนิกาย

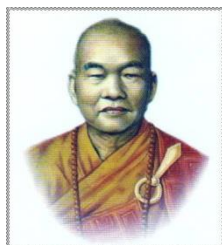

แผนภูมิที่ 6 แสดงตำแหน่งทางการปกครองสงฆ์จีนนิกาย

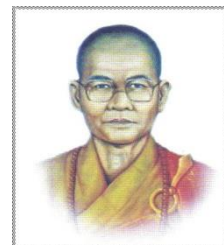
พระอาจารย์จิ่นวังสมาสธิวัตร (สกเห็ง)

เจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย รูปที่ 1

พระมหาคณาจารย์จิ่นชอนสมาสธิวัตร (โพธิแจ้ง)

เจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย รูปที่ 6

พระมหาคณาจารย์จิ่นชอนสมาสธิวัตร

เจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย รูปปัจจุบัน

แผนภาพที่ 1 เจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย

ซึ่งบรรพชิตที่ได้รับการแต่งตั้งการปกครองของคณะสงฆ์จีนนิกาย กฎหมาย กำหนดให้เป็นไปตามพระธรรมวินัย ลัทธินิกาย กฎหมายและพระบัญชาของสมเด็จพระสังฆราช และเพื่อการนี้ กฎหมายทรงฉบับดังกล่าวนี้ ได้กำหนดให้เจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย มีอำนาจวางระเบียบ และออกคำสั่งโดยไม่ขัดหรือแย้งกับพระธรรมวินัย ลัทธินิกาย กฎหมาย พระบัญชาของสมเด็จพระสังฆราชและระเบียบแบบแผนของทางราชการ จึงมีระเบียบการปกครองคณะสงฆ์จีนนิกายขึ้น

2. เกิดมีระเบียบการบรรพชาอุปสมบทในฝ่ายสงฆ์จีนนิกายขึ้น เนื่องจากแต่เดิม พระสงฆ์จีนล้วนอุปสมบทมาจากประเทศจีนเป็นส่วนใหญ่ เพราะที่ประเทศไทยไม่มีสิมามณฑล อันชอบด้วยวินัยนิยมตามคติของฝ่ายจีน ดังนั้น จึงมีแต่การบรรพชาสามเณรในไทยได้เท่านั้น ครั้นเมื่อ สร้างวัดโพธิ์เย็นขึ้นที่ตลาดลูกแก ตำบลดอนขมิ้น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี พระอาจารย์ โพธิ์แจ้งผู้สร้าง ก็ได้ประกอบพิธีสังฆกรรมผูกพัทธสีมาตามพระวินัย จึงเป็นวัดจีนวัดแรกในประเทศไทย ที่ให้การอุปสมบทแก่กุลบุตรได้ และต่อมาได้ขอพระราชทานวิสุงคามสีมา และประกอบพิธีผูกพัทธสีมา

และต่อมาจนถึงปัจจุบัน คณะสงฆ์จีนนิกายได้ขอพระราชทานวิสุงคามสีมา และประกอบพิธีผูกพัทธสีมา วัดจีนนิกายในที่ต่างๆ รวม 10 วัดด้วยกัน คือ

1. วัดโพธิ์เย็น ตลาดลูกแก อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี ซึ่งเป็นวัดจีนวัดแรกที่ได้รับ พระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2493 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 186 เล่มที่ 67 ตอนที่ 8 วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2493)

2. วัดมิ่งกรมลาวาส ถ.เจริญกรุง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2494 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 266 เล่มที่ 68 ตอนที่ 13 วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2494)

3. วัดเทพพุทธาราม อ.เมือง จ.ชลบุรี เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2504 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่มที่ 78 ตอนที่ 16 วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2504)

4. วัดโพธิ์แมนคุณาราม ถ.สาธุประดิษฐ์ เขตยานนาวา กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ.2506 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 96 เล่มที่ 80 ตอนที่ 10 วันที่ 29 มกราคม 2506)

5. วัดโพธิ์ตัดดาราม อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ.2518 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 71 เล่มที่ 93 ตอนที่ 7 วันที่ 13 มกราคม 2519)

6. วัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์ ต.โสนลอย อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี เมื่อวันที่ 12 มกราคม พ.ศ.2549 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 2 เล่มที่ 123 ตอนพิเศษ 7 ง วันที่ 19 มกราคม 2549)

7. วัดทิพยวารีวิหาร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2557 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 2 เล่มที่ 131 ตอนพิเศษ 33 ง วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2557)

8. วัดมิ่งกรบุปผาราม ตำบลพลี อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2557 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 2 เล่มที่ 131 ตอนพิเศษ 33 ง วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2557)

9. วัดพุทธคุณ ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2557 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 4 เล่มที่ 131 ตอนพิเศษ 262 ง วันที่ 23 ธันวาคม 2557)

10. วัดหมื่นพุทธเมตตาคุณาราม ตำบลท่าข้าวเปลือก อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2558 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 2 เล่มที่ 132 ตอนพิเศษ 83 ง วันที่ 30 เมษายน 2558)

3. เริ่มมีคณะกรรมการสงฆ์เงินนิกาย นับตั้งแต่มีวัดจีนขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ภิษุจีนบางรูปได้ทำการสร้างสำนักสงฆ์อยู่กระจัดกระจายทั่วไปในกรุงเทพฯ สมเด็จพระวันรัต (ปลัด กิตติโสภณเถระ) แห่งวัดเบญจมบพิตรผู้เป็นสังฆนายก จึงได้มีพระบัญชาแต่งตั้งพระเถระฝ่ายเงินนิกาย ขึ้นเป็นคณะกรรมการสงฆ์เงินนิกาย เพื่ออำนวยการปกครองดูแลวัด และสำนักสงฆ์เงินต่างๆ ให้เป็นไปตามระเบียบ ซึ่งในคณะกรรมการฯ ครั้งนั้นมีพระอาจารย์เงินธรรมสมาธิวัตร (โพธิ์แจ้) เป็นประธาน ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2512 สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงมีพระบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสงฆ์เงินขึ้นใหม่ เพื่อช่วยเหลือการปกครอง และบริหารศาสนกิจให้เป็นไปด้วยดี

4. ได้มีการฟื้นฟูพิธีถวายผ้ากฐินทานขึ้น ซึ่งความจริงสังฆกรรมทุกอย่างในฝ่ายมหายานนั้น ก็มีตรงกับสังฆกรรมฝ่ายเถรวาท แต่อาศัยความเหมาะสมกับกาลเทศะ และประเพณีบ้านเมือง ทางฝ่ายมหายานจึงคัดเอาแต่ที่อนุโลมกันได้มาปฏิบัติ ครั้งเมื่อพระสงฆ์เงินเข้ามาตั้งนิกายขึ้นในประเทศไทย พระคณาจารย์จีนจึงฟื้นฟูสังฆกรรมบางอย่างที่ละเว้นไปนานขึ้นมาใหม่ ในสมัยเจ้าคณะใหญ่ลำดับที่ 1 และที่ 2 วัดมิ่งกรมลาวาส ก็เคยมีพิธีทอดกฐินเช่นเดียวกับวัดไทย แต่เมื่อสิ้นสมัยของท่านทั้งสองแล้ว พิธีนี้ก็ให้หยุดชะงักไปช้านานประมาณ 40 ปี จนมาถึงเจ้าคณะใหญ่ลำดับที่ 6 จึงได้มีการฟื้นฟูสังฆกรรมนี้ขึ้นมาใหม่ ไม่มีพุทธบริษัทไทย-จีน ร่วมกันจัดกฐินสามัคคีขึ้นนับเป็นงานประจำปีที่สำคัญงานหนึ่งของคณะสงฆ์เงินนิกาย

5. จัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา 3 แห่ง ได้แก่
1. โรงเรียนมิ่งกรมลาวาสวิทยาลัย วัดมิ่งกรมลาวาส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ มีพระภิษุสามเณรเล่าเรียนประมาณ 200 รูป 2. โรงเรียนหมื่นพุทธเมตตาคุณาราม วัดหมื่นพุทธเมตตาคุณาราม อำเภอแม่จันจังหวัดเชียงราย มีพระภิษุสามเณรเล่าเรียนประมาณ 200 รูป 3. โรงเรียน

โพธิ์ทัตตารามวิทยาลัย วัดโพธิ์ทัตตาราม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีพระภิกษุสามเณรเล่าเรียนประมาณ 100 รูปนอกจากนี้ยังให้วัดในสังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย ศึกษาพระธรรมวินัยตามหลักมหายาน ตลอดจนให้มีการศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และส่งบัญชีรายชื่อ นักเรียนเข้าสอบไล่แก่นักธรรมตรี-โท-เอก ทั่วประเทศ โดยเฉพาะได้ขอเปิดสนามสอบนักธรรมโดยตรงที่วัดหมื่นพุทธเมตตาคุณารามอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

6. ดำเนินการจัดทำโครงการ “พจนานุกรมพระพุทธศาสนา มหายาน จีน-อังกฤษ-ไทย” ฉบับใหม่ เพื่อช่วยสร้างเครื่องมือในการศึกษาพระพุทธศาสนา มหายาน ปัจจุบัน ขณะนี้อยู่ระหว่างยกร่างต้นฉบับและดำเนินการจัดพิมพ์

7. จัดตั้งโครงการตำราและวิชาการ มหายาน ดำเนินการแปลและจัดพิมพ์หนังสือพระสูตร มหายาน โดยแปลจากต้นฉบับภาษาสันสกฤต อักษรเทวนาครี ดำเนินการถ่ายถอดเป็นอักษรไทย และแปลเป็นภาษาไทย ได้พิมพ์คัมภีร์สังฆธรรมปุณดริกสูตร สำเร็จเป็นฉบับแรก ในปี พ.ศ.2547⁴³

6.4 ทำเนียบสมณศักดิ์จีนนิกาย

1. เจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย

พระมหาคณาจารย์จีนธรรมสมาธิวัตร พุทธบริษัทจีนพิเนติ วิเทศธรรมประสาธ นวกิจพิลาสประยุกต์ ทำนุกจีนประชาวิสิฐ (เย็นเต็ก) วัดโพธิ์แมนคุณาราม ตั้งคณานุกรมได้ 6 รูปคือ หลวงจีนปลัดธรรมสมาธิวัตร 1 หลวงจีนธรรมธร 1 หลวงจีนสังฆรักษ์ 1 หลวงจีนสมุห์ 1 หลวงจีนใบฎีกา 1

2. รองเจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย

พระคณาจารย์จีนธรรมปัญญาจริยาภรณ์ ไพศาลสุนทรสมณกิจ สิริมงคลประสิทธิ์คุณภาวิวัฒน์ พุทธบริษัทจีนวินเตา (ว่าง) ตั้งคณานุกรมได้ 5 รูป คือ หลวงจีนปลัด 1 หลวงจีนวินัยธร 1 หลวงจีนสังฆรักษ์ 1 หลวงจีนสมุห์ 1 หลวงจีนใบฎีกา 1

3. ผู้ช่วยเจ้าคณะใหญ่ฝ่ายขวาจีนนิกาย

พระอาจารย์จีนวินยานุกร สุนทรธรรมภูษิต ปรียัติกิจโกศล (เย็นอี) วัดโพธิ์เย็น ตั้งคณานุกรมได้ 4 รูปคือ หลวงจีนปลัด 1 หลวงจีนสังฆรักษ์ 1 หลวงจีนสมุห์ 1 หลวงจีนใบฎีกา 1

⁴³ คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย, ความหมายการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล ประวัติดคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทยและปรัชญาปารมิตาหทัยสูตร, พิมพ์ครั้งที่ 1 (นครปฐม: สำนักพิมพ์ต้นน้ำ, 2560), 57-65.

4. ผู้ช่วยเจ้าคณะใหญ่ฝ่ายซ้ายเงินนิกาย

พระอาจารย์เงินธรรมมานุกร สุนทรศาสนกิจ ภาวนานุสิฐไพศาล (เย็นเข้า)
วัดฉ้อฉาง ตั้งคณานุกรมได้ 4 รูปคือ หลวงเงินปลัด 1 หลวงเงินสังฆรักษ์ 1 หลวงเงินสมุห์ 1 หลวงเงิน
ใบฎีกา 1

5. พระอาจารย์เงินคณาณัติเงินพรต (เย็นเกา) วัดโพธิ์ทิตตาราม ตั้งคณานุกรมได้
3 รูปคือ หลวงเงินปลัด 1 หลวงเงินสมุห์ 1 หลวงเงินใบฎีกา 1

6. ปลัดซ้ายเงินนิกาย

พระอาจารย์เงินธรรมรสจินตาสัน (เย็นจี่) วัดหมื่นพุทธเมตตาคุณาราม
ตั้งคณานุกรมได้ 3 รูปคือ หลวงเงินปลัด 1 หลวงเงินสมุห์ 1 หลวงเงินใบฎีกา 1

7. รองปลัดขวาเงินนิกาย

หลวงเงินธรรมนาทเงินประพันธ์ (ว่าง)

8. รองปลัดซ้ายเงินนิกาย

หลวงเงินธรรมนันทเงินประพัทธ์ (เย็นบุญ) วัดโพธิ์แมนคุณาราม

9. ผู้ช่วยปลัดขวาเงินนิกาย

หลวงเงินธรรมรัตเงินประจักษ์ (เย็นจี่) วัดทิพยวารีวิหาร

10. ผู้ช่วยปลัดซ้ายเงินนิกาย

หลวงเงินธรรมรักษ์เงินประจิด (เย็นอี) วัดบำเพ็ญเงินพรต⁴⁴

6.5 ทำเนียบวัดและสำนักสงฆ์ในสังกัดคณะสงฆ์เงินนิกาย

1. วัดโพธิ์แมนคุณาราม

เลขที่ 323 ถนนสารุประดิษฐ์ 19 แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
10120 โทร. 02-2112363, 02-2117885 โทรสาร 02-2127777 เจ้าอาวาส พระมหาคณาจารย์
เงินธรรมสมาธิวัตร (เย็นเต็ก)

2. วัดมังกรกมลาวาส

เลขที่ 423 ถนนเจริญกรุง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100

โทร. 02-2223975, 02-2266553

รักษาการเจ้าอาวาส หลวงเงินธรรมรัตเงินประจักษ์ (เย็นจี่)

⁴⁴ คณะสงฆ์เงินนิกายแห่งประเทศไทย, ความหมายการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล ประวัติด
คณะสงฆ์เงินนิกายแห่งประเทศไทยและปรัชญาปารมิตาหทยสูตร, พิมพ์ครั้งที่ 1 (นครปฐม:
สำนักพิมพ์ต้นน้ำ, 2560), 66-67.

3. วัดโพธิ์เย็น

เลขที่ 33 ตลาดลูกแก ตำบลดอนขมิ้น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี 71120
โทร. 034-566004, 034-566454 เจ้าอาวาส พระอาจารย์จิ่นวินยานุกร (เย็นอี่)

4. วัดฉือฉาง

เลขที่ 118 ถนนศุภสารรังสรรค์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110
โทร. 074-245348 เจ้าอาวาส พระอาจารย์จิ่นธรรมานุกร (เย็นเฮ้า)

5. วัดโพธิ์ตัดตาราม

เลขที่ 102 ถนนสุรศักดิ์ 1 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 20110
โทร. 038-311484 เจ้าอาวาส พระอาจารย์จิ่นคณาณัติจิ่นพรต (เย็นเกา)

6. วัดหมื่นพุทธเมตตาคุณาราม

เลขที่ 80 หมู่ที่ 9 บ้านป่าไร่ ถนนสายบ้านกิวพร้าว-ปงน้อย ตำบลท่าข้าวเปลือก
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย 57110 โทร. 053-767040

รักษาการเจ้าอาวาส พระมหาคณาจารย์จิ่นธรรมสมาธิวัตร (เย็นเต็ก)

7. วัดเทพพุทธาราม

เลขที่ 686 ถนนสุขุมวิท อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
โทร. 038-282940 ผู้ปกครองดูแลวัด หลวงจิ่นใบฎีกา (เย็นเมียง)

8. วัดทิพยวารีวิหาร

เลขที่ 119 ซอยทิพยวารี ถนนตรีเพชร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200
โทร. 02-2225988, โทรสาร 02-6238949

รักษาการเจ้าอาวาส หลวงจิ่นธรรมรัตจิ่นประจักษ์ (เย็นจี่)

9. วัดบำเพ็ญจิ่นพรต

เลขที่ 324 ตรอกวัดกันมาตุยาราม ถนนเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

10100

โทร. 02-2224789

รักษาการเจ้าอาวาส หลวงจิ่นธรรมรักษ์จิ่นประจิต (เย็นอี่)

10. วัดบรมราชากาญจนานิกเชกอนุสรณ์ คณะสงฆ์จิ่นนิกายรังสรรค์

เลขที่ 75 ถนนเทศบาลสาย 9 ตำบลโสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

11110

สถานที่ติดต่อวัดมังกรกมลาวาส โทร. 02-2223975, 02-2266553

รักษาการเจ้าอาวาส หลวงจิ่นธรรมรัตจิ่นประจักษ์ (เย็นจี่)

11. **วัดเมตตาธรรมโพธิญาณ**
หมู่ที่ 7 ตำบลหนองหญ้า อำเภอมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71120
โทร. 081-995-1927 เจ้าอาวาส หลวงจีนปลัด (เย็นหมง)
12. **วัดจีนประชาสโมสร**
เลขที่ 291 ถนนศุภกิจ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000
โทร. 038-511069 รักษาการเจ้าอาวาส พระอธิการ (เย็นจุง)
13. **วัดมังกรบุปผาราม**
ตำบลพลิว อำเภอลำลูกขัน จังหวัดจันทบุรี 22130 โทร. 039-397210
รักษาการเจ้าอาวาส พระอธิการเสี้ยคัง (จีเซ็ง)
14. **วัดศิขณภูมิกว๊าน (เล่งจิวเจ็งเสี้ย)**
เลขที่ 40 ซอยสมปรารถนา ถนนดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10320
โทร. 02-2451032 รักษาการเจ้าอาวาส พระอธิการเสี้ยปั้ง (จีเจีย)
15. **สำนักสงฆ์สุธรรม**
เลขที่ 354 หมู่บ้านเศรษฐกิจ ซอย 10 แขวงบางแคเหนือ เขตบางแค
กรุงเทพมหานคร 10160
โทร. 02-4211236 ผู้ดูแลสำนักสงฆ์ หลวงจีนธรรมรัตน์ประจักษ์ (เย็นจี่)
16. **สำนักสงฆ์กวางเม้งเจ็งเสี้ย**
เลขที่ 149 ถนนวรจักร แขวงเทพศิรินทร์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
10100
โทร. 02-2234671 เจ้าสำนักสงฆ์ พระอธิการเจียงอึ้ง
17. **สำนักสงฆ์ก๊อซึ้งเนี่ยมฮุกลิ้ม**
เลขที่ 192 ซอยแมนศรี 1 ถนนบำรุงเมือง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
10100
โทร. 02-2235996 เจ้าสำนักสงฆ์ พระอธิการปึงจง⁴⁵

⁴⁵ คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย, ความหมายการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล ประวัติ
คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทยและปรัชญาปารมิตาหัตถ์สูตร, พิมพ์ครั้งที่ 1 (นครปฐม:
สำนักพิมพ์ต้นน้ำ, 2560), 68-71.

6.6 ลำดับบูรพาจารย์คณะสงฆ์จีนนิกายในประเทศไทย

- บูรพาจารย์ รุ่นที่ 1 พระอาจารย์จิ่นวังสสมาธิวัตร (สกเห็ง) วัดมังกรกมลาวาส
- บูรพาจารย์ รุ่นที่ 2 พระอาจารย์จิ่นวังสสมาธิวัตร (ก้วยหงอ) วัดมังกรกมลาวาส
หลวงจีนคณาณัติจิ่นพรต (ก้วยลั้ง) วัดบำเพ็ญจิ่นพรต
- บูรพาจารย์ รุ่นที่ 3 พระอาจารย์ตักฮี้ วัดเทพพุทธาราม
- บูรพาจารย์ รุ่นที่ 4 พระอาจารย์จิ่นวังสสมาธิวัตร (เซียงหงี) วัดมังกรกมลาวาส
พระอาจารย์เซียงกี วัดเซ็งจู้ยี้
พระอาจารย์เซียงชิว วัดจิ่นประชาสโมสร
พระอาจารย์เซียงก้วย วัดเซ็งจู้ยี้
- บูรพาจารย์ รุ่นที่ 5 พระอาจารย์เล่งเคียม สำนักสงฆ์ซาป้อตัง
พระอาจารย์ล่งฮั่ว วัดเซ็งจู้ยี้
พระอาจารย์ล่งเม้ง วัดเซ็งจู้ยี้
- บูรพาจารย์ รุ่นที่ 6 พระอาจารย์ฮ่งไค วัดเซ็งจู้ยี้
พระอาจารย์ฮ่งเล็ง วัดเซ็งจู้ยี้
พระมหาคณาจารย์จิ่นธรรมสมาธิวัตร (โพธิ์แจ้ง)
วัดโพธิ์แมนคุณาราม
- บูรพาจารย์ รุ่นที่ 7 หลวงจีนธรรมนันท์จิ่นประพัทธ์ (ฮี่เม้ง) วัดฉื่อฉาง
หลวงจีนคณาณัติจิ่นพรต (เย็นบุญ) วัดทิพยวารีวิหาร
หลวงจีนธรรมรัตจิ่นประจักษ์ (เย็นฮั่ว) วัดโพธิ์เย็น
หลวงจีนธรรมนาถจิ่นประพันธ์ (เย็นซัง) วัดโพธิ์เย็น
หลวงจีนคณาณัติจิ่นพรต (ชิวแจ้) สำนักสงฆ์สุธรรม
พระอาจารย์เย็นลู่ วัดทิพยวารีวิหาร
พระอาจารย์จิ่นวินยานุกร (เย็นจู) วัดบำเพ็ญจิ่นพรต
หลวงจีนธรรมนาถจิ่นประพันธ์ (เย็นซิม) วัดเทพพุทธาราม
พระคณาจารย์จิ่นธรรมปัญญาจริยาภรณ์ (เย็นเซี้ยว)
วัดมังกรกมลาวาส, วัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์
หลวงจีนใบฎีกา (เย็นเมี่ยง) วัดเทพพุทธาราม

7. การวิจัยอนาคตแบบเดลฟายและชาติพันธุ์วรรณนา EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)

7.1 ความเข้าใจพื้นฐานที่สำคัญเกี่ยวกับการวิจัยอนาคต

คำว่า การวิจัยอนาคต มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Futures Research” ซึ่งเป็นคำศัพท์เฉพาะ (Technical Term) ที่สื่อถึงแนวคิด วิธีการ กระบวนการ และระเบียบวิธีที่ใช้ในการสำรวจ ศึกษาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้ในอนาคตเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา ทั้งแนวโน้มที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ จึงมีตัว “S” ต่อท้ายคำว่า Future เพื่อสะท้อนแนวคิดที่ว่าเรื่องของอนาคตนั้นมีความเป็นไปได้ในหลายทิศทาง จึงต้องสำรวจ และศึกษาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้เหล่านั้นให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

การวิจัยอนาคตมีหลายวิธี แต่ละวิธีก็จะมีระเบียบวิธีวิจัยที่แตกต่างกันออกไป การจะพิจารณาเลือกวิธีวิจัยอนาคตแบบใด จึงขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ เงื่อนไข และข้อจำกัดของนักวิจัยที่แตกต่างกันออกไป ตัวอย่างวิธีวิจัยอนาคตที่นิยมทำกันอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ เดลฟาย (Delphi) การสร้างอนาคตภาพ (Scenario Building) ฟอไรท์ (Foresight) อีเอฟอาร์ (EFR) และอีดีเอฟอาร์ (EDFR) เป็นต้น

เพื่อให้เข้าใจการวิจัยอนาคตได้ดีขึ้น ควรทำความเข้าใจคำที่เกี่ยวข้องบางคำ เช่น คำว่าอนาคตศึกษาและอนาคตนิยม

อนาคตศึกษาเป็นคำที่แปลมาจากคำภาษาอังกฤษว่า Futures Studies ซึ่งหมายถึงวิชาหรือสาขาวิชา (Field/Program of Study) ที่ศึกษาถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาอนาคต ตลอดจนระเบียบวิธีที่ใช้ในการศึกษาแนวโน้ม และทางเลือกต่างๆ ที่มีความเป็นไปได้ในอนาคต

โดยนัยนี้อนาคตศึกษา จะประกอบไปด้วยเนื้อหาอย่างน้อย 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ

1. ส่วนที่เป็นแนวคิด (Perspectives) และทฤษฎี (Theories) ซึ่งอาจใช้คำรวมว่าอนาคตนิยม (Futurism)
2. ส่วนที่เป็นระเบียบวิธี (Methodologies) ซึ่งอาจเรียกว่าการวิจัยอนาคต (Futures Research)

ความหมายที่ให้ไว้ข้างบนนี้ เป็นความหมายที่ผู้เขียนสรุปไว้เพื่อให้ผู้อ่านที่ยังไม่ค่อยคุ้นเคยกับสาขาวิชานี้ได้เข้าใจเป็นเบื้องต้นเท่านั้น ผู้อ่านอาจจะพบความหมายของคำเหล่านี้ในลักษณะที่แตกต่างไปจากที่ผู้เขียนให้ไว้ได้ในตำราหรือบทความอื่นๆ ซึ่งก็เป็นเรื่องธรรมดาในวงวิชาการ ยิ่งไปกว่านั้นผู้อ่านอาจจะพบคำอื่นๆ ที่มีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกับคำเหล่านี้ อีกหลายคำ เช่น Futurics, Futurology, Futuribles, Prognostics, และ Anticipatory Science

เป็นต้น แต่ละคำก็มีความหมายและลักษณะพิเศษเฉพาะตัว ตามแนวคิดของคนที่คิดขึ้น แต่สิ่งที่เหมือนกันก็คือการเน้นเรื่องการศึกษา และการคาดการณ์หรือการทำนายอนาคต

ผู้ที่ทำการศึกษาอนาคตอย่างเป็นระบบโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยอนาคตแบบต่างๆ เรียกว่านักวิจัยอนาคต ส่วนนักคิดและนักทฤษฎีเกี่ยวกับอนาคตเรียกว่านักอนาคตนิยม คำรวมที่ใช้เรียกกลุ่มบุคคลเหล่านี้คือนักอนาคต

การศึกษา การคาดการณ์ หรือการทำนายอนาคตของนักอนาคตจะแตกต่างกันไปจากการทำนายของหมอดูโดยทั่วไป ถึงแม้ว่าคนทั้งสองกลุ่มจะทำนายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอนาคตเหมือนกัน แต่ความเชื่อและวิธีการของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน โดยจะเปรียบเทียบให้เห็นพอสังเขป ดังนี้

นักอนาคต	หมอดู
1. เชื่อว่าอนาคตเป็นสิ่งที่ศึกษาและควบคุมได้และเปลี่ยนแปลงไปตามการตัดสินใจและการกระทำของมนุษย์ มนุษย์เป็นทั้งผู้สร้างและผู้ทำลาย มนุษย์เป็นผู้กำหนดและให้ความหมายแก่สรรพสิ่ง	1. อนาคตเป็นไปตามโชคชะตาราศี ดวงดาวหรือพรหมลิขิต นั่นคือเชื่อว่ามีผู้อื่น หรือสิ่งอื่นเป็นผู้กำหนดอนาคตไว้แล้ว
2. ใช้วิธีการศึกษา วิจัยและการคาดการณ์อย่างเป็นระบบในการศึกษาความเป็นไปได้ของอนาคตในรูปแบบต่างๆ ผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ศึกษา หรือเจ้าของวัฒนธรรม	2. ใช้ไฟ ลายมือ วันเดือนปีเกิด ดูโหงวเฮ้ง...ในการทำนายอนาคต ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ หมอดู
3. เน้นการศึกษาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้ของมนุษย์ สังคม หน่วยงาน...โดยส่วนรวม ในช่วงระยะเวลาที่กำหนดในอนาคต เช่น ในช่วง 20 ปีข้างหน้า	3. เน้นอนาคตจของแต่ละบุคคลเป็นส่วนใหญ่ เช่น นาย ก. จะพบเนื้อคู่เมื่อไหร่เป็นคนอย่างไร เป็นต้น
4. ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้คาดการณ์แนวโน้ม	4. หมอดูเป็นผู้ให้คำทำนาย

จะเห็นได้ว่านักอนาคตนิยมและหมอดูมีความเชื่อและวิธีการคาดการณ์และทำนายอนาคตที่แตกต่างกัน เป้าหมายหลักของการศึกษาและการวิจัยอนาคต มิใช่อยู่ที่การทำนายที่ถูกต้องแม่นยำ เพราะเรื่องของอนาคตเป็นเรื่องที่ยังไม่เกิดขึ้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือเราไม่มีข้อเท็จจริง

(Facts) เกี่ยวกับอนาคต มีแต่เพียงการคาดการณ์และความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มที่เป็นทางเลือก ที่คาดว่าจะมีความเป็นไปได้ (Possible Alternative Trends) เท่านั้น

เป้าหมายหลักของการศึกษาและการวิจัยอนาคตอยู่ที่การสำรวจและศึกษาแนวโน้ม ที่เป็นไปได้ หรือน่าจะเป็นของเรื่องที่ศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทั้งที่พึงประสงค์และ ไม่พึงประสงค์ เพื่อหาทางทำให้แนวโน้มที่พึงประสงค์เกิดขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็หาทางป้องกันหรือ ขจัดแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไปด้วยการเริ่มลงมือทำตั้งแต่ปัจจุบัน ดังคำกล่าวของนักอนาคต ที่ว่า อนาคตเริ่มตั้งแต่ปัจจุบัน The future is NOW.⁴⁶

7.2 ความหมาย อี ดี เอฟ อาร์ (EDFR)

อี ดี เอฟ อาร์ (EDFR) เป็นคำย่อมาจากคำเต็มในภาษาอังกฤษว่า Ethnographic Delphi Futures Research เป็นเทคนิคการวิจัยอนาคตที่พัฒนารูปแบบการวิจัยมาจากเทคนิคการ วิจัยอนาคตสองเทคนิค คือ เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) และเทคนิคเดลฟาย (Delphi) โดยการผสมผสานทั้งสองเทคนิคและปรับให้มีความยืดหยุ่นในระบบ วิธีวิจัย เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่หลากหลาย รูปแบบ⁴⁷

7.3 ความเป็นมาของ อี ดี เอฟ อาร์ (EDFR)

เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR นี้ ผู้เขียนเริ่มพัฒนาขึ้นในฤดูใบไม้ร่วงปี พ.ศ.2522 ในขณะที่กำลังศึกษาระดับปริญญาเอก ที่มหาวิทยาลัยมินนิโซต้า (University of Minnesota) จุดเริ่มต้นของการคิดเทคนิคการวิจัยนี้ขึ้นมา มีเหตุจูงใจอยู่สองประการใหญ่ๆ คือ

ก. การมีโอกาสได้ศึกษาวิชาเกี่ยวกับอนาคตศึกษา (Futures Studies) และการวิจัย อนาคต (Futures Research) ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มหาวิทยาลัยมินนิโซต้า ทำให้ผู้เขียนมีความสนใจ ในแนวคิดและระเบียบวิธีวิจัยของศาสตร์สาขานี้มาก โดยเฉพาะเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi) และ EFR (Ethnographic Futures Research)

จากการศึกษาพบว่า ระเบียบวิธีของการวิจัยแบบเดลฟายและ EFR มีแนวคิด และลักษณะที่แตกต่างออกไปจากการวิจัยโดยทั่วไป รูปแบบเดิมของเดลฟายและ EFR

⁴⁶ จุมพล พูลภัทรชีวิน “การวิจัยอนาคต” วิธีการวิทยาการวิจัย (มหกรรมงานวิจัย แห่งชาติ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ, 2559), 1-3.

⁴⁷ จุมพล พูลภัทรชีวิน “อนาคตศึกษาและการวิจัยอนาคต” (มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ, 2559), 4.

ยังไม่ตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายและความเชื่อเบื้องต้นบางประการของการวิจัยอนาคต น่าจะได้มีการคิดหาวิธีปรับปรุงพัฒนาเพื่อเสริมจุดแข็งและลดจุดอ่อนของทั้งสองเทคนิค

ข. การมีโอกาสดำเนินการและรู้จักกับศาสตราจารย์ ดร.โรเบิร์ต บี เท็กซ์เตอร์ (Robert B. Textor) แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford University) ผู้พัฒนาเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EFR ทำให้ผู้เขียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบต่างๆ โดยเฉพาะ EFR ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเป็นเทคนิคที่น่าสนใจมาก แต่ยังมีบางจุดในระเบียบวิธีที่น่าจะได้รับการปรับปรุงและพัฒนา ถ้าหากผู้วิจัยต้องการที่จะเพิ่มความเป็นระบบและความน่าเชื่อถือของข้อมูลเพิ่มขึ้น ในช่วงของการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้เขียนได้เสนอว่า หากมีการผสมผสานระเบียบวิธีระหว่าง EFR และ Delphi เข้าด้วยกัน โดยปรับให้มีความเหมาะสมมากขึ้นแล้ว น่าจะได้เทคนิคการวิจัยอนาคตใหม่อีกเทคนิคหนึ่ง ที่นอกจากจะตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายและความเชื่อพื้นฐานของการวิจัยอนาคตได้ดีแล้ว ยังเป็นระเบียบวิธีที่ช่วยให้นักวิจัยได้มาซึ่งข้อมูล/แนวโน้มที่เป็นระบบและน่าเชื่อถือมากขึ้น เพราะเทคนิคใหม่ (EDFR) นี้ นำจุดเด่นหรือข้อดีของทั้ง EFR และ Delphi มารวมกัน ซึ่งจุดเด่นของทั้งสองวิธีช่วยลบหรือแก้จุดอ่อนของกันและกันได้เป็นอย่างดี ดร. เท็กซ์เตอร์ก็สนใจและสนับสนุนให้ผู้เขียนพัฒนาเทคนิคใหม่นี้ขึ้นมา นอกจากนี้ท่านยังได้เชิญให้ผู้เขียนเป็นผู้วิจารณ์ (Commentator) เทคนิค EFR ที่ท่านจะนำเสนอในการประชุมประจำปีครั้งที่สองของสมาคมอนาคตโลก (The Second Annual Conference of the World Future Society's Education Section) ที่จัดขึ้นในเมืองมินนีอาโพลิส รัฐมินนิโซต้า (Minneapolis Minnesota) ในวันที่ 18-21 ตุลาคม พ.ศ.2522

จากเหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้เขียนพัฒนาเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ขึ้น และได้ทดลองใช้ครั้งแรกกับงานวิจัยเรื่อง “Alternative Futures of Thai University : An EDFR Study” ในปีถัดมา และต่อมาได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร Cultural and Educational Futures

7.4 เทคนิคการวิจัยแบบ (EDFR)

เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR พัฒนามาจากปรัชญาการศึกษาและการวิจัยอนาคต ซึ่งมีความเชื่อพื้นฐานและจุดมุ่งหมายที่ต่างจากการวิจัยรูปแบบดั้งเดิมในอดีต ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจเบื้องหลังกระบวนการและขั้นตอนการวิจัยของ EDFR ผู้เขียนจะขอนำเสนอความเชื่อพื้นฐานของการศึกษาและการวิจัยอนาคตและจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัยอนาคตก่อน แล้วตามด้วยขั้นตอนของระเบียบวิธีวิจัยของ EDFR การประยุกต์ EDFR แล้วปิดท้ายด้วยประโยชน์ของการวิจัยอนาคตโดยรวม

1 ความเชื่อพื้นฐานบางประการของการศึกษาและการวิจัยอนาคต นักอนาคตนิยมมีความเชื่อพื้นฐานว่า

1. อนาคตเป็นเรื่องที่มนุษย์สามารถทำการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ
2. ความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับอนาคต มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการตัดสินใจของเขา

3. เชื่อว่ามนุษย์สามารถจะควบคุมและสร้างอนาคตได้

2. จุดมุ่งหมายของการวิจัยอนาคต

จุดมุ่งหมายหลักของการวิจัยอนาคตมิใช่อยู่ที่การทำนายที่ถูกต้อง หากแต่อยู่ที่การสำรวจและศึกษาแนวโน้มที่เป็นไปได้หรือน่าจะเป็นของเรื่องที่ศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทั้งที่พึงประสงค์ (Desirable) และไม่พึงประสงค์ (Undesirable) เพื่อที่จะหาทางทำให้แนวโน้มที่พึงประสงค์นั้นเกิดขึ้น และป้องกันหรือขจัดแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไป หรือหาทางที่จะเผชิญกับแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์นั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าหากว่ามันจะเกิดขึ้นจริงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นข้อมูลที่ได้จากการวิจัยอนาคตมีประโยชน์โดยตรงต่อการวางแผน การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ ตลอดจนจนถึงการกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategies) และกลวิธี (Tactics) ที่จะนำไปสู่การสร้างอนาคตที่พึงประสงค์ และการป้องกันการหรือขจัดอนาคตที่ไม่พึงประสงค์

3. ขั้นตอนการทำวิจัยแบบ EDFR

อาจสรุปขั้นตอนใหญ่ๆ ของการวิจัยแบบ EDFR ได้ดังนี้ คือ

1. กำหนดและเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ขั้นนี้นับว่าสำคัญและจำเป็นมาก เราเชื่อว่าจะได้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจริงๆ ยิ่งทำให้ผลการวิจัยน่าเชื่อถือมากขึ้นเท่านั้น ส่วนการเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญก็ยิ่งมีความจำเป็น เพราะผู้เชี่ยวชาญอาจมองไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยลักษณะนี้หรืออาจไม่มีเวลาให้ผู้วิจัยได้เต็มที่ ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญเป็นการส่วนตัว อธิบายถึงจุดมุ่งหมายขั้นตอนต่างๆ ของการวิจัย เวลาที่ต้องใช้โดยประมาณ และประโยชน์ของการวิจัย ย้ำถึงความจำเป็นและความสำคัญของการใช้ผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงขอความร่วมมือ ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือก็จำเป็นต้องไปหาผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นต่อไป ถ้าได้รับความร่วมมือก็ขอวันและเวลาสำหรับการสัมภาษณ์การเตรียมผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว นอกจากจะทำให้มั่นใจได้ว่าจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีแล้ว ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้มีเวลาเตรียมตัวเตรียมข้อมูลและความคิดล่วงหน้า ช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น

2. สัมภาษณ์ (EDFR รอบที่หนึ่ง) การสัมภาษณ์มีลักษณะและขั้นตอนคล้ายกับ FER แต่ EDFR มีความยืดหยุ่นมากกว่า กล่าวคือ ผู้วิจัยสามารถที่จะเลือกรูปแบบการสัมภาษณ์ที่จะสนองตอบต่อจุดมุ่งหมาย เวลา งบประมาณ และสถานการณ์ของการวิจัยได้ คือ อาจยึดตามรูปแบบของ EFR โดยเริ่มจาก Optimistic-Realistic (O-R), Pessimistic-Realistic (P-R) และ Most Probable (M-P) ตามลำดับหรืออาจจะเลือกสัมภาษณ์เฉพาะแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าจะเป็นไปได้และน่าจะเป็นโดยไม่คำนึงถึงว่าแนวโน้มเหล่านั้นจะเป็นไปในทางดีหรือร้าย เพราะในการทำ EDFR รอบสอง

และสาม ถ้าหากผู้วิจัยสนใจที่จะแยกศึกษาขนาดภาพทั้ง 3 ภาพตามแบบ EFR ผู้วิจัยก็สามารถทำได้ โดยการออกแบบ แบบสอบถามที่จะช่วยให้ได้อินาตภาพทั้ง 3 ภาพ อย่างเป็นทางการได้

3. วิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมา วิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อสร้างเป็นเครื่องมือสำหรับทำเดลฟาย

4. สร้างเครื่องมือ

5. ทำเดลฟาย (EDFR รอบที่สอง สาม.....)

6. เขียนอนาคตภาพ

ตัวอย่างและรายละเอียดของการทำวิจัยด้วยเทคนิค EDFR สามารถศึกษาได้จาก งานวิจัยและวิทยานิพนธ์จำนวนมากทั้งที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยอื่นๆ

4. การประยุกต์ EDFR

ถึงแม้ว่า EDFR จะเป็นเทคนิคการวิจัยที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อการวิจัยอนาคตก็ตาม แต่เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR รวมไปถึง Delphi และ EFR ก็สามารถนำไปใช้วิจัยในทำนองเดียวกันกับการวิจัยรูปแบบอื่นๆ ที่มีอยู่ได้ เช่นการวิจัยเพื่อสำรวจความคิดเห็น สำรวจปัญหา วิจัยเพื่อหา รูปแบบ เพื่อกำหนดนโยบาย เพื่อกำหนดมาตรฐาน เพื่อหาวิธีแก้ปัญหาและเพื่อการตัดสินใจ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันได้มีการนำเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบต่างๆ ไปใช้ในวงการและองค์การต่างๆ มากมาย ทั้งเพื่อการวางแผนในอนาคตวิเคราะห์และแก้ปัญหาในปัจจุบัน ตลอดจนการวิเคราะห์อดีต เพราะเทคนิคการวิจัยอนาคตโดยเฉพาะเดลฟาย และ EDFR นั้นช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่เป็นระบบและ น่าเชื่อถือมากขึ้น

5. ประโยชน์ของการศึกษาและการวิจัยอนาคต

การศึกษาและการวิจัยอนาคตมีประโยชน์หลายประการ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาและการวิจัยอนาคตช่วยให้ได้ข้อมูลที่สำคัญ และจำเป็นเกี่ยวกับ แนวโน้มในอนาคตที่สามารถจะนำไปใช้ในกระบวนการตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย และการวางแผน เพราะการศึกษาและการวิจัยอนาคตมักจะให้หรือนำไปสู่สิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ให้กรอบสำหรับการตัดสินใจหลายรูปแบบ

1.2 บ่งชี้ถึงอันตรายและโอกาสต่างๆ

1.3 แนะนำวิธีแก้ปัญหาแบบต่างๆ

1.4 ช่วยประเมินนโยบายและการปฏิบัติต่างๆ

1.5 ช่วยให้เห็น และเข้าใจปัจจุบันและอดีตดีขึ้น

1.6 ช่วยเพิ่มทางเลือก

1.7 กำหนดจุดจุดหมายและแสวงหาวิธีที่จะบรรลุจุดหมาย

2. ช่วยเตรียมมนุษย์ให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องโดยการ

2.1 ให้ประสบการณ์ล่วงหน้า (Pre-experience) แก่มนุษย์ว่าอนาคตอาจจะเป็นอย่างไร เพื่อจะได้เตรียมพร้อมว่าควรจะทำตัวอย่างไร จะได้ไม่เกิดหรือลดอาการ Future Shock

2.2 ให้การรับรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตบนโลกที่เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและสับสน การรับรู้หรือมโนทัศน์ดังกล่าว ได้แก่

- การเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการปกติตามธรรมชาติ
- การเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยอาจจะกลายเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่

ต่อมา

- การเลือก (Choice) เป็นสิ่งจำเป็น การปฏิเสธที่จะเลือกก็คือการเลือก
- โลกในอนาคตน่าจะแตกต่างอย่างสิ้นเชิงในหลายๆ ด้านจากโลก

ปัจจุบัน

ปรากฏขึ้นต่อหน้าเขาเท่านั้น

- มนุษย์มีความรับผิดชอบต่ออนาคตของเขา อนาคตมิใช่เป็นเพียงสิ่งที่
- วิธีการที่ได้ผลในอดีต อาจจะไม่ได้อผลในอนาคต เพราะสภาพการณ์มัน

เปลี่ยนไป

2.3 กระตุ้นให้มนุษย์ทำการศึกษอนาคตอย่างมี “สติ” และดำเนินชีวิตในปัจจุบันอย่างมีสติ

3. ช่วยให้ผู้เห็นถึงความสำคัญและความสัมพันธ์ของระบบต่างๆ ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันมากขึ้น

4. ช่วยชี้แนะและเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และความคิด
5. ช่วยให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพราะไม่ติดอยู่กับปัญหาในอดีต

และปัจจุบัน

6. ช่วยกระตุ้นให้มนุษย์ (ทั้งเด็กและผู้ใหญ่) ใฝ่หาความรู้โดยการเป็นผู้สร้างความรู้มากกว่าเรียนสิ่งที่ผู้อื่นบอกหรือทำมาแล้วแต่เพียงอย่างเดียว

7. ให้แนวคิดในการพัฒนาปรัชญาชีวิตที่ผสมผสานกลมกลืนกับแนวโน้มในอนาคต

8. อื่นๆ เช่น ให้ความสนุก เพลิดเพลิน ให้ความท้าทาย...⁴⁸

⁴⁸ จุมพล พูลภัทรชีวิน “เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR” เทคนิควิธีการวิเคราะห์นโยบาย พิมพ์ครั้งที่ 3 (มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ, 2559), 4-7.

จากขั้นตอนต่างๆ ของการสร้างภาพอนาคตที่ได้กล่าวมาในข้างต้นแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าการที่จะสร้างภาพอนาคตขึ้นมาได้นั้นจะต้องอาศัยเทคนิคการพยากรณ์ หรือการทำนายแนวโน้มก่อน โดยการที่จะทำนายแนวโน้มได้นั้นจำเป็นต้องใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อใช้ในการทำนายแนวโน้มในอนาคตออกมาก่อนที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการทำนายแนวโน้มนั้นไปทำการเขียนเป็นภาพอนาคต โดยในการนำเสนอในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ซึ่งเป็นการพัฒนาเทคนิคการวิจัย 2 วิธี มาผสมผสานกัน คือ เทคนิคการวิจัยแบบ EFR กับการวิจัยแบบ Delphi⁴⁹ โดยมีข้อดี คือ เป็นเทคนิคการวิจัยที่รวมจุดเด่นหรือข้อดีของเทคนิค EFR และ Delphi ทำให้ช่วยแก้จุดอ่อนของแต่ละเทคนิคได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นเทคนิคการวิจัยอนาคตที่ตอบสนองจุดมุ่งหมาย และความเชื่อพื้นฐานของการวิจัยอนาคตมากที่สุดวิธีหนึ่งที่มีการปรับปรุงวิธีการให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมมากขึ้น⁵⁰

ซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อก่อนหน้านี้ว่าเทคนิค EDFR เป็นทั้งวิธีในการวิจัยหรือในการคาดการณ์อนาคต และทั้งเป็นเทคนิคการสื่อสารระหว่างผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น ในการวิจัยที่มีลักษณะเช่นนี้การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่สุดเรื่องหนึ่ง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญควรจะเป็นกลุ่มบุคคลที่มองหรือคาดการณ์อนาคตได้ชัดเจนและถูกต้อง การกำหนดและเตรียมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต้องได้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ อย่างแท้จริง จะทำให้ผลการวิจัยน่าเชื่อถือมากขึ้น⁵¹ ดังนั้น ถ้าจุดมุ่งหมายของการศึกษาต้องการให้มีผลถึงการเปลี่ยนแปลง จำเป็นที่จะต้องใช้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการศึกษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนก็มีความต้องการที่จะรับรู้ข้อมูลแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญซึ่งกันและกัน เพื่อประกอบการตัดสินใจ เพื่อประกอบการวางแผนการกำหนดนโยบาย ดังนั้น การวิจัยอนาคตทั่วไปจึงนิยมใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล สำหรับเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยอนาคตจะมีลักษณะที่แตกต่างไปจากการวิจัยธรรมดา เพราะต้องเน้นผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ดังนั้น การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจึงมีลักษณะที่เป็นแบบเจาะจง (purposive) และถ้ามีจุดมุ่งหมายที่จะให้เกิดผลในการเปลี่ยนแปลงองค์กรหน่วยงานหรือสังคมที่กำลังศึกษาอยู่ ก็ต้องมีข้อกำหนดในการเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญพอสมควร ผู้วิจัยจะต้องพิจารณาว่าผู้เชี่ยวชาญคือใครบ้าง อัตราส่วนหรือสัดส่วนระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างๆ ผู้วิจัยจะต้องเป็นผู้กำหนดตามบริบทในการศึกษาเรื่องนั้นๆ นอกจากนี้ยังสามารถใช้เทคนิค snowball

⁴⁹ จุมพล พูลภัทรชีวิน, “การปฏิบัติการวิจัยด้วย EDFR,” วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย ขอนแก่น, 19-31.

⁵⁰ ศักดิ์พันธ์ ดันวิมลรัตน์, “ข้อเสนอแนวทางแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยศิลปากรในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553), บทคัดย่อ.

⁵¹ เรื่องเดียวกัน.

ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญโดยคำนึงถึงคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ซึ่งจำนวนของผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยควรมีประมาณ 17-21 คน ตามที่แมคมิลแลนด์ ได้ทำการวิจัยโดยใช้เทคนิค Delphi แล้วพบว่า ถ้าผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 17 คนขึ้นไป ค่าความคลาดเคลื่อน (Error) จะลดลง และจะเริ่มคงที่คือ 0.02 ซึ่งไม่ใช่เกณฑ์มาตรฐาน เพราะฉะนั้นวิธีที่ปลอดภัยคือ มากกว่า 17 คน

การเลือกจำนวนผู้เชี่ยวชาญ 21 คน ไม่ใช่เกณฑ์มาตรฐาน บางเรื่องที่ศึกษานั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอาจเป็นกลุ่มเฉพาะเจาะจงมาก ซึ่งสามารถนำเสนอให้เห็นการลดลงของค่าความคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ดังตาราง⁵²

ตารางที่ 2 แสดงการลดลงของค่าความคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	ความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนลดลง
1-5	1.20-0.70	0.5
5-9	0.70-0.58	0.12
9-13	0.58-0.54	0.04
13-17	0.54-0.50	0.04
17-21	0.50-0.48	0.02
21-25	0.48-0.46	0.02
25-29	0.46-0.44	0.02

ที่มา: บุญมี พันธุ์ไทย, เทคนิคเดลฟาย, เข้าถึง 15 มกราคม 2559, เข้าถึงได้จาก www.phd.ru.ac.th/light/download/เทคนิคเดลฟาย.PPT

จุดมุ่งหมายของการวิจัยขนาดนั้น มิได้อยู่ที่การทำนายที่ถูกต้อง เพียงแต่เป็นการสำรวจทางเลือกแนวโน้มต่างๆ ที่เป็นไปได้ในอนาคตมากที่สุด เพื่อที่จะได้หาวิธีที่สร้างอนาคตที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้น ขจัดอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไป หรือเผชิญหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าหากจะเกิดขึ้นจริง ซึ่งการเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (preparing subjects) เป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะมีผลกระทบต่อผลการวิจัยตลอดเวลา เนื่องจากการวิจัยอนาคต โดยเฉพาะ EDFR หรือ Delphi นั้นใช้เวลามาก จึงต้องได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น ผู้วิจัยจะต้องมีการติดต่อหรือประสานไว้ล่วงหน้าก่อน และจะต้องอธิบายถึงจุดมุ่งหมายขั้นตอนและระเบียบวิธี เวลาที่

⁵² บุญมี พันธุ์ไทย, เทคนิคเดลฟาย, เข้าถึงเมื่อ 15 มกราคม 2559, เข้าถึงได้จาก www.phd.ru.ac.th/light/download/เทคนิคเดลฟาย.PPT.

จะใช้ในแต่ละรอบ เน้นย้ำให้เห็นความสำคัญของการวิจัยอย่างชัดเจน ทั้งจุดมุ่งหมายและประโยชน์ของการวิจัยเพื่อให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญมากที่สุด โดยวิธีวิจัยเทคนิค EDFR มีขั้นตอนดังนี้

7.5 ขั้นตอนวิธีวิจัยแบบเทคนิค EDFR

เมื่อผู้ที่ต้องการศึกษาอนาคตหรือนักวิจัยอนาคตได้ผู้เชี่ยวชาญสำหรับการดำเนินการศึกษาวิจัยแล้ว ขั้นตอนต่อมา คือ การสัมภาษณ์ ซึ่งการสัมภาษณ์รอบที่ 1 จะมีลักษณะแบบเดิมของ EFR นั่นคือ เริ่มสัมภาษณ์จากภาพอนาคตทางที่ดี (optimistic realistic scenario) ภาพอนาคตทางที่ไม่ดี (Pessimistic Realistic Scenario) แล้วก็ตามด้วยภาพอนาคตที่มีความเป็นไปได้มาก (most probable scenario) โดยที่ผู้วิจัยต้องขอให้ผู้เชี่ยวชาญพูดถึงแนวโน้มที่เป็นไปได้ หรือน่าจะเป็นไม่ว่าจะเป็นแนวโน้มที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ ด้านบวกหรือด้านลบ พูดยรวมกันออกมาได้ในคราวเดียวกัน เพื่อแสดงความเป็นไปได้ที่เกิดขึ้น⁵³ การสัมภาษณ์แบบ EDFR นั้นเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยหรือผู้สัมภาษณ์เพิ่มเติมประเด็นแนวโน้มที่เราได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนแรกๆ ผนวกเข้ากับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนต่อไป เพราะจุดมุ่งหมายของผู้วิจัย คือ ต้องการศึกษาแนวโน้มที่มีโอกาสเกิดขึ้นให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ฉะนั้น จึงผนวกเข้าไปได้ตลอดเวลา เมื่อผู้ศึกษาหรือผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจนครบถ้วนแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การนำข้อมูลที่ได้รับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อเขียนแนวโน้มในแบบสอบถาม แล้วนำมาสร้างและพัฒนาเครื่องมือซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญและยากที่สุดของการวิจัยด้วยเทคนิคนี้ กล่าวคือ นำข้อมูลที่ได้รับการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญทุกคนมารวมกัน ตัดทอนข้อความที่ซ้ำกันหรือตัดส่วนที่เกินไปจากกรอบของการวิจัยที่กำหนดไว้ออกไป โดยการหาถ้อยคำที่ครอบคลุมข้อความทั้งหมด ทั้งนี้ผู้วิจัยต้องพยายามรักษาถ้อยคำของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ให้มากที่สุด การเขียนควรเป็นภาษาที่สั้น กะทัดรัด โดยพยายามรักษาความหมายเดิมของผู้เชี่ยวชาญให้มากที่สุด เขียนแนวโน้มเพียงประเด็นเดียวใน 1 ข้อ ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ผู้เชี่ยวชาญเกิดความสับสนในประเด็นนั้นๆ จากนั้นจะเป็นขั้นตอนต่อไป คือ การทำ EDFR รอบที่ 2, 3 โดยการนำแบบสอบถามที่สังเคราะห์ได้จากกรอบที่ 1 ไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญ และนำผลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เพื่อทำการจำแนกข้อมูล หาฉันทามติ (Consensus) ของผู้เชี่ยวชาญในการทำ EDFR รอบที่ 2 และ 3 ในรอบนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะได้รับรู้ข้อมูลป้อนกลับเชิงสถิติ (Statistical Feedbacks) เป็นของกลุ่ม โดยส่วนรวมโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (Interquartile Range) ของกลุ่มผนวกด้วยคำตอบเดิมของตนเอง แล้วขอให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาตอบใหม่

⁵³ ศักดิ์พันธ์ ดันวิมลรัตน์, “ข้อเสนอแนวทางแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยศิลปากรในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559),” 102.

ทั้งนี้จำนวนรอบของการวิจัย EDFR ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย งบประมาณ เวลา และกำลังคนของการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยต้องพิจารณาจากคำตอบที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญว่ามีความเป็นเอกพันธ์แล้วหรือยังมี Homogeneity ของคำตอบหรือมีฉันทามติ (Consensus) ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ครอบคลุมเรื่องที่ศึกษามากพอแล้วหรือยัง เมื่อคำตอบที่ได้มีความเป็นเอกพันธ์ เกิดฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้มาเขียนภาพอนาคต โดยใช้การวิเคราะห์ผลตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งโดยทั่วไปถือตามเกณฑ์ที่มีแนวโน้มความเป็นไปได้ค่อนข้างสูง กล่าวคือ ค่ามัธยฐาน (Median) ที่ 3.5 ขึ้นไป และพิจารณา ความสอดคล้องของคำตอบ โดยพิจารณาจากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range : Q3-Q1) ไม่เกิน 1.5 และต้องนำเสนอผลการวิจัยให้คนทั่วไปอ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย⁵⁴

7.6 การเขียนแนวโน้มในแบบสอบถาม

ในการเขียนแนวโน้มในแบบสอบถาม ต้องใช้ภาษาที่สั้น กระชับรัดชัดเจน ครอบคลุมความหมายเดิมของผู้เชี่ยวชาญไว้ให้มากที่สุด ถ้าผู้เชี่ยวชาญใช้ภาษาที่ชัดเจนดีแล้วไม่ควรปรับปรุงแก้ไข หากไม่ชัดเจนก็มีสิทธิ์ที่จะแก้ไขคำพูดนั้นให้ได้ตรงประเด็นให้มากที่สุด ภาษาที่ใช้ควรจะใช้ภาษาที่แสดงความเป็นกลางมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยผู้วิจัยต้องพยายามหลีกเลี่ยงภาษาที่จะสื่อถึงทัศนคติ หรือความลำเอียงของผู้วิจัยลงไป หลังจากที่ได้คำนวณค่าสถิติต่างๆ จากแบบสอบถามที่ใช้ในรอบที่ 2 แล้ว ผู้วิจัยอาจจะตัดสินใจตัดแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้ระดับต่ำออกในรอบที่ 3 เพราะฉะนั้น จะเหลือเฉพาะแนวโน้มที่อยู่ในระดับมาก เช่น 3.5 (ค่า median จากมาตราวัด 5 ระดับ) ขึ้นไปเป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 ขอให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญประเมินหรือคาดการณ์ความเป็นไปได้เฉพาะแนวโน้มเหล่านั้นอีกหนึ่งรอบ เพื่อจะหาความสอดคล้อง หรือยืนยันผลการคาดการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ⁵⁵

7.7 การรายงานผล

วิธีการเขียนการรายงานผลนั้นควรใช้ภาษาที่อาจจะเขียนด้วยภาษาที่เป็นทางการ มีศัพท์ที่กระชับรัดชัดเจนเหมือนการเขียนรายงานวิจัยทั่วไป แต่เขียนแล้วให้อ่านมีความรู้สึกว่าร่าเริง มีใช้ภาษาวิชาการมากไป คือ คนทั่วไป ไปอ่านแล้วรู้เรื่องเข้าใจ และสามารถที่นำรายงานการวิจัยไปเขียนตามหนังสือพิมพ์ให้คนทั่วไป อ่านได้ฟังได้เข้าใจได้ สำหรับหลักการเขียนรายงานนั้น จะยึดเอาผลในรอบที่ 3 เป็นเกณฑ์ แต่ผู้วิจัยสามารถที่จะเลือกแนวโน้มหรือประเด็นแนวโน้มต่างๆ ซึ่งได้จากรอบที่ 2 ผนวกเข้าไปเสนอและอภิปรายผลได้ไม่มีปัญหาใดๆ ทั้งสิ้น เพียงแต่ว่าเน้นไปที่แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้มากกว่าก่อน แต่ก็อาจจะมีแนวโน้มที่น่าสนใจในรอบที่ 2 ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์

⁵⁴ เด่นชัย ชาวตุ้ม, การวิจัยอนาคตด้วยเทคนิค EDFR, เข้าถึงเมื่อ 20 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <https://www.L3nr.org/posts/325034>.

⁵⁵ เรื่องเดียวกัน.

แล้วก็ไม่ได้ศึกษาในรอบที่ 3 ซึ่งสามารถที่จะดึงมาเสนอแล้วอภิปรายผลได้ เพราะจุดมุ่งหมายหลักของการวิจัยอนาคตนั้น เพื่อสำรวจแนวโน้มที่เป็นไปได้ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ โดยเลือกรายงานแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้ในระดับมากขึ้นไป การระบุจำนวนรอบหรือจำนวนคน ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย งบประมาณ เวลา และกำลังคนของการวิจัย แต่จริงๆ แล้วการที่จะหยุดที่รอบหนึ่งรอบใดนั้น การวิจัยอนาคตนั้นจะดูว่าคำตอบที่เราได้ในรอบต่างๆ นั้นมีความเป็นเอกพันธ์แล้วหรือยังมี homogeneity ของคำตอบหรือมีฉันทามติ (consensus) ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ครอบคลุมเรื่องที่ศึกษามากพอแล้วหรือยัง โดยปกติทำประมาณ 3 รอบ แต่ EDFR นั้นเปิดโอกาสให้ทำ 2 รอบได้ ถ้าตอบสนองจุดมุ่งหมายซึ่งจะเรียกว่าเป็น mini EDFR กล่าวได้ว่าจุดมุ่งหมายมีอิทธิพลต่อจำนวนรอบ⁵⁶

7.8 รูปแบบต่างๆ ของเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR

รูปแบบต่างๆ นี้ หมายถึง variations ของ EDFR ซึ่งมีหลายรูปแบบ แต่ปรัชญาพื้นฐานยังคงเดิม แต่รูปแบบแปรเปลี่ยนไปขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการวิจัย งบประมาณ และเวลาดังนี้

1) รูปแบบแรก คือ สัมภาษณ์ แล้วมีแบบสอบถาม 2 หรือ 3 รอบ จุดมุ่งหมายของจำนวนรอบ คือ ต้องการ refine consensus ของผู้เชี่ยวชาญ คือ จะรองการคาดการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ ถ้ามีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดมุ่งหมายของงานวิจัยแล้วก็หยุดได้ 2) รูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่เรียกว่า mini EDFR ซึ่งก็ยังตอบสนองปรัชญาการวิจัยอนาคตอยู่นั่นเอง คือ การสัมภาษณ์แบบ EDFR บวกกับการส่งแบบสอบถามอีกเพียงรอบเดียวแล้วก็หยุด ถ้าเลือกทำวิธีนี้โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างหนึ่งอย่างใดก็ตาม สิ่งหนึ่งซึ่งควรจะทำก็คือการให้ข้อมูลย้อนกลับทางสถิติ (statistical feedback) ในรอบที่ 2 อย่างน้อยที่สุดก็คือค่าความถี่ของคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ บ้อนกลับไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้เขาไปพิจารณาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในรอบที่ 2 ของเขา ซึ่งเป็นลักษณะเด่นอันหนึ่งของวิธีเดลฟาย หลังจากนั้นก็นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเสนอผลเช่นเดียวกับ EDFR เต็มรูปเท่านั้น เป็นการประหยัดงบประมาณ ประหยัดเวลา 3) รูปแบบที่ 3 เป็นแบบ EDFR เต็มรูปแต่มีการปรับแบบสอบถามในรอบที่ 3 ให้สั้นลงในกรณีที่มีการวิจัยของเราได้ข้อมูลในแง่รายละเอียดมาจากการสัมภาษณ์ในรอบแรกแล้วทำแบบสอบถามรอบที่ 2 ทำขั้นตอนทุกอย่าง ซึ่งจะได้แบบสอบถามที่ยาวมาก หลังจากนั้นก็คิดคำนวณวิเคราะห์ข้อมูลทุกชนิด จะเป็นแบบ rating scale หรือรูปแบบอื่นตามสะดวกที่สามารถตอบสนองจุดมุ่งหมายการวิจัยได้ แล้วรอบที่ 3

⁵⁶ แพรดาว สนองพันธ์, “ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3.” *Journal of Education* 37, 4 (October-December 2014): 44.

ก็พิจารณาเอาเฉพาะแนวโน้มที่มีระดับความเป็นไปได้มากหรือมากที่สุดมาศึกษาในรอบที่ 3 ในการสรุปผล⁵⁷

กล่าวโดยสรุป สาระสำคัญของเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) นั้น ผู้วิจัยจำเป็นต้องเข้าใจถึงวิธีการอย่างท่องแท้เพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงต้องเข้ารายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ การแบ่งเวลา การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ: เกณฑ์และวิธี การระบุผู้เชี่ยวชาญ การเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การสัมภาษณ์แบบ EDFR การเขียนแนวโน้มในแบบสอบถาม ปัญหาของแบบสอบถามและวิธีแก้ การรายงานผล จำนวนรอบ การเขียนรายงานการวิจัยแบบ EDFR และการประยุกต์เทคนิค EDFR ซึ่งนั่นจะทำให้ปัญหาการทำวิจัยที่จะเกิดขึ้นมีแนวทางป้องกันและแก้ไข ทั้งนี้ยังสามารถดำเนินไปด้วยความราบรื่นได้⁵⁸

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนนี้ผู้วิจัยขอแนะนำเสนองานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ซึ่งเป็นงานวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับงานวิจัยที่จะดำเนินการวิจัย ดังนี้

8.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

พระครูสังฆรักษ์ชัชฌิพงษ์ สนมคโค (ภคตากร) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารการศึกษา ด้านการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า 1. นักเรียนส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 12-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.8 และระดับชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 28.42 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาด้านการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการใช้สื่อ ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมด้านหลักสูตร ด้านการวัดผล ประเมินผลและผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการบริหารการศึกษาด้านการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน โดยภาพรวมซึ่งสอดคล้องกับ

⁵⁷ ศุภฤกษ์ เวศยาสิรินทร์, “กลยุทธ์การบริหารองค์การด้วยฐานการสื่อสารของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้” (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2557).

⁵⁸ พระมหาสาคร ภัคตินอก, “ทิศทางของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในทศวรรษ หน้า(พ.ศ.2555-2564)” (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการ การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2555), 21-25.

สมมติฐานที่ตั้งไว้ขาดการวางแผนในการเรียนการสอนตามหลักสูตรของโรงเรียน ขาดงบประมาณในการวางแผนด้านหลักสูตร ขาดงบประมาณในการสรรหาครูมาสอนในโรงเรียน ขาดครูภาษาต่างประเทศ ขาดงบประมาณจัดซื้อคอมพิวเตอร์ในการเรียน นักเรียนไม่ให้ความสนใจการจัดกิจกรรมในโรงเรียนนักเรียนขาดความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนการสอน นักเรียนขาดความรับผิดชอบกับการวัดผลประเมินผลแนวทางการบริหารการศึกษา ด้านการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา พบว่า ครูควรจัดแผนการเรียนการสอนด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับนักเรียน โดยการจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมาดำเนินการวางแผน ควรจัดหางบประมาณมาใช้ในโรงเรียน ควรจัดหาครูชาวต่างชาติมาสอนในโรงเรียน ควรจัดหาคอมพิวเตอร์ ควรใช้สื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับนักเรียนครูควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามัคคีกัน ควรให้นักเรียนช่วยเหลือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และควรให้นักเรียนสนใจเกี่ยวกับการสอบวัดผลประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง⁵⁹

พระครูปลัดจ่านงค์ ทนตจิตโต (ต๋อนโสกรี) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการด้านการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า ผลการวิจัยความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านวัสดุสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ต่างกันมีความเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านครูก็มีความคิดเห็นไม่แตกต่าง⁶⁰

พระนิกร อินทปัญญา (จอมพะเนิน) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า

⁵⁹ พระครูสังฆรักษ์ชัชฌิพงษ์ สนมคโค (กฤตากร), “การบริหารการศึกษาด้านการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554).

⁶⁰ พระครูปลัดจ่านงค์ ทนตจิตโต (ต๋อนโสกรี), “ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการด้านการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555).

1. ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน สรุปพร้อมทุกด้าน พบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ส่วนสำหรับนักเรียน พบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมา คือ ด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านกระบวนการเรียนรู้

2. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานครของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์และตำแหน่ง พบว่า ทุกด้านในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนสำหรับนักเรียนจำแนกตามอายุ ระดับชั้นที่เรียนและภูมิภาคเพิ่มเติม พบว่า ทุกด้านในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนางานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านหลักสูตรควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตร, ด้านกระบวนการเรียนรู้, ครูผู้สอนควรมีการจัดทำแผนการเรียนรู้, ด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาควรจัดการอบรมนิเทศวิธีการผลิตสื่อที่หลากหลาย, ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาควรออกแบบเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับความรู้ของผู้เรียน มีระเบียบกฎเกณฑ์ในการทดสอบและด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ควรแต่งตั้งบุคคลรับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ส่วนแนวทางในการพัฒนางานวิชาการตามข้อเสนอแนะประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ส่วนแนวทางในการพัฒนางานวิชาการตามข้อเสนอแนะของนักเรียน ด้านหลักสูตรควรให้เพิ่มเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน จัดตำราเรียนให้ครบถ้วนทุกเนื้อหาวิชา ด้านกระบวนการเรียนรู้ครูควรใส่ใจในการสอนให้มากด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาควรมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาควรประกาศผลทดสอบตามวันและเวลาที่กำหนดและ

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาควรเปิดเผยและประกาศผลการประเมินคุณภาพของโรงเรียนให้นักเรียนได้ทราบ⁶¹

พระมหาถาวร กลยาณเมธี (บุญสอน) ได้วิจัยเรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวินัยและการรักษาวินัย ด้านการวางแผนอัตรากำลัง และการกำหนดตำแหน่ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งและด้านการออกจากราชการ

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีเพศ อายุ ตำแหน่งและประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แตกต่างกัน ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

3. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ พบว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีงบประมาณในการบริหารในแต่ละปีที่ไม่เพียงพอและไม่ชัดเจนส่งผลต่อการบริหารงานและการวางแผนด้านอื่นๆ ขาดการประสานงานและแจ้งข้อมูลข่าวสารเรื่องภายในองค์กรให้บุคลากรทราบการทำงานบางตำแหน่งจัดคนไม่ตรงสายงาน

ส่วนข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้บริหารและครู ได้แก่ ควรจัดอบรมและถ่ายทอดความรู้ใหม่ๆ แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง เท่าทันกับเทคโนโลยีและการบริหารในเหตุการณ์ปัจจุบัน อัตรากำลังครูควรจะให้ชัดเจน จัดหาครูให้ตรงกับกลุ่มสาระ ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในงานที่ตนรับผิดชอบและควรนำผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลประกอบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น⁶²

⁶¹ พระนิกร อินปโย (จอมพะเนิน), “การศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555).

⁶² พระมหาถาวร กลยาณเมธี (บุญสอน), “การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2557).

พระมหาพงษ์ธวัช รตนวชิโร (ถาวรธนชัย) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารด้านวิชาการ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า 1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 13-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 53. 6 ระดับชั้นมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 30.4 วุฒิการศึกษานักธรรมชั้นตรี คิดเป็นร้อยละ 41.3 และสถานที่ศึกษา โรงเรียนวัดเจติยงามปริยัติวิทยา คิดเป็นร้อยละ 35.7 2. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหาร ด้านวิชาการของพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรด้านการวัด และประเมินผล ด้านกิจกรรมการสอน ด้านการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน 3. ผลการ เปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการเรียน การสอนด้านการจัดกิจกรรมด้านการวัดและประเมินผล ผลรวมทั้งหมดซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ปัญหาการบริหารด้านวิชาการขาดการวางแผนจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้เรียน ครูบางท่านไม่ค่อยชำนาญในรายวิชาที่สอน ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ขาดการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย และขาดการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง แนวทางการบริหาร ด้านวิชาการวางแผนและจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้เรียนสรรหาบุคลากรผู้มีความรู้ ความสามารถ ในการสอนจัดหางบประมาณซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มทักษะแก่ผู้เรียนควรมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายวิธีอย่างต่อเนื่อง⁶³

พระมหาพรายุทธ ปิยทสสี (ไพโรจน์สถิตธาดา) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหา การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า 1. ปัญหา การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก ตามทัศนะของ ผู้บริหารและอาจารย์ ผู้สอนในภาพรวม และรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหา ลำดับที่ 1 ของแต่ละด้าน มีดังนี้ คือ ด้านวิชาการ ได้แก่ ปัญหาการจัดบริการแนะแนวการศึกษา ในโรงเรียนด้านกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ ปัญหาการจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้นักเรียนที่ขาดแคลน ด้านธุรการ ได้แก่ ปัญหาการรายงานการดำเนินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีตามแผนที่ กำหนดด้านบุคลากร ได้แก่ ปัญหาการดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพและ จรรยาบรรณ 2. ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัด พิษณุโลกตามทัศนะของนักเรียนในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลางโดยปัญหาลำดับที่ 1 ของแต่ละด้านมีดังนี้ คือ ด้านวิชาการ ได้แก่ ปัญหาการให้ชุมชน

⁶³ พระมหาพงษ์ธวัช รตนวชิโร (ถาวรธนชัย) “การบริหารด้านวิชาการของโรงเรียนพระ ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต การ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2557).

หน่วยงานอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนด้านกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ ปัญหาการจัดทัศนศึกษาของนักเรียน ด้านธุรการ ได้แก่ ปัญหาการบริการด้านวัสดุอุปกรณ์การศึกษา และการเรียนการสอนด้านบุคลากรได้แก่ ปัญหาการย้ายเข้า-ย้ายออกที่ทำให้มีการเปลี่ยนครูสอนทุกปี⁶⁴

พระครูขันตวิโรภาส (บุญรอด) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี เขตยานนาวา-สาทรและบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร พบว่า

1. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ทั้ง 6 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ 1. ด้านการเรียนการสอน 2. ด้านหลักสูตร 3. ด้านการวัดและประเมินผล 4. ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน 5. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 6. ด้านสื่อการเรียนการสอนตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนของครู จำแนกตามสถานภาพ อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสูงสุดแผนกสามัญ วุฒิการศึกษาสูงสุดแผนกบาลี และภูมิลำเนาโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และแนวทางในพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ดังนี้ 1) หลักสูตรมีเนื้อหาเกินไปทำให้เข้าใจยากไม่เหมาะสมกับผู้เรียนในปัจจุบัน 2) การจัดการเรียนการสอนของครูขาดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ขาดการสอนแบบบูรณาการทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียด 3) การใช้สื่อการเรียนการสอน ขาดการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย 4) กิจกรรมการเรียนการสอน คือ มีกิจกรรมบ้างแต่ไม่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน 5) บรรยากาศด้านสิ่งแวดล้อมไม่ดี ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน 6) การวัดและประเมินผลยังไม่ชัดเจนและยังขาดการรายงานที่เป็นระบบ

4. แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีคือ 1) ด้านหลักสูตร ควรพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม 2) ด้านการเรียนการสอน ควรให้ความสำคัญแก่นักเรียนและครูสอนและสนับสนุนงบประมาณอย่างจริงจัง 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน ควรซื้ออุปกรณ์และเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ 4) ด้านการเรียนการสอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียน 5) ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ควรจัดบรรยากาศให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน 6) ด้านการวัด

⁶⁴ พระมหาพรายุทธ ปิยทสสี (ไพโรจน์สถิตธาตา), “การศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก สามัญศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก” (ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555).

และประเมินผลควรประชุมคณะครูสรุปผลการประเมินการเรียนการสอน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาร่วมกัน⁶⁵

นิเทศ สนั่นนารี และคณะ ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของพระภิกษุ-สามเณรที่มีต่อการเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของพระภิกษุสามเณร : ศึกษาเฉพาะกรณีคณะสงฆ์ภาค 9 พบว่า 1. ความคิดเห็นของพระภิกษุสามเณรที่มีต่อการเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 9 ดังนี้ 1.1 โรงเรียนได้จัดตำราเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่นำมาสอนแก่พระภิกษุสามเณรได้อย่างเหมาะสม 1.2 ครูอาจารย์ได้ทำหน้าที่สอนอย่างตรงเวลา และในระหว่างการเรียนการสอนครูมีวิธีการกระตุ้นเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้กระตือรือร้นในการเรียน 1.3 ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมยังไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นต่อครูอาจารย์มากนัก อาจเกิดจากระบบเดิมที่ว่า เป็นพระอาจารย์แล้วนักเรียนห้ามวิพากษ์วิจารณ์ครูอาจารย์เด็ดขาด 1.4 ครูใช้อารมณ์กับนักเรียนยังมีปัญหาเล็กน้อยเพราะบางครั้งครูอาจจะใช้อารมณ์ในการสอนมากกว่าเหตุผลทำให้นักเรียนไม่พอใจ 1.5 ครูได้นำเหตุการณ์ปัจจุบันและวิทยาการสมัยใหม่มาสอดแทรกในการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง 1.6 ภาครัฐยังสนับสนุนคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตแก่โรงเรียนในพระพุทธศาสนาน้อยมาก 2. แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของพระภิกษุ-สามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 มีดังนี้ 2.1 ควรมีการชี้แจงครูที่เป็นคฤหัสถ์ให้มีแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการสอนพระภิกษุและสามเณร 2.2 ครูอาจารย์ควรสอนให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้นและควรจัดครูผู้สอนให้ครบตามหลักสูตรรายวิชาที่เปิดการเรียนการสอน 2.3 ครูอาจารย์ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียนเพิ่มขึ้น⁶⁶

โกศล เพ็ญสา ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมในเขตภาคเหนือตอนล่าง พบว่า 1. โรงเรียนพระปริยัติธรรมมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเร่งด่วน ด้านปัจจัย คือ มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณลักษณะ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ ด้านกระบวนการ คือ มาตรฐานที่ 12

⁶⁵ พระครูขันตวิโรภาส (บุญรอด), “การจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี เขตยานนาวา-สาทรและบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร” (พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555).

⁶⁶ นิเทศ สนั่นนารี และคณะ, “ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของพระภิกษุ-สามเณรที่มีต่อการเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของพระภิกษุสามเณร: ศึกษาเฉพาะกรณีคณะสงฆ์ ภาค 9” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2556).

โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและด้านผลผลิตคือ มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา 2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีดังนี้ ด้านปัจจัย คือ จัดครูผู้สอนให้ตรงตามวิชาเอกวิชาโทหรือความถนัดโดยเชิญบุคคลภายนอกมาสอนร่วม และรับครูให้ตรงกับสาขา ให้มีการอบรมครูที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อพัฒนาสมรรถภาพงานที่รับผิดชอบ จ้างครูพิเศษในรายวิชาที่ขาด และดึงศิษย์เก่ามาช่วยสอน ในด้านกระบวนการควรให้มีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ โดยมีการปรับภูมิทัศน์ เพื่อให้สถานที่พร้อมรองรับการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม และมีการไปศึกษานอกสถานที่ ส่วนด้านผลผลิตพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมของสงฆ์ โดยเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบ และเป็นสิ่งที่ต้องทำและมีกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่จะให้สามเณรเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรม⁶⁷

อิศริยา พยัคฆวรรณ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในเขตเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า 1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมมีความเห็นในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนมากมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ซึ่งได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนด้านการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพภายในด้านการประสานงานการพัฒนาด้านวิชาการ 2. แนวทางและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและหน่วยการเรียนรู้ กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลให้มีความชัดเจน ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ให้การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาจัดการแนะแนวทางการศึกษาและวิชาชีพภายในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาตามมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

⁶⁷โกศล เพ็ญสา, “แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมในเขตภาคเหนือตอนล่าง” (วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต การวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2555).

และควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับการอบรมทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาให้ได้มาตรฐานและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น⁶⁸

ชุตินา สัจจามันท์ ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง รูปแบบยุทธศาสตร์และแนวทางการบูรณาการการศาสนากับการศึกษาของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีการจัดการศึกษาตามอัยาศัย พบว่ายุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาตามอัยาศัยของวัดที่ประสบผลสำเร็จนั้น มีองค์ประกอบทางการบริหารที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ การมีระบบและรูปแบบการบริหารตามพระธรรมวินัยและหลักวิชาการหลักและทฤษฎีการบริหารงาน หลักการบูรณาการและหลักกัลยาณมิตร ผู้นำคือเจ้าอาวาสที่เพียบพร้อมด้วยภาวะผู้นำ จริยวัตร ความรู้ ความสามารถชื่อเสียงเกียรติคุณและผลงานที่โดดเด่นทั้งในด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การบริหาร การพัฒนาและอื่นๆ รวมทั้งความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเช่น ภาษาวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นบุคคลกร พระสงฆ์ สามเณรและฆราวาสมีความรู้ความสามารถประพฤติธรรมตามพระวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ใฝ่รู้และอุทิศตนมีมนุษยสัมพันธ์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการพัฒนาบุคลากรและสวัสดิการงบประมาณ มีแหล่งรายได้ และการระดมทุนทรัพยากรวัดในเมืองหรือวัดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวมีรายได้จากการเช่าที่ดิน สิ่งก่อสร้างจากนักท่องเที่ยว ส่วนวัดในชนบทหรือวัดที่มุ่งเน้นการเผยแผ่ธรรมมีรายได้หลักจากการบริจาค วัดมีการบริหารงบประมาณอย่างเป็นระบบในรูปคณะกรรมการ มีการจัดตั้งมูลนิธิและกองทุนเทคโนโลยีเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ มีความพร้อมด้านเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกของวัดและมีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นเครื่องมือเผยแผ่ธรรม สภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ตั้งสงบสะอาด มีการจัดภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเรียนรู้ การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน มีความร่วมมือ มีเครือข่ายและวัดสาขาไม่เฉพาะในประเทศแต่ขยายไปยังต่างประเทศด้วย⁶⁹

สิทธิกร อ้วนศิริ ได้ศึกษาการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ผลการศึกษา พบว่าการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีตัวแปร 7 ตัวแปรที่เป็นปัจจัยส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่มีค่าอิทธิพลเป็นบวก

⁶⁸ อิศรียา พัยคฆวรรณ, “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตเทศบาลนครขอนแก่น” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2556).

⁶⁹ ชุตินา สัจจามันท์, “รูปแบบยุทธศาสตร์ และแนวทางการบูรณาการการศาสนากับการศึกษาของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีการจัดการศึกษาตามอัยาศัย” (2549), 95-96.

และค่าอิทธิพลเป็นลบ เมื่อเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยประกอบด้วย ตัวแปรการมีส่วนร่วมของชุมชนตัวแปรคุณลักษณะของนักเรียน ตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตัวแปรการประกันคุณภาพภายใน ตัวแปรสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ตัวแปรคุณภาพของสื่อการเรียนการสอน และตัวแปรคุณภาพของครู⁷⁰

อภิญา เพ็องฟูสกุล ได้ศึกษาอัตลักษณ์ คือ ความรู้สึกนึกคิดต่อตนเองว่า “ฉันคือใคร” ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวเรากับคนอื่น โดยผ่านการมองตัวเองและคนอื่นมองเราในขณะนั้น และในขณะเดียวกันมิติทัศน์อัตลักษณ์จะถูกกล่าวควบคู่ไปกับเรื่องของอำนาจ นิยามความหมาย หรือการสร้างภาพแทนความจริง (Representation) อัตลักษณ์ถูกสร้างขึ้นมาได้ โดยผ่านกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลใดบุคคลหนึ่งๆ ก็จะมีอัตลักษณ์ที่หลากหลายและเมื่อบุคคลยอมรับในอัตลักษณ์ใดอัตลักษณ์หนึ่งในขณะเวลานั้นจะมีกระบวนการที่แตกต่างกันในการแทนที่ ในขณะที่บุคคลทำการกำหนดตำแหน่งของตนเอง และถูกกำหนดตำแหน่งในทางสังคม กระบวนการที่เกิดขึ้นนี้ได้คำนึงถึงจุดเน้นที่ความแตกต่าง ความหลากหลายในการสร้างอัตลักษณ์ที่เท่าเทียมกับการตั้งคำถามว่าอัตลักษณ์ทั้งหลายนี้ได้เชื่อมโยงกับสังคมได้อย่างไร การมุ่งเป้าหมายไปที่ความสำคัญต่อมุมมองทางสังคมของอัตลักษณ์จะนำเราไปสำรวจโครงสร้างต่างๆ โดยผ่านชีวิตของเราที่ถูกจัดการอัตลักษณ์ต่างๆ ของเรา ซึ่งถูกจับเก็บไว้เข้าที่ด้วยโครงสร้างต่างๆ ทางสังคมและเราก็มีส่วนร่วมในการก่อตัวของอัตลักษณ์ของตัวเองไปด้วยเช่นกัน กล่าวคือ อัตลักษณ์จึงมีส่วนที่ทับซ้อนกันของความเป็นส่วนตัวกับความเป็นสังคมอยู่ อัตลักษณ์เป็นสิ่งที่หยุดนิ่งตายตัว เพราะขึ้นอยู่กับการนิยามตัวเราในช่วงเวลานั้น เมื่อบริบทของสังคมวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงไป ความหมายของอัตลักษณ์ก็เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกกับสังคมเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา⁷¹

ฉลาดชาย รมิตานนท์ กล่าวว่าอัตลักษณ์นั้นไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นลอยๆ ตามธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่เกิดจากการสร้างของวัฒนธรรมในช่วงเวลาหนึ่ง และวัฒนธรรมก็เป็นสิ่งก่อสร้างทางสังคม (Social construct) นอกจากนี้วัฒนธรรมก็ไม่ใช่สิ่งที่หยุดนิ่งหรือตายตัว หากแต่รูปแบบเป็นวงจรที่เรียกว่า “วงจรแห่งวัฒนธรรม” (Circuit of culture) ดังนั้น อัตลักษณ์ทั้งหลายจึงมีกระบวนการถูกผลิต (Produced) ให้เกิดขึ้น สามารถถูกบริโภค (Consumed) และถูกควบคุมจัดการ (Regulated) อยู่ในวัฒนธรรมเหล่านั้น และทั้งนี้ยังมีการสร้างความหมายต่างๆ (Creating meanings) ผ่านทางระบบต่างๆ ของการสร้างภาพตัวแทน (Symbolic system of representation) ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่ง

⁷⁰ สิทธิกร อ้วนศิริ, “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา” (2552), 137.

⁷¹ อภิญา เพ็องฟูสกุล, **อัตลักษณ์การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด** (กรุงเทพฯ: คณะกรรมการรสภาพการวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา, 2546), 63.

ต่างๆทางอัตลักษณ์อันหลากหลายที่เราเลือกใช้ หรือนำเอามาสร้างเป็นอัตลักษณ์ของเราอัตลักษณ์ มีความต่างจากคำว่า บุคลิกภาพ ตรงที่บุคคลอาจมีความเหมือนกันได้ในแง่ของบุคลิกภาพ เช่น นิสัยหรือลักษณะบางอย่างที่อาจเหมือนกันได้ แต่การไม่เหมือนกันในด้านอัตลักษณ์ของบุคคลนั้น จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีความรู้สึกร่วมกันได้ในด้านการตระหนักรู้ (Awareness) บางอย่างเกี่ยวข้องกับ ตัวตนของเราหมายถึง การยอมรับในความเป็นตัวตน ประกอบเข้ากับการแสดงตัวตน (Making oneself) ให้เห็นว่ามี ความหมายเหมือนหรือแตกต่างอย่างไรกับกลุ่มอื่นหรือบุคคลอื่น⁷²

ไปรยา ศรีสวัสดิ์ ได้ศึกษาการสร้างอัตลักษณ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาสายช่าง พบว่า อัตลักษณ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาสายช่างหรือเด็กช่าง ประกอบด้วย 1) อัตลักษณ์ของปัจเจกบุคคล โดยเด็กช่างคิดว่าตนเองมีความแตกต่างจากนักเรียนสายสามัญในด้านการเรียนและการใช้ชีวิต ซึ่งการแสดงออกถึงความเป็นเด็กช่างไม่ขัดแย้งกับตัวตนที่แท้จริงและคิดว่าบุคคลในสังคมมองว่าตนเองเป็น ตัวปัญหาและชอบใช้ความรุนแรงมากที่สุด 2) อัตลักษณ์ทางสังคม เด็กช่างแต่ละคนมีการแสดงอัตลักษณ์ของเด็กช่างแตกต่างกันไป ซึ่งจะเลือกนำมาปฏิบัติเฉพาะส่วนที่เห็นว่าเหมาะสมกับตนเอง โดยแสดงออกผ่านการแต่งกาย การใช้เครื่องประดับที่มีตราสถาบัน ความนับถือในพระวิษณุกรรม การใช้ ภาษาเฉพาะกลุ่ม และการรวมกลุ่มในที่สาธารณะมากที่สุด 3) อัตลักษณ์กลุ่มนอกจากการแบ่งกลุ่ม เด็กช่างตามสถาบันแล้ว ยังสามารถแบ่งตามการเกิดกลุ่มได้อีก คือ กลุ่มที่เกิดจากการเรียน กลุ่มที่เกิด จากเวลาเรียน และกลุ่มที่เกิดจากการใช้ชีวิตประจำวัน โดยจะมีการสื่อสารอัตลักษณ์ของเด็กช่างผ่านทาง การแต่งกาย การใช้ภาษาเฉพาะกลุ่ม กลุ่มเพื่อน การศึกษาและการศึกษาต่อ ค่านิยมความเชื่อ ดนตรี งานกราฟฟิตี ความรัก ยาเสพติด และการใช้ความรุนแรงหรือการก่อเหตุทะเลาะวิวาท ส่วน ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างอัตลักษณ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาสายช่างได้แก่ ตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา สายช่างเอง เพื่อน รุ่นพี่ ครอบครัว สถาบันอาชีวศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน และ สังคม โดยกระบวนการสร้างอัตลักษณ์แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ก่อนและหลังจากเข้ามาศึกษาในสถาบัน อาชีวศึกษาสายช่าง ซึ่งอัตลักษณ์ของเด็กช่างจะถูกสร้างผ่านกระบวนการปลูกฝังค่านิยมและสร้าง ทัศนคติ รวมถึงการเลียนแบบรุ่นพี่โดยอัตลักษณ์ดังกล่าวจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามบริบท ทั้งนี้ สังคมรับรู้อัตลักษณ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาสายช่างผ่านการแสดงออกของเด็กช่างในที่สาธารณะและ

⁷² ฉลาดชาย รมิตานนท์, “อัตลักษณ์ชาวไทยเชื้อสายจีนฮากกาในเขตเทศบาลนคร หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2550).

หนังสือพิมพ์มากที่สุดโดยจะนึกถึงเรื่องในด้านลบได้ก่อนเสมอ คือ การใช้ความรุนแรงก่อเหตุทะเลาะวิวาท การรวมกลุ่มที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์และปัญหาสังคม⁷³

ธงชัย สมบูรณ์ ได้ศึกษาอัตลักษณ์ “เด็กGRAM” มีข้อค้นพบดังนี้ 1) ด้านวิชาการ “เด็กGRAM” มีความมานะอดทนและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการเรียนเป็นผู้มีวินัยและรับผิดชอบต่อตนเองนอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่มีความเอาใจใส่ต่อการเรียนและเป็นที่ยอมรับของสถาบันการศึกษาทั่วไป “เด็กGRAM” สามารถศึกษาหาความรู้เองได้และเห็นคุณค่าของการศึกษาอย่างยิ่ง 2) ด้านคุณธรรม “เด็กGRAM” เป็นผู้มีคุณธรรมซึ่งจะเห็นได้จากเด็กGRAMทุกคนจะต้องเรียนวิชา “ความรู้คู่คุณธรรม” ซึ่งกระบวนการวิชานี้มีการปลูกฝังและขัดเกลาให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์อดทนรู้จักเสียสละและปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองและเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมมีเหตุผลในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างดี 3) ด้านการเมือง “เด็กGRAM” เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในฐานคติคุณค่าของการปกครองระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ รักในเสรีภาพและความเสมอภาคทางการเมือง นอกจากนี้ยังกล้าแสดงออกถึงบทบาทของตนเองในฐานะปัญญาปัจเจก “เด็กGRAM” เป็นผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย 4) ด้านการรับใช้สังคม “เด็กGRAM” เป็นผู้มี ความเสียสละมุ่งมั่นในหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมทั้งอยู่ภายใต้กฎกติกาทางสังคมสามารถปรับตัวได้เป็นอย่างดีและได้รับการชื่นชมจากหน่วยงานของ รัฐและเอกชน อนึ่งโดยภาพรวม “เด็กGRAM” สามารถรับใช้สังคมได้ในทุกๆ มิติทั้งทางด้านสังคม การเมืองการปกครอง และวัฒนธรรม⁷⁴

มานะ แก้วมาลา ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการสร้างเสริมอัตลักษณ์อุบลราชธานี สรุปได้ว่า ภาพตัวแทนอัตลักษณ์อุบลราชธานีปรากฏใน คำขวัญจังหวัด ได้แก่ คำว่า เมืองแห่งดอกบัวงาม แม่น้ำสองสี มีปลาแซบหลายหาดทรายแก่งหิน ถิ่นไทยนักปราชญ์ ทวยราษฎร์ใฝ่ธรรม งามล้ำเทียนพรรษา ผาแต้มก่อนประวัติศาสตร์ โดย ประวัติศาสตร์อุบลราชธานี ได้สร้างจิตสำนึกร่วมในความเป็นดินแดนเก่าแก่ ความเป็นนักรบ ความเป็นนักปกครอง การรักความเป็นธรรม ความเป็นนักประชาธิปไตยและนิสัยรักความสงบ มีความรู้สึกหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความยึดมั่นในธรรมประเพณี ฮีต 12 คอง 14 อย่างเหนียวแน่น โดยเฉพาะประเพณีแห่เทียนพรรษาที่ยิ่งใหญ่ประจำปี มีความเชื่อและพิธีกรรม

⁷³ ไพรยา ศรีสวัสดิ์, “การสร้างอัตลักษณ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาสายช่าง” (วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550), บทคัดย่อ.

⁷⁴ ธงชัย สมบูรณ์, **อัตลักษณ์เด็กGRAM** (กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2551), บทคัดย่อ.

เกี่ยวกับการเกิด การบวช การแต่งงาน และการตาย ใช้ภาษาไทยอีสานสำเนียงอุบล มีอักษรแบบตัวธรรม และแบบไทยน้อย มีวรรณกรรมท้องถิ่น มีวิถีชีวิตแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแกะสลัก การทอผ้ากาบบัว การแปรรูปอาหารและโภชนาการ การแสดงหมอลำสำเนียงอุบล การเกษตร ธรรมชาติการแพทย์พื้นบ้านและการศาสนาพุทธ นอกจากนี้ ยังมีอัตลักษณ์ที่เกิดจากความหลากหลายทางธรรมชาติ อัตลักษณ์เหล่านี้ มีคุณค่า เป็นทุนทางสังคมสำหรับเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศต่อไปหลักสูตรท้องถิ่นสำหรับการเสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานีเป็นหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 เวลาเรียน 40 ชั่วโมง มีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์อุบลราชธานีมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ภาษาและวรรณกรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าเฉลี่ยความรู้อัตลักษณ์ท้องถิ่น ความภาคภูมิใจในตนเอง และพฤติกรรมวิถีชีวิตตามภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเจตคติต่อประวัติศาสตร์ ภาษาและวรรณกรรมท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้เห็นว่าสมควรนำอัตลักษณ์มาเป็นเป้าหมายหลักของหลักสูตรท้องถิ่น โดยกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นควรเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ แบบจำลองการบริหารจัดการหลักสูตรท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานีประกอบด้วยตัวแปรแฝง 3 ตัวแปร ได้แก่ อัตลักษณ์อุบลราชธานี การจัดการเรียนการสอน และปัจจัยทางการบริหารจัดการหลักสูตรท้องถิ่น ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นพบว่า แบบจำลองมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยค่าสถิติไคสแควร์ = 97.84, $df = 87, p = .20$ ตัวแปรปัจจัยทางการบริหารจัดการหลักสูตรท้องถิ่น มีอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรกระบวนการเรียนการสอนเท่ากับ .89 มีอิทธิพลทางอ้อมต่ออัตลักษณ์อุบลราชธานีผ่านกระบวนการเรียนการสอน เท่ากับ 1.25 มีอิทธิพลรวมต่ออัตลักษณ์อุบลราชธานี เท่ากับ .88 และมีอิทธิพลรวมต่อกระบวนการเรียนการสอนเท่ากับ .89 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยทางการบริหารจัดการ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร ผู้บริหารมีหน้าที่จะต้องบริหารจัดการกับปัจจัยต่างๆ ให้เหมาะสม⁷⁵

เกรียงไกร เจริญผล ได้ศึกษาการบริหารจัดการอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนไทยหน้า กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ สรุปได้ว่า กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน 1) การกำหนดอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

⁷⁵มานะ แก้วมาลา, “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานี” วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี 4, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2552): 78-89, บทคัดย่อ.

2) การให้ข้อมูลด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยแก่บุคลากร และการประชาสัมพันธ์ภายในภายนอกมหาวิทยาลัย 3) การติดตามผลการใช้งานอัตลักษณ์เพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ที่เกิดจากกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ประกอบด้วยอัตลักษณ์เชิงวิชาการ คือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อัตลักษณ์เชิงสัญญา คืออาคารอิฐแดง เครื่องหมายและสีอัตลักษณ์ อัตลักษณ์ที่เกิดจากร่วมสร้างของภาคีทางการศึกษา คือ ตัวสัญลักษณ์นกอินทรี ส่วนกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่ผู้วิจัยค้นพบ คือ การร่วมสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนโดยภาคีทางการศึกษา หรือ Participatory corporate identity creation ที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) การร่วมประเมินการรับรู้อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของภาคีทางการศึกษา 2) การร่วมสร้างกลยุทธ์การสื่อสารขององค์กรเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยโดยภาคีทางการศึกษา ได้แก่ กลยุทธ์พื้นที่ หรือ Space strategies 3) การร่วมสร้างการบริหารจัดการมหาวิทยาลัย โดยภาคีทางการศึกษาแบบ Smart university ส่วนผลการรับรู้อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย บุคคลภายในรับรู้อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยทุกประเภทได้ดี แต่บุคคลภายนอกรับรู้ดีเฉพาะสีอัตลักษณ์⁷⁶

ณรงค์ ศรีโสภณ ได้ศึกษาอัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประชาวิद्याคาร ตำบลอุโลกสี่หมื่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีพบว่า

1) อัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลเป็นอันดับ 1 การดำเนินการเป็นอันดับ 2 และการวางแผนเป็นอันดับ 3 โดยคุณภาพการจัดการศึกษาให้ความสำคัญด้านวิชาการเป็นอันดับ 1 ด้านงบประมาณเป็นอันดับ 2 และด้านบริหารงานบุคคลเป็นอันดับ 3 2) ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยภาพรวมและจำแนกรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 3) คุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยภาพรวมและจำแนกรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านวิชาการ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนกับคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนกับคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

⁷⁶ เกรียงไกร เจริญผล, “การบริหารจัดการอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนไทยกรณีศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ท เชียงใหม่” (วิทยานิพนธ์บริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2553), บทคัดย่อ.

5) ปัญหาและอุปสรรคที่พบบ่อยที่สุดในแต่ละด้านและแนวทางแก้ไข เรียงตามลำดับความถี่ 3 ลำดับแรก มีดังนี้ ปัญหาการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลด้านวิชาการ ชุมชนไม่มีส่วนร่วม ในการติดตามและประเมินผล ปัญหาการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลด้านวิชาการ ชุมชนไม่ค่อยได้รับทราบการติดตามและประเมินผล และปัญหาการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลด้านการบริหารงานบุคคล ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านบุคคล แนวทางแก้ไข ชุมชนควรมารับข้อมูลบ้าง ถ้ามีอะไรผิดพลาดก็ต้องนัดประชุม และควรควรวางเวลาว่างมาสอนนักเรียนอย่างเต็มที่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ประชาวิทยาคาร เรียงตามลำดับความถี่ 3 ลำดับแรก มีดังนี้ ให้ทางโรงเรียนจัดทำเอกสารแจก โดยผ่านทางนักเรียนมาให้ผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูลต่างๆ ในโรงเรียน ให้ทางโรงเรียนจัดทำเอกสารแจกเกี่ยวกับการบริหารงานให้ผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูลต่างๆ บ้าง และให้ชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนได้รับทราบเกี่ยวกับงบประมาณ⁷⁷

ทิพย์กนก ประสพโชคชัย ได้ศึกษาการสร้างอัตลักษณ์การศึกษาออร์สุลินหน้ากรณี โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาในครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาอบรม ซึ่งเป็นหัวใจของภารกิจที่คณะออร์สุลินได้กระทำสืบทอดเจตนารมณ์ของท่านนักบุญอัญญาตลอดมา ผู้ศึกษาได้ศึกษาสภาพการณ์ของโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย โดยการพูดคุยเสวนากับผู้ที่อยู่ในแวดวงของการศึกษาออร์สุลิน และพบว่า โดยรวมการสร้างอัตลักษณ์ของโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย ยึดปรัชญาการศึกษาออร์สุลินและคติพจน์ของโรงเรียน ในการจัดการศึกษาอบรม มาโดยตลอด และได้สร้างศิษย์ออร์สุลินให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพเสมอมาทางโรงเรียนได้พัฒนาและก้าวหน้าไปในหลายๆ ด้าน แต่ก็ยังคงมีบางประเด็นที่จะต้องพิจารณาไตร่ตรอง เพื่อตระหนักให้มากขึ้นในโรงเรียน เช่น เรื่องของการปรับกลยุทธ์ภายใน การสร้างผลงานด้านวิชาการให้เป็นที่ยอมรับ การพัฒนาบุคลากรด้านความรู้และมาตรฐานครู การพัฒนาอาคารสถานที่ให้เหมาะสม พอเพียง การพัฒนาระบบเทคโนโลยีให้ทันสมัย เพื่อใช้พัฒนาระบบการทำงานและการเรียนการสอน การปรับระบบ/ โครงสร้างการทำงานแบบกระจายอำนาจ ฯลฯ ข้อค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการวางแผนและการดำเนินการปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงกระบวนการ รูปแบบและวิธีการในการจัดการศึกษาฝึกอบรมของโรงเรียนโดยรวม ซึ่งก็คือกระบวนการและวิธีการสร้างอัตลักษณ์การศึกษาออร์สุลินของโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย เชียงใหม่ให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น

⁷⁷ ณรงค์ ศรีโสภณ, “อัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประชาวิทยาคาร” (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2553), บทคัดย่อ.

ตอบสนองสังคมและโลกในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายและรวดเร็วได้ดียิ่งขึ้นนั่นเอง เป้าหมายสูงสุดของการศึกษาออร์สูลิน คือ เมื่อนักเรียนทุกคนที่ผ่านการอบรมศึกษาจากโรงเรียนของคณะออร์สูลินไปแล้ว นักเรียนจะมีคุณลักษณะตามปรัชญาและคติพจน์ของโรงเรียนที่ปลูกฝังไว้⁷⁸

สุจรรยา โชติช่วง ได้ศึกษาสภาพการพัฒนาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สามารถสรุปได้ว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดโดยพิจารณาจากความหมายที่สมค. อันเป็นผลที่เกิดกับผู้เรียน โดยมีผู้บริหารและคณะครูมีมติร่วมกันในการกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นบุคลากรภายนอกสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดและร่วมพิจารณาด้วย ส่วนด้านเนื้อหาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นด้านคุณธรรมจริยธรรม ในขณะที่ด้านกระบวนการพัฒนา อัตลักษณ์และเอกลักษณ์มาจากการสำรวจกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นจุดเด่นหรือปฏิบัติดี ส่วนการประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาส่วนใหญ่เลือกใช้ วิธีการจัดทำเป็นเอกสารรายกิจกรรมหรือโครงการที่ปฏิบัติดี ในขณะที่ระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ให้ทราบ สถานศึกษาส่วนใหญ่เลือกประชาสัมพันธ์ในการประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกภาคเรียน ส่วนการธำรงรักษาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ให้คงอยู่ของสถานศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อรักษาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยการสอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมประจำของสถานศึกษา⁷⁹

อำนวยการ พุ่มพุทรา ได้ศึกษาอัตลักษณ์นักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีชันนาทพบว่า อัตลักษณ์ภาพรวมของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีชันนาทมีค่าเฉลี่ย 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .40 จัดอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านจิตบริการมีค่าเฉลี่ย 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .38 จัดอยู่ในระดับมาก ด้านการคิดวิเคราะห์มีค่าเฉลี่ย 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .54 จัดอยู่ในระดับมากและด้านการให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ย 4.19

⁷⁸ ทิพย์กนก ประสพโชคชัย, “การสร้างอัตลักษณ์การศึกษาออร์สูลิน กรณีโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2554), บทคัดย่อ.

⁷⁹ สุจรรยา โชติช่วง, “การศึกษาสภาพการพัฒนาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.” (สารนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554), บทคัดย่อ.

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .61 จัดอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ และผู้รับบริการต่ออัตลักษณ์นักศึกษา ทั้งภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน⁸⁰

สุพล อนามัย ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ใน 2 ด้าน ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ซึ่งประกอบด้วย สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน และ 2) สภาพแวดล้อมด้านวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย บรรยากาศในชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านกายภาพและสภาพแวดล้อมด้านวิชาการมีปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และจากการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียนเอกชน พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากมีการปฏิบัติมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย และเมื่อจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁸¹

บวร พิมพัญ ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านคำแดง อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า ได้มีการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม 3 กิจกรรม คือ การจัดหาทุนซื้อครุภัณฑ์ทางการศึกษา กิจกรรมสร้างหลักสูตรท้องถิ่น และกิจกรรมช่วยสอนอาชีพในโรงเรียน การพัฒนาการดำเนินการได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ในภาพรวม การพัฒนาโดยใช้พลังร่วมอย่างสร้างสรรค์ด้วยการประชุมแบบเทคนิค AIC ส่งผลให้โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สามารถสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและร่วมกันดำเนินกิจกรรมจนบรรลุเป้าหมาย⁸²

⁸⁰ อำนวย พุ่มพุทรา, **อัตลักษณ์นักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท** (ชัยนาท: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท, 2555), บทคัดย่อ.

⁸¹ สุพล อนามัย, “การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1.” (สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, 2549), บทคัดย่อ.

⁸² บวร พิมพัญ, “การพัฒนาการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านคำแดง อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” (วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552), บทคัดย่อ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้กล่าวถึงการกำหนดนโยบายพื้นฐานของรัฐ ที่เกี่ยวกับการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ ให้มีการส่งเสริมและสนับสนุน ความรู้รักสามัคคี และการเรียนรู้ ปลุกจิตสำนึก และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจน ค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่นและพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการเฝ้าระวัง วัฒนธรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดความรู้และความเข้าใจในการเฝ้าระวัง วัฒนธรรม และบุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมมีจำนวนจำกัด และขาด งบประมาณ ในการอบรมให้ความรู้ให้กับครูและชุมชนเกิดความรู้และความร่วมมือในการเฝ้าระวัง ทางวัฒนธรรมยังไม่สม่ำเสมอ⁸³

อรุณี สารพิทักษ์ ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน เอกชน พบว่า กระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การระบุเป้าหมาย 2) การจัดทำแผนกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ 4) การส่งเสริม สนับสนุนกำกับ ติดตาม นิเทศ 5) การตรวจสอบและประเมินผล และ 6) การสะท้อนผล รายงานผลการดำเนินงานและการนำ ผลการประเมินไปใช้⁸⁴

8.2 งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

แมททอกซ (Mattox) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการในการปฏิบัติงานของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษา ในรัฐอิลลินอยส สหรัฐอเมริกา พบว่า ความต้องการที่อยู่ในระดับสูงของ ครูใหญ่ คือความต้องการจะมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศ และการประเมินผล ต้องการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้มีความสามารถดังกล่าว ครูใหญ่มีความต้องการที่จะเข้ารับการศึกษาเพิ่มเติมความรู้ในบางวิชาจากวิทยาลัยหรือ มหาวิทยาลัย⁸⁵

โซรานโน (Soranno) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ประสิทธิภาพของโรงเรียน ระหว่างผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนเอกชนกับโรงเรียนรัฐบาล เพื่อศึกษาความแตกต่างในการรับรู้ และตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาระหว่างผู้ปกครองส่งลูกมาเรียนในโรงเรียนเอกชนกับผู้ปกครองที่ส่งลูก มาเรียนโรงเรียนรัฐบาล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนเอกชนและรัฐบาล

⁸³ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559): บทสรุป** (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก, 2553).

⁸⁴ อรุณี, “สารพิทักษ์ การศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยใน โรงเรียนเอกชน” (มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2560), บทคัดย่อ.

⁸⁵ แมททอกซ (Mattox), “ความต้องการในการปฏิบัติงานของครูใหญ่โรงเรียน ประถมศึกษาในรัฐอิลลินอยส สหรัฐอเมริกา” (1978), 7061-A.

จำนวน 269 คน ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลเกี่ยวกับที่ตั้งของโรงเรียน คุณสมบัติของครูผู้สอนและกิจกรรมเสริมในหลักสูตรเป็นตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนตัวชี้วัดที่มีผลต่อการรับรู้ประสิทธิภาพของโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็คือ คุณสมบัติของครูผู้สอน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และประสบการณ์ในการทำงาน ในการศึกษาครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลจะให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษามากกว่าผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนที่ให้ ความสนใจกับการศึกษาที่เด็กจะได้รับ ผู้ปกครองจะเปรียบเทียบและนิยมส่งลูกมาเรียนในโรงเรียนของรัฐบาลมากกว่า เพราะสามารถควบคุมการศึกษาของลูกได้ดีกว่า⁸⁶

แมคคาร์ธี (McCathy) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey) จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและครู ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มครูมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานวิชาการ เรื่องการสังเกตการสอน การวัดและการประเมินผลการศึกษา การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารด้านวิชาการ และความรับผิดชอบในการตัดสินใจของคณะกรรมการ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่าผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาท มีความรับผิดชอบและบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด⁸⁷

คัสตุลลาสารี (Kustulasari) ได้ศึกษาและทำวิจัยโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศอินโดนีเซีย โดยวิเคราะห์นโยบายภาครัฐเพื่อชี้ให้เห็นโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศอินโดนีเซีย จะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลได้อย่างไร จากผลการวิจัย พบว่า จากการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย พบว่านโยบายยังไม่มีชัดเจน ส่งผลให้โรงเรียนยากต่อการพัฒนาไปสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลได้

⁸⁶ Soranno. K. A. "Comparison of Perceptions of Customer-Focus and School Effectiveness Between Parents of Children in Charter Schools and Public Schools" *Dissertation Abstracts International* 58 (May 1998): 41-49.

⁸⁷ McCarthy, Water M. "The role of the Secondary School Principle in New jersey" *Dissertation Abstracts International* 32, 2 (August): 705-A.

Kustulasari ใช้คำว่า International Standard School แทนคำว่า World Class Standard school ตามที่ประเทศไทยใช้⁸⁸

พูฟาร์ล (Pufahl) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมการของโรงเรียนเพื่อก้าวสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โรงเรียนควรมีจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย บูรณาการภาษาต่างประเทศ มาใช้ในการสื่อสารในชั้นเรียน ควรจัดอบรมครูเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนการสอน เนื้อหา วิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อครูสามารถดำเนินการ ได้ตรงตามหลักสูตรสอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของโรงเรียน⁸⁹

ซิลวา (Silva) ได้ร่วมมือกับเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนของ มหาวิทยาลัยโคโรไลนา เพื่อทำการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน มาตรฐานสากลพบว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองการแข่งขันในเวทีโลก เครือข่าย ความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพราะการเปลี่ยนแปลง พัฒนาการจัดการศึกษาให้ก้าวทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของโลกภายในระยะเวลาที่จำกัด นั้น โรงเรียนยังไม่มีศักยภาพมากพอในการบริหารจัดการงานต่างๆ เพียงผู้เดียว จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องอาศัยผู้อื่น ที่มีความรู้ความสามารถหรือความชำนาญเฉพาะด้าน การทำงานร่วมกับทีมงาน ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม หลากหลายความรู้ หลากหลายความสามารถ แต่ละโรงเรียน มีความเอกลักษณ์เฉพาะต่างกัน ดังนั้นสมรรถนะที่จำเป็นของคนศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี ในการสืบค้นข้อมูลข่าวสารการมีความสำนึกรักในวัฒนธรรม การติดต่อสื่อสารข้ามวัฒนธรรม อย่างมีประสิทธิภาพ การตื่นตัวและสามารถก้าวทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ไปของโลก การทำงานร่วมกับทีมงานที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการมีความพร้อมในการ เรียนรู้ที่จะเรียนบุคลากรของโรงเรียนจึงสามารถศึกษา และทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล⁹⁰

เฮนส์ (Heyns) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า ระบบการบริหารเชิงคุณภาพที่สำคัญ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความเป็นมาและความสำคัญของการนำระบบการบริหารเชิงคุณภาพมาประยุกต์ใช้

⁸⁸ Kustulasari. A., **The International Standard School Project in Indonesia: a Policy Document Analysis** (Ohio State University, Graduate School. Ohio: Ohio State University, 2009).

⁸⁹ Ingrid Pufahl, "Going Global: Preparing Our Students for an Interconnected World" **Dissertation Abstracts International** (2001): 9.

⁹⁰ Elena Silva, "Elements of Global School" **Dissertation Abstracts International** (2007): 14.

กับโรงเรียนมาตรฐานสากล และได้นำเสนอระบบการบริหารเชิงคุณภาพที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับ การบริหารองค์กรเพื่อความเป็นเลิศ องค์ประกอบมาตรฐานความเป็นเลิศ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2) แผนงานมุ่งเน้นลูกค้าและการตลาด 4) ข้อมูลข่าวสารและการวิเคราะห์ 5) มุ่งเน้นทรัพยากรมนุษย์ 6) กระบวนการบริหารจัดการ และ 7) ผลลัพธ์ และจากการดำเนินการที่จัดทำโดยหน่วยงานตรวจสอบ ด้านการศึกษาประเทศสกอตแลนด์ (HM Inspectorate of Education) ได้นำหลักการการบริหาร เชิงคุณภาพ(Quality Management in Education: QMIE) มาประยุกต์ใช้ในการประเมินคุณภาพ การศึกษาโดยกำหนดเป็นคำถาม 6 คำถามเพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา ได้แก่ 1) ผลลัพธ์ ที่สำคัญที่ต้องการผลสัมฤทธิ์ 2) ผลการปฏิบัติบรรลุตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างไร 3)กระบวนการในการส่งมอบผลผลิตทางการศึกษามีการปฏิบัติได้ดีมากน้อยเพียงใด 4) กระบวนการ บริหารจัดการขององค์กรดีมากน้อยเพียงใด 5) ภาวะผู้นำขององค์กรเป็นอย่างไร และ 6) อะไรคือ ขีดความสามารถในการพัฒนาองค์กร จะเห็นว่า แนวทางการพัฒนาและบริหารโรงเรียน มาตรฐานสากลได้มีการประยุกต์หลักการที่มีความสัมพันธ์ของคำถาม และเครื่องมือที่ใช้ให้ได้ผล สัมฤทธิ์ต้องการระบบการบริหารเชิงคุณภาพเพื่อความเป็นเลิศขององค์กรมาประยุกต์ใช้ในการบริหาร องค์กรด้านการศึกษา เพื่อนำไปสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล⁹¹

ไบรอันท์ (Bryant) ได้ทำการศึกษาวิจัย กรณีตัวอย่างบทบาทผู้นำโรงเรียน ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ 2) การมีส่วนร่วมของบุคลากร 3) การกำหนดภาระงาน 4) การวัดประเมินผลกระบวนการบริหาร 5) การใช้ภาวะผู้นำ 6) การสื่อ ความหมาย และ 7) ความผูกพันต่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร โรงเรียนที่นำระบบการบริหารแบบมุ่งเน้นคุณภาพทั้งองค์กรไปใช้จำนวน 16 คน ระเบียบวิจัย เป็นเชิงคุณภาพ เครื่องมือเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ พบว่า การนำกลยุทธ์ด้านคุณภาพ ไปปฏิบัติทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องและทำให้บทบาทภาวะผู้นำเพิ่มสูงขึ้นโดยมีการปรับปรุง ในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน 2) ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงการเรียนการสอน 3) พัฒนาภาวะผู้นำกับบุคลากร 4) วางแผน กลยุทธ์ปรับปรุงหลักสูตร 5) ให้ความสำคัญต่อการเรียนของนักเรียนมากขึ้น 6) ให้ความสำคัญกับ ผู้ปกครองและชุมชนมากขึ้น และ 7) เปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพผู้บริหารแบบเดิมมาเป็นผู้บริหาร การศึกษาตามปรัชญาการบริหารแบบมุ่งเน้นคุณภาพทั้งองค์กร และผลจากการที่ผู้บริหารโรงเรียน ได้นำรูปแบบคุณภาพไปปฏิบัติทำให้เกิดสิ่งต่างๆ ดังนี้ 1) มีความมุ่งมั่นที่จะสนองความต้องการของ ผู้รับบริการ 2) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสียได้แก่ การกำหนดความต้องการและความคาดหวัง

⁹¹ Ronel Heyns, “ Quality Management Systems for Education and Training Providers” (South Africa, 2001), 9.

ของนักเรียนและผู้มีส่วนได้เสียการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการจัดหาบริการลูกค้าที่ดีเยี่ยม

3) การวางแผนกลยุทธ์ ได้แก่ การตรวจสอบความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนและผู้มีส่วนได้เสีย การวัดผลการปฏิบัติงานเป้าหมายและกลยุทธ์การมุ่งไปในทิศทางเดียวกันของแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาและการจัดสรรทรัพยากรตามแผนกลยุทธ์ 4) การวางแผนกระบวนการสนับสนุนการศึกษา 5) ทรัพยากรบุคคล ได้แก่ การเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากร การสนับสนุนช่องทางการสื่อสาร ความร่วมมือและการแบ่งปันความรู้และ 6) ผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลงานที่สอดคล้องหรือเหนือกว่าเป้าหมายที่วางไว้ และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับองค์กรอื่นได้⁹²

สเปนเลอร์ (Spengler) ได้ศึกษาแนวทางสำหรับการบริหารงานด้านการเงินของโรงเรียน (บริบทโรงเรียนในแถบแอฟริกาใต้) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางสำหรับการบริหารงานในด้านการเงินของโรงเรียนการนำไปใช้ในโรงเรียน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายนับว่าเป็นสิ่งสำคัญมากที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องทราบถึงจุดเริ่มต้นของการจัดการศึกษาเพื่อการกำหนดอนาคตในการจัดการศึกษา ดังนั้น จากสมมุติฐานที่กล่าวมานี้ จึงนำไปสู่การศึกษาเรื่องราวการเปลี่ยนแปลงในประวัติศาสตร์ การจัดการศึกษาของประเทศในแถบแอฟริกาใต้ เพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจการบริหารการศึกษา และการบริหารงานในด้านการเงินของโรงเรียนควบคู่กันไป เพราะการบริหารงานทั้งสอง ส่วนนี้ไม่อาจแยกออกจากกันได้ ผู้บริหารไม่ได้ใช้เพียงแค่ทักษะด้านการบริหารงานเท่านั้นแต่ยังจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรในการบริหารงานด้วย ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ได้รับการคาดหวังว่าผู้บริหารงานของโรงเรียนในอนาคตจะต้องมีความรู้ ความสามารถโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานในด้านการเงิน แนวทางในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพขึ้นนั้น จำเป็นจะต้องเอาใจใส่กับทุกๆ องค์ประกอบ รวมทั้งองค์ประกอบย่อยในภาพรวมด้วยและการจัดสรรงบประมาณนับเป็นองค์ประกอบย่อยอย่างหนึ่งของการบริหารงานเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นับตั้งแต่มีการประกาศใช้กฎหมาย school act of 1996 อาจกล่าวได้ว่าการบริหารงานด้านการเงินของโรงเรียนได้กลายมาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของระบบการบริหารโรงเรียนในปัจจุบัน⁹³

⁹² S. L Bryant, *A case study of the leadership role of principals in commitment to quality profit in Virginia* (London: Virginia common Wealth University, 1995), 1452-A.

⁹³ Spengler, Josephus Johannes, *Guidelines for the financial management of schools (Afrikaans text, South Africa)*, Accessed 1 April 2013, Available from <http://www.education.gov.uk/schools /adminandfinance/ financial management>

บาซาเบ้ (Basabe) ได้ศึกษาทัศนคติของเด็กหนุ่มสาวชาวญี่ปุ่นที่มีต่อศาสนา พบว่า นิสิตนักศึกษาร้อยละ 70 เห็นว่า ศาสนาเป็นเครื่องสนองความต้องการทางใจและทำให้เกิด ความสุข และนิสิตนักศึกษาร้อยละ 60 เห็นว่าศาสนาไม่มีความจำเป็นสำหรับผู้มีความเชื่อมั่นใน ตนเอง⁹⁴

การ์ดเนอร์ (Gardner) ได้ศึกษาทัศนคติและความเชื่อทางศาสนาระหว่างนักศึกษา ต่างมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นคุณค่าของศาสนา มีทัศนคติที่ดีต่อศาสนา⁹⁵

สรุปปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ของคณะสงฆ์จีนนิกาย ได้แก่ ขาดการวางแผนการเรียนการสอนตามหลักสูตร ขาดงบประมาณในการ วางแผนหลักสูตร การสรรหาครู การจัดซื้อคอมพิวเตอร์ ขาดครูภาษาต่างประเทศ ขาดความรับผิดชอบ ในการวัดและประเมินผลรวมทั้งความสามัคคีซึ่งกันและกันในการสอน ซึ่งควรดำเนินการปรับปรุง หลายประการ คือ จัดหาในส่วนที่ขาดหายไปรวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมใน การสร้างหลักสูตร มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ การผลิตสื่อ การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับความรู้ที่นักเรียนอย่างมีระเบียบกฎเกณฑ์ โดยแต่งตั้งบุคคลให้อย่างเป็นทางการ อบรมและถ่ายทอดความรู้ใหม่ๆ แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่องเท่าทันเหตุการณ์ปัจจุบันและพัฒนา บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในงานที่ตนรับผิดชอบ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

⁹⁴ Basabe, Fernando M. **Japanese Youth Confronts Religion** (New York: Charles E. Tuttle Company Inc., 1967).

⁹⁵ Gardner, Larry Allan. "Religion Attitudes and Beliefs of Students in Lutheran College with Reference to Their Value Structures and Personal Variable," Dissertation Abstracts. May 1975.

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบประวัติความเป็นมา สภาพปัจจุบันและอัตลักษณ์ของโรงเรียน
พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย โดยใช้เทคนิควิธีวิจัย EDFR (Ethnographic
Delphi Futures Research) และใช้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย เป็นหน่วยงานวิเคราะห์ (unit of analysis) ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
และระเบียบวิธีวิจัยซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร และกลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

ผู้วิจัยได้จัดเตรียมโครงการวิจัย โดยการศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรม
ที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย ทั้งในและ
ต่างประเทศจากเอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ ผลงานวิจัย บทความวิชาการ วารสาร วรรณกรรมอื่นๆ
ที่เกี่ยวข้อง เว็บไซต์ต่างๆ และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมากำหนดร่างกรอบแนวคิดการวิจัย
กำหนดขั้นตอนการวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัย เสนอโครงการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำโครงร่าง
งานวิจัย โดยการรับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ
ปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอเพื่อขออนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์เพื่อดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 การศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จีนิกาย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร วรรณกรรม ทฤษฎี งานวิจัยเกี่ยวข้องและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ ความเป็นมา สภาพปัจจุบันของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย แล้วนำข้อมูลที่ได้เกี่ยวกับประวัติ ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันไปให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนซึ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ก่อตั้งจนถึงปัจจุบันเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

1.2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ใช้วิธีเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจงโดยพิจารณาจากคุณวุฒิประสบการณ์ด้านบริหารการศึกษาด้านการบริหารโรงเรียนหรือมีความเกี่ยวข้องกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย เมื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยจะถอดข้อความจากการสัมภาษณ์มาเรียบเรียง แล้วนำกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นๆ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้ง

1.3 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดการวิจัย

1.4 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา มาสร้างข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์อัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิควิธีวิจัย EDFR ดังนี้

ผู้วิจัยนำตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาในอัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย มาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured-interview) และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญตามลำดับ ดังนี้

2.1 นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหา (Content synthesis) และพัฒนาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

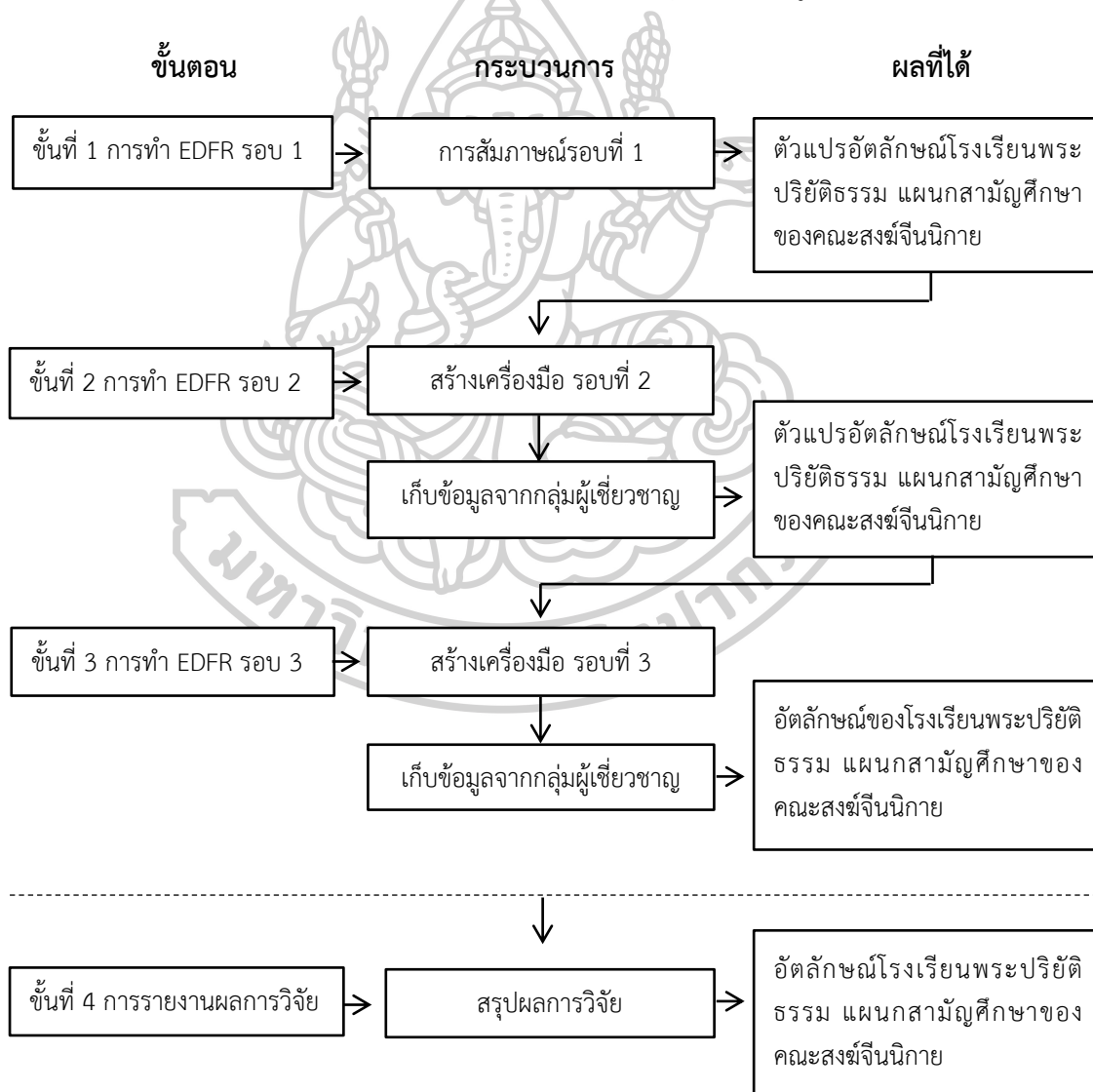
2.2 นำแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งแล้วนำข้อมูลที่ได้อีกมาวิเคราะห์ ด้วยสถิติพื้นฐาน เพื่อทำการจำแนกข้อมูล หาฉันทามติ (Consensus) ในรอบนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะได้รับรู้ข้อมูลป้อนกลับเชิงสถิติ (Statistical Feedbacks) เป็นของกลุ่มโดยส่วนรวมโดยหาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของกลุ่มผนวกด้วยคำตอบเดิมของตนเอง แล้วขอให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาตอบใหม่

2.3 นำแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จากรอบที่ 2 ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมในรอบที่ 3 เพื่อหาฉันทามติ (Consensus) ของผู้เชี่ยวชาญ

และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และแปลผลการวิจัย เพื่อทราบอัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์เงินนิกาย

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำผลการวิจัย ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะมาจัดทำรายงานการวิจัย นำเสนอ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง ตามข้อเสนอแนะ จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาต่อไป รายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเบื้องต้น สามารถสรุปตามแผนภูมิ ดังนี้

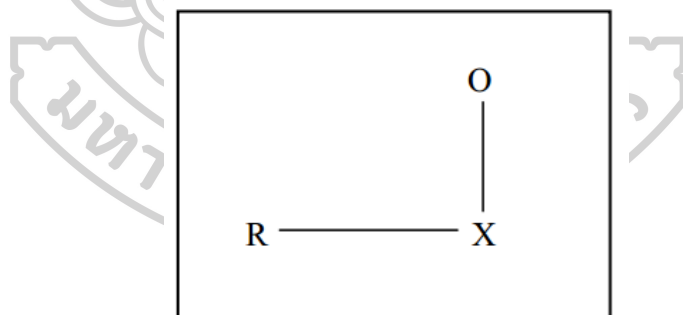
แผนภูมิที่ 7 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบประวัติความเป็นมา สภาพปัจจุบันของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย และเพื่อทราบอัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายเป็นอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) สามารถเปลี่ยนสถานที่ในการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย และเชื่อมโยงหลายมิติเพื่อสะท้อนปรากฏการณ์จริงผ่านมุมมองของคนในบริบทนั้นๆ ดังนั้น เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่องอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ ผู้วิจัยเขียนแสดงเป็นแผนผังได้ (Diagram) ดังนี้

แผนภูมิที่ 8 แผนแบบการวิจัย

เมื่อ R	หมายถึง	กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
X	หมายถึง	ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย
O	หมายถึง	ข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ทรงคุณวุฒิในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Interview) จึงใช้การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจง (Purposive Method) มีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ทรงคุณวุฒิ คือ เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญที่ได้รับการยอมรับในแวดวงการจัดการศึกษาในแวดวงการบริหารส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น หรือเป็นผู้บริหารระดับนโยบายของหน่วยงานที่จัดการศึกษามีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาไม่ต่ำกว่า 15 ปี หรือสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก โดยผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล/ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษา เพื่อนำไปวิเคราะห์สังเคราะห์ อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย รวมทั้งหมด 21 คน โดยแบ่งเป็น 7 กลุ่มตามเกณฑ์เฉพาะ ดังนี้

กลุ่มที่ 1	กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน 3 คน
กลุ่มที่ 2	กลุ่มเจ้าอาวาสที่โรงเรียนตั้งอยู่	จำนวน 3 คน
กลุ่มที่ 3	กลุ่มผู้บริหารคณะสงฆ์จีนนิกาย	จำนวน 3 คน
กลุ่มที่ 4	กลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษา	จำนวน 3 คน
กลุ่มที่ 5	กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา	จำนวน 3 คน
กลุ่มที่ 6	กลุ่มศิษย์เก่า	จำนวน 3 คน
กลุ่มที่ 7	กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะ	

สงฆ์จีนนิกาย เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) โดยผู้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเดียวกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาค้นคว้าตัวแปรที่เกี่ยวกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis)

โดยการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยและสรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้ได้กรอบความคิดตัวแปรแล้วนำข้อสรุปตัวแปรที่ได้มาสังเคราะห์เป็นบทความที่แสดงแนวคิดของผู้วิจัย (Concept Paper) เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับทรงคุณวุฒิให้ทราบถึงอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ผู้วิจัยใช้เทคนิควิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

2.1 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ EDFR รอบที่ 1 ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) โดยผู้วิจัยพัฒนาจากข้อสรุปบทความ (Concept Paper) จากขั้นที่ 1 ไปสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เป็นคำถามปลายเปิดและไม่ชี้นำ (Non Directive and Open Ended)

2.2 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม EDFR รอบที่ 2 ใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) โดยผู้วิจัยพัฒนาจากผลการสัมภาษณ์ EDFR รอบที่ 1 มาวิเคราะห์และแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่มๆ ตามเทคนิคการวิจัยแบบ เดลฟาย (Delphi Technique) และพัฒนาเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของรูปแบบและแนวทางการจัดการศึกษา

2.3 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมเพื่อยืนยันความคิดเห็น EDFR รอบที่ 3 ใช้แบบสอบถามความคิดเห็น โดยผู้วิจัยใช้ข้อความเดิมกับแบบสอบถามในรอบที่ 2 โดยเพิ่มตำแหน่งของค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนพิจารณาคำตอบใหม่แล้วตอบกลับมาอีกครั้ง

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ สามารถวัดได้ตรงกับกรอบแนวคิดของการวิจัยและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือไว้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

ขั้นที่ 2 การสร้างเครื่องมือเพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) เพื่อให้ได้ประวัติความเป็นมา สภาพปัจจุบันและอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นตอนนี้ดังนี้

2.1 จากการสังเคราะห์เนื้อหา นำเสนอแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษา
พิจารณา

2.2 นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปสัมภาษณ์ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน ด้วยเทคนิค EDFR รอบที่ 1 หลังจากนั้นประมวลผลเพื่อให้ได้ร่างอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ EDFR รอบที่ 2 โดยการนำผลจากการสัมภาษณ์ EDFR รอบที่ 1 มาวิเคราะห์และแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่มๆ ตามเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique) และพัฒนาเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ที่ร่างขึ้นมาจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในรอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) แล้วส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 21 คน ลงความคิดเห็น

2.4 นำผลจาก EDFR รอบที่ 2 มาวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกลุ่มโดยรวมโดยการหาค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของกลุ่ม

2.5 สร้างแบบสอบถามสัมภาษณ์ EDFR รอบที่ 3 เพื่อยืนยันความคิดเห็นและหาฉันทามติ (Consensus) โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ข้อความเดิมจาก EDFR รอบที่ 2 แต่มีการเพิ่มตำแหน่งของค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ในแบบสอบถาม ผู้ทรงคุณวุฒิจะทราบว่าตนเองมีความคิดเห็นเหมือนหรือแตกต่างจากผู้ทรงคุณวุฒิคนอื่นๆ อย่างไรส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิทบทวนความคิดเห็นของตนเอง หากยืนยันความเห็นที่แตกต่างจากคนอื่นสามารถให้เหตุผลประกอบการยืนยันคำตอบเดิมต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตนำส่งจากมหาวิทยาลัย เพื่อแจ้งผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน ในขั้นตอนที่ 2 โดยใช้เทคนิค EDFR ผู้วิจัยดำเนินการด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทุกขั้นตอนมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อสรุปตัวแปรเกี่ยวกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้เทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) ใช้สถิติดังนี้

2.1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน จากเทคนิค EDFR รอบที่ 1 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

2.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า จากเทคนิค EDFR รอบที่ 2 และรอบที่ 3 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง (Center Tendency) ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่ามัธยฐาน (Median: Mdn) เป็นค่าของข้อมูลที่อยู่ตรงกลางของข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการนำมาเรียงลำดับไว้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert's rating scale) โดยผู้วิจัยกำหนดระดับค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ มีความหมาย ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย

ระดับ 3 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก

ระดับ 5 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

โดยในการแปรความหมายของค่ามัธยฐาน (Median) ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์มีความหมาย ดังนี้

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 1.49 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย น้อยที่สุด

ค่ามัธยฐาน 1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย น้อย

ค่ามัธยฐาน 2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ปานกลาง

ค่ามัธยฐาน 3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับ
 อັตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์เงินนิกาย มาก

ค่ามัธยฐาน 4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับ
 อັตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์เงินนิกาย มากที่สุด

โดยมีเกณฑ์กำหนดว่า อັตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
 สามัญศึกษาของคณะสงฆ์เงินนิกาย

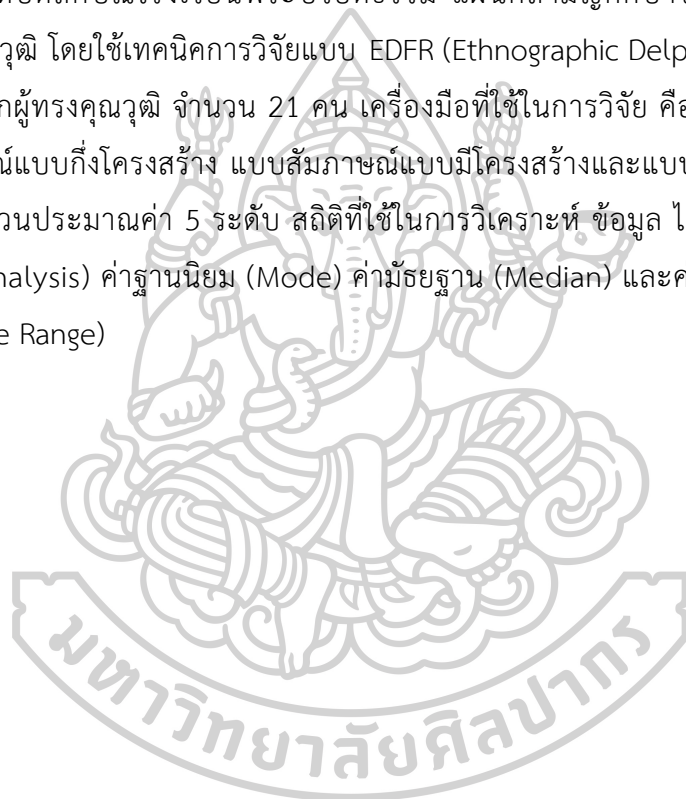
2.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าฐานนิยม (Mode: Mo) เป็นการคำนวณหา
 ค่าความถี่ของระดับคะแนนจาก 1 ถึง 5 สำหรับแต่ละข้อ ระดับคะแนนใดที่มีความถี่มากที่สุดถือเป็น
 ค่าฐานนิยมของข้อนั้น ในกรณีที่ข้อใดมีความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากันและระดับคะแนนนั้น
 อยู่ติดกันจะถือเอาค่ากลางระหว่างคะแนนทั้งสองนั้นเป็นฐานนิยมของข้อนั้น ส่วนกรณีที่ข้อใด
 มีความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากันและระดับคะแนนไม่ได้อยู่ติดกันจะถือว่าระดับคะแนนทั้งสอง
 นั้นเป็นฐานนิยมของข้อนั้น แล้วจึงนำค่าฐานนิยมที่คำนวณได้มาหาค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่าง
 มัธยฐานกับฐานนิยม โดยค่าผลต่างต้องมีค่าตั้งแต่ 0.00-1.00 จึงถือว่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
 ที่มีต่อข้อนั้นสอดคล้องกันโดยมีเกณฑ์กำหนดว่าอັตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
 ของคณะสงฆ์เงินนิกาย นั้นต้องมีค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม (Median-Mode)
 โดยค่าผลต่างต้องมีค่าตั้งแต่ 0.00-1.00 จึงถือว่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่ออັตลักษณ์
 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์เงินนิกาย ข้อนั้นสอดคล้องกัน

2.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range)
 ได้จากการคำนวณค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 ของอັตลักษณ์โรงเรียน
 พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์เงินนิกายเป็นรายข้อ ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
 ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อข้อความนั้น
 เห็นสอดคล้องกันหรือได้รับฉันทามติ (Consensus) และถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้มีค่า
 มากกว่า 1.50 แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อข้อความไม่สอดคล้องกัน หรือไม่ได้รับฉันทามติ

เกณฑ์การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำคำตอบใน
 EDFR รอบที่ 3 ของการวิจัยที่กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 21 คน มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด และมาก
 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานกับค่าฐานนิยม โดยค่าผลต่างต้องมีค่าตั้งแต่ 0.00-1.00 และ
 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์เท่ากับหรือน้อยกว่า 1.50 มาสรุปเป็นผลการวิจัยและนำเสนอการวิเคราะห์
 ผลการวิจัยในรูปของคำบรรยาย

สรุป

การวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จีนิกาย วิธีดำเนินการวิจัยได้ดำเนินไว้ 3 ขั้นตอน คือ การจัดเตรียมโครงการ การดำเนิน
การวิจัย และการรายงานผลการวิจัย ในขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน
2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาตัวแปรและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและขั้นที่ 2
การวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย
จากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research)
เก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร
แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบสอบถามความคิดเห็น
ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์เนื้อหา
(Content Analysis) ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์
(Interquartile Range)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบอัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของ
คณะสงฆ์จีนิกาย เป็นการวิจัยอนาคตโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR เพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์
ของการวิจัยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อันวิเคราะห์และนำเสนอแบบบรรยายและตาราง โดยผู้วิจัยนำเสนอ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบอัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จีนิกาย จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ในส่วนนี้ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR
โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ ในรอบที่ 1 ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)
สรุปประเด็นสำคัญแล้วนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม นำกลับไปถามผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่งเป็นรอบที่ 2
แล้วจึงนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติประกอบด้วยค่าฐานนิยม ค่ามัธยฐาน และ
ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อหาความสอดคล้องและความคิดเห็นที่เป็นเอกฉันท์ (Consensus)
โดยนำข้อมูลที่มีค่ามัธยฐานที่มากกว่า 3.50 และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.50 มาสรุป
เป็นอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย เมื่อพบว่าประเด็นใด
มีผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้อง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพร้อมค่าสถิติของกลุ่มกลับไปถาม
ผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งเพื่อยืนยันความคิดเห็นเดิมหรือเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นพร้อมเหตุผลประกอบ
(ถ้ามี) เป็นรอบที่ 3 โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR รอบที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในรอบที่ 1 เพื่อทราบประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับ
อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกายในภาพรวม ผู้วิจัย
ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured
interview) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน แบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำนวน
3 คน กลุ่มเจ้าอาวาสที่โรงเรียนตั้งอยู่ จำนวน 3 คน กลุ่มผู้บริหารคณะสงฆ์จีนิกาย จำนวน 3 คน
กลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 3 คน กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 3 คน
กลุ่มศิษย์เก่าจำนวน 3 คน และกลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จีนิกาย เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 คน ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึกเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นได้มากที่สุดพร้อมกับบันทึกเทปสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 คนมาทำการวิเคราะห์เนื้อหาโดยสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเกี่ยวกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย และนำเสนอเป็นความเรียง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน โดยใช้เทคนิค EDFR พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ

การจัดสภาพแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน คือ โรงเรียนจัดตั้งอยู่ในวัดจีน ที่ธรณีสงฆ์จีน หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนาหายาน มีอาคารสถานที่ที่เป็นสถาปัตยกรรมแบบจีนสวยงาม มั่นคง ร่มรื่น ปลอดภัย มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบ เอื้อต่อการเรียนรู้ของสามเณรนักเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีความยืดหยุ่นและจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนชาวจีน มีอาคารประกอบ ครอบคลุมภารกิจ/กิจกรรม ให้บริการแก่ชุมชนชาวจีนหลากหลายกิจกรรม มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นแหล่งเรียนรู้และการปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธศาสนาหายาน และมีพื้นที่ในห้องเรียนเน้นมุมประสบการณ์ เช่น มุมการฟัง อ่าน เขียนภาษาจีน มุมการเรียนรู้วัฒนธรรมจีน

การกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน คือ ผู้บริหารโรงเรียนต้องจบการศึกษาด้านการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาจีน มีผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรม รูปแบบที่ดีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน มีผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษาพร้อมที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมและประเพณีจีน มีการจัดระบบการคัดเลือกผู้สอนที่มีวิสัยทัศน์ และมีคุณวุฒิด้านภาษาจีน ด้านการบริหารการศึกษาในฐานะเป็นผู้บริหาร มีการศึกษาภาษาจีนในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มีการเชิญครูและผู้มีประสบการณ์ด้านภาษาจีนและตรงสาขาวิชามาร่วมสอน และมีคุณวุฒิตรงกับวิชาที่สอน ครูผู้สอนมีการพัฒนาความเป็นมืออาชีพด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนเพื่อการเปลี่ยนแปลงให้ทันยุคสมัย มีการส่งเสริมทั้งผู้เรียนและผู้สอนให้ได้รับการพัฒนาภาษาจีนโดยการใช้เทคโนโลยี มีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรครูในการเข้ารับการอบรมภาษาจีนตามโอกาส และโรงเรียนมีการส่งครูและบุคลากรไปอบรมภาษาจีนอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ปี

การอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน คือ งบประมาณส่วนหนึ่งมาจากกองทุนคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย มีงบประมาณส่วนหนึ่งมาจากมูลนิธิของวัดในคณะสงฆ์จีนนิกาย มีกองทุนเพื่อการศึกษาโดยพระคณาจารย์จีนธรรมปัญญาจริยาภรณ์ (เย็นเชี่ยวชาญเถระ) มีการบริจาคจากชุมชน

ชาวจีน องค์กร บริษัท ห้างร้านเอกชน มีการบริจาคของศรัทธาประชาชนชาวจีน และคนไทยเชื้อสายจีน มีการอุปถัมภ์จากสมาคมตระกูลแซ่แห่งประเทศไทย และการเป็นเจ้าของภาพกฐิน ผ้าป่าสามัคคีจากหน่วยงานของรัฐ เอกชนและสมาคมตระกูลแซ่แห่งประเทศไทย

การส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา คือ มีการจัดการศึกษาเฉพาะสำหรับพระภิกษุสามเณรนักเรียนจีนเท่านั้น มีการสอนที่เน้นวัฒนธรรมจีน ประเพณีจีน และภาษาจีน มีการส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรนักเรียนไปเป็นวิทยากรเผยแพร่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน มีการส่งเสริมให้มีการสอบแข่งขันภาษาจีนระดับประเทศ HSK เพื่อยกระดับการศึกษาโรงเรียน มีการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมจีนให้มีความทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยี มีการบูรณาการพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน เข้ากับการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาภาษาจีน วัฒนธรรมจีนและหลักพระพุทธศาสนา มหายาน มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนชาวจีน มีการส่งเสริมให้มีการศึกษาความเชื่อจารีตประเพณีต่างๆ ของจีนตามที่ปรากฏในลัทธิของจีน และมีการเสริมสร้างโรงเรียนนาร่องให้มีความพร้อมด้านภาษาจีน และมีศักยภาพในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาระดับนานาชาติ

การเน้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มหายาน คือ มีการเน้นหลักพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานจีนนิกายเน้นการจัดการศึกษาเพื่อให้พระธรรมวินัยเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา มหายาน มีการส่งเสริมให้สามเณรนักเรียนเป็นนักบวช ผู้มีศีล ผู้นำหลักธรรมพุทธศาสนา มหายานไปเผยแพร่แก่ประชาชน มีการส่งเสริมเด็กที่ด้อยโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการสืบทอดพระพุทธศาสนา มหายาน มีการเสริมสร้างความโดดเด่นทางวิชาการพระพุทธศาสนา มหายานในระดับนานาชาติ มีการส่งเสริมเครือข่ายการเผยแผ่ทางศาสนา มหายาน สู่สากล เน้นการใช้ภาษาจีนในการปฏิบัติทางธรรมในพุทธศาสนา มหายาน วัดจีนเป็นศูนย์กลางการประกอบศาสนกิจ ประเพณีจีนและวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น มีการปลูกฝังให้สามเณรนักเรียน รักและศรัทธาความเป็นนักบวชในพุทธศาสนา มหายาน และมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมพุทธศาสนา มหายาน

การให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน คือ เน้นการมีส่วนร่วมกับชุมชนชาวจีน โดยเชิญคนในท้องถิ่นมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มีการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนชาวจีน ผู้นำท้องถิ่นจีน เปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีนได้เข้ามามีส่วนรับผิดชอบ ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา เปิดโอกาสให้พระรุ่นใหม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนของคณะสงฆ์จีน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เป็นไปตามวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวจีนที่โรงเรียนตั้งอยู่ มีการสร้างเครือข่ายกับชุมชนชาวจีนในการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เชิญปราชญ์ในชุมชนชาวจีน ครูอาจารย์ที่เกษียณมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มีการวางแผน กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนชาวจีน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีน เข้ามามีส่วนร่วม

ในการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และจัดกิจกรรมสัมพันธ์และข้อมูล ข่าวสารระหว่างบ้าน โรงเรียน วัด และชุมชนชาวจีน

การส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน คือ ส่งเสริมครูได้เรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน ชาวจีน เพื่อนำมาถ่ายทอดให้สามเณรนักเรียน มีการส่งเสริมพัฒนาสามเณรนักเรียนให้มีความโดดเด่น ทั้งการแต่งกายแบบจีน การอยู่ การฉันอาหาร ตลอดจนการมีมารยาททางสังคม มีการส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ในเรื่องวัฒนธรรมประเพณีจีน มีการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นวิชาการศาสนา มหายาน และวัฒนธรรมจีน มีการส่งเสริมและปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น ให้เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน มีการส่งเสริมการสอนทางโลกและทางธรรม ที่เน้นศิลปะประเพณีวัฒนธรรมจีน และภาษาจีน เน้นการนำองค์ความรู้ที่หลากหลายของวัฒนธรรมประเพณีจีนมาผสมผสานกับความรู้ในหลักธรรม มหายาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง มีการจัดโอกาสให้ครูได้ศึกษาพระพุทธศาสนา มหายาน ของคณะสงฆ์จีน ควบคู่ไปกับวิชาสามัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ มีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้การสนับสนุนอุดหนุนโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนในการพัฒนา บุคลากรในด้านวัฒนธรรมประเพณีจีนและผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนให้เข้มแข็ง เป็นโรงเรียนมาตรฐานของประเทศไทยและเป็นศูนย์กลางการศึกษาภาษาจีนของโลกด้านวัฒนธรรม ประเพณีจีน

การส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่งจีนนิกาย คือ เป็นโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย ที่เน้นการพัฒนาคนเพื่อช่วยเหลือสังคม มีการเสริมสร้างความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามหลักพุทธศาสนา มหายาน เพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ ปลูกฝังสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับบุคลากรในโรงเรียน เพื่อขัดเกลาจิตใจให้เห็นคุณค่าของการช่วยเหลือผู้อื่น โดยใช้หลักธรรมมหายาน มีการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อให้สามเณรนักเรียนของคณะสงฆ์จีนมีคุณสมบัติ ขยัน ซื่อสัตย์ กตัญญูสุ่งสังคม โรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย ต้องทำให้เป็นบ้านหลอม พุ่มพัก ปลูกฝัง กุญระเบียบให้สามเณรนักเรียน เพื่อหล่อหลอมขัดเกลาจิตใจ สามเณรนักเรียนที่จบการศึกษาจาก โรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกายไปช่วยเหลือสังคมได้ในด้านภาษาจีน และพุทธศาสนา มหายาน มีการส่งเสริมให้ศิษย์เก่าเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนและทางวัดของคณะสงฆ์จีนนิกาย เพื่อปลูก จิตสำนึกการรักสถาบัน โรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีการช่วยเหลือสังคมด้วยการสร้าง ศาสนทายาทที่เปี่ยมปัญญาพุทธธรรมเข้ามาศึกษาเรียนรู้พุทธศาสนา มหายาน เผยแผ่และทำนุบำรุง พระพุทธศาสนา มหายาน ให้เจริญงอกงาม และร่วมสร้างสังคมพุทธธรรมด้วยการปฏิบัติตามแนวศีล 5 ที่มีความเข้มแข็ง และโรงเรียนกับชุมชนชาวจีนช่วยส่งเสริมเด็กที่ด้อยโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการ สืบทอดพระพุทธศาสนา มหายาน ศึกษาประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และภาษาจีน

การกำกับและติดตามโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย คือ มีการกำกับติดตามการรายงานประเมินตนเองของครูผู้สอน (SAR รายบุคคล) ในโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกายมีการจัดทำรายงานสถิติข้อมูล จ.1,ร.1 ในโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีการจัดทำรายงานสถิติข้อมูล จ.3 สถิติข้อมูลโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายมีการจัดทำกรอกข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ e-Citizen แล้วจัดส่งให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียนคณะสงฆ์จีนนิกาย มีการกำกับติดตามการรายงานผลการเรียนเฉลี่ย GPA ของผู้เรียนในทุกรายวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร และการสอบ HSK ภาษาจีน และมีการดำเนินการกำกับติดตามงานทุกฝ่ายในโรงเรียนให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย

นอกจากนี้ การตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกายคือ มีกระบวนการการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน มีการกำกับติดตาม กำหนดมาตรฐาน การปฏิบัติงาน (KPI) มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน มีการส่งเสริมสนับสนุนและกำกับตรวจสอบการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนของหลักสูตร กิจกรรมการคัดเลือกและการพัฒนาครูด้านวัฒนธรรมจีน ภาษาจีน มีการส่งเสริมสนับสนุนการดูแลพัฒนาสามเณรนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง และส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางด้านภาษาจีน การให้ชุมชนชาวจีนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะทำงาน ติดตาม ประเมิน และแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีน มีการวางแผนการนิเทศการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน โดยความร่วมมือของชุมชนชาวจีนร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศ มีการร่วมในการจัดทำเครื่องมือนิเทศ ติดตาม ประเมินผล มีการส่งเสริมด้านวัฒนธรรมและภาษาจีนเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด มีการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยการประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. การวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับหลักสูตรของการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน ที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาภาษาจีน โดยคำนึงถึง พัฒนาการในทุกด้านอย่างสมดุลและมีเวทีสำหรับการนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาต่อไป

ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน พบว่า มีประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย สรุปได้ทั้งหมดจำนวน 10 ด้าน ได้แก่

1) การจัดสภาวะแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน 2) การกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน 3) การอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน 4) การส่งเสริมการใช้ภาษาจีน ในหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา 5) การเน้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหายาน 6) การให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหาร 7) การส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน 8) การส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่งจีนิกาย 9) การกำกับและติดตามโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย 10) การตรวจสอบประเมินผล การดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูล มาสังเคราะห์เนื้อหา (Content synthesis) เพื่อพัฒนาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แล้วนำแบบสอบถามกลับไปถามผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม โดยใช้เทคนิคการวิจัย แบบ EDFR รอบที่ 2 ได้ผลการศึกษาแสดงรายละเอียด ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR รอบที่ 2

จากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน สรุปประเด็นสำคัญได้ทั้งหมดจำนวน 10 ด้าน 90 ตัวแปรย่อย ดังนี้

1. การจัดสภาวะแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน สกัดข้อความได้ จำนวน 7 ตัวแปรย่อย
2. การกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน สกัดข้อความได้ จำนวน 10 ตัวแปรย่อย
3. การอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน สกัดข้อความได้ จำนวน 7 ตัวแปรย่อย
4. การส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สกัดข้อความได้ จำนวน 10 ตัวแปรย่อย
5. การเน้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหายาน สกัดข้อความได้ จำนวน 10 ตัวแปรย่อย
6. การให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน สกัดข้อความได้ จำนวน 10 ตัวแปรย่อย
7. การส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน สกัดข้อความได้ จำนวน 10 ตัวแปรย่อย
8. การส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่งจีนิกาย สกัดข้อความได้ จำนวน 10 ตัวแปรย่อย
9. การกำกับและติดตามโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย สกัดข้อความได้ จำนวน 6 ตัวแปรย่อย
10. การตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย สกัดข้อความ ได้จำนวน10 ตัวแปรย่อย

จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ในแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Md.) มีค่าตั้งแต่ 3.5 ขึ้นไป ($Md. \geq 3.5$) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากขึ้นไป ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.) ไม่เกิน 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน (Mo.-Md.) มีค่าไม่เกิน 1.0 ($Mo.-Md. \leq 1$) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR รอบที่ 2 แสดงเป็นตารางประกอบคำบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการจัดสภาวะแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1	โรงเรียนจัดตั้งอยู่ในวัดจีน ที่ธรณีสงฆ์จีน หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนาหายาน	5.0	5.0	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	อาคารสถานที่เป็นสถาปัตยกรรมแบบจีน สวยงาม มั่นคง ร่มรื่น ปลอดภัย	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
3	การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบ เอื้อต่อการเรียนรู้ของสามเณรนักเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการจัดสภาวะแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
4	การจัดสภาพแวดล้อมทั้งใน ห้องเรียนและนอกห้องเรียน มี ความยืดหยุ่นและจัด สภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับ บริบทของชุมชนชาวจีน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
5	อาคารประกอบ ครอบคลุม ภารกิจ/กิจกรรม ให้บริการแก่ ชุมชนชาวจีนหลากหลาย กิจกรรม	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
6	มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เป็นแหล่งเรียนรู้และการปฏิบัติ ธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา มหายาน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
7	พื้นที่ในห้องเรียนเน้นมุม ประสบการณ์ เช่น มุมการฟัง อ่าน เขียนภาษาจีน มุมการ เรียนรู้วัฒนธรรมจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ของคณะสงฆ์จีนิกาย ด้านการจัดสภาวะแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน จำนวน 7 ตัวแปรย่อยตาม
ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีแนวโน้มความเป็นไปได้และมีความสอดคล้องกันโดยพิจารณา
จากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
(Interquatile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และค่าความแตกต่างระหว่างฐาน
นิยมกับมัธยฐาน (Mo.-Md.) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.0 ($Mo.-Md. \leq 1.0$) ทุกตัวแปรย่อย และ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 4 ตัวแปรย่อย ได้แก่โรงเรียนจัดตั้งอยู่ในวัดจีน ที่ธรณีสงฆ์จีน หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนาหายาน, อาคารสถานที่ที่เป็นสถาปัตยกรรมแบบจีน สวยงาม มั่นคง ร่มรื่น ปลอดภัย, การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบ เอื้อต่อการเรียนรู้ของสามเณรนักเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย, พื้นที่ในห้องเรียนเน้นมุมประสบการณ์ เช่น มุมการฟัง อ่าน เขียนภาษาจีน มุมการเรียนรู้วัฒนธรรมจีน และผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมาก ($3.5 \leq Md. \leq 4.4$) จำนวน 3 ตัวแปรย่อย ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีความยืดหยุ่นและจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนชาวจีน, อาคารประกอบ ครอบคลุมภารกิจ/กิจกรรม ให้บริการแก่ชุมชนชาวจีน หลากหลายกิจกรรม, และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นแหล่งเรียนรู้และการปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธศาสนาหายาน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอเตอร์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1	ผู้บริหารโรงเรียนต้องจบการศึกษาด้านการบริหาร การศึกษา มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรม รูปแบบที่ดีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรม
จีน (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
3	ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง มีความเข้าใจ ในหลักการจัดการศึกษา พร้อมทั้งจะเรียนรู้และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องในบริบทของ ความเป็นวัฒนธรรมและ ประเพณีจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
4	จัดระบบการคัดเลือกผู้สอนที่มี วิสัยทัศน์ และมีคุณวุฒิด้าน ภาษาจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
5	ด้านการบริหารการศึกษาใน ฐานะเป็นผู้บริหาร มีการศึกษา ภาษาจีนในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	เชียวครูและผู้มีประสบการณ์ ด้านภาษาจีนและตรงสาขาวิชา มาร่วมสอน และมีคุณวุฒิตรง กับวิชาที่สอน	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรม
จีน (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
7	ครูผู้สอนมีการพัฒนาความเป็นมืออาชีพด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนเพื่อการเปลี่ยนแปลงให้ทันยุคสมัย	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
8	ส่งเสริมทั้งผู้เรียนและผู้สอนให้ได้รับการพัฒนาภาษาจีนโดยการใช้เทคโนโลยี	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
9	ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรครูในการเข้ารับการอบรมภาษาจีนตามโอกาส	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
10	โรงเรียนมีการส่งครูและบุคลากรไปอบรมภาษาจีนอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ปี	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย ด้านการกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน จำนวน 10 ตัวแปรย่อย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีแนวโน้มความเป็นไปได้และมีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน (Mo.-Md.) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.0 ($Mo.- Md. \leq 1.0$) ทุกตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 6 ตัวแปรย่อย ได้แก่ ผู้บริหาร

โรงเรียนต้องจบการศึกษาด้านการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาจีน, ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรม รูปแบบที่ดีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน, ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษาพร้อมที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมและประเพณีจีน, จัดระบบการคัดเลือกผู้สอนที่มีวิสัยทัศน์ และมีคุณวุฒิด้านภาษาจีน, ด้านการบริหารการศึกษาในฐานะเป็นผู้บริหาร มีการศึกษาภาษาจีนในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด, ครูผู้สอนมีการพัฒนาความเป็นมืออาชีพด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนเพื่อการเปลี่ยนแปลงให้ทันยุคสมัย อยู่ในระดับมาก ($3.5 \leq Md. \leq 4.4$) จำนวน 4 ตัวแปรย่อย ได้แก่ เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ด้านภาษาจีนและตรงสาขาวิชาพร้อมสอน และมีคุณวุฒิตรงกับวิชาที่สอน, ส่งเสริมทั้งผู้เรียนและผู้สอนให้ได้รับการพัฒนาภาษาจีนโดยการใช้เทคโนโลยี, ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรครูในการเข้ารับการอบรมภาษาจีนตามโอกาส, และโรงเรียนมีการส่งครูและบุคลากรไปอบรมภาษาจีนอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ปี

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.-Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1	งบประมาณส่วนหนึ่งมาจากกองทุนคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
2	งบประมาณส่วนหนึ่งมาจากมูลนิธิของวัดในคณะสงฆ์จีนนิกาย	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
3	กองทุนเพื่อการศึกษา โดยพระคณาจารย์จีนธรรมปัญญาจริยาภรณ์ (เย็นเขียวมหาเถระ)	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.-Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
4	การบริจาคจากชุมชนชาวจีน องค์กร บริษัท ห้างร้านเอกชน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
5	การบริจาคของศรัทธา ประชาชนชาวจีน และคนไทย เชื้อสายจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	การอุปถัมภ์จากสมาคมตระกูล แซ่แห่งประเทศไทย	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
7	การเป็นเจ้าของภาพปฏิมากรรม สามัญจากหน่วยงานของรัฐ เอกชนและสมาคมตระกูลแซ่ แห่งประเทศไทย	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย ด้านการอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน จำนวน 7 ตัวแปรย่อย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีแนวโน้มความเป็นไปได้และมีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน (Mo.-Md.) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.0 ($Mo.-Md. \leq 1.0$) ทุกตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 1 ตัวแปรย่อย ได้แก่ การบริจาคของศรัทธาประชาชนชาวจีน และคนไทยเชื้อสายจีน และผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมาก ($3.5 \leq Md. \leq 4.4$) จำนวน 6 ตัวแปรย่อย ได้แก่ งบประมาณส่วนหนึ่งมาจากกองทุนคณะสงฆ์จีนิกายแห่งประเทศไทย, งบประมาณส่วนหนึ่งมาจากมูลนิธิของวัดในคณะสงฆ์จีนิกาย, กองทุนเพื่อการศึกษา โดยพระคณาจารย์จีนธรรมปัญญา

จริยาภรณ์ (เย็นเซี่ยวมหาเถระ), การบริจาคจากชุมชนชาวจีน องค์กร บริษัท ห้างร้านเอกชน, การอุปถัมภ์จากสมาคมตระกูลแซ่แห่งประเทศไทย, และการเป็นเจ้าของภาพภูเขิน ผ้าป่าสามัคคี จากหน่วยงานของรัฐ เอกชนและสมาคมตระกูลแซ่แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1	การจัดการศึกษาเฉพาะสำหรับพระภิกษุสามเณรนักเรียนจีนเท่านั้น	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
2	การสอนที่เน้นวัฒนธรรมจีน ประเพณีจีน และภาษาจีน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
3	ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรนักเรียนไปเป็นวิทยากรเผยแพร่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
4	ส่งเสริมให้มีการสอบแข่งขันภาษาจีนระดับประเทศ HSK เพื่อยกระดับการศึกษาโรงเรียน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
5	ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมจีนให้มีความทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยี	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
6	การบูรณาการพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน เข้ากับการเรียนการสอน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
(ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
7	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาภาษาจีน วัฒนธรรมจีน และหลักพระพุทธศาสนา มหายาน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
8	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนชาวจีน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
9	ส่งเสริมให้มีการศึกษาความเชื่อจารีตประเพณีต่างๆ ของจีน ตามที่ปรากฏในลัทธิของจีน	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
10	เสริมสร้างโรงเรียนนาร่องให้มีความพร้อมด้านภาษาจีน และมีความศักยภาพในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับนานาชาติ	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย ด้านการส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน 10 ตัวแปรย่อย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีแนวโน้มความเป็นไปได้และมีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน (Mo. - Md.) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.0 ($Mo.-Md. \leq 1.0$) ทุกตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความ

คิดเห็นต่อข้อความ อยู่ในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 1 ตัวแปรย่อย ได้แก่ การบูรณาการพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน เข้ากับการเรียนการสอน และผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อความ อยู่ในระดับมาก ($3.5 \leq Md. \leq 4.4$) จำนวน 9 ตัวแปรย่อย ได้แก่ การจัดการศึกษาเฉพาะสำหรับพระภิกษุสามเณรนักเรียนจีนเท่านั้น, การสอนที่เน้นวัฒนธรรมจีน ประเพณีจีน และภาษาจีน, ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรนักเรียนไปเป็นวิทยากรเผยแพร่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน, ส่งเสริมให้มีการสอบแข่งขันภาษาจีนระดับประเทศ HSK เพื่อยกระดับการศึกษาโรงเรียน, ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมจีนให้มีความทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยี, ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาภาษาจีนวัฒนธรรมจีนและหลักพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน, ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนชาวจีน, ส่งเสริมให้มีการศึกษาความเชื่อ จารีตประเพณีต่างๆ ของจีนตามที่ปรากฏในลัทธิของจีน, และส่งเสริมสร้างโรงเรียนนารองให้มีความพร้อมด้านภาษาจีน และมีศักยภาพในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับนานาชาติ

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการเน้นกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานที่เน้นบริบทวัฒนธรรมจีน

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.-Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอตล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1	มีการเน้นหลักพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานจีนนิกาย	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	เน้นการจัดการศึกษาเพื่อให้พระธรรมวินัยเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
3	ส่งเสริมให้สามเณรนักเรียนเป็นนักบวช ผู้มีศีล ผู้นำหลักธรรมพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานไปเผยแพร่แก่ประชาชน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
 จินนิกาย ด้านการเน้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามหายานที่เน้นบริบทวัฒนธรรมจีน
 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
4	ส่งเสริมเด็กที่ด้อยโอกาสเข้ามา มีส่วนร่วมในการสืบทอด พระพุทธศาสนามหายาน	5.0	5.0	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
5	เสริมสร้างความโดดเด่นทาง วิชาการพระพุทธศาสนา มหายานในระดับนานาชาติ	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	ส่งเสริมเครือข่ายการเผยแผ่ทาง ศาสนามหายานสู่สากล	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
7	เน้นการใช้ภาษาจีนในการ ปฏิบัติทางธรรมในพุทธศาสนา มหายาน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
8	วัดจีนเป็นศูนย์กลางการ ประกอบศาสนกิจ ประเพณีจีน และวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
9	ปลูกฝังให้สามเณรนักเรียน รัก และศรัทธาความเป็นนักบวชใน พุทธศาสนามหายาน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
10	มีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อ การส่งเสริมพุทธศาสนา มหายาน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า อັตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของ คณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการเน้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เน้นบริบทวัฒนธรรมจีน จำนวน 10 ตัวแปรย่อย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีแนวโน้มความเป็นไปได้และมีความ สอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และค่า ความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน (Mo.-Md.) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.0 ($Mo.- Md. \leq 1.0$) ทุกตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความ คิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 8 ตัวแปรย่อย ได้แก่ มีการเน้น หลักพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานจีนนิกาย, เน้นการจัดการศึกษาเพื่อให้พระธรรมวินัยเพื่อสืบทอด พระพุทธศาสนาที่ มหายาน, ส่งเสริมให้สามเณรนักเรียนเป็นนักบวช ผู้มีศีลผู้นำหลักธรรมพุทธศาสนา มหายานไปเผยแพร่แก่ประชาชน, ส่งเสริมเด็กที่ด้อยโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการสืบทอด พระพุทธศาสนาที่ มหายาน, เสริมสร้างความโดดเด่นทางวิชาการพระพุทธศาสนาที่ มหายานในระดับ นานาชาติ, วัดจีนเป็นศูนย์กลางการประกอบศาสนกิจ ประเพณีจีนและวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น, ปลุกฝังให้สามเณรนักเรียน รักและศรัทธาความเป็นนักบวชในพระพุทธศาสนาที่ มหายาน, มีการกำหนด วัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมพระพุทธศาสนาที่ มหายาน และผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ใน ระดับมาก ($3.5 \leq Md. \leq 4.4$) จำนวน 2 ตัวแปรย่อย ได้แก่ ส่งเสริมเครือข่ายการเผยแผ่ทางศาสนา มหายานสู่สากล, และเน้นการใช้ภาษาจีนในการปฏิบัติทางธรรมในพระพุทธศาสนาที่ มหายาน

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์อັตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์ จีนนิกาย ด้านการให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1	เน้นการมีส่วนร่วมกับชุมชนชาวจีน โดยเชิญคนในท้องถิ่นมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
2	มีการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนชาวจีน ผู้นำท้องถิ่นจีน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
3	เปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
4	เปิดโอกาสให้พระรุ้นใหม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนของคณะสงฆ์จีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
5	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เป็นไปตามวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวจีนที่โรงเรียนตั้งอยู่	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
6	มีการสร้างเครือข่ายกับชุมชนชาวจีนในการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
7	เชิญปราชญ์ในชุมชนชาวจีน ครูอาจารย์ที่เกษียณมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
8	มีการวางแผน กำหนดนโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนชาวจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
9	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
10	จัดกิจกรรมสัมพันธ์และข้อมูลข่าวสารระหว่างบ้าน โรงเรียน วัด และชุมชนชาวจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย ด้านการให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน จำนวน 10 ตัวแปรย่อย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีแนวโน้มความเป็นไปได้และมีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่า มัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน (Mo.-Md.) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.0 ($Mo.-Md. \leq 1.0$) ทุกตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 4 ตัวแปรย่อย ได้แก่ เปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีนได้เข้ามามีส่วนรับผิดชอบ ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา, มีการวางแผน กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนชาวจีน, โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ, จัดกิจกรรมสัมพันธ์และข้อมูลข่าวสารระหว่างบ้าน โรงเรียน วัด และชุมชนชาวจีน และผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมาก ($3.5 \leq Md. \leq 4.4$) จำนวน 6 ตัวแปรย่อย ได้แก่ เน้นการมีส่วนร่วมกับชุมชนชาวจีน โดยเชิญคนในท้องถิ่นมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา, มีการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนชาวจีน ผู้นำท้องถิ่นจีน, เปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีนได้เข้ามามีส่วนรับผิดชอบ ในการจัดกิจกรรม

ทางการศึกษา, มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เป็นไปตามวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวจีน ที่โรงเรียนตั้งอยู่, มีการสร้างเครือข่ายกับชุมชนชาวจีนในการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน, และเชิญปราชญ์ในชุมชนชาวจีน ครูอาจารย์ที่เกษียณมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1	ส่งเสริมครูได้เรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนชาวจีน เพื่อนำมาถ่ายทอดให้สามเณรนักเรียน	5.0	4.0	1	1	มาก	สอดคล้อง
2	ส่งเสริมพัฒนาสามเณรนักเรียน ให้มีความโดดเด่นทั้งการแต่งกายแบบจีน การอยู่ การฉันอาหาร ตลอดทั้งการมีมารยาททางสังคม	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
3	ส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ในเรื่องวัฒนธรรมประเพณีจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
4	ส่งเสริมการเรียนที่เน้นวิชาการ ศาสนามหายาน และวัฒนธรรมจีน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอดไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
5	ส่งเสริมและปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น ให้เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	ส่งเสริมการสอนทางโลกและทางธรรม ที่เน้นศิลปะประเพณีวัฒนธรรมจีน และภาษาจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
7	เน้นการนำองค์ความรู้ที่หลากหลายของวัฒนธรรมประเพณีจีนมาผสมผสานกับความรู้ในหลักธรรมมหายาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
8	จัดโอกาสให้ครูได้ศึกษาพระพุทศศาสนามหายานของคณะสงฆ์จีน ควบคู่ไปกับวิชาสามัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
9	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้การสนับสนุนอุดหนุนโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนในการพัฒนาบุคลากรในด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
10	ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนให้เข้มแข็ง เป็นโรงเรียนมาตรฐานของประเทศไทยและเป็นศูนย์กลางการศึกษาภาษาจีนของโลกด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย ด้านการส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน จำนวน 10 ตัวแปรย่อย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีแนวโน้มความเป็นไปได้และมีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน (Mo.-Md.) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.0 ($Mo.-Md. \leq 1.0$) ทุกตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 7 ตัวแปรย่อย ได้แก่ส่งเสริมพัฒนาสามเณรนักเรียนให้มีความโดดเด่นทั้งการแต่งกายแบบจีน การอยู่ การฉันอาหารตลอดทั้งการมีมารยาททางสังคม, ส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย ในเรื่องวัฒนธรรมประเพณีจีน, ส่งเสริมและปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น ให้เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน, ส่งเสริม

การสอนทางโลกและทางธรรม ที่เน้นศิลปะประเพณีวัฒนธรรมจีน และภาษาจีน, เน้นการนำองค์ความรู้ที่หลากหลายของวัฒนธรรมประเพณีจีนมาผสมผสานกับความรู้ในหลักสูตรมหาดาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง, สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้การสนับสนุนอุดหนุนโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนในการพัฒนาบุคลากรในด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน, ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนให้เข้มแข็ง เป็นโรงเรียนมาตรฐานของประเทศไทยและเป็นศูนย์กลางการศึกษาภาษาจีนของโลกด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน และผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมาก ($3.5 \leq Md. \leq 4.4$) จำนวน 3 ตัวแปรย่อย ได้แก่ ส่งเสริมครูได้เรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนชาวจีน เพื่อนำมาถ่ายทอดให้สามเณรนักเรียน, ส่งเสริมการเรียนที่เน้นวิชาการศาสนา มหายาน และวัฒนธรรมจีน, และจัดโอกาสให้ครูได้ศึกษาพระพุทธศาสนา มหายานของคณะสงฆ์จีนควบคู่ไปกับวิชาสามัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่งจีนนิกาย

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo. - Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1	เป็นโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย ที่เน้นการพัฒนานคนเพื่อช่วยเหลือสังคม	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	เสริมสร้างความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา มหายาน เพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่งจีนิกาย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
3	ปลูกฝังสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับบุคลากรในโรงเรียน เพื่อขัดเกลาจิตใจให้เห็นคุณค่าของการช่วยเหลือผู้อื่น โดยใช้หลักธรรมมหายาน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
4	ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อให้สามเณรนักเรียนของคณะสงฆ์จีนมีคุณสมบัติ ขยัน ซื่อสัตย์ กตัญญูสุ่งสังคม	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
5	โรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกายต้องทำให้เป็นบ้านหลอม พุ่มพักปลูกฝัง กฐนะเปียบให้สามเณรนักเรียน เพื่อหล่อหลอมขัดเกลาจิตใจ	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	สามเณรนักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกายไปช่วยเหลือสังคมได้ในด้านภาษาจีน และพุทธศาสนา มหายาน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
7	ส่งเสริมให้ศิษย์เก่าเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนและทางวัดของคณะสงฆ์จีนิกาย เพื่อปลูกจิตสำนึกการรักสถาบัน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่งจีนิกาย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.-Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
8	โรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย มีการช่วยเหลือสังคมด้วยการ สร้างศาสนทายาทที่เปี่ยม ปัญญาพุทธธรรมเข้ามาศึกษา เรียนรู้พุทธศาสนามหายาน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
9	เผยแผ่และทำนุบำรุง พระพุทธศาสนามหายานให้ เจริญงอกงาม และร่วมสร้าง สังคมพุทธธรรมด้วยการปฏิบัติ ตามแนวศีล 5 ที่มีความเข้มแข็ง	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
10	โรงเรียนกับชุมชนชาวจีนช่วย ส่งเสริมเด็กที่ด้อยโอกาสเข้ามา มีส่วนร่วมในการสืบทอด พระพุทธศาสนามหายาน ศึกษา ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และภาษาจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ของคณะสงฆ์จีนิกาย ด้านการส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่งจีนิกาย จำนวน 10 ตัวแปร ย่อย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีแนวโน้มความเป็นไปได้และมีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (Interquartile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และค่าความแตกต่าง ระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน (Mo.-Md.) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.0 ($Mo.-Md. \leq 1.0$) ทุกตัวแปรย่อย

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 10 ตัวแปรย่อย ได้แก่ เป็นโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย ที่เน้นการพัฒนาคนเพื่อช่วยเหลือสังคม,เสริมสร้างความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามหลักพุทธศาสนามหายาน เพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ, ปลูกฝังสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับบุคลากรในโรงเรียน เพื่อขัดเกลาจิตใจให้เห็นคุณค่าของการช่วยเหลือผู้อื่น โดยใช้หลักธรรมมหายาน, ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อให้สามเณรนักเรียนของคณะสงฆ์จีนมีคุณสมบัติ ขยัน ซื่อสัตย์ กตัญญู สู้สังคม, โรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกายต้องทำให้เป็นเข้าหาลอม ฟุ่มพุก ปลูกฝัง กฎระเบียบให้สามเณรนักเรียน เพื่อหล่อหลอมขัดเกลาจิตใจ,สามเณรนักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกายไปช่วยเหลือสังคมได้ในด้านภาษาจีน และพุทธศาสนามหายาน, ส่งเสริมให้ศิษย์เก่าเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนและทางวัดของคณะสงฆ์จีนนิกาย เพื่อปลูกจิตสำนึกการรักสถาบัน, โรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีการช่วยเหลือสังคมด้วยการสร้างศาสนทายาทที่เปี่ยมปัญญาพุทธธรรมเข้ามาศึกษาเรียนรู้พุทธศาสนามหายาน, เผยแผ่และทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา มหายานให้เจริญงอกงาม และร่วมสร้างสังคมพุทธธรรมด้วยการปฏิบัติตามแนวศีล 5 ที่มีความเข้มแข็ง, และโรงเรียนกับชุมชนชาวจีนช่วยส่งเสริมเด็กที่ด้อยโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการสืบทอดพระพุทธศาสนามหายาน ศึกษาประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และภาษาจีน

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการกำกับและติดตามโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1	มีการกำกับติดตามการรายงานประเมินตนของครูผู้สอน (SAR รายบุคคล) ในโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
2	มีการจัดทำรายงานสถิติข้อมูล จ.1,ร.1 ในโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย	5.0	5.0	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการกำกับและติดตามโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
3	จัดทำรายงานสถิติข้อมูล จ.3 สถิติข้อมูลโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
4	มีการจัดทำกรรออกข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ e-Citizen แล้วจัดส่งให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียนคณะสงฆ์จีนิกาย	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
5	มีการกำกับติดตามการรายงานผลการเรียนเฉลี่ย GPA ของผู้เรียนในทุกรายวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร และการสอบ HSK ภาษาจีน	5.0	5.0	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	มีการดำเนินการกำกับติดตามงานทุกฝ่ายในโรงเรียนให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย ด้านการกำกับและติดตามโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย จำนวน 6 ตัวแปรย่อย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีแนวโน้มความเป็นไปได้และมีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่า มัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ

1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน (Mo.-Md.) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.0 ($Mo.-Md. \leq 10$) ทุกตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 5 ตัวแปรย่อย ได้แก่ มีการจัดทำรายงานสถิติข้อมูล จ.1,ร.1 ในโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย, จัดทำรายงานสถิติข้อมูล จ.3 สถิติข้อมูลโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย, มีการจัดทำกรอกข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ e-Citizen แล้วจัดส่งให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียนคณะสงฆ์จีนนิกาย, มีการกำกับติดตามการรายงานผลการเรียนเฉลี่ย GPA ของผู้เรียนในทุกรายวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร และการสอบ HSK ภาษาจีน, มีการดำเนินการกำกับติดตามงานทุกฝ่ายในโรงเรียนให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย และผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมาก ($3.5 \leq Md. \leq 4.4$) จำนวน 1 ตัวแปรย่อย ได้แก่ มีการกำกับติดตามการรายงานประเมินตนของครูผู้สอน (SAR รายบุคคล) ในโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1	มีกระบวนการการตรวจสอบกำกับ ติดตาม การดำเนินงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
2	กำกับติดตาม กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน (KPI) มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของ
คณะสงฆ์จีนิกาย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
3	ส่งเสริมสนับสนุนและกำกับตรวจสอบการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนของหลักสูตร กิจกรรมการคัดเลือกและการพัฒนาครูด้านวัฒนธรรมจีน ภาษาจีน	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
4	การส่งเสริมสนับสนุนการดูแลพัฒนาสามเณรนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง และส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางด้านภาษาจีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
5	การให้ชุมชนชาวจีนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะทำงานติดตาม ประเมิน และแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีน	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของ
คณะสงฆ์จีนิกาย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
6	มีการวางแผนการนิเทศการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน โดยความร่วมมือของชุมชนชาวจีนร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศ มีการร่วมในการจัดทำเครื่องมือนิเทศติดตาม ประเมินผล	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
7	มีการส่งเสริมด้านวัฒนธรรมและภาษาจีนเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์หัตถ์ลักษณะโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์
จีนิกาย ด้านการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของ
คณะสงฆ์จีนิกาย (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ฐานนิยม (Mo.)	มัธยฐาน (Md.)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo.- Md.)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q.R.)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
8	การประกันคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย โดยการประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ.	5.0	5.0	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
9	การวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับหลักสูตรของการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย ที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาภาษาจีน โดยคำนึงถึงพัฒนาการในทุกด้านอย่างสมดุล	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง
10	มีเวทีสำหรับการนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาต่อไป	4.0	4.0	0	1	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของ คณะสงฆ์จีนนิกาย จำนวน 10 ตัวแปรย่อย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีแนวโน้มความ เป็นไปได้และมีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่า มัชฌิมฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัชฌิมฐาน ($Mo.-Md.$) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.0 ($Mo.-Md. \leq 1.0$) ทุกตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความ คิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 5 ตัวแปรย่อย ได้แก่ ส่งเสริม สนับสนุนการดูแลพัฒนาสามเณรนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง และส่งต่อเด็กที่มีความต้องการ พิเศษทางด้านภาษาจีน, การให้ชุมชนชาวจีนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะทำงาน ติดตาม ประเมิน และ แก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีน, มีการวางแผนการนิเทศการจัดการศึกษาของโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน โดยความร่วมมือของชุมชนชาวจีนร่วมเป็น คณะกรรมการนิเทศ มีการร่วมในการจัดทำเครื่องมือนิเทศ ติดตาม ประเมินผล, มีการส่งเสริมด้าน วัฒนธรรมและภาษาจีนเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นไป ตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด, การประกันคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยการ ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ และผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อข้อคำถาม อยู่ในระดับมาก ($3.5 \leq Md. \leq 4.4$) จำนวน 5 ตัวแปรย่อย ได้แก่ มีกระบวนการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน, การให้ชุมชนชาวจีน เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะทำงาน ติดตามประเมิน และแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีน, ส่งเสริมสนับสนุนการดูแลพัฒนาสามเณรนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง และส่งต่อเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษทางด้านภาษาจีน, การวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับหลักสูตร ของการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน ที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาภาษาจีน โดยคำนึงถึงพัฒนาการในทุกด้านอย่างสมดุล, และมีเวทีสำหรับการนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาต่อไป

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยอนาคต เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน แบ่งเป็น 7 กลุ่มๆ ละ 3 คน ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มที่ 2 กลุ่มเจ้าอาวาสที่โรงเรียนตั้งอยู่ กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้บริหารคณะสงฆ์จีนนิกาย กลุ่มที่ 4 กลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มที่ 5 กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา กลุ่มที่ 6 กลุ่มศิษย์เก่า และกลุ่มที่ 7 กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย เช่นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาคูณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยวิธีการเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยพิจารณาจากคุณวุฒิประสบการณ์ด้านบริหารการศึกษา ด้านการบริหารโรงเรียนหรือมีความเกี่ยวข้องกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยมีกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ช่วยพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview) ในรอบที่ 1 และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ในรอบที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยการสัมภาษณ์ด้วยตนเองและสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ส่งแบบสอบถามทาง e-mail ทาง line และเก็บรวบรวมด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

การวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ครั้งนี้เป็นการวิจัยอนาคต พบว่า มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ตามความต้องการของชุมชนและคณะสงฆ์จีนนิกาย ประกอบด้วย 10 ด้าน 90 ตัวแปรย่อย ได้แก่

1. การจัดสภาพแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน มีจำนวน 7 ตัวแปรย่อย โรงเรียนจัดตั้งอยู่ในวัดจีน ที่ธรณีสงฆ์จีน หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา มหาสถาน อาคารสถานที่ที่เป็นสถาปัตยกรรมแบบจีน สวยงาม มั่นคง ร่มรื่น ปลอดภัย การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบ เอื้อต่อการเรียนรู้ของสามเณรนักเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย การจัดสภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีความยืดหยุ่นและจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนชาวจีน อาคารประกอบ ครอบคลุมภารกิจ/กิจกรรม ให้บริการแก่ชุมชนชาวจีนหลากหลายกิจกรรม มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นแหล่งเรียนรู้และการปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา มหาสถาน พื้นที่ในห้องเรียนเน้นมุมประสบการณ์ เช่น มุมการฟัง อ่าน เขียนภาษาจีน มุมการเรียนรู้วัฒนธรรมจีน

2. การกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน มีจำนวน 10 ตัวแปรย่อย ผู้บริหารโรงเรียนต้องจบการศึกษาด้านการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาจีน ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรม รูปแบบที่ดีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษา พร้อมทั้งจะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมและประเพณีจีน จัดระบบการคัดเลือกผู้สอนที่มีวิสัยทัศน์ และมีคุณวุฒิด้านภาษาจีนด้านการบริหารการศึกษาในฐานะเป็นผู้บริหาร มีการศึกษาภาษาจีนในระดับปริญญาโท ปริญญาเอกตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มีการเชิญครูและผู้มีประสบการณ์ด้านภาษาจีนและตรงสาขาวิชามาร่วมสอน และมีคุณวุฒิตรงกับวิชาที่สอน ครูผู้สอนมีการพัฒนาความเป็นมืออาชีพด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนเพื่อการเปลี่ยนแปลงให้ทันยุคสมัย ส่งเสริมทั้งผู้เรียนและผู้สอนให้ได้รับการพัฒนาภาษาจีนโดยการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรครูในการเข้ารับการอบรมภาษาจีนตามโอกาส โรงเรียนมีการส่งครูและบุคลากรไปอบรมภาษาจีนอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ปี

3. การอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน มีจำนวน 7 ตัวแปรย่อย งบประมาณส่วนหนึ่งมาจากกองทุนคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย งบประมาณส่วนหนึ่งมาจากมูลนิธิของวัดในคณะสงฆ์จีนนิกาย กองทุนเพื่อการศึกษา โดยพระคณาจารย์จีนธรรมปัญญาจริยาภรณ์ (เย็น เขี้ยวมหาเถระ) การบริจาคจากชุมชนชาวจีน องค์กร บริษัท ห้างร้านเอกชน การบริจาคของศรัทธาประชาชนชาวจีน และคนไทยเชื้อสายจีน การอุปถัมภ์จากสมาคมตระกูลแซ่แห่งประเทศไทย การเป็นเจ้าของภาพภิกษุผ้าป่าสามัคคี จากหน่วยงานของรัฐ เอกชนและสมาคมตระกูลแซ่แห่งประเทศไทย

4. การส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีจำนวน 10 ตัวแปรย่อย การจัดการศึกษาเฉพาะสำหรับพระภิกษุสามเณรนักเรียนจีนเท่านั้น การสอนที่เน้นวัฒนธรรมจีน ประเพณีจีน และภาษาจีน ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรนักเรียนไปเป็นวิทยากรเผยแพร่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน ส่งเสริมให้มีการสอบแข่งขันภาษาจีนระดับประเทศ HSK เพื่อยกระดับ

การศึกษาโรงเรียน ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมจีน ให้มีความทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยี การบูรณาการพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน เข้ากับการเรียน การสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาภาษาจีน วัฒนธรรมจีนและหลักพระพุทธศาสนา มหายาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนชาวจีน ส่งเสริมให้มีการศึกษาความเชื่อ จารีตประเพณีต่างๆ ของจีนตามที่ปรากฏในลัทธิของจีน เสริมสร้างโรงเรียนนาร่องให้มีความพร้อมด้านภาษาจีน และมี ศักยภาพในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับนานาชาติ

5. การเน้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มหายาน มีจำนวน 10 ตัวแปรย่อย มีการเน้น หลักพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานจีนิกาย เน้นการจัดการศึกษาเพื่อให้พระธรรมวินัยเพื่อสืบทอด พระพุทธศาสนา มหายาน ส่งเสริมให้สามเณรนักเรียนเป็นนักบวช ผู้มีศีล ผู้นำหลักธรรมพุทธศาสนา มหายานไปเผยแพร่แก่ประชาชน ส่งเสริมเด็กที่ด้อยโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการสืบทอด พระพุทธศาสนา มหายาน เสริมสร้างความโดดเด่นทางวิชาการพระพุทธศาสนา มหายานในระดับ นานาชาติ ส่งเสริมเครือข่ายการเผยแพร่ทางศาสนา มหายานสู่สากล เน้นการใช้ภาษาจีนในการปฏิบัติ ทางธรรมในพุทธศาสนา มหายาน วัดจีนเป็นศูนย์กลางการประกอบศาสนกิจ ประเพณีจีนและ วัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น ปลุกฝังให้สามเณรนักเรียน รักและศรัทธาความเป็นนักบวชในพุทธศาสนา มหายาน มีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมพุทธศาสนา มหายาน

6. การให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน มีจำนวน 10 ตัวแปรย่อย เน้นการมีส่วนร่วมกับชุมชนชาวจีน โดยเชิญคนในท้องถิ่นมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มีการ ติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนชาวจีน ผู้นำท้องถิ่นจีน เปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีนได้เข้ามามีส่วน รับผิดชอบ ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา เปิดโอกาสให้พระรุ่นใหม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา โรงเรียนของคณะสงฆ์จีน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เป็นไปตามวัฒนธรรมท้องถิ่นของ ชาวจีนที่โรงเรียนตั้งอยู่ มีการสร้างเครือข่ายกับชุมชนชาวจีนในการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เชิญปราชญ์ในชุมชนชาวจีน ครูอาจารย์ที่เกษียณมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มีการวางแผน กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนชาวจีน โรงเรียนเปิด โอกาสให้ชุมชนชาวจีน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็น ทางการ จัดกิจกรรมสัมพันธ์และข้อมูลข่าวสารระหว่างบ้าน โรงเรียน วัด และชุมชนชาวจีน

7. การส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน มีจำนวน 10 ตัวแปรย่อย ส่งเสริมครูได้ เรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนชาวจีน เพื่อนำมาถ่ายทอดให้สามเณรนักเรียน ส่งเสริมพัฒนา สามเณรนักเรียนให้มีความโดดเด่นทั้งการแต่งกายแบบจีน การอยู่ การฉันอาหาร ตลอดทั้งการ มีมารยาททางสังคม ส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย ในเรื่องวัฒนธรรมประเพณีจีน ส่งเสริมการเรียนที่เน้นวิชาการศาสนา มหายาน และวัฒนธรรมจีน ส่งเสริมและปลุกฝังเรื่องวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น ให้เป็นเอกลักษณ์

ของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการสอนทางโลกและทางธรรม ที่เน้นศิลปะประเพณีวัฒนธรรมจีน และภาษาจีน เน้นการนำองค์ความรู้ที่หลากหลายของวัฒนธรรมประเพณีจีนมาผสมผสานกับความรู้ ในหลักสูตรมหายาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง จัดโอกาสให้ครูได้ศึกษาพระพุทธศาสนา มหายานของคณะสงฆ์จีน ควบคู่ไปกับวิชาสามัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้การสนับสนุนอุดหนุนโรงเรียนของ คณะสงฆ์จีนในการพัฒนาบุคลากรในด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาระบบบริหาร วิทยาลัยให้เข้มแข็ง เป็นโรงเรียนมาตรฐานของประเทศไทยและเป็นศูนย์กลางการศึกษาภาษาจีนของ โลกด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน

8. การส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่งจีนิกาย มีจำนวน 10 ตัวแปรย่อยเป็น วิทยาลัยของคณะสงฆ์จีนิกาย ที่เน้นการพัฒนาคนเพื่อช่วยเหลือสังคม เสริมสร้างความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามหลักพุทธศานามหายาน เพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ ปลุกฝังสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับบุคลากรในโรงเรียน เพื่อขัดเกลาจิตใจให้เห็นคุณค่าของการช่วยเหลือ ผู้อื่น โดยใช้หลักสูตรมหายาน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อให้สามเณรนักเรียนของคณะสงฆ์จีนมี คุณสมบัติ ขยัน ซื่อสัตย์ กตัญญูสุสั้งคม โรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย ต้องทำให้เป็นบ้านหลอม พุ่มพัก ปลุกฝัง ภาวะเยียบให้สามเณรนักเรียน เพื่อหล่อหลอมขัดเกลาจิตใจ สามเณรนักเรียนที่จบ การศึกษาจากโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกายไปช่วยเหลือสังคมได้ในด้านภาษาจีน และพุทธศานา มหายาน ส่งเสริมให้ศิษย์เก่าเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนและทางวัดของคณะสงฆ์จีนิกาย เพื่อปลุกจิตสำนึกการรักษาสถาบัน โรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย มีการช่วยเหลือสังคมด้วยการ สร้างศาสนทายาทที่เปี่ยมปัญญาพุทธธรรมเข้ามาศึกษาเรียนรู้พุทธศานามหายาน เผยแผ่และ ทำนุบำรุงพระพุทธศานามหายานให้เจริญงอกงาม และร่วมสร้างสังคมพุทธธรรมด้วยการปฏิบัติ ตามแนวศีล 5 ที่มีความเข้มแข็ง โรงเรียนกับชุมชนชาวจีนช่วยส่งเสริมเด็กที่ด้อยโอกาสเข้ามามีส่วนร่วม ในการสืบทอดพระพุทธศานามหายาน ศึกษาประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และภาษาจีน

9. การกำกับและติดตามโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์ จีนิกายมีจำนวน 6 ตัวแปรย่อย มีการกำกับติดตามการรายงานประเมินตนเองครูผู้สอน (SAR รายบุคคล) ในโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย มีการจัดทำรายงานสถิติข้อมูล จ.1,ร.1 ในโรงเรียนของ คณะสงฆ์จีนิกาย จัดทำรายงานสถิติข้อมูล จ.3 สถิติข้อมูลโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย มีการจัดทำกรอกข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ e-Citizen แล้วจัดส่งให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียนคณะสงฆ์จีนิกาย มีการกำกับติดตามการรายงานผลการเรียน เฉลี่ย GPA ของผู้เรียนในทุกรายวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร และการสอบ HSK ภาษาจีน มีการ ดำเนินการกำกับติดตามงานทุกฝ่ายในโรงเรียนให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย

10. การตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีจำนวน 10 ตัวแปรย่อย มีกระบวนการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน กำกับติดตาม กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน (KPI) มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน การส่งเสริมสนับสนุนและกำกับตรวจสอบการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนของหลักสูตร กิจกรรมการคัดเลือกและการพัฒนาครูด้านวัฒนธรรมจีน ภาษาจีน ส่งเสริมสนับสนุนการดูแลพัฒนาสามเณรนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง และส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางด้านภาษาจีน การให้ชุมชนชาวจีนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะทำงาน ติดตาม ประเมิน และแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีน มีการวางแผนการนิเทศการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน โดยความร่วมมือของชุมชนชาวจีนร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศ มีการร่วมในการจัดทำเครื่องมือนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ส่งเสริมด้านวัฒนธรรมและภาษาจีน เพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด การประกันคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยการประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. การวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับหลักสูตรของการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน ที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาภาษาจีน โดยคำนึงถึงพัฒนาการในทุกด้านอย่างสมดุล มีเวทีสำหรับการนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาต่อไป

การอภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเรื่อง อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีประเด็นที่สำคัญสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ประกอบด้วย 10 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดสภาวะแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน 2) การกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน 3) การอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน 4) การส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา 5) การเน้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหายาน 6) การให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน 7) การส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน 8) การส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่ง

- จिनนิกาย 9) การกำกับและติดตามโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จिनนิกาย
10) การตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของคณะสงฆ์จिनนิกาย

ทั้งนี้เนื่องมาจาก การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ในประเทศเพื่อเตรียมกำลังคนให้พร้อมในการเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยสู่เวทีเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ การศึกษายังมีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาเยาวชนให้เทียบพร้อมไปด้วยองค์ประกอบทุกด้าน ทั้งด้านทักษะ ความรู้ จริยธรรม คุณธรรม วัฒนธรรมสังคม ภาษา เทคโนโลยีฯ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการศึกษาในยุค Thailand 4.0 ต้องทำให้เขาเป็นคนที่รักที่จะเรียน มีคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย นั่นก็คือการสร้างคนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นทักษะในการคิดวิเคราะห์เป็นหลัก จากความสำคัญดังกล่าว การบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จिनนิกาย จะต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น โดยการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จिनนิกาย ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนจะสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จिनนิกาย ให้มีความพร้อมในการศึกษาต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการนั้น จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การผลิตสื่อที่มีในท้องถิ่น การใช้แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน และการใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นเหล่านี้ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษาพร้อมที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มองเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา มีการส่งเสริมทั้งผู้เรียนและผู้สอนให้ได้รับการพัฒนาภาษาจีนโดยใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรครูในการเข้ารับการอบรมภาษาจีนตามโอกาส สนับสนุนเปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา รวมถึงการจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นแหล่งเรียนรู้ และการปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธศาสนาตามหาญาณ สอดคล้องกับบริบทของชุมชนชาวจีน จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จिनนิกาย มีกระบวนการการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน (KPI) มาตรฐานการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและพัฒนา ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จिनนิกาย ตลอดจนส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาระหว่างโรงเรียน บ้าน วัด ชุมชน องค์กร ท้องถิ่น หน่วยงานทั้งภาครัฐ

และเอกชน เหล่านี้จะส่งผลให้สามเณรนักเรียนมีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่ชัดเจน ในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถนะรวมไปถึงเรื่องของเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของโรงเรียน โดยให้โรงเรียน ทุกโรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนดของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ได้กำหนดการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ.2554 - 2558) ที่สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเรื่องของเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของโรงเรียนขึ้น ทั้งนี้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ได้ใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ทำให้เกิดกระบวนการปฏิรูปการศึกษาไทยทั้งระบบ ได้แก่ การปฏิรูป โครงสร้างการบริหารจัดการ การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอน การกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นต้น เพื่อนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ที่เน้น คุณธรรมนำความรู้ แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) กำหนดวัตถุประสงค์ ของการศึกษา ดังนี้ 1) พัฒนาการศึกษารอบด้าน และสมดุลเพื่อเป็นฐานของการพัฒนา 2) เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ 3) เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อม ของสังคมเพื่อเป็นฐานพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ณรงค์ ศรีไชยกุล เรื่องอัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประชาวิद्याคาร ตำบลอุโลกสีห์มื่น อำเภอนาทม จังหัดกาญจนบุรี พบว่า แต่ละ องค์ประกอบควรให้ความสำคัญ ดังนี้ 1) อัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน 2) ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) คุณภาพการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนกับคุณภาพการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของเฮนส์ (Heyns) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า ระบบ การบริหารเชิงคุณภาพที่สำคัญ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความเป็นมาและความสำคัญของการนำมา ระบบ การบริหารเชิงคุณภาพมาประยุกต์ใช้กับโรงเรียนมาตรฐานสากล และได้นำเสนอระบบการบริหาร เชิงคุณภาพที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการบริหารองค์กรเพื่อความเป็นเลิศ องค์ประกอบมาตรฐาน ความเป็นเลิศ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2) แผนงานมุ่งเน้นลูกค้าและการตลาด 4) ข้อมูลข่าวสารและ การวิเคราะห์ 5) มุ่งเน้นทรัพยากรมนุษย์ 6) กระบวนการบริหารจัดการ และ 7) ผลลัพธ์และจากการ ดำเนินการ ที่จัดทำโดยหน่วยงานตรวจสอบด้านการศึกษาประเทศสก็อตแลนด์ (HM Inspectorate of Education) ได้นำหลักการการบริหารเชิงคุณภาพ (Quality Management in Education: QMIE) มาประยุกต์ใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาโดย กำหนดเป็นคำถาม 6 คำถาม เพื่อใช้ในการ ประเมินคุณภาพการศึกษา ได้แก่ 1) ผลลัพธ์ที่สำคัญที่ต้องการผลสัมฤทธิ์ 2) ผลการปฏิบัติบรรลุ ตามความต้องการของผู้มีส่วนใดส่วนเสียอย่างไร 3) กระบวนการในการส่งมอบผลผลิตทางการศึกษา

มีการปฏิบัติได้ดีมาน้อยเพียงใด 4) กระบวนการบริหารจัดการขององค์กรดีมากน้อยเพียงใด 5) ภาวะผู้นำขององค์กรเป็นอย่างไร และ 6) อะไรคือขีดความสามารถในการพัฒนาองค์กร จะเห็นว่าเป็นแนวทางพัฒนาและบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้มีการประยุกต์หลักการที่มีความสัมพันธ์ของคำถาม และเครื่องมือที่ใช้ให้ได้ผลสัมฤทธิ์ต่อจากระบบการบริหารเชิงคุณภาพเพื่อความเป็นเลิศขององค์กรมาประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์กรด้านการศึกษา เพื่อนำไปสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล

จากผลการวิจัยทั้ง 10 ด้าน สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1. การจัดสถานะแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกประเด็น ทั้งนี้เนื่องมาจาก การจัดสถานะแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน เป็นปัจจัยสำคัญในการเอื้อต่อการเป็นแหล่งเรียนรู้และการปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธศาสนาหายาน รวมไปถึงอาคารประกอบครอบคลุมภารกิจ/กิจกรรมให้บริการแก่ชุมชนได้หลากหลายกิจกรรม ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องมีการจัดอาคารที่เป็นสถาปัตยกรรมที่สวยงาม มั่นคง ร่มรื่น ปลอดภัย และจัดตั้งอยู่ในวัดจีน ที่ธรณีสงฆ์จีนหรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนาหายาน มีสภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนมีความยืดหยุ่น พื้นที่ในห้องเรียนเน้นมุมประสบการณ์ เช่น มุมการฟังอ่าน เขียนภาษาจีน มุมการเรียนรู้วัฒนธรรมจีน และให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนชาวจีน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ สุปล อนามัย ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ใน 2 ด้าน ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ซึ่งประกอบด้วยสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน และ 2) สภาพแวดล้อมด้านวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย บรรยากาศในชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับพื้นที่ในห้องเรียนเน้นมุมประสบการณ์ เช่น มุมการฟังอ่าน เขียนภาษาจีน มุมการเรียนรู้วัฒนธรรมจีน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบรูเนอร์ (Bruner) เชื่อว่าพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กเกิดจากกระบวนการภายในอินทรีย์ (Organism) เน้นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมเด็ก ซึ่งจะพัฒนาการได้ดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก และทฤษฎีของ Bruner เน้นหลักกระบวนการคิด ซึ่งประกอบด้วย 4 ข้อ คือ แรงจูงใจ (motivation) โครงสร้าง (Structure) ลำดับขั้นความต่อเนื่อง (Sequence) และการเสริมแรง (Reinforcement) สำหรับในหลักการที่เป็นโครงสร้างของความรู้มนุษย์ แบ่งขั้นตอนพัฒนาการในการเรียนรู้ของมนุษย์ออกเป็น 3 ขั้นตอนด้วยกัน ซึ่งคล้ายคลึงกับพัฒนาการของ Piaget ได้แก่ 1) ขั้นกระทำ (Enactive Stage) เด็กเรียนรู้จากการกระทำและการสัมผัส 2) ขั้นคิดจินตนาการหรือสร้างมโนภาพ (Piconic

Stage) เด็กเกิดความคิดจากการรับรู้ตามความเป็นจริง และความคิดจากจินตนาการ และ 3) ขั้นใช้สัญลักษณ์และความคิดรวบยอด (Symbolic Stage) เด็กเริ่มเข้าใจการเรียนรู้ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ รอบตัวและพัฒนาความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ ศรีอุทธา ได้ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่นพบว่า 1) สภาพการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 ด้านตามลำดับ คือด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา ด้านกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อม ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา 2) ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ คือ การร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา และด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา 3) ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมีดังนี้ คือ 3.1 ควรให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน 3.2 ควรจัดให้มีการอบรมและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญในการจัดกิจกรรม 3.3 ควรจัดตั้งองค์กรหรือคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบและประสานงานกับฝ่ายต่างๆ 3.4 ควรกำหนดนโยบายแผนงาน และการจัดงบประมาณของโรงเรียนให้ชัดเจนและพอเพียง 3.5 ผู้บริหารควรให้ความสนใจเอาใจใส่ และติดตามผลอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร กระพี้แดง ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาแนวการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาและชุมชน ด้านการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ด้านการร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม ข้อเสนอแนะการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ โดยภาพรวมมีดังนี้ ควรจัดงานด้านวิชาการ เกี่ยวกับกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้นักเรียนได้เลือกเรียนอย่างหลากหลายมีคณะกรรมการวางแผน การจัดการเกี่ยวกับขยะทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้ต่อเนื่อง ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้ชัดเจน และจัดอบรมให้มีการวางแผนและการทำงานเป็นหมู่คณะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทนงสิทธิ์ แสงเรือง ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนโรงเรียนสายธรรมจันทร์ พบว่า หลังการดำเนินการพัฒนาตามโครงการการพัฒนาสภาพบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร และด้านวิชาการแล้ว ครูอาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการไปในทางที่ดี ผลการพัฒนาทำให้โรงเรียนสวยงาม มีที่ระบายน้ำ อาคารสถานที่เรียบร้อยสวยงาม ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาด อาคาร

เรียน และอาคารประกอบมีความเหมาะสมมีแหล่งวิชาความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนเต็มไปด้วยบรรยากาศการเรียนและบรรยากาศทางวิชาการ เด็กสามารถศึกษาหาความรู้ได้ทุกที่ ครู อาจารย์สามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ทั้งในห้องสมุดและในหมวดวิชาการ โรงเรียนจึงมีครูพูดไม่ได้ขึ้นบรรยากาศการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน ครู อาจารย์ มีความสุขในการทำงานเพราะโรงเรียนเรียบริบร้อยอยู่ในสภาพดี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในหมวดวิชาสำคัญๆ 5 หมวดวิชา คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า จากการพัฒนาสภาพบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ในโรงเรียนสายธรรมจันท์ จะส่งผลให้กระบวนการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ทำให้มีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในรายวิชาการต่างๆก่อนและหลังการดำเนินการ สรุปได้ว่า บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการเรียนการสอนของนักเรียนและส่งผลให้ผลการเรียนของ โรงเรียนสูงขึ้นทุกรายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรายุคุณสีบพงษ์ ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนพงษ์สิริวิทยา จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อนและด้านการบริหารงาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนพงษ์สิริวิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศพบว่า ไม่แตกต่างกัน โดยนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านอาคารสถานที่ที่นักเรียนชาย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนโรงเรียนพงษ์สิริวิทยาจังหวัดชลบุรี โดยรวมด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงด้านเดียวที่ไม่แตกต่างคือ ด้านกลุ่มเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวัน มุสิกบุตร ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่สภาพแวดล้อมในห้องเรียน สภาพแวดล้อมด้านการบริหารสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ พบว่า โดยรวมและรายด้านจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรีจำแนกตามเพศ พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาร์สเด็น (Marsden) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในด้านความปลอดภัยทางสิ่งแวดล้อม และความมีระเบียบของเตียงากจนในโรงเรียนทางทิศใต้ ของแคลิฟอร์เนีย โดยทำการเก็บตัวอย่างในกลุ่มนักเรียนจำนวน 256คน ใน 10 โรงเรียน ซึ่งพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน

มีความสัมพันธ์ทางลบกับความสำเร็จของนักเรียน แต่พฤติกรรมของนักเรียนที่ยากจน มีบทบาทที่สำคัญในการสนับสนุนในการรักษาระเบียบวินัยอย่างดี

2. การกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกประเด็น ทั้งนี้เนื่องมาจากการกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องจบการศึกษาด้านการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาจีน ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรม รูปแบบที่ดีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษา พร้อมทั้งจะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมและประเพณีจีน จัดระบบการคัดเลือกผู้สอนที่มีวิสัยทัศน์ และมีคุณวุฒิด้านภาษาจีนรวมถึงด้านการบริหารการศึกษาในฐานะเป็นผู้บริหาร มีการศึกษาภาษาจีนในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มีการเชิญครูและผู้มีประสบการณ์ด้านภาษาจีนและตรงสาขาวิชามาร่วมสอน และมีคุณวุฒิตรงกับวิชาที่สอน ครูผู้สอนมีการพัฒนาความเป็นมืออาชีพด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนเพื่อการเปลี่ยนแปลงให้ทันยุคสมัย มีการส่งเสริมทั้งผู้เรียนและผู้สอนให้ได้รับการพัฒนาภาษาจีนโดยการใช้เทคโนโลยี มีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรครูในการเข้ารับการอบรมภาษาจีนตามโอกาส โรงเรียนมีการส่งครูและบุคลากรไปอบรมภาษาจีนอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ปี ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พระมหาไพฑูริย์ อินวันนา ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กลุ่ม 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญโดยรวมต้องมี 4 ด้านคือ การเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร และการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมรวมถึงการประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมด้านเทคโนโลยี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาสิริวิชัย ปณญาปสุโต ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาตามทัศนะของครูผู้สอน พบว่า การใช้ภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จะต้องสร้างแรงบันดาลใจและการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล อีกทั้งยังมีการเชิญครูและผู้มีประสบการณ์ตรงสาขาวิชามาร่วมสอนและมีคุณวุฒิตรงกับวิชาที่สอน มีการพัฒนาครูให้มีความเป็นมืออาชีพเพื่อการเปลี่ยนแปลงให้ทันยุคสมัย มีการส่งเสริมทั้งผู้เรียนและผู้สอนให้ได้รับการพัฒนาภาษาจีนโดยการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรครูในการเข้ารับการอบรมภาษาจีนตาม

โอกาส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูปลัดจันทน์ ทนตจิตโต (ต่อนโสกรี) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการด้านการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครพนมพบว่า ผลการวิจัยความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่า มีความคิดเห็น 3 ด้าน คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านวัสดุสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับ พระนิกร อินทปัญโญ (จอมพะเนิน) ที่ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า ด้านหลักสูตร ด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา ด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านกระบวนการเรียนรู้ ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่วนสำหรับนักเรียนพบว่า ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ด้านกระบวนการเรียนรู้ต้องส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านหลักสูตรควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ ด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาควรจัดการอบรมนิเทศวิธีการผลิตสื่อที่หลากหลาย ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาควรออกแบบเครื่องมือการวัดผล และประเมินผลให้สอดคล้องกับความรู้ของผู้เรียน มีระเบียบกฎเกณฑ์ในการทดสอบและด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ควรแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบส่วนแนวทางในการพัฒนางานวิชาการตามข้อเสนอแนะของนักเรียน ด้านหลักสูตรควรให้เพิ่มเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน จัดตำราเรียนให้ครบถ้วนทุกเนื้อหาวิชา ด้านกระบวนการเรียนรู้ครูควรใส่ใจในการสอนให้มาก ด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาควรมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาควรประกาศผลทดสอบตามวันและเวลาที่กำหนดและด้านการประกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัคราธร สังมณีโชติ ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชน ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยด้านมุ่งมิตรสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านมุ่งกิจสัมพันธ์ 2) ประสิทธิภาพคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชนพบว่า มีประสิทธิภาพสูง จำนวน 11 โรงเรียน และมีประสิทธิภาพต่ำกว่า 1 โรงเรียน 3) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชนพบว่า ชุมชนต้องการเห็นผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงาน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น และต้องการเห็นผู้บริหารบริหารงานแบบกัลยามิตร โดยให้ความเป็นกันเองและ

ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานและสร้างบรรยากาศทำงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ เพิ่มประยูร ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีจำแนกตามประสบการณ์ พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิดา นกเกิด ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทรรศนะของครูสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. การอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกประเด็น ทั้งนี้เนื่องมาจากงบประมาณส่วนหนึ่งมาจากกองทุนคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย ส่วนหนึ่งมาจากมูลนิธิของวัดในคณะสงฆ์จีนนิกาย จากกองทุนเพื่อการศึกษา โดยพระคณาจารย์จีนธรรมปัญญาจริยาภรณ์ (เย็นเซียมหาเถระ) รวมไปถึงการบริจาคจากชุมชนชาวจีน องค์กร บริษัท ห้างร้านเอกชน การบริจาคของศรัทธาประชาชนชาวจีน และคนไทยเชื้อสายจีน การอุปถัมภ์จากสมาคมตระกูลแซ่แห่งประเทศไทย และการเป็นเจ้าของภาพภคินี ผ้าป่าสามัคคีจากหน่วยงานของรัฐ เอกชน และสมาคมตระกูลแซ่แห่งประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บวร พิมพัญญู ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านคำแดง อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่าได้มีการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม 3 กิจกรรม คือ การจัดหาทุนซื้อครุภัณฑ์ทางการศึกษากิจกรรมสร้างหลักสูตรท้องถิ่น และกิจกรรมช่วยสอนอาชีพในโรงเรียน การพัฒนาการดำเนินการได้ผลเป็นที่น่าพอใจในภาพรวม การพัฒนาโดยใช้พลังร่วมอย่างสร้างสรรค์ด้วยการประชุมแบบเทคนิค AIC ส่งผลให้โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันสามารถสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและร่วมกันดำเนินกิจกรรมจนบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูศักดิ์ น้อยทา ศึกษาความรู้ความเข้าใจและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจแบบมุ่งเน้นผลงานโดยเฉลี่ยค่อนข้างต่ำและแนวโน้มของการกระจายค่อนข้างมาก 2) ผู้บริหารมีความต้องการในการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านทักษะพื้นฐานการ

บริหารงบประมาณและที่น้อยที่สุด คือ ด้านศักยภาพในการบริหารงบประมาณ 3) ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า เพศ วุฒิการศึกษา การอบรมและขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลงานไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิธิ เอียวศรีวงศ์ ที่กล่าวไว้ว่าเกิดจากการที่คนเข้าไม่ถึงทรัพยากรความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์จึงถูกสร้างขึ้นเพื่อทำให้คนที่เข้าไม่ถึงทรัพยากรได้เข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้น แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากระบบอุปถัมภ์นั้นจะส่งผลให้ทำให้การกระจายรายได้เกิดความเหลื่อมล้ำ เช่น การจะสร้างถนน ชุมชนที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักการเมืองก็จะได้ก่อน ซึ่งก็จะก่อให้เกิดผลเสียในเรื่องของการกระจายทรัพยากรมากขึ้น และเมื่อมีการอุปถัมภ์ที่ผูกขาดเพียงกลุ่มเดียวก็จะทำให้กลุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ไม่สามารถเข้าถึงทรัพยากรนั้นได้จึงกลายเป็นวงจรหมุนเวียนกันระหว่างการเข้าไม่ถึงทรัพยากรการพยายามหาแหล่งความช่วยเหลือจากผู้ให้ความอุปถัมภ์และการเกิดความเหลื่อมล้ำจากการกระจายทรัพยากรสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ ในเรื่อง “ลักษณะอุปนิสัยของคนไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ” ได้กล่าวว่า คนไทยมีลักษณะอุปนิสัยที่ยึดมั่นในระบบอุปถัมภ์ ซึ่งเห็นได้จากความสัมพันธ์ของคนไทยจะเป็นแบบผู้นำ-ผู้ตาม ลูกพี่-ลูกน้อง หรือผู้ใหญ่-ผู้น้อย ความสัมพันธ์นี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ดังที่เรียกว่า “ข้าพึ่งเจ้า บ่าวพึ่งนาย” ระบบอุปถัมภ์ประกอบด้วยกลุ่มอุปถัมภ์ยึดถือระบบอุปถัมภ์ ซึ่งหมายถึงกลุ่มที่มีการจัดลำดับสมาชิกเป็นชั้นลดหลั่นกันไป โดยมีผู้นำคนเดียวและมีผู้ตามหลายคน ผู้นำจะรวมอำนาจไว้ที่ตัวเองและมีฐานะสูงกว่าผู้ตาม ผู้นำสามารถผูกพันยึดเหนี่ยวผู้ตามให้จงรักภักดีอยู่ภายใต้อิทธิพลด้วยการจัดสรรผลประโยชน์ เช่น เงินทอง ทรัพย์สิน หรืออำนาจให้อย่างถ่วงหน้าแต่ไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งต่อมาเรียกว่าระบบอุปถัมภ์หรือระบบพวกพ้อง ระบบนี้มีลักษณะสำคัญดังนี้

ประการแรก ผู้อุปถัมภ์ อาจเรียกว่า ผู้นำ ลูกพี่ หรือผู้ใหญ่ มีภาระหน้าที่ให้ความช่วยเหลือดูแล ค้ำครองและปกป้องบริวารของตนซึ่งได้แก่ ผู้ตาม ลูกน้อง หรือผู้น้อย ซึ่งรวมเรียกว่าผู้รับอุปถัมภ์ ไม่ว่าผู้รับอุปถัมภ์จะถูกหรือผิด ลักษณะเช่นนี้เห็นได้จากในอดีตขุนนางหรือข้าราชการไม่มีเงินเดือนประจำเหมือนในสมัยปัจจุบัน ดังนั้นจึงต้องหาเลี้ยงชีพด้วยการรับ “ของกำนัล” จากไพร่ซึ่งเป็นลูกน้องของตน อันมีลักษณะคล้ายค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเป็นการตอบแทนของกำนัลที่ได้รับจากไพร่ ข้าราชการแต่ละคนจึงมีหน้าที่ให้ความคุ้มครองแก่ไพร่ของตนจากรัฐและคนอื่น ๆ และในบางกรณี ข้าราชการจะช่วยให้ไพร่ของตนก้าวหน้าขึ้นไปมีตำแหน่งสูงและมีอำนาจมากขึ้นด้วย การที่ผู้ใหญ่พิทักษ์ปกป้องผู้น้อยที่กระทำความผิด เห็นได้จากการเอาหูไปนาเอาตาไปไร่ หรือไม่สนใจการร้องเรียน หรือแม้กระทั่งหาทางออกให้ลูกน้อง โดยไม่ต้องถูกลงโทษอย่างจริงจัง เข้มงวด หรือย้ายไปอยู่พื้นที่อื่นซึ่งอาจไปกระทำความผิดเช่นเดิมนั้นในพื้นที่อื่นต่อไป

ประการที่สอง ผู้รับอุปถัมภ์หรือผู้น้อยมีภาระหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อผู้ใหญ่ เริ่มจากพยายามแสวงหาผู้ใหญ่ที่มีความสามารถ มีอิทธิพล และมีบารมีไว้สนับสนุนและคุ้มครอง โดยหาช่องทางเข้าไป

ฝากเนื้อฝากตัว เข้าเป็นพวก และเกาะติดผู้ใหญ่ไว้เพื่อความเจริญก้าวหน้าในชีวิต อันเป็นลักษณะของการหวัง "พึ่งใบบุญหรือพึ่งบารมี" การไม่เข้าเป็นพวกเดียวกันกับผู้ใหญ่ อาจถูกมองว่าเป็นศัตรูหรือเป็นฝ่ายตรงข้าม แต่เมื่อเข้าไปเป็นพวกพ้องก็ยิ่งทำให้ระบบพวกพ้องมันคงและเข้มแข็งมากขึ้น นอกจากนี้ ลูกน้องต้องคอยติดสอยห้อยตาม เป็นสมุนเป็นบริวาร ปรนนิบัติรับใช้ประดุจบ่าวไพร่ คอยเออออห่อหมก และเป็นลูกขุนพลอยพยักอยู่เสมอ โดยใช้คำพูดที่ว่า "ครับผม ๆ" หรือ "ถูกครับพี่ ดิครับท่าน" รวมทั้งต้องคอยเคารพยกย่อง สรรเสริญเอ็นโยยผู้ใหญ่ และมือไม้อ่อนตลอดเวลา ในลักษณะ "ผู้น้อยคอยประนมกร" ดังนั้นการที่ผู้น้อยคอยห้อมล้อม ยกย่องสรรเสริญ และเอาอกเอาใจผู้ใหญ่จนเรียกว่าเป็นการ "ก้มหัวให้" เหล่านี้มีส่วนทำให้ผู้น้อยได้รับการแต่งตั้งหรือปูนบำเหน็จรางวัล โดยไม่คำนึงถึงความสามารถหรือผลงานในการปฏิบัติหน้าที่ ความเจริญก้าวหน้าในชีวิตของผู้น้อยจึงมิได้อยู่ที่ผลงานแต่เพียงอย่างเดียว แต่อยู่ที่การเป็นพวกเดียวกันกับผู้ใหญ่ ดังคำกล่าวที่ว่า "ค่าของคนไม่ได้อยู่ที่ผลของงาน แต่อยู่ที่คนของใคร" ในโลกแห่งความเป็นจริง ไม่มีสังคมใดอยู่โดยไม่มีพวกพ้องหรือไม่พึ่งพาอาศัยกัน แต่ลักษณะอุปนิสัยของคนไทยที่ยึดถือระบบอุปถัมภ์ประการนี้ เป็นไปในลักษณะที่มากเกินไปจนเกินกว่าความจำเป็นหรือมากเกินไปเหตุ จึงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศทั้งในแง่ของผู้ใหญ่และผู้น้อย กล่าวคือในแง่ของผู้ใหญ่ จะทำให้ลืมหืมตา รวมอำนาจ และใช้อำนาจในทางมิชอบได้ง่าย สนใจและปูนบำเหน็จรางวัลให้เฉพาะคนใกล้ชิด ไม่มีโอกาสใช้คนที่มีความรู้ความสามารถได้มากเท่าที่ควร เกิดระบบเส้นสายหรือการวิ่งเต้น เกิดการแข่งขันอย่างไม่เป็นธรรม ผู้ที่มีความสามารถแต่ไม่มีเส้นสายจะก้าวหน้าได้ยาก และยังเป็นการสนับสนุนให้ผู้น้อยกระทำความผิดอีกด้วย เพราะผู้น้อยจะคิดว่าถึงอย่างไรก็มีผู้ใหญ่คอยช่วย มีเส้นสาย มีเกราะคุ้มกันในแง่ของผู้น้อย ผู้น้อยที่ไม่ประจบสอพลอจะไม่ได้รับการเหลียวแลจากผู้ใหญ่ ผู้น้อยจะเกิดความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ ท้อแท้ใจและทำงานไปวันหนึ่งๆ อย่างไม่เต็มที่ นอกจากนี้ ระบบอุปถัมภ์ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานของความไม่เท่าเทียมระหว่างผู้ใหญ่และผู้น้อยได้ก่อให้เกิดความเกรงใจ ซึ่งโดยปรกติผู้น้อยจะเกรงใจผู้ใหญ่ ความเกรงใจที่ผู้น้อยมีต่อผู้ใหญ่ในบางครั้งก็กลายเป็นอุปสรรคของการพัฒนาประเทศ เช่นคนไทยเกรงใจผู้มีอำนาจ ดังในกรณีที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอไม่แสดงความคิดเห็นตอบโต้ต่อหน้าผู้ว่าราชการจังหวัด วางเฉย ไม่ขัดคอ ผู้มีอำนาจจะพูดอย่างไรคนไทยก็จะเป็นผู้ฟัง บางครั้งทำตัวเป็น "ทองไม่รู้ร้อน" การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป ผู้น้อยอาจถูกข่มขู่และในภายหน้าไม่อาจไปขอความช่วยเหลือหรือพึ่งบารมีได้ และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สเปนเลอร์ (Spengler) ได้ศึกษาแนวทางสำหรับการบริหารงานด้านการเงินของโรงเรียน (บริบทโรงเรียนในแถบแอฟริกาใต้) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางสำหรับการบริหารงานในด้านการเงินของโรงเรียน การนำไปใช้ในโรงเรียน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย นับว่าเป็นสิ่งสำคัญมากที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องทราบถึงจุดเริ่มต้นของการจัดการศึกษาเพื่อการกำหนดอนาคตในการจัดการศึกษา ดังนั้น จากสมมุติฐานที่กล่าวมานี้ จึงนำไปสู่การศึกษาเรื่องราวการเปลี่ยนแปลงในประวัติศาสตร์

การจัดการศึกษาของประเทศในแถบแอฟริกาใต้ เพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจการบริหารการศึกษา และการบริหารงานในด้านการเงินของโรงเรียนควบคู่กันไป เพราะการบริหารงานทั้งสองส่วนนี้ไม่อาจแยกออกจากกันได้ ผู้บริหารไม่ได้ใช้เพียงแค่ทักษะด้านการบริหารงานเท่านั้น แต่ยังจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรในการบริหารงานด้วย ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่ได้รับการคาดหวังว่าผู้บริหารงานของโรงเรียนในอนาคตจะต้องมีความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานในด้านการเงิน แนวทางในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพขึ้นนั้น จำเป็นจะต้องเอาใจใส่กับทุกๆ องค์ประกอบ รวมทั้งองค์ประกอบย่อยในภาพรวมด้วยและการจัดสรรงบประมาณนับเป็นองค์ประกอบย่อยอย่างหนึ่งของการบริหารงานเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นับตั้งแต่มีการประกาศใช้กฎหมาย school act of 1996 ก็อาจกล่าวได้ว่าการบริหารงานในด้านการเงินของโรงเรียน ได้กลายมาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของระบบการบริหารโรงเรียนในปัจจุบัน

4. การส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกประเด็น ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย จัดการศึกษาเฉพาะสำหรับพระภิกษุสามเณรเท่านั้น มีการสอนที่เน้นวัฒนธรรมจีน ประเพณีจีน และภาษาจีน มีการส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรนักเรียนไปเป็นวิทยากรเผยแพร่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน ส่งเสริมให้มีการสอบแข่งขันภาษาจีนระดับประเทศ HSK เพื่อยกระดับการศึกษาโรงเรียน มีการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมจีนให้มีความทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยี มีการนำไปบูรณาการพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานเข้ากับการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาภาษาจีน วัฒนธรรมจีน และหลักพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนชาวจีน ส่งเสริมให้มีการศึกษาความเชื่อ จารีตประเพณีต่างๆ ของจีนตามที่ปรากฏในลัทธิของจีนเสริมสร้างโรงเรียนนาร่องให้มีความพร้อมและมีศักยภาพในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับนานาชาติ แต่ยังมีปัญหาด้านต่างๆ ตามมาในเรื่องของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรณู คำภักดี ได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่จัดให้แก่พระภิกษุสามเณรในวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 6 พบว่า ปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่จัดให้แก่พระภิกษุสามเณรในวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 6 โดยรวมมีปัญหาจากการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน 5 ด้าน พบว่า การใช้สื่อการสอนมีปัญหา ปัญหาด้านวิธีสอนและเทคนิคการสอน สภาพห้องเรียน

การวัดผลและประเมินผลและหลักสูตร และสอดคล้อง พระมหาไพโรจน์ กนโก นวลสำลี ได้ศึกษา ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัด นครราชสีมา พบว่า ครูอาจารย์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนทั้งในภาพรวมและเป็นรายด้าน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมิน ตามลำดับ เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อทั้ง 4 ด้าน พบว่า คู่มือครูในแต่ละรายวิชาไม่เพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอน คู่มือ ประกอบการใช้หลักสูตรไม่เพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอน ขาดห้องปฏิบัติการสำหรับใช้จัด กิจกรรมการเรียนการสอนเฉพาะวิชาขาดแคลนงบประมาณที่จะให้การสนับสนุนในการผลิตสื่อ การเรียนการสอน สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอน สื่อการสอนประเภทวัสดุไม่เพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอน ขาดห้องและสถานที่จัดเก็บ สื่อการเรียนการสอนที่เป็นสัดส่วน โรงเรียนไม่มีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการติดตั้งอุปกรณ์ การใช้สื่อการเรียนการสอน ครูไม่ได้รับนิเทศการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ครูอาจารย์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ที่เป็นครูอาจารย์ บรรพชิตและครูอาจารย์ฆราวาส มีปัญหาการจัดการเรียนการสอน ด้านครูขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการจัดทำแผนการสอน ครูอาจารย์มีปัญหาการจัดการเรียนการสอน จุดประสงค์ของ หลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสังฆรักษ์ชิษณุพงศ์ สุนติมคโค (กฤตากร) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารการศึกษาด้านการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหาร การศึกษา ด้านการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีด้านการใช้สื่อ ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมด้านหลักสูตร ด้านการวัดผล ประเมินผลและผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการบริหารการศึกษา ด้านการเรียน การสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีความ คิดเห็นที่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านหลักสูตรด้านการเรียนการสอน โดยภาพรวมซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ ขาดการวางแผนในการเรียนการสอนตามหลักสูตรของโรงเรียน ขาดงบประมาณ ในการวางแผนด้านหลักสูตร ขาดงบประมาณในการสรรหาครูมาสอนในโรงเรียน ขาดครู ภาษาต่างประเทศ ขาดงบประมาณจัดซื้อคอมพิวเตอร์ในการเรียน นักเรียนไม่ให้ความสนใจ การ จัดกิจกรรมในโรงเรียน นักเรียนขาดความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนการสอน นักเรียน ขาดความรับผิดชอบกับการวัดผลประเมินผล แนวทางการบริหารการศึกษาด้านการเรียนการสอน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พบว่า ครูควรจัดแผนการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับนักเรียน โดยการจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมาดำเนินการวางแผน ควรจัดหา งบประมาณมาใช้ในโรงเรียน ควรจัดหาครูชาวต่างชาติมาสอนในโรงเรียน ควรจัดหาคอมพิวเตอร์

ควรใช้สื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับนักเรียน ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามัคคีกัน ควรให้นักเรียนช่วยเหลือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและควรให้นักเรียนสนใจเกี่ยวกับการสอบวัดผลประเมินผล เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาพงษ์วัช รัตนวชิโร (ถาวรธนะชัย) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารด้านวิชาการของโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารด้านวิชาการของพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักสูตรด้านการวัดและประเมินผล ด้านกิจกรรมการสอน ด้านการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอนด้านการจัดกิจกรรม ด้านการวัดและประเมินผล ผลรวมทั้งหมดซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัญหาการบริหารด้านวิชาการ ขาดการวางแผนจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้เรียน ครูบางท่านไม่ค่อยชำนาญในรายวิชาที่สอน ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ขาดการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย และขาดการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง แนวทางการบริหารด้านวิชาการวางแผนและจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้เรียน สรรหาบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถในการสอน จัดหางบประมาณซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มทักษะแก่ผู้เรียนควรมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายวิธีอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาพรายุทธ ปิยทสฺสี ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า 1. ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ ผู้สอนในภาพรวม และรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาลำดับที่ 1 ของแต่ละด้าน มีดังนี้ คือ ด้านวิชาการ ได้แก่ ปัญหาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาในโรงเรียนด้านกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ ปัญหาการจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้นักเรียนที่ขาดแคลน ด้านธุรการ ได้แก่ ปัญหาการรายงานการดำเนินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีตามแผนที่กำหนด ด้านบุคลากร ได้แก่ ปัญหาการดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ 2. ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกตามทัศนะของนักเรียนในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางโดยปัญหาลำดับที่ 1 ของแต่ละด้านมีดังนี้ คือ ด้านวิชาการ ได้แก่ ปัญหาการให้ชุมชนหน่วยงานอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ ปัญหาการจัดทัศนศึกษาของนักเรียน ด้านธุรการ ได้แก่ ปัญหาการบริการด้านวัสดุอุปกรณ์การศึกษาและการเรียนการสอนด้านบุคลากร ได้แก่ ปัญหาการย้ายเข้า-ย้ายออกที่ทำให้มีการเปลี่ยนครูสอนทุกปี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานะ แก้วมาลา ผลการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการสร้างเสริมอัตลักษณ์อุบลราชธานี

สรุปได้ว่า โดยประวัติศาสตร์อุบลราชธานี ได้สร้างจิตสำนึกร่วมในความเป็นดินแดนเก่าแก่ ความเป็น
 นักรบ ความเป็นนักปกครอง การรักความเป็นธรรม ความเป็นนักประชาธิปไตยและนักรักความสงบ
 มีความรู้สึกหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความยึดมั่นในธรรมประเพณี ฮีต 12 คอง 14
 อย่างเหนียวแน่น โดยเฉพาะประเพณีแห่เทียนพรรษาที่ยิ่งใหญ่ประจำปี มีความเชื่อและพิธีกรรม
 เกี่ยวกับการเกิด การบวช การแต่งงาน และการตาย ใช้ภาษาไทยอีสานสำเนียงอุบล มีอักษรแบบ
 ตัวธรรมและแบบไทยน้อย มีวรรณกรรมท้องถิ่น มีวิถีชีวิตแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแกะสลัก
 การทอผ้ากบับ การแปรรูปอาหารและโภชนาการ การแสดงหมอลำสำเนียงอุบล การเกษตร
 ธรรมชาติ การแพทย์พื้นบ้านและการศาสนาพุทธ นอกจากนี้ ยังมีอัตลักษณ์ที่เกิดจากความ
 หลากหลายทางธรรมชาติ อัตลักษณ์เหล่านี้ มีคุณค่าเป็นทุนทางสังคมสำหรับเป็นพื้นฐานในการพัฒนา
 ประเทศต่อไป หลักสูตรท้องถิ่นสำหรับการเสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานี เป็นหลักสูตรรายวิชา
 เพิ่มเติมในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 เวลาเรียน 40 ชั่วโมง มีเนื้อหา
 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์อุบลราชธานีมรดกทางวัฒนธรรม
 ท้องถิ่น ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ภาษาและวรรณกรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. การเน้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหายาน

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการเน้น
 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหายาน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความ
 คิดเห็นสอดคล้องกันทุกประเด็น ทั้งนี้เนื่องมาจากวัดจีนเป็นศูนย์กลางการประกอบศาสนกิจ ประเพณี
 จีนและวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น โดยมีการเน้นหลักพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานจีนนิกาย เน้นการจัด
 การศึกษาเพื่อให้พระธรรมวินัยเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาหายาน มีการส่งเสริมให้สามเณรนักเรียน
 เป็นนักรบวช ผู้มีศีล ผู้นำหลักธรรมพุทธศาสนาหายานไปเผยแพร่แก่ประชาชน มีการส่งเสริมเด็ก
 ที่ด้อยโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการสืบทอดพระพุทธศาสนาหายาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
 ปัญญา อ.โพธิ์ทอง ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องหลักธรรมของพระพุทธศาสนาและ
 ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลด้วยวิธีสอนแบบโยนิโสมนสิการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 5 การศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่องหลักธรรมของพระพุทธศาสนา
 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ เปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลก่อนและหลัง
 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบโยนิโสมนสิการ และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบโยนิโสมนสิการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 5/1 โรงเรียนสายธรรมจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 45 คน
 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบโยนิโสมนสิการ
 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล และแบบสอบถาม

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบโยนิโสมนสิการ เป็นการจัดกิจกรรมที่เร้าผู้เรียนให้เกิดการคิดแบบต่างๆ มีขั้นตอนการสอนดังนี้ 1) ช้่นนำ เป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่อนักเรียน 2) ช้่นสอนประกอบด้วย 2.1) ครูเสนอสถานการณ์ปัญหาที่เกี่ยวกับสาระสำคัญของบทเรียน 2.2) แนะนำแหล่งข้อมูล 2.3) ฝึกรวบรวมข้อมูล 2.4) กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดตามหลักหลักการคิดแบบโยนิโสมนสิการ 2.5) เสนอผลการคิด และ 3) ช้่นสรุป ผลการวิจัยพบว่าผลการเรียนรู้เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาของนักเรียนก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบโยนิโสมนสิการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังจากจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบโยนิโสมนสิการอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงมล สิ้นเพ็ง ที่พบว่าการบูรณาการเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีการผสมผสานสาระต่างๆ ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป ซึ่งมีการบูรณาการทั้งด้านเนื้อหาสาระและวิธีการ เป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรทางการศึกษาที่มุ่งเน้นการเป็นองค์รวมทุกด้านของนักเรียนกำลังได้รับความนิยมากรวมทั้งยังสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เน้นให้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นศาสตร์ของการบูรณาการที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข นอกจากนี้ยังสังเกตเห็นนักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจเรียน เนื่องจากพุทธวิธีสอนบูรณาการ มีวิธีสอนที่หลากหลาย เช่น วิธีสอนแบบบรรยาย มีวิธีสอนแบบกรณีศึกษา วิธีสอนแบบถามตอบ วิธีสอนแบบแก้ปัญหา วิธีสอนแบบสนทนา (ธรรมสภาัจฉา) เป็นต้น ส่งผลทำให้นักเรียนเรียนรู้หลักธรรมในพระพุทธศาสนา เกิดความรู้และเข้าใจในหลักธรรม การคิดอย่างมีเหตุผลและการนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อีกทั้งทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนเป็นอย่างดี และกล่าวว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้ ความคิด ทักษะ และประสบการณ์ที่มีความสัมพันธ์กันกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างเป็นองค์รวมจึงส่งผลทำให้นักเรียนนำหลักธรรมไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิตและสังคมได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม จุมพลหล้า ได้ศึกษาวิจัยปัญหาการบริหารงานด้านการศาสนาของศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 ด้าน คือ การบูรณะและพัฒนาวัด การเผยแพร่หลักพุทธธรรมแก่เยาวชนและประชาชน การศาสนศึกษาและการดูแลรักษาและจัดการศาสนาสมบัติของวัด ตามกระบวนการบริหาร 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดสรรทรัพยากร การกระตุ้น และส่งเสริมให้ปฏิบัติงาน การประสานงาน และการประเมินผลงาน รวมทั้งเสริมสร้างความโดดเด่นทางวิชาการพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ และส่งเสริมเครือข่ายการเผยแผ่ทางศาสนาในหมู่นักเรียนสู่สากล เน้นการใช้ภาษาจีนในการปฏิบัติทางธรรมในพุทธศาสนาในมหานาน ปุณฺณให้สามเณรนักเรียนรักและศรัทธาความเป็นนักบวช

ในพุทธศาสนายานและมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมพุทธศาสนายาน สามารถนำความรู้ความสามารถของสามเณรนักเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชุดิมา สัจจันันท์ ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง รูปแบบยุทธศาสตร์และแนวทางการบูรณาการการศาสนากับการศึกษาของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีการจัดการศึกษาตามอัยาศัย พบว่ายุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาตามอัยาศัยของวัดที่ประสบผลสำเร็จนั้น มีองค์ประกอบทางการบริหารที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ การมีระบบและรูปแบบการบริหารตามพระธรรมวินัยและหลักวิชาการหลักและทฤษฎีการบริหารงานหลักการบริหารและหลักกัลยาณมิตร ผู้นำคือเจ้าอาวาสที่เพียบพร้อมด้วยภาวะผู้นำ จริยวัตรความรู้ ความสามารถ ชื่อเสียงเกียรติคุณ และผลงานที่โดดเด่น ทั้งในด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาการบริหาร การพัฒนาและอื่นๆ รวมทั้งความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ภาษาวัดวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น บุคคลกร พระสงฆ์ สามเณร และฆราวาสมีความรู้ความสามารถประพฤติธรรมตามพระวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ใฝ่รู้และอุทิศตนมีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการพัฒนาบุคลากรและสวัสดิการงบประมาณ มีแหล่งรายได้และการระดมทุนทรัพยากรวัดในเมืองหรือวัดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวมีรายได้จากการเช่าที่ดินสิ่งก่อสร้างจากนักท่องเที่ยว ส่วนวัดในชนบทหรือวัดที่มุ่งเน้นการเผยแผ่ธรรมมีรายได้หลักจากการบริจาค วัดมีการบริหารงบประมาณอย่างเป็นระบบในรูปคณะกรรมการ มีการจัดตั้งมูลนิธิและกองทุนเทคโนโลยีเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์มีความพร้อมด้านเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกของวัดและมีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นเครื่องมือเผยแผ่ธรรม สภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ตั้ง สงบสะอาด มีการจัดภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเรียนรู้ การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน มีความร่วมมือ มีเครือข่ายและวัดสาขาไม่เฉพาะในประเทศ แต่ขยายไปยังต่างประเทศด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรมการศาสนา ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการผลิตผลงานการจัดบรรพชา และอุปสมบทภาคฤดูร้อน พบว่า หลักสูตรและคู่มือการบรรพชาอุปสมบทที่กรมการศาสนาส่งให้มีประโยชน์และเหมาะสมกับวัยให้ความรู้ด้านศาสนพิธีพิธีกรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียม และผู้เข้าร่วมโครงการเห็นว่า เมื่อลาสิกขาแล้ว สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ดี ผู้ปกครองประทับใจในบุตรหลานของตน ได้ความรู้และเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ปัญหาสำคัญคือ ความไม่เพียงพอของงบประมาณและอุปกรณ์ และขาดแคลนวิทยากรซึ่งทางเจ้าอาวาสหรือผู้อำนวยการฝึกต้องให้เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาออกไปเยี่ยมบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำเลียง วุฒิจันทร์ ได้ศึกษาการพัฒนากิจการคณะสงฆ์และการศาสนาเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ พบปัญหาสำคัญคือ ประชาชนปฏิบัติผิดเพี้ยนไปจากหลักธรรมและข้อปฏิบัติที่บริสุทธิ์ถูกต้องตามหลักธรรมมากขึ้น ทางราชการไม่สามารถทำนุบำรุงและอุปถัมภ์วัดและพระสงฆ์ให้สามารถดำเนินกิจการคณะสงฆ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจระหว่างพระสงฆ์และประชาชน และประการสุดท้าย การแยกการศึกษาของสงฆ์กับการศึกษาของ

เยาวชนและประชาชนออกจากกันอย่างเด็ดขาด ทำให้การศาสนศึกษาขาดเครื่องจูงใจไม่ก้าวหน้า และการศึกษาของเยาวชนและประชาชนบกพร่องในส่วนจริยศึกษา ซึ่งเป็นผลให้สังคมเสื่อมจากศีลธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ บาสาเบ้ (Basabe) ได้ศึกษาทัศนคติของเด็กหนุ่มสาวชาวญี่ปุ่นที่มีต่อศาสนา พบว่า นิสิตนักศึกษา เห็นว่า ศาสนาเป็นเครื่องสนองความต้องการทางใจและทำให้เกิดความสุข และนิสิตนักศึกษาร้อยละ 60 เห็นว่าศาสนาไม่มีความจำเป็นสำหรับผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ การ์ดเนอร์ (Gardner) ได้ศึกษาทัศนคติและความเชื่อทางศาสนาระหว่าง นักศึกษาต่างมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นคุณค่าของศาสนา มีทัศนคติที่ดีต่อศาสนา

6. การให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกประเด็น ทั้งนี้เนื่องมาจากทางโรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีนได้เข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา เปิดโอกาสให้พระรุ่นใหม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนของคณะสงฆ์จีน มีการร่วมกันในการวางแผน กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนชาวจีน เน้นการมีส่วนร่วมกับชุมชนชาวจีน โดยการเชิญคนในท้องถิ่นมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนชาวจีน ผู้นำท้องถิ่นเข้ามามีส่วนในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเป็นไปตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่และมีการสร้างเครือข่ายกับชุมชนชาวจีนในการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน โดยการเชิญปราชญ์ในชุมชนชาวจีน ครูอาจารย์ที่เกษียณมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงการเปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และจัดกิจกรรมสัมพันธ์และข้อมูลข่าวสารระหว่างบ้าน โรงเรียน วัด และชุมชนชาวจีน ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 58 ได้บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปฏิบัติราชการทางการปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542 ที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ในมาตรา 8 (2) ว่าให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับจึงต้องปฏิบัติตามโดยการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยเฉพาะในการจัดการศึกษา ปฐมวัย การที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย จะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยดำเนินไปตามความต้องการของชุมชน ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน ชุมชนรักและหวงแหนสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้ชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และให้

ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ด้วยความเต็มใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรา รุ่งฟ้า ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยา อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามสภาพของผู้ปกครองด้านอาชีพ โดยรวมและรายด้าน การมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและจำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครองด้านระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ มีสมบัติ ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนขนาดเล็ก กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านสะพานยูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของชุมชนและผู้ปกครองสถานศึกษา ในภาพรวมด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาอุปสรรคในด้านวิชาการเกี่ยวกับบุคลากรผู้สอนมีความถี่สูงเรื่องของความไม่กระตือรือร้นในการทำงาน ในด้านงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านบริหาร บุคคล สถานศึกษาไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้าไปมีส่วนร่วมเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมนึก พลอยประดับ ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหาร การศึกษาของโรงเรียนสมคิดจิตต์วิทยา จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพและ รายได้พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนสมคิดจิตต์วิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านธุรการ บุคลากรและกิจการนักเรียน ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ และสัมพันธ์ชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาอาชีพ และรายได้ของผู้ปกครองโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ ศรีโสภะ ได้ผลการศึกษา อัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประชาวิทยาคาร ตำบลอุโลกสีห์หมื่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า 1) อัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการวางแผน โดยคุณภาพการจัดการศึกษาให้ความสำคัญด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล 2) ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 3) คุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านวิชาการ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนกับคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนกับคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5) ปัญหาและอุปสรรคที่หาแนวทางแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย สันติวงษ์ ได้กล่าวความหมายไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมคือ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการ ใช้วิธีการแบบเปิด

โอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านต่างๆ เช่น การให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ช่วยเสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ตลอดจนการให้โอกาส และอิสระ กับบุคลากรที่จะตัดสินใจทำงานเองภายใต้เป้าหมายและนโยบายที่มอบหมายไว้ในองค์การ สอดคล้อง กับงานวิจัยของ ดวงแก้ว กอแก้ว ได้ให้ความหมายของการบริการงานแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้วยการที่ผู้บังคับบัญชาได้ขอความร่วมมือจากผู้ใต้บังคับบัญชา ได้มีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์การมีการเปิดโอกาส ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย 2. การกระจายอำนาจในการบริหาร ได้แก่ การใช้คณะกรรมการ และกลุ่มงานเฉพาะกิจในการปฏิบัติงาน การให้อิสระกับพนักงานในการ ดำเนินงานที่รับผิดชอบ 3. การให้อำนาจในการตัดสินใจ ได้แก่ การให้พนักงานมีสิทธิในการตัดสินใจ ในงานที่รับผิดชอบ โดยไม่ต้องปรึกษาผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุนผู้บริหารทุกคน ในการใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 4. การไว้วางใจซึ่งกันและกันในองค์การ ได้แก่ การมอบหมาย ให้ตรงตามความรู้และความสามารถและมีการมอบหมายให้พนักงานได้ปฏิบัติงานใหม่ๆ

7. การส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการ ส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็น สอดคล้องกันทุกประเด็น ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนส่งเสริมครูได้เรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน ชาวจีน เพื่อนำมาถ่ายทอดให้สามเณรนักเรียน มีการส่งเสริมพัฒนาสามเณรนักเรียนให้มีความโดดเด่น ทั้งการแต่งกายแบบจีน การอยู่ การฉันอาหาร ตลอดทั้งการมีมารยาททางสังคม มีการส่งเสริมความ ตระหนักถึงความสำคัญของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ในเรื่องวัฒนธรรมประเพณีจีน มีการส่งเสริมการเรียนที่เน้นวิชาการศาสนา มหายาน และวัฒนธรรม จีนส่งเสริมและปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น ให้เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน การสอน ทางโลกและทางธรรม ที่เน้นศิลปะประเพณีวัฒนธรรมจีน และภาษาจีน เน้นการนำองค์ความรู้ ที่หลากหลายของวัฒนธรรมประเพณีจีนมาผสมผสานกับความรู้ในหลักธรรมมหายาน เพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนาตนเอง จัดโอกาสให้ครูได้ศึกษาพระพุทธศาสนา มหายานของคณะสงฆ์จีน ควบคู่ไปกับวิชาสามัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้การสนับสนุนอุดหนุนโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนในการพัฒนาบุคลากรใน ด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน และผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนให้เข้มแข็ง เป็นโรงเรียน มาตรฐานของประเทศไทยและเป็นศูนย์กลางการศึกษาภาษาจีนของโลกด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานะ แก้วมาลา ผลการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการสร้างเสริมอัตลักษณ์อุบลราชธานี สรุปได้ว่า ภาพตัวแทนอัตลักษณ์

อุบลราชธานีปรากฏในคำขวัญจังหวัด ได้แก่ คำว่า เมืองแห่งดอกบัวงาม แม่น้ำสองสี มีปลาแซบหลาย หาดทรายแก่งหิน ถิ่นไทยนักปราชญ์ ทวยราษฎร์ใฝ่ธรรม งามล้ำเทียนพรรษา ผาแต้ม ก่อนประวัติศาสตร์ โดยประวัติศาสตร์อุบลราชธานี ได้สร้างจิตสำนึกร่วมในความเป็นดินแดนเก่าแก่ ความเป็นนักรบ ความเป็นนักปกครอง การรักความเป็นธรรม ความเป็นนักประชาธิปไตยและนิสัยรัก ความสงบ มีความรู้สึกหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความยึดมั่นในธรรมประเพณี ฮีต 12 คอง 14 อย่างเหนียวแน่น โดยเฉพาะประเพณีแห่เทียนพรรษาที่ยิ่งใหญ่ประจำปี มีความเชื่อและ พิธีกรรมเกี่ยวกับการเกิดการบวช การแต่งงาน และการตาย ใช้ภาษาไทยอีสานสำเนียงอุบล มีอักษร แบบตัวธรรม และแบบไทยน้อย มีวรรณกรรมท้องถิ่นมีวิถีชีวิตแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแกะสลัก การทอผ้ากบับ การแปรรูปอาหารและโภชนาการการแสดงหมอลำสำเนียงอุบล การเกษตร ธรรมชาติ การแพทย์พื้นบ้านและการศาสนาพุทธอุบลราชธานี ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยทางการบริหารจัดการเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุจุดประสงค์ ของหลักสูตร ผู้บริหารมีหน้าที่จะต้องบริหารจัดการกับปัจจัยต่างๆ ให้เหมาะสม รวมถึงเน้นการนำ องค์ความรู้ที่หลากหลายของวัฒนธรรมประเพณีจีนมาผสมผสานกับความรู้ในหลักธรรมมหายาน เพื่อ เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง อีกทั้งผู้บริหารควรส่งเสริมพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนให้เข้มแข็ง เป็นโรงเรียนมาตรฐานของประเทศไทยและเป็นศูนย์กลางการศึกษาภาษาจีนของโลก ด้านวัฒนธรรม ประเพณีจีนส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของ คณะสงฆ์จีนนิกาย ในเรื่องวัฒนธรรมประเพณีจีน มีการส่งเสริมครูได้เรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน ชาวจีน เพื่อนำมาถ่ายทอดให้สามเณรนักเรียน ส่งเสริมพัฒนาสามเณรนักเรียนให้มีความโดดเด่น ทั้งการแต่งกายแบบจีน การอยู่ การฉันอาหาร ตลอดทั้งการมีมารยาททางสังคม ส่งเสริมการเรียน ที่เน้นวิชาการศานามหายาน และวัฒนธรรมจีน ส่งเสริมและปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่นให้ เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และส่งเสริมการสอนทางโลกและทางธรรมที่เน้นศิลปะ ประเพณีวัฒนธรรมจีนและภาษาจีน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้กล่าวถึง การกำหนดนโยบายพื้นฐานของรัฐที่เกี่ยวกับการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ ให้มีการส่งเสริมและ สนับสนุนความรู้รักสามัคคี และการเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึก และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการเฝ้าระวังวัฒนธรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดความความรู้และความ เข้าใจในการเฝ้าระวังวัฒนธรรม และบุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมมีจำนวน จำกัด และขาดงบประมาณ ในการอบรมให้ความรู้ให้กับครูและชุมชนเกิดความรู้และความร่วมมือ ในการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมยังไม่สม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ โปยม ชุมภูแสง ที่ได้กล่าวไว้ ว่าในการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ควรมีการป้องกันการรุกรานของวัฒนธรรมที่ไม่พึงปรารถนา การเฝ้า ระวังทางวัฒนธรรมเป็นการสร้างความเข้าใจและเผยแพร่ความรู้ในการเลือกรับวัฒนธรรม โดยการ

กลั่นกรองการเฝ้าระวังวัฒนธรรมที่ไม่พึงประสงค์ การพัฒนาและส่งเสริมสมรรถนะในการเฝ้าตรวจ และการวิเคราะห์ข่าวสาร และข้อมูลต่างๆ และการฝึกอบรมบุคลากรด้านการเฝ้าระวัง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยง ชื่นสุวิมล จากบทความเรื่อง The Chinese and national integration in Southeast Asia) กล่าวถึงการผสมผสานของชุมชนจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกัน รวมตัวกันด้วยจริยธรรมเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงของชุมชนจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มี 4 ลักษณะ คือ 1) การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมเดิมของชาวจีนโดยชาวพื้นเมืองเจ้าของสังคม เช่นกรณีประเทศไทย 2) การติดต่อระหว่างชุมชนกับชาวพื้นเมืองเดิมเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้เกิดการผสมผสานเป็นวัฒนธรรมใหม่ 3) การปรับตัวของชุมชนชาวจีนเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ทำให้แตกต่างจากชุมชนดั้งเดิม เช่น จีนในฟิลิปปินส์ และ 4) การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่นำไปสังคมนับใหม่ และวัฒนธรรมใหม่ที่มีลักษณะโดดเด่นซึ่งมีกำเนิดจากสองวัฒนธรรม

8. การส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่งจีนิกาย

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกาย ด้านการส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่งจีนิกาย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกประเด็น ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย ที่เน้นการพัฒนาคนเพื่อช่วยเหลือสังคมเสริมสร้างความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามหลักพุทธศาสนายาน เพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ ปลุกฝังสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับบุคลากรในโรงเรียน เพื่อขัดเกลาจิตใจให้เห็นคุณค่าของการช่วยเหลือผู้อื่น ส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อให้สามเณรนักเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย มีคุณสมบัติ ขยัน ซื่อสัตย์ กตัญญูสุ่งสังคม อีกทั้งโรงเรียนต้องทำให้เป็นบ้านหลอม พุ่มพักปลุกฝัง กวาระเบียบให้สามเณรนักเรียน เพื่อหล่อหลอมขัดเกลาจิตใจ และสามเณรนักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกายไปช่วยเหลือสังคมได้ในด้านภาษาจีน และพุทธศาสนายาน ส่งเสริมให้ศิษย์เก่าเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนและทางวัด เพื่อปลุกจิตสำนึกการรักสถาบัน โรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกายมีการช่วยเหลือสังคมด้วยการสร้างศาสนทายาทที่เปี่ยมปัญญาพุทธธรรมเข้ามาศึกษาเรียนรู้พุทธศาสนายาน และช่วยเผยแผ่และทำนุบำรุงพระพุทธานุศาสนายานให้เจริญงอกงาม และร่วมสร้างสังคมพุทธธรรมด้วยการปฏิบัติตามแนวศีล 5ที่มีความเข้มแข็ง โรงเรียนกับชุมชนช่วยส่งเสริมเด็กที่ด้อยโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการสืบทอดพระพุทธานุศาสนายาน ศึกษาประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และภาษาจีน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ ศึกษาเรื่องการพัฒนาโมเดลสาเหตุของจิตอาสา ของนักเรียนมัธยมปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ จิตอาสาของนักเรียนมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนาและมีตัวชี้วัดทั้งหมด 7 ตัวคือ (1) การช่วยแนะนำสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น (2) การอำนวยความสะดวก

ความสะดวกให้กับผู้อื่น (3) การแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น (4) การสละเงินร่างกาย เพื่อผู้อื่นและสังคม (5) การสละเวลาและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม (6) การสนใจในปัญหาและการเปลี่ยนแปลงพร้อมทั้งเสนอความคิดที่จะพัฒนาสังคม (7) การร่วมพัฒนากิจกรรม การเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อสังคมอย่างสร้างสรรค์และหลากหลาย ซึ่งนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจิตอาสาอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตอาสาของนักเรียนมี 6 ด้าน คือ ปัจจัยด้านนักเรียน ครอบครัวโรงเรียน/ครู เพื่อน สังคม/ชุมชน และด้านสื่อมวลชน ผลของการวิจัยโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของจิตอาสาของนักเรียนได้ร้อยละ 38.60 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปริยาภรณ์ จันทรโชติ ได้ศึกษาปัจจัยชีวสังคมและการอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลรอบด้านของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า คุณทหารลาดกระบัง ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่มีการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก มีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลรอบด้าน ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการคิดแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ ด้านการคิดให้เกิดผลไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย นักศึกษา ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลรอบด้าน ด้านการคิด อย่างมีวิจารณญาณ ด้านการคิดแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ ด้านการคิดใคร่ครวญ และด้านการคิด ให้เกิดผลไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลียิ่งรักพันธ์ ศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลองผสมกับเทคนิค การประเมินผลจากสภาพจริงเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ 3องค์ประกอบ คือด้านการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ด้านการหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อสมบัติของส่วนรวม และด้านการถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแล รักษาของส่วนรวม ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองผสมกับเทคนิค การประเมินผลจากสภาพจริง มีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยโดยรวม ก่อนทดลอง หลังทดลองและหลังทดลอง 1 สัปดาห์ สูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสุวรรณ ปูนอ่อน ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนล่างผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมพบว่า มีปัจจัยด้านจิตสาธารณะอยู่ในระดับ “สูง” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนมากมีจิตสาธารณะอยู่ในระดับสูง โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้แก่ด้านประสบการณ์ทางสังคม ด้านการสนับสนุนจากครอบครัว การปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ และด้านที่มีค่าน้อยที่สุด คือด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม ดังนั้นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนที่สำคัญ คือทุกปัจจัยล้วนมีความสำคัญต่อการมีพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียน

โดยเฉพาะเรื่องการปลูกฝังจากโรงเรียน การอบรมเลี้ยงดู และที่นักเรียนมีจิตสาธารณะ และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งกิจกรรมที่นักเรียนมัธยมศึกษาสนใจเป็นกิจกรรมที่เป็นกระบวนการเรียนรู้และทำได้ประโยชน์เพื่อผู้อื่น กิจกรรมพัฒนาศักยภาพให้เยาวชนเป็นแกนนำ และสร้างความภาคภูมิใจในการเป็นเยาวชนจิตอาสา เมื่อได้เรียนรู้มีความรู้ นักเรียนสามารถนำความรู้ไปขยายต่อยกตัวอย่างการสร้างอาชีพในชุมชนหรือการรวมตัวกันไปทำความสะอาดวัดการปลูกฝายการช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ

9. การกำกับและติดตามโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์เงินนิกาย

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์เงินนิกาย ด้านการกำกับและติดตามโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์เงินนิกาย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกประเด็น ทั้งนี้เนื่องมาจากทางโรงเรียนได้มีการจัดทำรายงานสถิติข้อมูล จ.3 สถิติข้อมูลโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีการกำกับติดตามการรายงานประเมินตนเองของครูผู้สอน (SAR รายบุคคล) มีการจัดทำรายงานสถิติข้อมูล จ.1,ร.1 มีการจัดการกรอกข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ e-Citizen แล้วจัดส่งให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียน มีการกำกับติดตามการรายงานผลการเรียนเฉลี่ย GPA ของผู้เรียน ในทุกรายวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร มีการดำเนินการกำกับติดตามงานทุกฝ่ายในโรงเรียนให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิกร อ้วนศิริ ได้ศึกษา การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีตัวแปร 7 ตัวแปรที่เป็นปัจจัยส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา คือ ตัวแปรการมีส่วนร่วมของชุมชน ตัวแปรคุณลักษณะของนักเรียน ตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตัวแปรการประกันคุณภาพภายในตัวแปรสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ตัวแปรคุณภาพของสื่อการเรียนการสอน และตัวแปรคุณภาพของครู ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดให้ครูต้องมีใบประกอบวิชาชีพโดยผ่านเกณฑ์ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเข้าสู่มาตรฐานวิชาชีพ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรณี สารพิทักษ์ ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน พบว่า กระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การระบุเป้าหมาย 2) การจัดทำแผนกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ 4) การส่งเสริม สนับสนุนกำกับ ติดตาม นิเทศ 5)การตรวจสอบและประเมินผล และ 6) การสะท้อนผล รายงานผลการดำเนินงานและการนำผลการประเมินไปใช้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรรณิการ์ กลิ่นหวานเรื่องรูปแบบการจัด

การศึกษาปฐมวัยสำหรับประเทศไทยในทศวรรษหน้า พบว่า ตัวแปรองค์ประกอบด้านการควบคุม ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน การวัดประเมินผลการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงแก้ไข ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าการประเมินผลเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงาน ทราบจุดเด่น จุดด้อย ระดับความสามารถและศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน

10. การตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย

อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกประเด็น ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนมีกระบวนการการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีการกำกับติดตาม กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน (KPI) มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีการส่งเสริมสนับสนุนและกำกับตรวจสอบการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนของหลักสูตร กิจกรรมการคัดเลือกและการพัฒนาครูมีการส่งเสริมสนับสนุนการดูแลพัฒนาสามเณรนักเรียน เป็นรายบุคคล การคัดกรอง และส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางด้านภาษาจีน รวมไปถึงการให้ชุมชนชาวจีนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการ ติดตาม ประเมินและแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยความร่วมมือของชุมชนชาวจีนร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศ มีการร่วมในการจัดทำเครื่องมือนิเทศ ติดตาม ประเมินผลมีการส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษา กำหนด โรงเรียนมีการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามการตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยการประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ.รวมทั้งการวัดและประเมินผล ต้องสอดคล้อง และเชื่อมโยงกับหลักสูตรของการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาภาษาจีน โดยคำนึงถึงพัฒนาการในทุกด้านอย่างสมดุล และสุดท้ายมีเวทีสำหรับการนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542กำหนดให้ครูต้องมีใบประกอบวิชาชีพโดยผ่านเกณฑ์ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเข้าสู่มาตรฐานวิชาชีพ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรุณี สาธรพิทักษ์ ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน พบว่ากระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การระบุเป้าหมาย

2) การจัดทำแผนกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ 4) การส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม นิเทศ 5) การตรวจสอบและประเมินผล และ 6) การสะท้อนผล รายงานผลการดำเนินงานและการนำผลการประเมินไปใช้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรรณิการ์ กลิ่นหวาน เรื่องรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับประเทศไทยในทศวรรษหน้า พบว่า ตัวแปรองค์ประกอบด้านการควบคุม ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน การวัดประเมินผลการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงแก้ไข ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าการประเมินผลเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานทราบจุดเด่น จุดด้อย ระดับความสามารถและศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน

ทั้งนี้ การที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้อัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ให้มีความเป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่นและเห็นได้ชัดเจน จึงควรให้ความสำคัญในองค์ประกอบทั้ง 10 ด้านดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับบริบท ความต้องการของชุมชน และมีความเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 การจัดสภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ควรมีความยืดหยุ่นและจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนชาวจีน อาคารประกอบ ครอบคลุมภารกิจ/กิจกรรม ให้บริการแก่ชุมชนชาวจีนควรมีหลากหลายกิจกรรม มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นแหล่งเรียนรู้และการปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธศาสนาหายาน

1.2 ควรเชิญครูและผู้มีประสบการณ์ด้านภาษาจีนและตรงสาขาวิชามาร่วมสอน และมีคุณวุฒิตรงกับวิชาที่สอน ควรมีการส่งเสริมทั้งผู้เรียนและผู้สอนให้ได้รับการพัฒนาภาษาจีน โดยการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรครูในการเข้ารับการอบรมภาษาจีนตามโอกาส โรงเรียนมีการส่งครูและบุคลากรไปอบรมภาษาจีนอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ปี

1.3 งบประมาณส่วนหนึ่งควรมาจากกองทุนคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย ส่วนหนึ่งมาจากมูลนิธิของวัดในคณะสงฆ์จีนนิกาย มีการบริจาคจากชุมชนชาวจีน องค์กร บริษัท ห้างร้านเอกชน ควรการอุปถัมภ์จากสมาคมตระกูลแซ่แห่งประเทศไทย และการหาเป็นเจ้าภาพภักฐิน ผ้าป่าสามัคคี จากหน่วยงานของรัฐ เอกชนและสมาคมตระกูลแซ่แห่งประเทศไทย

1.4 การสอนควรจะเน้นวัฒนธรรมจีน ประเพณีจีน และภาษาจีน ควรส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรนักเรียนไปเป็นวิทยากรเผยแพร่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน ควรส่งเสริมให้มีการ

สอบแข่งขันภาษาจีนระดับประเทศ HSK เพื่อยกระดับการศึกษาโรงเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาภาษาจีน วัฒนธรรมจีนและหลักพระพุทธศาสนาหายาน ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนชาวจีน และควรส่งเสริมเครือข่ายการเผยแพร่ทางศาสนาหายานสู่สากล เน้นการใช้ภาษาจีนในการปฏิบัติทางธรรมในพุทธศาสนาหายาน

1.5 ควรมีการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนชาวจีน ผู้นำท้องถิ่นจีน เปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีนได้เข้ามามีส่วนรับผิดชอบ ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เป็นไปตามวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวจีนที่โรงเรียนตั้งอยู่ มีการสร้างเครือข่ายกับชุมชนชาวจีนในการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน และเชิญปราชญ์ในชุมชนชาวจีน ครูอาจารย์ที่เกษียณมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

1.6 ควรส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นวิชาการศาสนาหายาน และวัฒนธรรมจีน มีการจัดโอกาสให้ครูได้ศึกษาพระพุทธศาสนาหายานของคณะสงฆ์จีน และควบคู่ไปกับวิชาสามัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายที่มีประสิทธิภาพ

2.2 ควรศึกษารูปแบบต่ออัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายที่สอดคล้องกับบริบทสังคมไทยในอนาคต

2.3 ควรศึกษากลยุทธ์ในการส่งเสริมอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายที่เป็นเลิศสำหรับประเทศไทยในอนาคต

รายการอ้างอิง

- Basabe, Fernando M. **Japanese Youth Confrants Religion**. New York: Charles E. Tuttle Company Inc., 1967.
- Bryant, S. L. **A case study of the leadership role of principals in commitment to quality profit in Verginia**. London: Verginia common Wealth University, 1995.
- Elena Silva. "Elements of Global School." **Dissertation Abstracts International**, 2007.
- Gerdner, Larry Allan. "Religion Attitudes and Beliefs of Students in Lutheran College with Reference to Their Value Structures and Personal Variable." **Dissertation Abstracts**. May 1975.
- Ingrid Pufahl. "Going Global:Preparing Our Students for an Interconnected World." **Dissertation Abstracts International**, 2001.
- Kustulasari. A. **The International Standard School Project in Indonesia: a Policy Document Analysis**. Ohio State University, Graduate School. Ohio: Ohio State University, 2009.
- Marsdan, Dale Brendt. "Relations Between Teacher Perceptions of Safe and Orderly Environment and Student Achievement Among Ten Better-performing, High-poverty Schools in One Southern California Elementary School District." **Dissertation Abstracts Intemational** 67, 1 (July 2006): 116-A.
- McCathy, Water M. "The role of the Secondary School Princile in New jersey." **Dissertation Abstracts International** 32, 2 (August): 705-A.
- Ronel Heyns. "Quality Management Systems for Education and Training Providers." South Africa, 2001.
- Soranno, K. A. "Comparison of Perceptions of Customer-Focus and School Effectiveness Between Parents of Children in Charter Schools and Public Schools." **Dissertation Abstracts International** 58 (May 1998): 41-49.
- Spengler, Josephus Johannes. **Guidelines for the financial management of schools (Afrikaans text, South Africa)**. Accessed 1 April 2013. Available from <http://www.education.gov.uk/schools/adminandfinance/financialmanagement>.

กรมการศาสนา. การประเมินผลงานการจัดบรรพชาอุปสมบทภาคฤดูร้อน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.

กรรณิการ์ กลิ่นหวาน. “รูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับประเทศไทยในทศวรรษหน้า.”

วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.

กลุ่มการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. “ข้อมูลการจัดการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2560 ครั้งที่ 1.” 10 มิถุนายน 2560.

กลุ่มการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ.2558-2562). พิมพ์ครั้งที่ 1. โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2558.

กองพุทธศาสนศึกษา. แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ.2553-2562.

เกรียงไกร เจริญผล. “การบริหารจัดการอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนไทย กรณีศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ท เชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์บริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2553.

โกศล เพ็ญสา. “แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมในเขตภาคเหนือตอนล่าง.” วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต การวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2555.

ข้อมูลการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. คู่มือปฏิบัติงาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557.

คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย. ความหมายการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล ประวัติคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทยและปรัชญาปารมิตาหฤทัยสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม: สำนักพิมพ์ต้นน้ำ, 2560.

คู่มือปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557.

จันทร์ธา รุ่งฟ้า. “การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยา อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.

- จิรายุ คุณสืบพงษ์. “ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนพงษ์สิริวิทยาจังหวัดชลบุรี.” *ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา*, 2554.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. “การปฏิบัติการวิจัยด้วย EDFR.” *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 19-31.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. “อัตลักษณ์ชาวไทยเชื้อสายจีนฮากกาในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.” *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 2550.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. *อัตลักษณ์ผู้เรียน เอกลักษณ์สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2557.
- ชำเลื่อง วุฒิจันทร์. *การพัฒนากิจการคณะสงฆ์และการพระศาสนาเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2526.
- ชุตินา สัจจามันท์. “รูปแบบยุทธศาสตร์ และแนวทางการบูรณาการการศาสนากับการศึกษาของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีการจัดการศึกษาตามอัยาศัย,” 2549.
- ชูศักดิ์ น้อยทา. “ศึกษาความรู้ความเข้าใจและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 2543.
- ณรงค์ ศรีโสภะ. “อัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประชาวิทยาการ.” *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 2553.
- ณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์. “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” *วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (วิจัยการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 2550.
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. *การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: บริษัท วี.พี. จำกัด, 2553.
- ดวงแก้ว กอแก้ว. “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน: กรณีศึกษา ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาบางกะปิ.” *วิทยานิพนธ์ บชบ. (การบริหารงานทั่วไป)*, 2543.
- เด่นชัย ชาวตุ้ม. *การวิจัยอนาคตด้วยเทคนิค EDFR*. เข้าถึงเมื่อ 20 ธันวาคม 2558. เข้าถึงได้จาก <https://www.L3nr.org/posts/325034>.

ทงสิทธิ์ แสงเรือง. รายงานการพัฒนากิจการจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนการสอน
โรงเรียนสายธรรมจันทร์. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา, 2544.

ทิพย์กนก ประสพโชคชัย. “การสร้างอัตลักษณ์การศึกษาออร์ดูร์สุลิน กรณีโรงเรียน เรยีนาเซลิวิทยาลัย
จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2554.

ทิตนา แคมมณี. รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

เทศ แก้วกลสิกรรม. หลักการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548.

ธงชัย สันติวงษ์. หลักการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2543.

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. รมช.กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “Education
Reform & Entrance 4.0,” **รายวันเชียงใหม่นิวส์** (21พฤศจิกายน 2559).

นันทวัน มุสิกบุตร. “ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของสว่างบริบูรณ์
วิทยา จังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553.

นิเทศ สนั่นนารี และคณะ. “ความคิดเห็นของพระภิกษุ-สามเณรที่มีต่อการเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษาของพระภิกษุสามเณร: ศึกษาเฉพาะกรณีคณะสงฆ์ ภาค 9.” วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2556.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. “ข้อสิทธิข้ายเสีย” **หนังสือพิมพ์มติชนรายสัปดาห์** (17 กันยายน 2550) ปี ที่ 28
ฉบับที่ 1470.

บวร พิมพ์ภู. “การพัฒนาการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนบ้านคำ
แดง อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด.” วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.

บุญมี พันธุ์ไทย. **เทคนิคเดลฟาย**. เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2559. เข้าถึงข้อมูลได้จาก
www.phd.ru.ac.th/light/download/เทคนิคเดลฟาย.PPT.

บุญยง ชื่นสุวิมล. **โบ้เบ้ ความเปลี่ยนแปลงของระบบครอบครัวชุมชนไทยเชื้อสายจีนกับ
ประวัติศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

"ประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2553."

ประเสริฐ ศรีอุทธา. “สภาพการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง.” วิทยานิพนธ์
ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2542.

ปรียาภรณ์ จันทร์โชติ. “ปัจจัยชี้วัดสังคมและการอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการคิดอย่าง
มีเหตุผลของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.” สารนิพนธ์

กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2550.

ปัญญา อ.โพธิ์ทอง. “การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องหลักธรรมของพระพุทธศาสนาและความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลด้วยวิธีสอนแบบโยนิโสมนสิการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.

ไพบรียา ศรีสวัสดิ์. “การสร้างอัตลักษณ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาสายช่าง.” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

"แผนยุทธศาสตร์สถานศึกษา ปีการศึกษา 2556-2560 โรงเรียนมัธยมลาวาสวิวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ."

พินิตา นกเกิด. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทฤษฎีของครุ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2551.

พโยม ชมพูแสง. “บทบาทของผู้บริหารสถานในการดำเนินงานวัฒนธรรม ในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2549.

พระครูขันตวิโรภาส (บุญรอด). “การจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี เขตยานนาวา-สาทรและบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร.” พุทธศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555.

พระครูปลัดจันทน์ ทนตจิตโต (ต๋อนโสภี). “ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการด้านการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555.

พระครูสังฆรักษ์ศิษณุพงศ์ สุนติมคโค (กฤดากร). “การบริหารการศึกษาด้านการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554.

พระนิกร อินบิโณ (จอมพะเนิน). “การศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555.

พระมหาคณาจารย์จันทธรรมสมาธิวัตร. ผู้จัดการโรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา, สัมภาษณ์ 8 กันยายน 2558.

พระมหาถาวร กลยาณเมธี (บุญสอน). “การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก
สามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2557.

พระมหาพงษ์ธวัช รตนวชิโร (ถาวรธชัย). “การบริหารด้านวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก
สามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต การบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2557.

พระมหาไพฑูรย์ อินวันนา. “การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษาสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กลุ่ม 1,” 2552.

พระมหาไพโรจน์ กนโก นวลสำลี. “ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์โรงเรียนพระปริยัติ
ธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา.” สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏ
นครราชสีมา, 2546.

พระมหาเวทย์ ปิยทสสี (ไพโรจน์สถิตธาดา). “การศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระ
ปริยัติธรรมแผนก สามัญศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก.” ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555.

พระมหาสาคร รักดินอก. “ทิศทางของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2555-
2564).” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2555.

พระมหาสิริวิษณุ ปณญาปสุโต. “การศึกษาภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนพระ
ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมาตามทัศนะของครูผู้สอน,” 2547.

พระรังสรรค์ พิมพ์ช่างทอง. “สภาพและปัญหาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2548.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ
ประกาศ และคำสั่ง ที่เกี่ยวกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. โรงพิมพ์
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557.

พระศิริชัย ภมรศิลป์ธรรม. แนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่
13 เพื่อเตรียมสู่ความเป็นมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 2558.

พระสุวรรณ์ ปูนอ่อน. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลายโรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนล่าง.” วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัย
และประเมินผล) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2555.

เพิ่มศักดิ์ เพิ่มประยูร. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2552.

แพรวดาว สมองฝัน. “ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3.” *Journal of Education* 37, 4 (October-December 2014): 44.

พาวินา วงศ์เลขา. **เด็กไทยในอนาคต: ก้าวไกลสู่เวทีโลกคงไม่ไกลเกินฝัน.** เข้าถึงเมื่อ 10 สิงหาคม 2558. เข้าถึงได้จาก <http://news.swu.ac.th/newsclips/doc/20052284.doc>.

มานะ แก้วมาลา. “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ อุดมราชธานี.” **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี**, 2552.

แมททอกซ์ (Mattox). “ความต้องการในการปฏิบัติงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา,” 1978.

รัตนา สิงห์กุล. **รูปแบบการสอน.** เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน 2547. เข้าถึงได้จาก http://sps.lpru.ac.th/script/show_article.pl?mag_id=11&group_id=50&article_id=910>Feb26, 2010.

เรณู คำภักดี. “ปัญหาการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่จัดให้แก่ พระภิกษุสามเณรในวัด: ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 6.” ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) สาขาการศึกษาผู้ใหญ่ ภาควิชาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.

โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย. **พระราชดำรัส พระบรมราโชวาทเกี่ยวกับครูและบัณฑิต.** เข้าถึงเมื่อ 23 มกราคม 2560. เข้าถึงได้จาก http://sobkroo.com/detail_room_index.php?nid=236.

โรงเรียนวัดโพธิ์รัตนารามวิทยาลัย. เข้าถึงเมื่อ 24 มีนาคม 2560. เข้าถึงได้จาก <http://schoolweb.eduzones.com/photithut/content.php?view=20130625183817Y5Rhfxj>.

วัดโพธิ์แมนคุณาราม. **ประวัติคณะสงฆ์จีนนิกาย.** เข้าถึงเมื่อ 10 เมษายน 2560. เข้าถึงได้จาก <http://www.pumenbaoensi.com/main/pad2.html>.

วิเชียร กระพี้แดง. “สภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวการจัดการกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. **ลักษณะอุปนิสัยของคนไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ.** กรุงเทพฯ: สุขุทัยธรรมาธิราช, 2552.

- ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์. “ข้อเสนอแนวทางแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยศิลปากรในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559).” วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล และ นิรมล ศตวุฒิ. **การเขียนเอกสารวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.
- ศุภฤกษ์ เวศยาสิรินทร์. “กลยุทธ์การบริหารองค์การด้วยฐานการสื่อสารของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้.” วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2557.
- สมนึก พลอยประดับ. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาของ โรงเรียนสมคิดวิทยา จังหวัดชลบุรี.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี, 2545.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. “ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.” ประกาศ ณ วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ.2546, นครปฐม, สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2546.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). **การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสถานศึกษา พ.ศ. 2554**. กรุงเทพฯ: แม็ทซ์พอยท์, 2553.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). **อภิธานศัพท์การประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, 2553.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2553.
- สิทธิกร อ้วนศิริ. “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา,” 2552.
- สุจรรยา โชติช่วง. “การศึกษาสภาพการพัฒนาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.” สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554.
- สุชาติ มีสมบัติ. “รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโรงเรียนสะพานยูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2.” วิทยานิพนธ์

- การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2551.
- สุพล อนามัย. “การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1.” สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2549.
- สุพักตร์ พิบูลย์. **อัตลักษณ์ของสถานศึกษาคืออะไรจำเป็นอย่างไร.** เข้าถึงเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก <http://www.drsuphakedqablogspot.com/2010/07/07.html>.
- สุมิตรา ศรีวิบูลย์. **การออกแบบอัตลักษณ์.** นนทบุรี: คอร์ตฟิงชั่น, 2547.
- อภิญา เพ็ญฟูสกุล. **อัตลักษณ์การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด.** กรุงเทพฯ: คณะกรรมการรรสภาการวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา, 2546.
- อรุณี สารพิทักษ์. “การศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์,” 2560.
- อรุณี สารพิทักษ์. “รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน.” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2557.
- อัคราธร สังมณีโชติ. “คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.
- อัญชลี ยิ่งรักพันธุ์. “ผลการใช้สถานการณ์จำลองผสานกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริงเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2550.
- อำนวยการ พุ่มพุทรา. **อัตลักษณ์นักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท.** ชัยนาท: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท, 2555.
- อิสริยา พยัคฆวรรณ. “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตเทศบาลนครขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2556.
- อุดม จูมพลหลา. **คติชาวบ้านจากบั้งไฟ.** พิมพ์อัดสำเนาครั้งที่ 2. สกลนคร: ม.ป.ท., 2547.

ภาคผนวก

ที่ ศธ 6812.2/ 11๑๑

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

18 กรกฎาคม 2560

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน ดร.บุญเลิศ โสภา

ด้วย พระธวัชชัย แก้วสิงห์ รหัสนักศึกษา 58252801 นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จันทบุรี” ในครั้งนี้ ภาควิชา
การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษา
สัมภาษณ์เกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

"องค์กรแห่งการสร้างสรรค์"

"Creative Organization"

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย
เรื่อง **อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย**

1. ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน/ หน่วยงานที่สังกัด
1	หลวงจีนปลัดวิศิษฐ์ (เสี่ยซ้อ)	ผู้อำนวยการโรงเรียนมังกร กมลवासวิทยาลัย	423 ถนนเจริญกรุง เขตป้อม ปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100 โทร 02-2223975
2	หลวงจีนธรรมธกรเกริกพล (เสี่ยย้ง)	ผู้อำนวยการโรงเรียน วัดหมื่นพุทธวิทยา	80 หมู่ 9 ตำบลท่าข้าวเปลือก อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย 57110 โทร 093-1388363
3	พระถนอม จรณสมปนโน	รักษาการผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดโพธิ์ตัด ราชวิทยาลัย	76/2 หมู่ 7 ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 20110 โทร 038-339290

2. ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเจ้าอาวาสที่โรงเรียนตั้งอยู่

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน/ หน่วยงานที่สังกัด
1	พระอาจารย์ จินคณาณัติจินพรต (เย็นเกา)	เจ้าอาวาส วัดโพธิ์ตัดตาราม	76/2 หมู่ 7 ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 20110 โทร 038-339290
2	พระอาจารย์ จันทรรมรสจันทาสัน (เย็นจี)	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดหมื่นพุทธเมตตา คุณาราม	80 หมู่ 9 ตำบลท่าข้าวเปลือก อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย 57110 โทร 093-138 8363
3	หลวงจันทรรมรัตจัน ประจักษ์ (เย็นจี)	รักษากรเจ้าอาวาส วัดมังกรกมลาวาส	423 ถนนเจริญกรุง เขตป้อม ปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100 โทร 02-222 3975

3. ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้บริหารคณะสงฆ์จีนนิกาย

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน/ หน่วยงานที่สังกัด
1	พระมหาคณาจารย์ จีนธรรมสมาธิวัตร (เย็นเต็ก)	เจ้าคณะใหญ่สงฆ์จีนนิกาย	323 ถนนสาธุประดิษฐ์ ซอย 19 เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร 10120 โทร 02 2112363, 02-2117885 โทรสาร 02-2127777
2	พระอาจารย์จีนวินยานุกร (เย็นอ้อ)	ผู้ช่วยเจ้าคณะใหญ่ฝ่าย ขวาจีนนิกาย	106 เทศบาลตำบลลูกแก 6 ตำบล ดอนขมิ้น อำเภอกำ มะกา กาญจนบุรี 71120 โทร 034-566004
3	พระอาจารย์จีนธรรมานุ กร (เย็นเฮ้า)	ผู้ช่วยเจ้าคณะใหญ่ฝ่าย ซ้ายจีนนิกาย	55 ถนน ศุภสารรังสรรค์ ตำบล หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ สงขลา 90110 โทร 074-350111

4. ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษา

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน/ หน่วยงานที่สังกัด
1	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ลิ้มถาวรานันต์	ผู้อำนวยการสถาบันขงจื้อ มหาวิทยาลัยบูรพา	169 20131, ถนน ลงหาด บางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี ชลบุรี 20130 โทร 038-102603, 038-102602
2	นายณัฐพันธ์ ตันตยาพิศาลสุทธิ	นักวิชาการศาสนศึกษา	423 ถนนเจริญกรุง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100 โทร 098-8701782
3	นายณัฐพล เทพบัณฑิตสุข	อาจารย์กลุ่มสาระสังคม ศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม	423 ถนนเจริญกรุง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100 โทร 092-8099970

5. ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน/ หน่วยงานที่สังกัด
1	พระภาณุวัฒน์ (เสียดก) เลิศประเสริฐพันธ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	วัดบรมราชากาญจนภิเษกา ถนนเทศบาล 9 ตำบลโสนลอย อำเภอ บางบัวทอง นนทบุรี 11110 โทร 081-7798588
2	นางสาวกฤติกา ศรีสุวรรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	423 ถนนเจริญกรุง เขตป้อม ปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100 โทร 02-2223975
3	นายไพศาล เถาว์ประสาท	ผู้แทนครู	326 ถนน จักรวรรดิ แขวง บ้าน บาตร เขต ป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100 โทร 087-9771151

6. ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มศิษย์เก่า

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน/ หน่วยงานที่สังกัด
1	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพธร ปัจจัยคุณธรรม	หัวหน้าสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	มหาดไทย - มหาวิทยาลัย รามคำแหง แขวง หัวหมาก เขต บางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240 โทร 02-3180054, 086-5459947
2	นายชำนาญศิลป์ ก้อนแสนไชย	ผู้ประสานงานกลุ่ม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 13	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ อาคารหลวงพ่อ วัดปากน้ำ 25/25 ถนนพุทธ มณฑลสาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล นครปฐม 73170 โทร 02-4417999
3	นายเศรษฐพงษ์ จงสงวน	อาจารย์พิเศษประจำ หลักสูตรวัฒนธรรมจีน ศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	แขวงพระบรมมหาราชวัง เขต พระนคร กรุงเทพมหานคร 10200 โทร 02-2161112, 085-1246495

7. ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน/ หน่วยงานที่สังกัด
1	ดร.บุญเลิศ โสภา	ผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดลำปาง	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ จังหวัดลำปาง ตำบลพระบาท อำเภอเมือง ลำปาง จังหวัดลำปาง 52000 โทร 081-9229074
2	ดร.กนก แสนประเสริฐ	รองผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ อาคารหลวงพ่อ วัดปากน้ำ 25/25 ถนนพุทธ มณฑลสาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล นครปฐม 73170 โทร 081-9171817
3	ดร.อำนาจ บัวศิริ	อดีตผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอ วังน้อย พระนครศรีอยุธยา 13170 โทร 098-8251588

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์การวิจัย และตัวอย่างบทสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

เครื่องมือการวิจัย
แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง
เรื่อง อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน
PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL IDENTITIES OF CHINESE BUDDHIST SECTS
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วัตถุประสงค์ เพื่อทราบอัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการรวบรวมข้อมูลสำหรับวิทยานิพนธ์เรื่อง “อัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย” การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยอนาคตโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำไปสังเคราะห์ เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถาม เพื่อสอบถามผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 ต่อไป

แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ
 ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวผู้ให้ข้อมูล
 ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ในครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

พระธวัชชัย แก้วสิงห์

นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวผู้ให้ข้อมูล

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
2. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี สาขา.....
 ปริญญาโท สาขา.....
 ปริญญาเอก สาขา.....
 อื่นๆ โปรดระบุ.....
3. ตำแหน่ง.....
4. สถานที่ทำงาน.....
5. เบอร์โทรศัพท์..... อีเมล (E-mail).....
6. ผลงานดีเด่น.....

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

1. ท่านคิดว่า อัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวกับอัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับการให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ในครั้งนี้

พระธวัชชัย แก้วสิงห์ มือถือ 097-2569679 E-mail: tawatchaikaewsing@gmail.com

คำชี้แจง

ตัวอย่างแบบยืนยันการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยจัดพิมพ์ขึ้นหลังจากสัมภาษณ์เสร็จ แล้วนำกลับไปให้ผู้สัมภาษณ์ยืนยัน ซึ่งจะนำเสนอจากต้นฉบับจริง จึงมีลายมือของผู้ให้สัมภาษณ์ในส่วนที่แก้ไขปรากฏอยู่ด้วย

สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 5
 กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา
 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1
 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2560 เวลา 20:48 น.

หลวงจินภานุวัฒน์ เลิศประเสริฐพันธ์

อัตลักษณ์ของโรงเรียนในกลุ่มพระปริยัติธรรม ขออนุญาตพูดกว้างๆ ก่อน ในกลุ่มพระปริยัติธรรมของเราในกลุ่ม 13 เป็นจีนนิกาย แต่ว่าการสร้างอัตลักษณ์มันก็ต้องพูดถึงสิ่งที่ทำได้จริง แต่ว่ายังไม่ได้เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน คือ ในกรณีอย่างโรงเรียนหมื่นพุทธ โรงเรียนโพธิ์ตัด ก็ได้มีการกำหนดอัตลักษณ์ขึ้นมา ซึ่งอัตลักษณ์ของโรงเรียนหมื่นพุทธกับโรงเรียนโพธิ์ตัด จะเป็นในลักษณะของความเป็นสมณะसारูป คือ ความใกล้ชิดที่ตนเองอยู่ในฐานะที่ตนเองเป็นบรรพชิตนิกบวชอยู่ เช่น มีคุณธรรม ยึดมั่นในหลักปฏิบัติของจีนนิกาย แต่สำหรับโรงเรียนมังกรมลาวาสวิทยาลัย ซึ่งถือว่าเป็นโรงเรียนประธานกลุ่มไม่ได้มีการกำหนดอัตลักษณ์ที่ชัดเจน การไม่ได้กำหนดอัตลักษณ์มีเหตุผลหลายๆ ด้าน เช่นการเปลี่ยนถ่ายผู้บริหาร รวมถึงปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้ไม่ได้กำหนด แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นตัวกระผมเองจะขออนุญาตนำคำพูดหรือว่าความตั้งใจของผู้สถาปนาโรงเรียน คือ พระเดชพระคุณหลวงพ่อธรรมปัญญาจริยาภรณ์ ท่านเป็นผู้จัดการคนแรกเป็นผู้สถาปนาโรงเรียน ท่านมีความตั้งใจอยู่ข้อหนึ่งที่เคยพูดอย่างเสมอๆ ว่า เป็นนิกบวชจีนนิกาย คือ เป็นพระจีนกินข้าวของวัดจีน ต้องพูดจีนได้ ต้องรู้พระพุทธธรรมของจีน สิ่งนี้ครับ ถึงแม้ปัจจุบันโรงเรียนเราจะมีการเรียนการสอนภาษาจีนก็จริง แต่ว่าเด็กไม่สามารถพูดจีนได้ถึง 80 เปอร์เซ็นต์ในอัตราทั้งโรงเรียน มีแค่เพียงกลุ่มน้อยที่สามารถพูดได้ คือ เด็กเราเรียนในคลาสเรียนได้ แต่ไม่สามารถนำมาพูดได้ ซึ่งตรงนี้ไม่ตอบโจทย์กับความตั้งใจของผู้สถาปนาโรงเรียน ผมมองว่าผู้สถาปนาอาจจะใช้คำง่ายๆ บวชพระจีนต้องพูดจีนได้ บวชพระจีนต้องรู้ธรรมะจีน ผมว่านี่แหละคือสิ่งที่ผู้สถาปนาวางไว้ แต่โรงเรียนเรายังไม่ไปถึง คิดว่าสิ่งจำเป็นที่จะต้องเป็นอัตลักษณ์สำหรับโรงเรียนเรา ควรผลักดันให้ทำได้ ก็คือ นักเรียนต้องพูดภาษาจีนเป็น ไม่พูดว่าร้อยเปอร์เซ็นต์ คำว่าร้อยเปอร์เซ็นต์ในที่นี้หมายถึงคือในระดับชั้น ระดับช่วงชั้น จะมีมาตรฐานและตัวชี้วัดที่หลากหลายและแตกต่างกันออกไป ผมขอใช้คำว่าร้อยเปอร์เซ็นต์ในระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ดีกว่า เช่น สมมุติว่าร้อยเปอร์เซ็นต์ของ ม.1 เน้นเรื่องการทักทายในชีวิตประจำวันได้ การถามสารทุกข์สุกดิบ การซื้อของ อะไรพวกนี้ ถ้าเด็กพูดเหล่านี้ได้ถือว่าร้อยเปอร์เซ็นต์ ปัจจุบันเด็กเรายังไม่ถึงตรงนี้ ซึ่งเราพยายามจะนำคำดำริของผู้สถาปนาโรงเรียนทำให้เกิดผลให้ได้ คิดว่าสิ่งนี้ต้องเป็นอัตลักษณ์ เพราะเราอยู่ในสองสถานภาพ หนึ่งสถานภาพนิกบวช และสถานภาพนักเรียน ด้านหนึ่งเราต้องเรียนรัฐวิชาการ อีกมิติหนึ่งเราต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตัวนักเรียนเป็นสิ่งที่มุ่งหวังของสังคม ว่าบวชเป็นพระจีนต้องได้แบบนี้ บวชพระจีนพูดจีนได้ บวชพระจีนต้องรู้พระพุทธธรรมศาสนาของจีน รู้วัฒนธรรมของจีน ผมขอใช้คำว่าพุทธธรรมรวมไปถึงศาสนาวัฒนธรรม และอะไรที่เป็นองค์ความรู้จีนวิทยาทั้งหลาย อันนี้คือ 2 ประเด็นที่ผมขออนุญาตหยิบยกอัญเชิญมาดำริของผู้สถาปนาโรงเรียน และปัจจุบันสถาบันศึกษาของเราทำไม่ได้

การมีส่วนร่วมกับชุมชน สังคมเขาวราชเป็นสังคมธุรกิจ เป็นสังคมที่เรียกว่าในชีวิตประจำวันนี้ ก็ดีนรนเพื่อตนเอง เขาไม่ใช่ว่าส่งเสริมทางตรงในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ให้กับสถานศึกษาของเรา แต่วิถีชีวิตประจำวันของเขาอาจจะเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การพัฒนาอัตลักษณ์ของเราเกิดได้มากขึ้น อย่างเช่น ในชุมชนเขาวราชเราเห็นวัฒนธรรมจีนเราเรียกว่าร้อยเปอร์เซ็นต์ จึงพูดได้ว่าในประเทศไทยเรา ถ้าจะพูดถึงวัฒนธรรมจีน พูดอะไรที่เป็นจีนๆ ทุกคนจะคิดถึงเขาวราช ซึ่งโรงเรียนเราอยู่ในเขาวราช ที่นี่ด้วยวิถีชีวิตของชาวจีนแต่จิว ซึ่งมุ่งเน้นการทำมาหากินเขาไม่ได้ขับพอร์ททางตรง แต่เขาขับพอร์ททางอ้อม คือ ใช้วิถีชีวิตของเขาเป็นตัวส่งเสริม ซึ่งเด็กของเราหรือโรงเรียนของเราสามารถที่จะศึกษาและเรียนรู้ได้ ได้เปรียบกว่าคนอื่นเขา เหมือนกับว่าเราเหมือนผักกาด เราอยู่ในถังเกลือตั้งนานแต่เราไม่ยอมเป็นผักกาดดอง ตอนนี้อยู่ในลักษณะอย่างนั้นแล้วชุมชนเขาวราช คนจีนส่วนใหญ่ วัดเราจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ชุมชนเขาวราชเป็นแต่ภาษาจีนแต่จิวมีกลุ่มโรงเรียนจีนไม่กี่โรงเรียน น้อยในละแวกนั้น ที่จะรู้ภาษาจีนกลาง ตรงนี้ก็เป็นประการหนึ่งที่ไม่เอื้ออำนวย เพราะเขาใช้ภาษาพื้นถิ่น แต่เราใช้ภาษาแมนดารินในการจัดการเรียนการสอน สิ่งนั้นถ้าจะมองว่าเป็นอุปสรรคก็ใช่ แต่ถ้ามองเป็นตัวขับพอร์ทก็ใช่ เพราะถือว่าภาษาพื้นถิ่นก็เป็นคุณลักษณะอย่างหนึ่งของวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่นนั้นๆ โดยเฉพาะชาวจีนแต่จิวในเมืองไทย ถ้าพูดถึงเรื่องว่าเป็นในชีวิตประจำวันของเขา ในด้านหนึ่งก็ส่งเสริมประโยชน์ แต่อีกด้านหนึ่งก็ไม่ได้ส่งเสริมเท่าที่ควร เพราะมันไม่ตรงกับสิ่งที่เรากำลังกระทำ อันนี้คือในด้านวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตในชุมชนในเขตเขาวราชในเขตโรงเรียนที่จะมาส่งเสริมขับพอร์ทการให้อัตลักษณ์ของเราเดินหน้า ประเพณีก็มีส่วนทำให้เขารู้พุทธธรรม ศาสนา และวัฒนธรรมจีน แต่ภาษาซึ่งโรงเรียนเราจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง แต่คนในชุมชนเราพูดแต่ภาษาแต่จิว มันเลยเรียกว่าไม่ก่อให้เกิด ไม่ส่งผลประโยชน์โดยตรง เรามองว่าภาษาจีนแต่จิวอาจจะเป็นอันดับรองที่เราคิดอยากให้เกิดเราได้

คณะสงฆ์จีนเราเป็นคณะสงฆ์ไม่ใหญ่ เป็นคณะสงฆ์ในกลุ่ม มีการบริหารงานตามโครงสร้างจริง แต่ในอีกมิติหนึ่งก็ยังเป็นลักษณะของการบริหารแบบครอบครัวอยู่ องค์กรของคณะสงฆ์จีนไม่ได้ใหญ่โตเป็นองค์กรเล็กๆ ซึ่งก็ยังมีและยึดหลักการบริหารจัดการวัดแต่ละวัด ในลักษณะเหมือนกับครอบครัว จึงไม่มีแผนกหรือองค์กรกลาง คำว่าองค์กรกลาง คือ อย่างเช่นสมมุติวัดและสำนักสงฆ์มี 17 แห่ง แต่ไม่เคยมีเลยคณะกรรมการกลางเพื่อพระธรรมคำภีร์ กองส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมจีน ไม่มีกองส่งเสริมที่เกี่ยวกับการผลักดันสิ่งที่เป็นในชีวิตประจำวันแต่การบริหารจัดการเป็นหมวดเป็นหมู่ไม่มีเลย ไม่ชัดเจน ขอยกตัวอย่างของคาทอลิก คาทอลิกเขามีเลย เช่น กองศาสนสัมพันธ์ เขามีชัดเจนเลยว่าเขาต้องทำกองศาสนสัมพันธ์ กองสังคมสงเคราะห์ กองเพื่อผู้ยากไร้ เขามีกรรมการเป็นแผนกๆต่างๆ ชัดเจนเลย แต่คณะสงฆ์จีนเราไม่มีแล้วบวกกับการบริหารแบบครอบครัว เรารับเค้าเจอร์จีนมาเรารับเค้าเจอร์คำว่าการบริหารครอบครัวแบบกงสีมา ทำให้เรายังอยู่ในลักษณะนี้อยู่ แต่ผิดกับคาทอลิก ผิดกับศาสนาอื่น ซึ่งเขาไม่มีเค้าเจอร์เรื่องครอบครัว เขาเป็นระบบทางตะวันตก เขาก็เลยสามารถทำตรงนี้มา คือ อย่างเช่นภาษา และวัฒนธรรมจีน เราไม่ได้มีกองงานในส่วนนี้มาขับเคลื่อนโดยเฉพาะที่เป็นกองงานระดับคณะ ไม่มีกองงานในระดับคณะ

เรียนว่าการปรับเปลี่ยนเป็นเรื่องที่ดี แต่เรื่องที่เราขอพูดแค่ในระดับเบื้องต้น ระดับเหนือกว่าเราไป เราจะสังเกตว่าพระเถระผู้ใหญ่ที่เป็นบอร์ด์ผู้บริหารของจีนิกาย ท่านก็อยู่ในยุคบุกเบิกที่เรียกว่าการปฏิรูปคณะสงฆ์ทำให้เน้นการทำงานเป็นหลัก ทำให้โอกาสในการศึกษาเล่าเรียนเป็นเรื่องรองไป เพราะว่าช่วงนั้นเป็นช่วงที่เรียกว่าต้องสร้างความมั่นคงเป็นปึกแผ่นการบริหารจัดการ อาคารสถานที่ต่างๆ เขาไปมุ่งเน้นตรงนั้น ทำให้การศึกษาก็เลยเป็นรอง และบวกกับพระบอร์ด์บริหารหลายคนหลายท่านที่เรียกว่า คือมีความรู้ด้านภาษาจีน แต่ด้วยความที่ท่านไม่ได้ศึกษามา ไม่ได้เรียน ไม่ได้ศึกษาต่อยอดสูงขึ้นไป ทำให้กระบวนการในการถ่ายทอดไม่มี ยกตัวอย่าง เช่น คาทอลิกเขาทำได้ เพราะว่าทุกคนจบปริญญาโทหมด อย่างน้อยต่ำสุดคนที่จบจากวิทยาลัยแสงธรรมคุณพ่อ พวกนิจโบทุกคน มันต่างกันตรงที่ว่า เราไม่ได้พูดว่าไม่มีความรู้ แต่พูดแค่ว่าพระเถระในยุคนั้นตอนนั้น คือ เป็นยุคที่ปากกัดตีนถีบ เอาความอยู่รอดก่อน คือ ต้องอยู่รอดมั่นคงเป็นปึกแผ่นก่อน เรื่องอื่นต้องเป็นรอง แล้วสังเกตว่าพระเถระยุคนี้ เจนเรชั่นห่างจากเราแค่รุ่นเดียว พระท่านเป็นรุ่นอาจารย์เรา ตัวเราเป็นลูกศิษย์ เห็นไหมเราห่างกันแค่ชั้นเดียวเอง ตอนนี่เราไม่สามารถสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน คือ ถามว่า ทำจริง มีทำ แต่ว่าเพียงแค่ทำในลักษณะเหมือนกับครอบครัวสงฆ์ ซึ่งไม่ได้เป็นกิจจะลักษณะเท่าที่ควร

ประวัติศาสตร์ของจีนิกาย เรียกว่าเป็นประวัติศาสตร์ด้านบอบช้ำ ในยุคก่อนยุคที่ซีกงกำลังประกาศศาสนา กำลังปฏิรูปใหม่เลยในช่วงนั้น ก็มีพวกหัวนักคิดนักอ่านเยอะ ระดับปัญญาชนในคณะสงฆ์จีนเยอะ แต่ผลสุดท้ายบุคคลเหล่านี้ลาสิกขาออกไป ทำให้ผู้ใหญ่หลายคนมีความรู้สึกบ้าง คนพอจะมีความรู้หน่อยนึงพอจะเอาตัวรอดได้ก็ปลีกออกจากคณะนี้ไป เหลือแต่บุคคลที่มีตั้งมั่นปณิธานแต่ว่าโอกาสในการศึกษาไม่สูง ย้อนกลับมาประเทศพระคุณชื่อหูของเรา พระคณาจารย์จีนธรรมปัญญาจริยาภรณ์ ท่านต้องการปฏิรูปจากสิ่งเดิม เพราะท่านมองแล้วว่า ตอนรุ่นของท่านได้ทำทุกอย่างมันเริ่มอยู่ตัวแล้ว ต่อไปก็คือการสร้างคน ชื่อหูเราต้องการสร้างให้ลูกศิษย์มีการศึกษาที่สูงขึ้นเพื่อที่จะใช้การศึกษามาเป็นฐานในการพัฒนา ในยุคนั้นยุคที่ครูบาอาจารย์เราเป็นเหมือนชาวจีนหนีมาเมืองไทย เสือผืนหมอนใบ ต้องมีบ้านอยู่ก่อนมีข้าวกินก่อนอันนั้นสำคัญ เมื่อมีบ้านอยู่ก่อน มีข้าวกินก่อนแล้ว ก็คิดถึงเรื่องต่อไปเรื่องการพัฒนา มันเลยเป็นเจนเรชั่นตกทอดลงมาตรงนี้

การบริหารจัดการในคณะสงฆ์จีนิกายให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้วยสถานภาพที่เราเป็น สิ่งที่ต้องได้เลย คือ นอกจากความรู้ทางด้านศาสนาต้องเป็นแบบอย่างของความคิด แบบอย่างของความดีมันเป็นผลระยะยาว คือมันเป็นนามธรรม แต่คำว่าอัตลักษณ์ในมุมมองของผมมองว่ามันต้องจับได้ ทดสอบได้ สัมผัสได้ รับรู้ได้ อย่างคุณธรรม คือ คุณธรรมมันไม่มีมาตรฐานตัวชี้วัดที่ชัดเจนได้ เช่น ถ้าคนหนึ่งทำความสะอาดปัดกวาดทุกวันๆ กับอีกคนแค่จับไม้กวาดแล้วถ่ายรูปอย่างนี้ แค่นี้ก็ถือว่ามีความดีแล้ว เขาไม่มีคุณธรรมระยะยาวนี้ เพียงแค่ถ่ายรูปแล้วได้ กำลังจะพูดโยงมาว่า อย่างของเราเองถ้าจะต้อง คณะสงฆ์ทุกๆ วัด ต้องมีการเอาบุคลากรของตนเองออกมา แล้วจัดสรรงานให้เหมาะสมกับสิ่งที่ตัวเขาเป็น ยกตัวอย่างเช่น เชื่อว่าทุกคนในแต่ละวัดต้องมีบุคคลที่มีความรู้ด้านศาสนาเยอะ กลุ่มนี้คณะนี้มารวมกัน ทำงานนี้ ทำกองงานเผยแผ่ศาสนาและวัฒนธรรม วัดนี้คนนั้นต้องมีด้านภาษาเก่ง มากองงานด้านภาษาจีน คนๆ นี้ ด้านสังคมสงเคราะห์ มันต้องรวมตัวกัน เพราะคณะเราน้อยประชากรสงฆ์จีนเรายังไม่ถึง 500 คนเลย วัดมีแค่ 17 วัด ประชากรไม่ถึง 500 คน ก็เป็นอัตราที่น้อยมาก แต่ถ้าเราจะทำให้ประชากรน้อยๆ ของเราเป็นระเบียบระบบได้ มันต้องเริ่มจากการที่

1๒๐๐

1๒๐๐

แต่ละวัดเห็นประโยชน์ร่วมแล้วเอาบุคลากรออกแซร์ แล้วมาจัดสรรเป็นหมวดหมู่ แล้วต้องทำงานเป็นจริงเป็นจัง เป็นกิจจะลักษณะ โดยให้กระบวนการเหล่านี้เป็นตัวขับเคลื่อนงานของคณะสงฆ์เงินหลัก ถามว่าคณะสงฆ์เงินมีหน่วยงานที่มาซัพพอร์ตไหม ไม่มีเลยนะครับพี่ การเผยแผ่มีไหมก็ไม่ชัดเจน วัดนั้นก็เทศน์วัดนั้นก็เทศน์ แต่มีกองงานเผยแผ่ชัดเจนไหน มีวารสารออกมาไหม มีการอบรมประชุมธรรมกันไหม ไม่มี มันไม่มีตัวกลางเป็นแกนเป็นขาของคณะสงฆ์เงิน คือ ถ้าพูดถึงอัตลักษณ์ของยืนยัน 2 ประเด็นที่จะต้องให้มันมีโดยเป็นปณิธานของผู้สถาปนาโรงเรียนเลย คือ เป็นพระเงินต้องพูดเงินได้ ต้องรู้พระพุทธรธรรมเงิน

ลงชื่อ.....หลวงวิภาวดีฉัตร เลิศประเสริฐพันธ์
หลวงวิภาวดีฉัตร เลิศประเสริฐพันธ์

แบบสอบถามการวิจัยอนาคต รอบที่ 2
เรื่อง อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน
PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL IDENTITIES OF CHINESE BUDDHIST SECTS
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาทิศทางหรือแนวโน้มเกี่ยวกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะนำไปสู่แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เหมาะสมกับอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน ซึ่งนำไปสู่การเป็นแนวทางในการพัฒนาอัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน ที่เหมาะสมของประเทศไทยต่อไป

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาให้เห็นโดยวิธีทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความเห็น และขอท่านได้โปรดตอบข้อความให้ครบทุกข้อ จำนวน 90 ข้อ แต่ละข้อเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า ข้อมูลจากการตอบคำถามของท่านจะนำเสนอในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้สำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

พระธวัชชัย แก้วสิงห์

นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เกณฑ์เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในข้อความแต่ละข้อ แสดงค่าคะแนนแทนระดับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ความหมาย
5	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	เห็นด้วยมาก
3	เห็นด้วยปานกลาง
2	เห็นด้วยน้อย
1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

อัตลักษณ์ หมายถึง ลักษณะเฉพาะ ผลรวมของลักษณะเฉพาะสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็นที่รู้จักหรือจำได้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามปรัชญา ปณิธานวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย หมายถึง สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นในที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้การศึกษาสำหรับพระภิกษุ สามเณรในช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยในการศึกษาครั้งนี้ จะใช้เฉพาะโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ 1. โรงเรียนมังกกรมลาวาสวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร 2. โรงเรียนโพธิ์ตราราชวิทยาลัย จังหวัดชลบุรี 3. โรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา จังหวัดเชียงราย

แบบสอบถามการวิจัยอนาคต รอบที่ 2

เรื่อง อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน

PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL IDENTITIES OF CHINESE BUDDHIST SECTS

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปาน	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย
		5	4	3	2	1
การจัดสภาพแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมจีน						
1	โรงเรียนจัดตั้งอยู่ในวัดจีน ที่ธรณีสงฆ์จีน หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนามหายาน					
2	อาคารสถานที่เป็นสถาปัตยกรรมแบบจีน สวยงาม มั่นคง ร่มรื่น ปลอดภัย					
3	การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบ เอื้อต่อการเรียนรู้ของสามเณรนักเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย					
4	การจัดสภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีความยืดหยุ่นและจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนชาวจีน					
5	อาคารประกอบ ครอบคลุมภารกิจ/กิจกรรม ให้บริการแก่ชุมชนชาวจีนหลากหลายกิจกรรม					
6	มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นแหล่งเรียนรู้และการปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธศาสนามหายาน					
7	พื้นที่ในห้องเรียนเน้นมุมประสบการณ์ เช่น มุมการฟัง อ่าน เขียน ภาษาจีน มุมการเรียนรู้วัฒนธรรมจีน					
การกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน						
8	ผู้บริหารโรงเรียนต้องจบการศึกษาด้านการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาจีน					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปาน	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย
		5	4	3	2	1
9	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรม รูปแบบที่ดีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมจีน					
10	ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษา พร้อมทั้งจะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในบริบทของความเป็นวัฒนธรรมและประเพณีจีน					
11	จัดระบบการคัดเลือกผู้สอนที่มีวิสัยทัศน์ และมีคุณวุฒิด้านภาษาจีน					
12	ด้านการบริหารการศึกษาในฐานะเป็นผู้บริหาร มีการศึกษาภาษาจีนในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด					
13	มีการเชิญครูและผู้มีประสบการณ์ด้านภาษาจีนและตรงสาขาวิชา มาร่วมสอน และมีคุณวุฒิตรงกับวิชาที่สอน					
14	ครูผู้สอนมีการพัฒนาความเป็นมืออาชีพด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน เพื่อการเปลี่ยนแปลงให้ทันยุคสมัย					
15	มีการส่งเสริมทั้งผู้เรียนและผู้สอนให้ได้รับการพัฒนาภาษาจีน โดยการใช้เทคโนโลยี					
16	ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรครูในการเข้ารับการอบรมภาษาจีนตามโอกาส					
17	โรงเรียนมีการส่งครูและบุคลากรไปอบรมภาษาจีนอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ปี					
การอุปถัมภ์จากชุมชนชาวจีน						
18	งบประมาณส่วนหนึ่งมาจากกองทุนคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย					
19	งบประมาณส่วนหนึ่งมาจากมูลนิธิของวัดในคณะสงฆ์จีนนิกาย					
20	กองทุนเพื่อการศึกษา โดยพระคณาจารย์จีนธรรมปัญญาจริยาภรณ์ (เย็น เขี้ยวมหาเถระ)					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปาน	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย
		5	4	3	2	1
21	การบริจาคจากชุมชนชาวจีน องค์กร บริษัท ห้างร้านเอกชน					
22	การบริจาคของศรัทธาประชาชนชาวจีน และคนไทยเชื้อสายจีน					
23	การอุปถัมภ์จากสมาคมตระกูลแซ่แห่งประเทศไทย					
24	การเป็นเจ้าของภาพภูหิน ผ้าป่าสามัคคี จากหน่วยงานของรัฐ เอกชน และสมาคมตระกูลแซ่แห่งประเทศไทย					
การส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา						
25	จัดการศึกษาเฉพาะสำหรับพระภิกษุสามเณรนักเรียนจีนเท่านั้น					
26	มีการสอนที่เน้นวัฒนธรรมจีน ประเพณีจีน และภาษาจีน					
27	มีการส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรนักเรียนไปเป็นวิทยากรเผยแพร่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน					
28	ส่งเสริมให้มีการสอบแข่งขันภาษาจีนระดับประเทศ HSK เพื่อยกระดับการศึกษาโรงเรียน					
29	มีการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมจีนให้มีความทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยี					
30	มีการบูรณาการพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน เข้ากับการเรียนการสอน					
31	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาภาษาจีน วัฒนธรรมจีน และหลักพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน					
32	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนชาวจีน					
33	ส่งเสริมให้มีการศึกษาความเชื่อ จารีตประเพณีต่างๆ ของจีน ตามที่ปรากฏในลัทธิของจีน					
34	เสริมสร้างโรงเรียนนาร่องให้มีความพร้อมด้านภาษาจีน และมีศักยภาพในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับนานาชาติ					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปาน	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย
		5	4	3	2	1
การเน้นกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาหายาน						
35	มีการเน้นหลักพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานจีนิกาย					
36	เน้นการจัดการศึกษาเพื่อให้พระธรรมวินัยเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาหายาน					
37	ส่งเสริมให้สามเณรนักเรียนเป็นนักบวช ผู้มีศีล ผู้นำกิจกรรมพุทธศาสนาหายานไปเผยแพร่แก่ประชาชน					
38	ส่งเสริมเด็กที่ด้อยโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการสืบทอดพระพุทธศาสนาหายาน					
39	เสริมสร้างความโดดเด่นทางวิชาการพระพุทธศาสนาหายานในระดับนานาชาติ					
40	ส่งเสริมเครือข่ายการเผยแผ่ทางศาสนาหายานสู่สากล					
41	เน้นการใช้ภาษาจีนในการปฏิบัติทางธรรมในพระพุทธศาสนาหายาน					
42	วัดจีนเป็นศูนย์กลางการประกอบศาสนกิจ ประเพณีจีน และวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น					
43	ปลูกฝังให้สามเณรนักเรียน รักและศรัทธาความเป็นนักบวชในพุทธศาสนาหายาน					
44	มีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมพุทธศาสนาหายาน					
การให้ชุมชนชาวจีนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน						
45	เน้นการมีส่วนร่วมกับชุมชนชาวจีน โดยเชิญคนในท้องถิ่นมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา					
46	มีการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนชาวจีน ผู้นำท้องถิ่นจีน					
47	เปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีนได้เข้ามามีส่วนรับผิดชอบ ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปาน	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย
		5	4	3	2	1
48	เปิดโอกาสให้พระรุ่นใหม่ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนของคณะสงฆ์จีน					
49	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เป็นไปตามวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวจีนที่โรงเรียนตั้งอยู่					
50	มีการสร้างเครือข่ายกับชุมชนชาวจีนในการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน					
51	เชิญปราชญ์ในชุมชนชาวจีน ครูอาจารย์ที่เกษียณมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา					
52	มีการวางแผน กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนชาวจีน					
53	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนชาวจีน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ					
54	จัดกิจกรรมสัมพันธ์และข้อมูลข่าวสารระหว่างบ้าน โรงเรียน วัด และชุมชนชาวจีน					
การส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน						
55	ส่งเสริมครูได้เรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนชาวจีน เพื่อนำมาถ่ายทอดให้สามเณรนักเรียน					
56	ส่งเสริมพัฒนาสามเณรนักเรียนให้มีความโดดเด่นทั้งการแต่งกายแบบจีน การอยู่ การฉันอาหาร ตลอดจนทั้งการมีมารยาททางสังคม					
57	ส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ในเรื่องวัฒนธรรมประเพณีจีน					
58	ส่งเสริมการเรียนที่เน้นวิชาการศาสนามหายาน และวัฒนธรรมจีน					
59	ส่งเสริมและปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น ให้เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปาน	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย
		5	4	3	2	1
60	ส่งเสริมการสอนทางโลกและทางธรรม ที่เน้นศิลปะประเพณี วัฒนธรรมจีน และภาษาจีน					
61	เน้นการนำองค์ความรู้ที่หลากหลายของวัฒนธรรมประเพณีจีน มาผสมผสานกับความรู้ในหลักสูตรมหายาน เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาตนเอง					
62	จัดโอกาสให้ครูได้ศึกษาพระพุทธศาสนาของคณะสงฆ์จีน ควบคู่ไปกับวิชาสามัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ					
63	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้การสนับสนุนอุดหนุนโรงเรียน ของคณะสงฆ์จีนในการพัฒนาบุคลากรในด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน					
64	ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนให้เข้มแข็ง เป็นโรงเรียนมาตรฐานของประเทศไทยและเป็นศูนย์กลางการศึกษา ภาษาจีนของโลกด้านวัฒนธรรมประเพณีจีน					
การส่งเสริมจิตสาธารณะตามวัฒนธรรมแห่งจีนิกาย						
65	เป็นโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย ที่เน้นการพัฒนาคน เพื่อช่วยเหลือสังคม					
66	เสริมสร้างความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามหลัก พุทธศาสนามหายาน เพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ					
67	ปลูกฝังสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับบุคลากรในโรงเรียน เพื่อขัดเกลาจิตใจ ให้เห็นคุณค่าของการช่วยเหลือผู้อื่น โดยใช้หลักสูตรมหายาน					
68	ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อให้สามเณรนักเรียนของคณะสงฆ์จีน มีคุณสมบัติ ขยัน ซื่อสัตย์ กตัญญูสู่สังคม					
69	โรงเรียนของคณะสงฆ์จีนิกาย ต้องทำให้เป็นบ้านลอม พุ่มพัก ปลูกฝัง ภูมระเปียบให้สามเณรนักเรียน เพื่อหล่อหลอมขัดเกลาจิตใจ					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปาน	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย
		5	4	3	2	1
70	สามเณรนักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย ไปช่วยเหลือสังคมได้ในด้านภาษาจีน และพุทธศาสนamahayan					
71	การส่งเสริมให้ศิษย์เก่าเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนและทาง วัดของคณะสงฆ์จีนนิกาย เพื่อปลูกจิตสำนึกการรักษสถาบัน					
72	โรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีการช่วยเหลือสังคมด้วยการสร้าง ศาสนทายาทที่เปี่ยมปัญญาพุทธธรรมเข้ามาศึกษาเรียนรู้พุทธศาสนา มหายาน					
73	เผยแผ่และทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญงอกงาม และร่วมสร้างสังคมพุทธธรรมด้วยการปฏิบัติตามแนวศีล 5 ที่มีความเข้มแข็ง					
74	โรงเรียนกับชุมชนชาวจีนช่วยส่งเสริมเด็กที่ด้อยโอกาสเข้ามามีส่วน ร่วมในการสืบทอดพระพุทธศาสนา มหายาน ศึกษาประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และภาษาจีน					
การกำกับและติดตามโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย						
75	มีการกำกับติดตามการรายงานประเมินตนเองครูผู้สอน (SAR รายบุคคล) ในโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย					
76	มีการจัดทำรายงานสถิติข้อมูล จ.1,ร.1 ในโรงเรียนของคณะสงฆ์จีน นิกาย					
77	มีการจัดทำรายงานสถิติข้อมูล จ.3 สถิติข้อมูลโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย					
78	มีการจัดทำกรอกข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ e-Citizen แล้วจัดส่งให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียนคณะสงฆ์จีนนิกาย					
79	มีการกำกับติดตามการรายงานผลการเรียนเฉลี่ย GPA ของผู้เรียน ในทุกรายวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร และการสอบ HSK ภาษาจีน					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปาน	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย
		5	4	3	2	1
80	มีการดำเนินการกำกับติดตามงานทุกฝ่ายในโรงเรียนให้สำนักงาน กลุ่มโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย					
การตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและการรายงานผลโรงเรียนของคณะสงฆ์จีนนิกาย						
81	มีกระบวนการการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน					
82	มีการกำกับติดตาม กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน (KPI) มาตรฐาน การศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ของคณะสงฆ์จีน					
83	ส่งเสริมสนับสนุนและกำกับตรวจสอบการดำเนินการ ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนของหลักสูตร กิจกรรมการคัดเลือก และการพัฒนาครูด้านวัฒนธรรมจีน ภาษาจีน					
84	ส่งเสริมสนับสนุนการดูแลพัฒนาสามเณรนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง และส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางด้านภาษาจีน					
85	การให้ชุมชนชาวจีนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะทำงาน ติดตาม ประเมิน และแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีน					
86	มีการวางแผนการนิเทศการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน โดยความร่วมมือของ ชุมชนชาวจีนร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศ มีการร่วมในการจัดทำ เครื่องมือนิเทศ ติดตาม ประเมินผล					
87	มีการส่งเสริมด้านวัฒนธรรมและภาษาจีนเพื่อพัฒนาระบบประกัน คุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นไปตามมาตรฐาน การศึกษาที่สถานศึกษากำหนด					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปาน	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย
		5	4	3	2	1
88	มีการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบ คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของคณะสงฆ์จีน นิกาย โดยการประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ.					
89	การวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับหลักสูตรของ การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน ที่เน้น การส่งเสริมพัฒนาภาษาจีน โดยคำนึงถึงพัฒนาการในทุกด้านอย่าง สมดุล					
90	มีเวทีสำหรับการนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านภาษาและ วัฒนธรรมจีนของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ การพัฒนาต่อไป					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

*** ขอขอบพระคุณในความร่วมมือน้อย ***

พระธวัชชัย แก้วสิงห์
 นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
 สาขาการบริหารการศึกษา มหาลัษีศิลปากร

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	พระธวัชชัย แก้วสิงห์
วัน เดือน ปี เกิด	7 กรกฎาคม 2528
สถานที่เกิด	จังหวัดร้อยเอ็ด
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2553 ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา เอกศิลปศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.2554 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาจีน เอกภาษาจีนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พ.ศ.2556 การศึกษามหาบัณฑิต สาขาศิลปกรรมศาสตร์ เอกศิลปศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2558 ศึกษาดูระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	423 ถ. เจริญกรุง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100

